

۳۳۳
 میکر و دینم نهیه شد
 اسید زدائی شد
 تاریخ ۲۲/۱۲/۱۳۸۳
 کتابخانه آستان قدس
 اسم کتاب: الفب الفب (فارسی)
 مصنف: علی بن داود درستی
 مؤلف:
 خطی: نسخ
 چاپی:
 سال چاپ یا تحریر: ۱۲۴۰ عدد اوراق: ۱۷۳
 جزء کتب: اخبار شماره خصوصی:
 شماره عمومی: ۱۳۰۹ شماره قبض:
 و انت اهدائی: مکتب میرزا محمد تقی تاریخ وقف اهدا: ۱۳۸۳
 طول: ۲۰/۵ عرض: ۲۰ شماره صفحات: ۱۷۵

صحافی
 حسن خطیبی

۱۷ روایت نموده از جابر بن عبد الله الانصاری که حضرت امیر المومنین علیه السلام تحقیق فرمودند که من و تو از یک طینت و از یک خاک و از یک ذره و از یک غایت ما شایعاً ماضی شده اند و چون روز قیامت شود بخوانند همه مرگ را بنام ما و در ایشان مکرش بی نام ما که بنام پدران خوانند از برای آنکه اصل ایشان پاکست و در بیان شیعه فرزند زبایست و از حضرت امام جعفر صادق مرویست که هر که است نمیدارد و ما را محبت و نه دیوت و نه فرزند حیض و نه فرزندی که از زنا بهر سبب با و این موعلام بجز نظام حضرت امام محمد باقر است و نه من سر نماند تا التور و من ناسا میلاده و من فاز ما فاز الالبابا و ما خاب من جبار زاده و من کان غاصنا حقنا فیوم القيمة میعاد و هر کتاب قطعا از ائمه معصومین صلوات الله علیهم معین رحمت که علامه و شاه فرزندان ائمه معصومین و عداوت است که اهریت پالیم و در کتاب فضیله الواعظین از حضرت سید المریدین مرویست که هر که است نذر و عتبت مرا یکی از نه بزرگ است یا نه از زنا بهر سبب یا فرزندیت که در حیض هر سبب حکایت در کتاب فضول است آری مد که جوینی که از دشمنان عاصی و در تاریخ خود ذکر نموده که پدر ابو یوسف چون این حدیث را شنید که است نذر و اهریت سالت را فرزند زنا و فرزند حیض گفت در این شک و شبهه نیست زیرا که سیرم و سیرم امیر المومنین و اولاد طیبین است و قطعه و آنچنان بود که فرم شعی همان در خانه بودم و کینه صاحب خانه را گرفتم و با آنکه ایضاً بود با و مقاربت نمودم این سیرم از زنا و هم از حیض تولد یافته است و با که و پیدی با و اما اوم و حواله و دشمن امیر المومنین علیه السلام بموجب این حدیث ظاهر کرد و در کتاب خوارج که از کبار کتب مخالفین است ذکر شده که شیخ بحدیث حضرت امیر المومنین آمده گفت که من از ایشان شنایم آنحضرت فرمود که دروغ میگوید و دیوت و ولد الزنا را است نمیدارد و بعد از چند روز قضیه منافعین پیش آمد و همان مرد از دکان مغرور و در آنم که بجهنم و اصل کتاب معانی الاجام مرویست که حضرت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود که ایضا هر که استدار و او را که از فرزندان پسند کند خدا را بر پاکی و لا خود پسندید که است

۱۸ نمیدارد و اما اگر کسی پاک باشد و لا او و در کتاب فضیله الواعظین از حضرت رسول مرویست که هر که استدار و او را که است بر پسند کند خدا را بر اول نعمتی که خدا با او از زانی داشته است از آن حضرت پرسید که اول نعم کدام است گفت پاک و لاوت و هر که استدار و اما اگر آنکه پاک باشد و لا او و است حلال زاده شایعاً و الاشرار از آنکه از چشم حلال و علینت و در کتاب معانی الاجام از حضرت امام جعفر صادق مرویست که هر که باید برادر و دل خود پسندد پاک کند و خود را و بر سر یک خیانت کرده مادر او بدو را و در کتاب فضیله الواعظین از حضرت امام محمد باقر مرویست که هر که صبح کند باید برادر و دل خود پسند کند خدا کند بر مبارک از آنحضرت پرسید که کدام است مبارک فرمود پاک و لا و خباخه در دیوانی که منسوب است به امیر المومنین علیه السلام و شیعیان خود نموده فرمودند عیبه طهم حیدر شایعاً طالب و لکم و التوکل لا یجتنی من فرقة العقب یعنی پاک باشد و طالت که نوزید چنانکه پاک است اول شما و شما را خا که نوزید و چید و بریم آن کتاب این مضمون را برشته نظم کشید است هستد شایعاً پاک و زنا پاک و هر پاکست به قول شما و دشمن است این همه را که در اصل تصور آری توان زنا چیدن انکور پس از آنجا روانا اهریت اظهار هر بود که خلقت مخالف و دشمنان حضرت امیر المومنین از نطفه متنجس اند و این علینت مادر زاده و مرصحتی نماند از نو میلاد حکایت در کتاب فضول است ذکر شده که روزی در مجلس عارام داده نظری بر شیخ قفا و که وضع مردم آن زمان شد و او پرسید که از چه سبب و چه نام دارد گفت که از بخت ختم و نام منم صورت پس تو کل پرسید که بعد از حضرت زین العابدین علیه السلام که بود گفت سید الهادی منظر العجایب مولانا عیسی بن طالب علیه السلام پس متوکل فلان ابر فرمود که او از بر سر و در جین زدن علامه را و گفت که کوا بود که گفت یا امیر ابو بکر گفت که خلیفه دیگر است گفت که الطاعن الریحین و الضارب السیفین و صلیه القبلین ابی الحسین امیر المومنین علیه السلام طالب باز متوکل ابر زدن او کرد علامه را و گفت که کوا بود که گفت یا امیر عمر متوکل گفت که دیگر که است گفت بن عم الرسول و نوح الرسول الله اتوا الله فیا ایها اولیاء الله و رسول الله و الذین آمنوا الذین یقیمون الصلوة و یؤتون الزکوٰۃ و هم الذین یؤتون الزکوٰۃ و هم الذین یؤتون الزکوٰۃ و هم الذین یؤتون الزکوٰۃ

۳۱ و او را گذاشتم و نیز این باب و بر خدایه در کتاب استخوان از این عیسی نقل نموده که گفت حضرت
رسول خدا با زوج نبول در بر خانه کعبه نشسته بود و در خدمت ایشان بودم که شمع بجبهه و صورت
فیاض از طرف رکن یمنی میزد و رسول خدا با و گفت که گفت بر تو با حضرت امیر المومنین گفت که با رسول
این گیت فرمود که آیا این از من است این امیر المومنین است این حضرت امیر المومنین است و در طوم و موی بیاید
او اگر نه او بر زمین زد و گفت یا رسول الله این ملعون را هملت نمیدهم پس سید کانی گفت یا امیر المومنین
که او را هملت داده اند تا روز قیامت که وقت معلوم است پس مولای مومنان او را گذاشته و حضرت
انصاف داد و شیطان گفت یا غیاث ابرار و بشارت دهم که ما با تو و شیعه تو دوستی نیست سجد اقم که بپای کش
که تو را دشمن دارم و الا انک من در لطفه او شریک شوم و فرزند او از لطفه من بهر میر چنانچه حق را در قرآن مجید
فرموده که فی الاموال مال الله و حضرت رسول فرمود که چنین است و در کتاب تهنیت الاحکام شیخ
ابو جعفر طوس رحمه الله از حضرت امام جعفر صادق مروی است که هرگاه مردی از کلمه زوجه خود دوام خبر زبان
جاسازد و زوجه را بگوید که از او اسم خدا را بر زبان جاری سازد و داخل سازد و شیطان را در خود پس در مقام
هر چه بگوید را و گوید که از آن حضرت سوال نمودم که چه بفرستد تا شمشیر شود این معنی آن حضرت فرمود که بدو
و دشمنی مایدان ای مومن پاک اعتقاد که هر که است دارا نعمه موصوفه صلوات الله علیه است و ولد حلال است
و شمشیر شریک در لطفه او نیست و هر که بعد از حضرت رسول با فاصله خلیفه حق نداند و دیگر را بر آن حضرت
ترجم دهد و ولد از آن است و شیطان در لطفه او شریک است و مولانا محسن کاش در توفیق الهی فرموده و
حکایتی گفت بشنود ساسانو که این حدیث زیر شریعت است مجمل است و مولد دشمنان عا
که حل مال این قوم از ده دال است یکی بدو دیگر البس که دست دخول را حلاله آب آلودی حق را که
حکایت عیسی بن ابی دلف علی ذکر نموده که برادرین دلف بن ابی دلف بمغض حضرت امیر المومنین
بود و روزی بدو را مجلس بر خاست بیرون رفت برادر دلف گفت که همیشه بر من میگوید که لا یغض علینا
احد الاکان از من یعنی دشمن نمیدارد و حضرت امیر المومنین را آنکس که از زنا بهر سیده با و شما غیبت
امیر یغ

امیر یغی بر مر امیر اند و یکجانب طعن با بل حرام او در از کرده و عصمت و پاکد امینی ایشان بر وضع و غیر ۳۲
ظاهر است بخدا قسم که من بغض و کینه علیه اوردن دارم و ان شاء الله بود لطف بر ما داخل آن مجلس شد و برادر دلف
که بر او بد بجهت بر بر خاست بدر ماکت که بمن رسید آنچه دلف گفت خبر و رایتی که در این باب و از
حق و صدق هو و الله و لذریه و حیضه یعنی و کجا قسم فرزندیت که از زنا در حال حیض بهر سیده صورت
حالی و بیان مقال آنکس من مریض و علیل بودم و ما ازین جا خبر را بجاری نزد من فرستاد و چون مرا نظر او
افتاد و خانه از اغیار خالی بود و عثمان شکایت از دست داده با او بجهت شتم و از آن لطفه این ولد حلال
و آنکس بهر سیده و چون از محل او ظاهر شد و ما را از آن مقدمه اطلاع یافت آن کثیر را بمن بخشید و چون
این برادر زنا در آنجا حیض حاصل کرد و بعد از او با حضرت امیر المومنین از این سبب است و ما حال آنحضرت
انظار نکرد و مخفی میداشتم و در اینوقت که سخن آن بابا که بسج من رسید بر من لازم شد که وجه تزیینان کنم و بهر
از روی کار بر دارم است هر که را کین علما در دل بود که بر او بر شام گویم گناه از ما است حکایت
منصفی عجب جمعی موکل بود که هرگاه که حضرت امیر جعفر صادق را دیدم و گفتند که از او است
و هر که که نزد ابو حنیفه شقی و دیکتهای با و بهر روزی بقصدستان بولام تمام قبله انام از خانه
خود بیرون آمدند و راه نهاد و بنای راه خانه آنحضرت و ابو حنیفه از آنجا جدا شد رسید با خود
گفت که بجزت امام فتن اگر چه بجهت عظمی محلات کبرستی اما موکل خلیفه ز را از من طلبیدارند و نوع
از او و ازین بمن میسرند و مرا قدرت و استطاعت دادن آنحضرت بجهت ابو حنیفه میروم و وزری میگیرم
و صرف معیشت خود می کنم و شمشیر کج رویا او گرفته بدخانه ابو حنیفه بر و چون سخت که داخل خانه او
شود از این مغر نام و پشیمان گردید با خود گفت که چگونه دین را بشوم و بر خارق و بیولیه راه بیرون
روم و در دنیا و آخرت این ملک و عمار را بخود قرار دهم و هم از آنجا بکشته متوجه درگاه شام با شمشیر
او را و سوره کرده و از راه برده بدخانه آن ملعون آوردم و چون بجهت سبب این ترو و خاطر ترو نمود و عاقبت
بهر ابر و عذر توفیق بجزت و ملک شام تحق طعن جعفر بن محمد شافعی کرد و چون حضرت او را بدیدم شدم فرمود

در بیان کفر خلفائے

ان فعلت فعلت یعنی اگر مدت آن کار بگذرد و فهم این کار بگذرد و بعد از آن اگر دینخانه آمد و صورت واقع را
بالا گرفت و حقیقت قطعی او را استفا نمود و در آنجا آن سر و انظار آن سر را نشاند گفت هرگز اراده
امری که خلاف صواب باشد پس امیر چون خاطر من نکند تهی و در آنجا آن سر را نشاند گفت هرگز اراده
شکر خدا که برده با حق عالمیت و اما آن خواشم که با او در هیچ باب بگفت بخدا قسم که سخن لازم دروغ
نست و در تحقیق آنحال با آنکه در دنیا نمود و در آنجا چون بغیر از دست گفتن چاره دیگر بودش از سران را بر داشت
گفت دردت از روی نمود مدت سالی که بودم و ببار عدم قوت رجوع دتی ماه دست میوس و از دامن
مطلوبه گاه مانده بمقت و از آن کوهر او منقعه کردی بی در بام خانه با او در خط خواسته بودم قوت شهادت
و هر نفس اینت عنان چندی از دست رفته بود از کنار پرت بر خاسته بر بام دیگر که غلام خرابیده بود شدم
و بر سر بالین غلام رفتم که او را بیدار زدم و برده لم یس و عصمت و در اندازم چنانچه شده با کشت و بجای خود آدم
باشی طاهر و سوره کرده بغیرت و مرتبه دیگر به سوابی بخواجه غلام شافتم و بار از خدا شرم داشته
مراجعت نمودم و خبر باری مقدمه کردار یافت عاقبت از روی فتنه و در فتنه طهار از خاطر بیرون کرده بغیرم خرم
و نیت ثابت از آن غمناک و غمناک نشایت قبه و انابت نموده و رفته در کنار پرت خواهم در آن انابت
بدرارند و خدا تبارک و تعالی قوت رجوعیت با و داده من مشرت نمود و در آنجا نشانی بتو آیت شد خدا تبارک
و تعالی تو را بمن گرامت نمود و بندار از فرموده بیت تاج و کلاه بر سری هر روز مرا خوشتر و نیکوتری

باب سیزدهم

شکرانه انکه برین سید از لطف خدا و منت الهی باب سیزدهم در بیان کفر و از ادعای خلفائے کفر
حضرت امام محمد باقر علیه السلام که در کفر و الفیاض و موجوده مراد اول کلام و ثانی است این باب که در عمر
و عثمان و در سوره قافیه زاده کرده و در آنحضرت امام محمد باقر علیه السلام که در تفسیر آیه و یوم القيمة ترالدین که بوعا الله فی
مموده نقد شده بر این وجه که هر که در دنیا خود را لام کوید و بکذب اقرار نام خود خلیفه خدا و رسول نماید حق
خطا به پیغمبر میداند که خواهد دید که اینک بدو و خطا واقع بر سرش نشاند باشد در صحیح است و سیه
و نامیه یاه و او ایله کنایه در صف مجربان و در بیان چنانچه در آن کتاب آمده که از وجوه داله بر کفر با بر

و عثمان

در بیان کفر خلفائے

و عثمان و تابعین ایشان را و این منو کفیرت امام محمد باقر علیه السلام است در تفسیر آیه و من اضل من اتبع
هو بغیر مدین الله حضرت فرمود که من این آیه است که هر که در امور دنیا اعتماد بر عقل خود و هو النفس
کرده انکار او را در جانب الله نماید بلکه بر خیر و دیگر نموده باشد که راه ترین که با باشد و هم در آن کتاب حضرت
امام جعفر صادق علیه السلام را در از طایفه که مدلول علیه آیه شریفه فلنذیقن الذین کفروا برهم عذابا شیدا
جسمان باشد که بر کردند از حق تعالی و فتنه امیر المؤمنین که از جانب الله است انکار نمایند و در این آیه حق سبحانه
و تعالی اغوا و اقرام و توقیر و اگر آنحضرت ایضا سینه که مرده و او را مرده و خود است و بغیر از آن حضرت برهم
نموده ظاهر شود که منکرین آنحضرت بعینه منکرین حق سبحانه و تعالی بوده و نیز در آن کتاب آنحضرت در تفسیر آیه
کریمه ان الذین آمنوا و کفروا و اذادوا و اکفروا فرموده که مرد با یکدیگر و عثمان و تابعین ایشان باشند
و این آیه دلالت بر اراد آن مرده و آن میسند بنا بر قریح لفظ آمنوا و در کتاب فتوحات العبدین در کتاب
ملفوظات و غیره ذکر آنحضرت علی دار و در آنست که از حضرت امام حسن کرم الله تعالی سؤال نمودند از این موضوع یعنی ابابکر
و عثمان که آیا بطبیع و غیب بود یا بکبر و اگر آنحضرت جواب آنحضرت حسب الزمان صلوات الله
علیه و عا آباء المعصومین رجوع فرمود و حضرت جواب فرمود که ایما ایشان نه بطبیع و غیب بود و نه بکبر و
و بلکه ایما ایشان از هر طریقی که بود و ایشان در ظاهر ایمان آورده بودند و در باطن ایشان ایمان
نبود بلکه در کفر اصحابی بودند و خلفاء و سوره تفرقه روح خود را از کفر باطن ایشان خبر داده که و من
التاسین يقول آمنا بالله و الیوم الاخر و ما هم بمؤمنین بخادعون الله و الذین آمنوا و ما یخدعون
الا انفسهم و ما یخفون فی ظهورهم من قرا و هم انهم مرضا و لهم عذاب الیم باکانوا یکذبون و در فصل
این بابویه از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام نقل شده است که طایفه است که الله تبارک و تعالی قیامت ایشان تکلم نماید
و ایشان را از عصیت پاک میکند و اندیغی سزاوارد و خون شستنی سازد و بعد از آنکه معذب میگردد اندکی انکار
و عیب نماید حق تعالی او را لام گردانید و از جانب خدا او را بامت بخوبی شد و دیگر انکار امانت امام کند
که از جانب خدا منصوب شد و اگر اعتقاد این باشد که هر که از اسلام نصیب است و مراد از آن هر کس با کبر و غرور

از امیرالمومنین حیدر کوفت لافقی الا عا از مصطفی است و از خداوند جانشین است از رسول
 لافقی آمدید و از دست و شش برانی آمدید آن در قوس چو چرخ بر او نگرین آید قرص
 مهر و ماه چون بنی موسی مارون بود که بر او نشان بود چون بود هر دم محمد و هم آمد
 موسی و مارون آمد و در کتاب احتجاج شیخ طبرست فقه عقیبه این نوع ذکر شده که چون حضرت
 رسول متوجه غزوہ تبوک شد و تبوک اسم موضعی است در دیار روم و امیرالمومنین را در مدینه قایم مقام
 ساخت منافقان و حضرت غنیمت داشت که گفتند حال چون هر دم از هم منافق کفر و کفای ایشان
 بسوخت میرسد پس اصحاب عقیبه جمعی از مجانبان و منافقان را در مدینه گذاشتند که بدفع حضرت امیرالمومنین
 مبادرت نمایند و خود در خدمت حضرت رسول متوجه غزوہ تبوک شدند پس آن مجانبان جاه غمی در
 راه حضرت امیرالمومنین گذاشتند که عقیق آن بنجاه زرع بود و در آن کجس و خاشاک سر از آلودگی و جمعی از
 ارباب نفاق بخوی که قبل از این اسمی ایشان ذکر شد در کاب حضرت رسول حاضر بودند و با سیاه
 مانند دلهای خود پوشیده بر عقیبه دلهای پرستند که ناله آن سرور را بر مانند
 جبریل فرمان ملک جلیل خ عقیبه چاه بسید السلیس پس تفصیل بیان نمود و چون امیرالمومنین
 با جمعی از مسلمین استقبال رسول الالبین بر آنجا رسید و دل را که حضرت امیرالمومنین ۴
 عرض کرد که در این سر راه چاه اند و روی آنجا شاک کسره اند امیرالمومنین فرمود که برو و اندر
 منما که چاه بازین بر آنجا شد و دل را بر خاشاک گذاشته اعدای من که در کین بودند متعجب شدند
 حضرت امیرالمومنین کلام را با کافران متساب فرمود که راه را از خس و خاشاک پاک کنند که پیغمبر
 خدای من چون شاک را گرفتند چاه عقیقه میداند آنحضرت از دل پرسید که این چاه را که کرده و فرموده
 که خفر نموده اند و دل را که سر ایشان داد که با نفاق مشورت هم آن کار کرده اند حاضر عرض نمود که
 این قیقه انچه حضرت رسول عرض نمائید حق شجاعت و اور بخبر داده و سید کائنات نیز با اصحاب کاب خود
 فرمود که جبریل را خبر داده از کید ارباب نفاق که در مدینه با سولای مومنان کرده بودند و الله تعالی او را

محمود و مصون و منافقان و مخالفان فرموده رسول خدا را باور داشته کمان کردند که خبر فوت امیرالمومنین
 رسیده و آن حضرت پنهان میکند در این اثنا حضرت امیرالمومنین با جمعی اصحاب خدمت حضرت رسول آمده صوت
 واقعه را بعضی معتمد بنویسند آن طاعین مرد عمل بر سر نموده گفتند که محمد و علی در سر مهلت تمام دارند
 پس آنحضرت متوجه مدینه طیبه و در آخر شب بواسطه عقیبه رسید چنانکه قبل از این ذکر شد و این نیز دلیل صریح
 و برهان روشنی است بر کفر منافقا که اراده قتل سید نبیا و سرور او صیبا نمایند و کذب سحر ایشان است
 دهند و در کتاب فیه حقا القس از کتاب ابن الکبار و در کتاب احتجاج شیخ طبرست ذکر شده که چون جبریل امین
 حضرت رسول الالبین را کید اعدا و کفر اصحاب عقیبه خبر داد و خدیفه را از روی دیدن اصحاب عقیبه بود و تحقیق
 جماعت منافقین بماله نمود حضرت رسول خدیفه را فرمود که برو و بر سر آن عقیبه آنجا سنگ است آن سنگ
 بگو که رسول خدا فرموده که مرا در درون خود بجاوی و چنان کنی که آن کمران بادیه نفاق مرا نبیند و من
 این را به چشم چون خدیفه پیش آن سنگ آمد و پیغام حضرت رسول را رسانید فی الحال آن سنگ شکافته شد و خدیفه
 در درون خود جای داد و در آنجا خدیفه اصحاب عقیبه بنید و ایشان او را توان دید چون آنجا عقیبه تا بخار رسید
 و کسیرند و رویها خود را نشودند و خدیفه ایشان را دید و دانست که آنجا عقیقه منافقین چنانکه پس از آنکه
 حضرت رسول رود و غده دشت که مباد از درون سنگیرون آید منافقان او را دیده هلاک سازند
 سنگ را و از آمدن گفت آنکس که تو را در میان من بجا داد و اگر است که تو را اصحاب تو رسانند که منافقان تو را نبینند
 بیرون آیی و روان شو که حضرت رسول انتظار تو مرشد پس خدیفه بیرون آمد خدا تعالی هم با او کرامت
 کرد که از آنجا پرواز نموده بخت سید کائنات رفت و حقیقه حال را عرض نمود و نیز در کتاب احتجاج آمده که بعد از آنکه
 مراد منافقین و کید ایشان بسید السلیس حاصل شد و فاقه بسید السلیس سلامت از عقیبه گذشت حضرت علی
 عصا مبارک خود را بجا برداد و گفت برو یا لای کوه و این عصا بزین برتر از علیان و در گردان
 ایشان از عقیقه بفرموده سید را عمل نموده باقی هر یک از ایشان عصا زد و عصاها هر یک یک میخورد آن
 بید از آن بزمین و فاقه بعضی از آنکه و چون با یکدیگر میخورد و چون با یکدیگر میخورد و چون با یکدیگر میخورد و چون با یکدیگر میخورد

در لعن خلفائیکه

بفرموده خداوند باری بکشت قاتل از این که خطا کرد و ندان میگوید بیشتر بود و با بکره صواب
 وستی ندان میگوید وستی که وصیت خلاف میکرد و بعزت بیزارم از آن کلام و کفار در حق نبی و آل
 اطهار و اگر عقیده چنین است او مرتد و کافر و لعین است غرض آنکه آن کافر بدین در حال صیوت
 منع حضرت رسول از آن جهنم نموده و نکند است که وصیت نامه در آن باب بقلیم آورند و بدینا نصیب و ما یطلق
 عن الهوی ان هو الاوصی یوحی نسبت داد که مبادا آنحضرت در آن وصیت نامه درج نماید که بعد از من
 لایق من خلف و من و از مرتبه امامت علی بن ابی طالب است و آن نوشته در دست حضرت امیر المومنین
 باشد و آن ملعون علاج و چاره نمی تواند کرد و این افعال و اعمال محض کفر و زندقه و الحاد است و آن صاحب
 مضلل باعث اختلاف امت و اضلال مسلمانان و تلفات اموال و خلودن بخله من الماتة فی النار و استحقاق
 فروع و اکثر تولد و ناسل پس از صلوات بر او و شایسته ربه و تبارک و تعالی و از ثبوت او است سید را بر اینها
 و فرقه نشاند و همفشار و فرقه را که راه گردانیده مانند خود غریق بحر هلاک گشت و فرقه دست بجلالین بسته
 و محبت است زده از شران شیطان است بخت یافتند و عارفان و انوار این معنی را در دست نظم کشیده
 نظم ساختند بکانه را همفشار و در حلقه شان از این خبر باب یکداغ گفت مصطفی زانکه فرموده علی
 یا ایها باب چهارم در لعن خلفائیکه و ثواب لعن و لعن جماعتی که متحق و من و از لعن و لعن و لغت
 عرب را ندان و در گردانیدن از رحمت امر زکار و انزال عذاب عقوبت از حضرت پروردگار و لعن بر آنکس که
 سزاوارتر از او استحقاق غضب است و از جمله اعدای او و موجب ستاد و زرع و سبب خلاصی از بیانات است
 زیرا که آنکه جل جلاله در قرآن مجید لعن بر جاحدان و منافقان کرده است و امر لعن ایشان کرده است
 و فرموده اولئك لیغفهم الله ویلغهم الله عنون و نیز فرموده اولئك علیهم لعنة الله الملائكة و الناس اجمعین
 و لعن در این آیه اگر چه در صورت اخبار واقع شده و لکن مراد از او است چنانکه در آیه کریمه و للمطلفات
 یتربصن بانفسهن ثلثه قروء که مراد است از اخبار و شک نیست که چون مکلف بر مقتضای امر عبودیت
 نماید متحق ثواب است پس زاعدا این که تبرا کنی مقامت بفرموده است آنکه و نیز حضرت رسول لعن کرد

بر ابوسفلیا

باب چهارم

در لعن خلفائیکه

بر ابوسفلیا و همچنین سید ابوصالح بر منویه و ابن عباس و ابوموسی اشعری و ابوالاعور سلی کرده و در ۳۵
 دعای ضعیفی قریش که منسوب به حضرت امیر المومنین لعن آن سه مدبر که سر و کفایت فرستادند پس اگر
 لعن موجب ثواب شدی و حسنه بر آن مرتب بودی سر و اینها و سید ابوصالح و ابوصالحات الله علیها بان
 شغال میفرمودند و در محض قریش و جبهه ما و طاعونیه ما را از ضعیفی قریش ابوبکر و عمر است و مراد از جبهه ما
 و طاعونیه ما و غیره از آنرا این است که عایشه و حفصه و عبد الحمید بن ابی بکر و در نهج البکاء آورده است که بعضی
 از علما اینها را در کتب خود ذکر کرده اند که اول یک و دیر است و ما را از لعن ابوبکر و عمر امیر المومنین است
 و نیز روایت از ابوالحرثیه از ابی بکر و عمر از حضرت امام زین العابدین که هر کس لعن بکشت و طاعوت در برابر او
 بکمر نبوی است و در نامه اعمال و مفاد و در این و می گویند از نامه اعمال او مفاد و در این است و می گویند که او را
 از برای او مفاد را در برابر او می گویند که این حدیث را نزد امام محمد و در بعضی کتب از حضرت فرموده که روا
 میکند مصفا و مفاد و در این حدیث او را پس بعد از آنکه آنحضرت در کثرت سجده امام جعفر صادق آمد و گفتیم
 که از پدر و جد تو چنین و چنین شنیدم آنحضرت فرمودند که منی ثواب لعن بر حجت و طاعوت برای تو
 زیاده کنم عرض کردیم فدای تو کردم و فرمود که هر که لعن بکشت و طاعوت را در برابر او بکمر نبی نویسد
 بر او حقها در آن روزگار ششام و هر که لعن بکشت و طاعوت را در او ششام بکمر نبی نویسد خداوند بر او کن فی صحیح
 و مراد از حجت و طاعوت ابوبکر و عمر اند و ثواب عمری و شخص ششام بر او بی علم نقل بر آن خبر معلوم
 از دلایل مجید و مرکز لعن عمر و جبری بهتر و در سوره فاض زاده کرده و از برید علی از حضرت امام محمد
 باقر و روایت و تفسیر آیه کریمه اولئك الذین اغفهم الله و من لیعن فلن یجد له نصیرا حاصل افتاد آنحضرت
 اینست که هر که از طوایف نبی آدم بماند که در طریق هدایت مقتدی است بغیر شاه کشور ولایت و ذریه
 حضرت است باین وصف انصاف نیست شخص این چنین عند الله ملعون و مطر و با و او را نصیب از ثواب
 و بهشت نخواهد بود و از بنو مخدول و منکوب حجازی می شمرند و فرموده است که هر که در صحیح لعن بابا بکر و عمر
 کند مفاد حسنه در نامه او ثبت کنند و میگویند و سید ابی بکر و ابی اوده و در هر دو کتاب

در لعن خلفائیکه
 در لعن ابوبکر و عمر
 در لعن ابی بکر و عمر
 در لعن ابی بکر و عمر

۳۷
 تمنت از حضرت امام جعفر صادق مرویست که مراد از قول خدا تعالی و من جاء بالحسنة فله عشر امثالها لعن
 فلان است که اول نماز باشد و هر که برایشان کمر تهنیت کند خدا تعالی ثوابی که ده مرتبه لعن کند در نامه عداو
 ثبت میکند بپست آنکه نور توسته را میدهد از تو بیا خواهد و ده میدهد به غیر خود را و اما در این خلعت
 ثلثه که لعن ایشان سه مرتبه عبارت است و لعن ایشان کنی هیچ عبارت تو مقبول نگاه آید نعم نمیشود و مطابق
 دنیا و آخرت تو لعن تو لعن لعن این سه مرتبه در می آورد و از مجرب است که هرگاه کسی مشک یا پیش آید یا چیزی
 از او کم شود مگر لعن آنرا لعن باین طریق بیا جاسر زوال الله عن عمره ابیک و عمره عثمان و عمر الله
 العن عمر مشکل او حاصل شود و کم شده او پیدا شود و این سه مرتبه لعن چهار ضرب در وایتی
 آنکه صد بار این چهار ضرب را بر هر طبعی بخواند و مرویست که هر که را سطلی در خانه باشد و از برای ادای
 دین در دوشه باید که گودی کند و صد و یک بار یک در تنبیک و یکبار لعن چهار ضرب را بگوید و یکبار در آن
 گودی اندازد چنانکه در یک آن صد و یکبار لعن چهار ضرب را بکشد و روی آن خفه را بجاک بپوشد
 بروی شکل او صاف شود و کشته او باز آید حکایت یک از شیعیان رضی الله عنهما که در دوشه
 بیک از قلع افی و که در بالای کوه واقع بود و امیر و حاکم او از اهر سنت و جماعت بود و آنرا از حجب اتفاق
 بازی در آن ایام در شکا کشته بود و چون بالای آن حصن نظرش بر آن شیعه افتاد و او را بالای
 حصا طلبید آنرا صلاح و دانش در بشه او ظاهر بود و از او تفحص نمود که بجهت چه خبر گذار تو باین مکان
 شد آمد و گفت که از برای خلق فتنه کشی گفت خبر خوانده گفت با گفت مرا باز کشید و عا بنحو آن باز
 آید که اگر باز مرا باز آید تو را انعام و نوازش بسیار نمود و بسک بالوف روان از او و چهار بار سوگند
 که اگر نایم که تو را از این حصا بریزند از آن چاره در کار خود و جبران مانده است و گنگش را فراموش
 کرد و چار سه روز و یک طبعی در دل هلاکت کشید و بخاطرش رسید که از برای کشته لعن چهار ضرب
 مجرب است و کوشه آمد خفه کند و صد و یکبار حاضر ساخت و هر کمر تهنیت که لعن کرد و یکبار که آن خفه را از دست
 چون فارغ آن خفه بر خاک کشید و آنرا باز آنرا از آن شیعه آغاز و اگر امیر بسیار بود و روز دیگر
 خبر بان

در معنی خلعت ثلثه

۳۸
 خبر بان امیر رسید که بشود تو را از حکومت این حصا معزول کنی بآن شیعه طلبی و دو گفت چنین
 خبری بمن رسیده و عا بنحو آن که بشود بر شرفقت آمده باز حکومت این حصا بمن ارزانی دارد و الا امر
 میفرمایم که تو را از این حصا بریزند از آن چاره بیز طریق روز گذشته مشغول لعن چهار ضرب شد
 بعد از چند روز خلعتش ای از برای او آورد و باز محفلت آن حصا با و مرجع آن شیعه طلبی نمود
 در احترام او پیش از پیش کوبید و گفت این دعا بمن تعلیم کن که در سختی و شدت مداومت آن کنم تا ختم
 روان شود آن شیعه کتاب از خبیب بیرون آورده و دعا با و نمود که این دعا را یاد گیر که من این دعا را
 جبهه حل شکله تو خوانده ام و مطلبی حاصل آن نامه کتاب از او گرفته گفت بخوان تا من شنوم
 شیعی گفت غم این دعا حفظ نموده ام و از روی کتاب جبهه مطلبی تو خوانده ام گفت در دفع میگوید مرغ
 وقت خواندن دعا از کوشه نشاند و نمودم که یک چند در پیش خود جمع نموده بودی و پل نوشته و کتاب
 بنزد من خواندی و من دست از تو باز ندارم تا بمن این دعا را تعلیم کنی و الا تو را از مالک این کوه بریزند از من
 آن شیعه خیمه خال را نشاند و نمود یکبار قطع چنان کرده در کار خود در ماند که اگر تعلیم نکند کشته میشود
 و اگر با و بیاموزد او را نصیب آنچه لعن خلفا ثلثه از او شود بطریق اولی بر لعن او خواهد نمود و نصیب
 الام بغیر از شیعی چاره و در میانید گفت یک شرط این دعاست موسمی آموزم که اول قسم یا کنی که از تو ضرری
 بمن نرسد و الا قسمی که نمود آن شیعه آن منی را بکوشه برد و شروع در لعن چهار ضرب کرد و آنرا دست
 بکوش گرفته شروع در توبه تو گفت نمود آن شیعه گفت دعای من این است که از برای بر آمدن بسجای من خواند
 دیگر توبه او از وقت آنوالا از توفیق فریق گردیده آن مؤمن، دی راه آوه تبار خلعای ثلثه و توتی
 با تهمه معین صلات الله علیهم اجمعین نموده و خود را بر یک غلام و مولای مؤمن و پیشرو اهل جنان
 در آورده شیعی غرضش شد و مؤمن را انعام و اکرام بسیار با و از زان و دهن و لب و دهن و ما و دهنش
 روانه نمود با عی انرا که از او و پیر بر است دانند که عا حق امام شریعت از روی یحیی با فتن
 پشت پشت موقوف بلعن چهار ضرب عمرت و در بعضی روایات آمده که هرگاه کسی هر روز در حقه دعا

۴۱ نظم در فضل و کمال و خیرات آن ای نکه تور البیت والله مانند عایشی لادور صدیق مکن تو
 بنیت باور در بدین و در خیر حق که بود مثل حیدر در روز احد که بود کار از جمع مهاجرین و
 انصار برای نورش است آن حال مخفی کنش ز اهل اضلال او ضارب ثبات و محض باقی همه دانه
 مارب نصرت همه جا شعار بود فیروزی و فتح کار او بود محبوبت علیست ایدت است
 عا و دیگر آن نبی آنرا که مناقبش چنین است برهان اما منش نیست در راه الفیه شیخ قدس سر
 ذکر شده که از جمله آیات قرآنی که دلالت بر استحقاق لعن خلفای ثلثه میکند این آیه است که حق تعالی در قرآن
 مجید فرموده ومن لم یحکم بما انزل الله فاولئک هم الکافرون یعنی هر که حکم نکند آنچه خدا فرستاده است
 از احکام و تغییر در احکام آنرا که در خلاف آن حکم کند از باجیدان و کافران است و وجه استدلال از این
 آیه آنکه ایشان تغییر در احکام الهی نمودند و در خلاف آن حکم کردند و هر که برخلاف حکم الهی حکم کند کافر گردد
 و کافر متحق لعنت است و بی مخالفت ابوبکر کنا بخدا را و حکم بخلاف آنرا نزل است که آن ملعون میراث حضرت
 رسول را بر حضرت قبول حرام گردانید و این من حکم که در دست غضب رحمت است پس حکم آیه که کافر ملعون کافر
 باشد و کافر متحق لعنت است و بی مخالفت علیه السلام و سحر و تغییر در احکام قرآن را نیت که آن ولد الحرام
 حرام گردانید متعین است یعنی متعین زمان و متعین مکان و این خبر در بی مخالفت و موافق مشهور است و بی آن در مطاع
 او مفصلا ذکر خواهد و این دلیل است واضح بر کفر او چون کافر باشد از لعنت است و بی مخالفت عثمان علیه السلام
 و این از احکام و تغییر آن حضرت پیغمبر فرموده است که حضرت رسول حکم این ص از مدینه خارج فرمود
 و در زمان حضرت رسول و در زمان خلافت اهل بیت بود و در کتب تخریر رجوع او بعد از مدینه بود
 زیرا که تخریر رجوع او بعد از حکم رسول بود و حکم حضرت رسول بود و کاست و عثمان در زمان او است و او را خوا
 و نطق کرد و من داد و ظاهر است که این حکم از عثمان حکما ما انزل الله است پس حکم آیه مذکور عثمان ملعون کافر
 گردد و کافر متحق لعنت است و دیگر از اخبار و احادیث که دلالت بر لعن ایشان می کند خبر جیش است که و این خبر صحیح
 نزد شیعه است در کتب معتبره و بی این در کتب اهل سنت که از ایشان آمده است و غیره غصب از قبول

عذر که نمود و این کلام مصطفی گفت که بود و جیش اس لعن احد که کرد آن سرور دین زبان بطعن ۴۲
 کشود و نیز دلیل ظاهر است در لعن آن خاتم خل که مانع آمد حضرت رسول را از وصیت نمودن و در بیان
 آن حضرت نسبت داد و چنانچه در باب کفر ایشان ذکر شده و هم چنین از اخبار یکدالت میکند بر لعن آن بدبر
 است که در کتاب کبر اللغات از ابن عباس مروی است که سید بنات فرمودند که در شب معراج دیدم نوشتند بر در
 که لا اله الا الله محمد رسول الله علی حبیب الله الحسین صفا الله فاطمه امه الله علی باغضهم لعنه الله و ظاهر
 و روشن است که آن سه بر مرد دشمن حضرت رسول و حضرت امیر المؤمنین و فاطمه و حسین علیهم السلام هستند
 بیت نوشته بر در جنت قضا حکم که جانین من هر یکی است عا و در نسخه الا برار از حضرت رسول مروی است
 که خدا تیمم فرموده است خلقی که نیستند از اولاد آدم و نیستند از اولاد طحان و لعنت میکند دشمنان
 عا بن ابی سراج گفتند یا رسول الله نه میماند و فرمود که اینان قنابرند نمیکنند در سحر سر و دخت الا
 لعنه الله عا بنی عا بن ابی سراج و در کتاب بلقیعنا در حدیث که ذکر او طول دارد از شیخی ابن عمار شیرازی روایت
 که بخود حضرت امام موسی کاظم اقدم و کفتم باین رسول الله خدا تو شوم از بد دشمنانم احادیث بسیار در باب
 اول از آن حضرت که فرمودند که یا شیخی اول منیر که کوساسته او نامه بنده است که مراد از اول بابک و ثانی
 عمرت بنی که سمرامت است بنی علیه السلام کوسا که مراد از او در حدیث است از غیر بنی بنی است
 از مردمان برابر با بکر و خلیفه سخن او امت محمد را کراه و روایت است و این نیز دلیل ظاهر است بر اینکه بابک و عمر
 مرتجعین و متخلفین در درجعت پروردگارند و نیز در آنکه از حضرت امام محمد باقر و آنکه بدست که خدا تیمم
 فرمود که مراد از بنی بنی بر کرد و بنی که سمرامت است از شعاع آن کوه است و فرید در عقب آن کوه خلقی و بر او
 واجب گردانید آنچه را اولاد آدم فرض گردانیده است از نماز و روزه و حج و کراه و دیگر از فروغ و اجابت
 اما اینان لازم بود و شمس است لعن نفوس هم مراد از این است که بابک و عمر و نیز در آنکه در حدیث که ذکر آن
 طول دارد از حضرت امام رضا است که در عقب بنی دنیا خدایتان را عالم خلق کرده که عدد خلایق
 هر عالمی زیاده از بنی و انس است لعن فلان فلان می کند و مراد بابک و عمر است و نیز در حدیثی که این

حکایت حکایت در کتاب طبقات از جابر بن عبد الله الانصاری روایت که حضرت امیر المومنین علیه السلام
 هر جمعه از مدینه طبریه بیرون میرفت و هیچ کس نمیدانست که آنحضرت کی تشریف میبرد و یکا از شبها جمعه عمر ملعون
 از عقب آنحضرت روان شد که بر این سر مطیع گرد تا آنکه رسید به نزدیکی که تخیل فرمایا بسیار داشت
 و آهای روان در آن شهر بسیار بود و پیشتر شهر در کوفی باغ امر تازه روی و آنحضرت
 داخل آنجا شد و دو صورت و در پهای درخت فرمایا نماز ایستاد و عمر خواب افت و چون از خواب
 بیدار شد و گویا مونس و رفیقان را ندید و خود را در شهر دید که هرگز ندیده بود و جمعیش را ندیده و او مفت
 بحال ایشان داشت و نه انقوم و او را پیش ساختند کی از راه آن شهر از عمر سوال نمود که از کدام شهر و از کجا آن
 ملعون گفت که از مدینه مبارکه ام و از آنجا آمده ام و گفتم چند است که از آن بلده طبریه بیرون آمده گفتم
 در شب آن شخص گفت ای حق خواهش کن که مردمان از تو این سخن را قبول نکنند یا تو را بکشند یا میگویند که
 مردمان است و من از تو باز دارم تمام احوال خود را برستی بیا تا ما را عمر مرد و چون بگریخت گفتن
 چاره ندید گفت علی بن ابی طالب و جمعه از مدینه بیرون آمد و من نمیدانم که یکا میرود و تا شب برای اطلاع
 برای سرافقت و روشن شدن و باینجا آمدم و او نماز منقول و من خوابیدم چون از خواب بیدار شدم و او را ندیدم
 و الحال نمیدانم که چه چاره کنم آن شخص گفت که علاج و چاره تو آنست که داخل شهر شوی و در آنجا توقف کنی تا
 آنکه شب جمعه برود و خدمت آن سر و بیکان و ما وای خود روی و از اینجا تا مدینه شش فرساده از ده سال است
 پس عمر داخل شهر شد و دید که مردم آن شهر جمیع عمر کنند و منمنا امیر المومنین و آنجا عمر که ظلم بر اهل بیت
 رسول نماید و بشمام و لغت یکبار از منافقین بنام و نسب میخواند و او که سیر که لعن کرد عمر آن خطاب
 بود و هر که کار میکرد اول لعن بر عمر و منافقین میخواند آن کابر او آن شهر و در وقت درخت نشاند
 و دانه کاشتن لعن عمر میکرد و لعن میبرد و بامداد و عمر ملعون چون این کلام را از آن جماعت
 شنید چنان روشن در چشم او تیره و تار گردید و از حرکت خود نام و پشیمان شد و تا شب جمعه دیگر در آن سختی می
 گذراند و در شب جمعه با مکانی که در خدمت مولانا آمده بود رفته قرار گرفت چون حضرت امیر المومنین

بآن مکان تشریف آورد و بعد از فراغ از نماز و عبادت و خدمت آن سر و مدینه باز گشت و نماز صبح را در مسجد
 مدینه با رسول الله او نمودند و بعد از فراغ از نماز کلمات متوجه عمر شد و گفت ای عمر در این بهنجیه کی بودی
 که ما تو را بی عمر آنچیز بر سرش گذشت بود و در خدمت سید المرسلین میان نمود و سید کلمات فرمودند که
 ای عمر از موش کینه آنچیز بچشم خود دیده و بگوئی خود شنیده چون آنروز در خدمت حضرت رسول بیرون رفت
 گفت این اندکیت از سخن من شستم که لعن عمر نو از طرباک کند خاک قدمت باز بر افکند
 چون نام عمر بر سر او لغت کنم لعین از آن جانب پل کند روز جمعی از مخالفان آتشی تیر در حضرت
 امام جعفر صادق آمدند و از آنحضرت سوال کردند که چه بگوئی در حق او و عمر و مخالفان ایشان حضرت
 امام در جواب فرمودند که ما کانا امامین فاطمین کانا علی الحق و ما ناعیدیه عمر الله علیه ما یوم القیمه
 یعنی ایشان بودند امام عادل است که در او بودند بر حق و مر و در رحمت خدا بر ایشان خواهد بود و روز
 قیامت پس چون آنجا و خواص آنحضرت این کلام را از زبان منجربان آنحضرت شنیدند و این الفاظ را از
 آن متفقد ای این استماع نمودند بغایت متعجب شدند و چون مجلس از مخالفان خالی شد پرسیدند که ای سید
 و سر و عجب سخنی بر زبان مبارک شما جاری شد و غیر کلامی از زبان دشمنان شما استماع فرمودید و میخواهیم که ما را
 از دغدغه آن دور کند و سر این گفته را بر ما ظاهر کرد و از آنحضرت در جواب فرمود که اول آنکه گفتیم ما کانا امامین
 یعنی ایشان هم امام بودند بدانند که امام هر صنف اندک امامی است که مردم را بر دوش میخواند و سبب پاک
 خلق میکرد و چنانکه حق در قرآن مجید میفرماید و جعلناهم ائمه یهدون الی النور و مقصود حق
 از امامت ایشان این قسم بود و دیگر آنکه گفتیم عادلین مراد از حق بود یعنی بر گردانیده از جور
 چنانکه در قرآن مجید و آنچه الذین کفروا و اوبتیم بعد لئون و اما آنکه گفتیم فاطمین بدانند
 که قاطر از ائمه است یکبار است و در دیگر جبار و ظالم چنانکه حق در قرآن مجید فرموده و ائمه الفاطم
 یسطون فکانوا الیهم خطباء و مراد من از قاطر یعنی هم بود و اما آنکه گفتیم علی الحق این معنی را
 اراده کردم که امیر المومنین حق بود و ایشان طبر و ایشان بر امیر المومنین که حق بود و مسطیع و حق او را

در بعضی خلفائے ثلثه

۴۵ غضب کردند و انکه گفتیم که ما علی بن عمر مردن و نور بن حق سلطان بودند و حق او را غضب کردند و انکه گفتیم رحمة الله علیها
یوم القيمة مخصوص است که حضرت پیغمبر رحمت است برایشان آن در روز قیامت یعنی باین خصوصیت خواهد
کرد در روز قیامت پس آنجا آن حضرت این تاویل توضیح پسندیدند باین تاویل و فرمودند و این دلیل
و اشیای است بر این منافقان و نیز از اخبار و روایاتی که دلالت بر این خلفائے ثلثه میکند انکه شیخ ابو عاصم
رضی الله عنه در تفسیر کبر آورده روز حضرت رسول جبار روح قبول نموده که از وی شمره منکف و از او من
اذا لا فقد اذی الله و فی الله فعلی الله فی الله فی الله که از او از یکموی تو برانجهان است که بمن آزار
رسیده است و هر که بمن آزار کند و بجزایم از آنجا نگیرد و هر که از آنجا نگیرد و غضب الله بر او است
لین ملعون پس از آنجا نگیرد و ولایت پناه از او است و این غرض و عقوبت از او دیگر از اخبار است که
دلالت بر این ابابکر و عمر کند است که شیخ ابو جعفر محمد بن الحسن الطوسی در کتاب تفسیر الاحکام آورده
که بنجام مرد در این شبیه است بود و حضرت امام جعفر باقر علیه السلام سوال کرد و زانوهای مبارک حضرت را بوسید
و از آن حضرت سوال نمود که چه بگوید و ابابکر و عمر حضرت فرمود که این را و این را بگویند که بر ما ظلم کردند و حق
ما را بناحق کردند و ما را ویران کردند و این نوع تمهیدات و خونهای مبارک کردن این است و غیر از ما که
بر فطرت حضرت ابراهیم علیه السلام است و در کتاب جامع الانوار آمده است حدیثی که ذکر آن طول دارد
خلا انک اول سر کرده منافقین عمر بن خطاب است و ابوبکر طعن بر این منافقین دیگر است و او است اصل است
و سخت تر بود در عدوت است علیه السلام و دیگر اخبار و روایاتی که دلالت بر این چنین حدیثی است که از ملکیت
این زید است که از ابابکر و عمر است و با حضرت امین همان امام جعفر باقر و امام جعفر صادق معاصر بوده
روایت شده که روزی از حضرت امام گفتار نمودم که از احوال چنین خبر دهید و مرا آفرین ابابکر و عمر است پس گفت
حضرت فرمودند که بقدر ظرفیت من نمی توانم بگویم که انکه و بال و در کردن این خواهد بود و ما روزی که قیام
ما یفصل الزمان و خلافت روی بین قیام و هر دو و ما بجا نمی آیم که هر دویم بر کان خود و اطفال
خود را ببیند و این است و بر این از آن بیدار و در کتاب کفای نیز نقل شده است از همان ابن ابی و

در بعضی از مطاع خلفائے ثلثه

از پدر خود سید را حضرت امام جعفر باقر علیه السلام روایت نموده و در کتاب تفسیر آمده که امام جعفر صادق در نماز می نشست
کسی لعن میکرد و چهار نفر از مردان و چهار نفر از زنان اما مردان ابابکر و عمر و عثمان و معاویه و از زنان
عایشه دختر ابابکر و حفصه دختر عمر و هند مادر معاویه و ام حبیب بن ابی لهب دختر حباب بن اریمه معاویه بنزل او بود
و مراد از حال الخطیبت و چون این را که بگفتن زیاد از این است در این باب بیان قد گفته نمود و در بعضی
لغت ابابکر و عمر عثمان هم بر عمر بن عاصی پور بویقتا بر عایشه و حفصه و طلحه و زبیر بر خالد و زبیر
بر مردان هم بر بویقتا و هند و باز بر عمر بن سعد و سعید و عاصی ایمان هم بر طینت سخن است بعد
ملعون بر این زیاد می عصبی است بر روح قطامه برستان این است بر صاحبها و اوجب النیران هم
باب باز می در ذکر محی از مطاع خلفائے ثلثه که هر سه در آن شرکت و سهمند طحاوی در انکه در تفسیر و معین ۵۱
و تفسیر حضرت رسول خلفائے ثلثه حاضر نمودند و تفسیر حسن بن علی الطبرسی مذکور است که حق در دوره میریم
بعد از ذکر انبیا عایشه و فرموده که خلف من بعد هم اصحاب الصلو و اتبعوا شریعتهم و اتبعوا شریعتهم و اتبعوا شریعتهم
غیا که مراد از اصحاب الصلوه است که ابابکر و عمر و عثمان و غیر منافقان نماز بر خیاره آنحضرت کردند و مراد
از اتبعوا شریعتهم استعداد و محاسن است که این بطریق خلافت رفت که میباید که اگر متوجه نماز جنازه آنحضرت
شوند امر خلافت نبی شایسته منتقل شود و اینان محروم مانند و در اکثر کتب تفسیرین مذکور است که بعد از
رحلت حضرت رسول از او فایده ای بقا حضرت امیر المومنین با جمعی از بنی شیم تغیب و تکفین حضرت نبوی
مشغول شد و بجهت غاوتی نشتند ابابکر و عمر و عثمان و وقت غسل و کفن و دفن و نماز بر آن سرور
حاضر بودند و در سقیفه ساعده که صفه بود که از بر سر انجام نهادند و بجمع شده تعیین نمودن خلیفه
مشغول شدند و غیبت امیر المومنین را فرصت و غنیمت ندیدند بجا که گفته اند است چه پیشتر گشت از تره
شیر شغالان در آیند بیدان دلیر و آن ملاعین بعد از سه روز که از امر خلافت خاطر جمع کرده بودند
آمدند که بر سر خدا نماز گذارند و اراده آن شد که نبش قبر حضرت رسول نموده جسد مبارک آنرا در را
از قبر بیرون آورده نماز گذارند حضرت امیر المومنین مانع آمدند که آنرا عینا بجا نماند

بعد از نماز و مجادله بسیار که میان حضرت امیرالمومنین و آن منافقین روی نموده بر آن قرار یافت
که بر قدر خود حضرت رسول نماز کند از نذکات و کثایات و کثایات شیخ طبرستان آمده که از شیعیان و موالیان
سر و مومنان از ابا بزیل علف که از ناصبیا میزد و از پیروان عمر لعین است سؤال نمود که بعد از سید اینها
مقدم و پیشوا و امامت ابا بزیل گفت ابابکر زیرا که حضرت رسول فرموده که قلوا اخیو که و ولوا
افضلکم و مردم به امامت ابابکر ضرر شدند آن مؤمن گفت که ای ابا بزیل هرگاه سید کایان این سخن فرمود
و ابوبکر بر سر منبر گفته که اقلید و لبست بخیر کم پس ابوبکر این سخن را دروغ گفت پس تکیه خلاف قول رسول
نموده و خلاف کند رسول دروغ گوی امامت نشاید و اگر است گفته است بطریق اولی امامت را
نشاید و آنکه گفتی همه مردم راضی شدند دروغ گفتی زیرا که انصار گفتند منّا امیر و منکم امیر
و از سران چهار بنیعت میگردانند که شمشیر و شکست و چند کس دیگر ابوبکر محبت گرفتند و بعد از ابوبکر نمود
و سلمه رضی الله عنه گفت ای قوم کردید و کردید و ندانید که چون کردید و ای ابا بزیل هر خبر ده از گفتن ابوبکر
بر سر منبر که امر است شیخ که کرامت و در غلط می ماند از دوم را دیوانه می کند و او شمار خبر داد که من این
حال دارم و چنین که امامت نشاید و خبر ده مرا ای ابا بزیل زیرا که عمر گفت بر منبر که کثایات من مولا بودم بر سر
ابابکر و در جمعه دیگر بر منبر گفت که بود و ابوبکر فکر و اندیشه خداست از شران نگاه دارد پس هر کس که شمارا بخواند
بمثل آن باید بود که کتب شد و او را پس بگو که میان این سخن این قدر تفاوت است و خبر ده که حضرت رسول بفرمود
خود خلیفه تین نفرموده و مردم ابوبکر را خلیفه کردند و ابوبکر عمر را تین نفرمود و عمر حماد را شورانند و تناقض
میان اینها ظاهر است و دیگر خبر ده که عمر میباشش که شوری کرد و وطن او این بود که ایشان همه از راه بر شدند
و گفت اگر مخالفت کنند چهار راسه را باید کشید آن را با آن را که عبد الرحمن عوف با ایشان
بوده پس آن دیانت که بقبل اجرت امر نماید پس ابا بزیل میگوید که از ایشان رسد و از یک کلمه جواب او
بگوید فرمود علیه السلام گفته نظم بدل هر که بغض کردی ز ما بود و عیان تیر و رای که با کرده بود و چشم
اکر چند بر ایوان و گاه قلم بر او بنویس که کم باو دشمن هر آنجن طعن دهم که هر شیه میزند که اقدام کرد

برکاری که متحن آن نبودند بواسطه محبت جمعی که بر اینان نیز حرام بود آن کار زیر که بعد از اینان در اذن
خدا و رسول اقدس و نبی و خود را در صحن جانین آنحضرت زود قبول بود چنانکه در کتاب قبول الحق
از ابن مفاد فی شافعی روایت و در جمع بین الصحیحین نیز مذکور است که جمعی از صحابه بنی ائمه در خدمت حضرت
سید کائنات نشسته بودند ناگاه از آسمان ستاره فرو آمد حضرت رسول فرمودند که این ستاره در خانه
هر که فرو آید انکس و صحنی نیست بعد از من آن ستاره در خانه حضرت امیر المؤمنین فرو آمد جمعی از منافقان و آن
با کف گوشتی نوحش کردند پس خدا تعالی این استیلا را در دل و التیم از او ماضل صاحبکم و مانعی و مانع عن الیها
ان هو الا وحی بوحی علمه سید القوی ذو مروه فاستوی و هو بالافق الاعلی فی تجسستاره که فرو آمد
که گمراهان صاحبان این مروه و خط نمود و مرکب باطل شدند سخن نمیکوید بپوی نفس و از روی طبع خود و نیست
آن که هر که فرستاده شود با و آمیخت و از این فرشته سخت با قوت یعنی جبرئیل که مامور است و مستقیم
در کار و راست در امور است خود این استیلا حضرت امیر المؤمنین و صحن آنحضرت است و آن منافق و صحت
سید کائنات را نیامد انکس تیر نمیکند امیر خلافت شدند و در اکثر کتب تواریخ و تفصیل ذکر شده
و مجاز از آن در این را بیان نموده است که چون حضرت رسول جان فلان را و داع نموده به رحمت جاودان
نزول فرمود و مسلمانان چون خبر وفات حضرت رسول را شنیدند از همه جانب به سوی جمع آمدند تا به بینند که امر
خدا که قرار خواهد گرفت و ابابکر و عمر و عثمان با سایر منافقان در تحفه بنی ساعده جمع بودند و بعد از قبل
و قال سیرا که در میان مهاجر و انصاری با خلافت واقع شده اتفاق نموده و پیغمبر که حضرت امیر المؤمنین در رو
عذر خرم نموده بودند نیامد انکس تیر نمیکند و ابابکر و عمر و عثمان با سایر منافقان در تحفه بنی ساعده جمع بودند و بعد از قبل
بعی عمر ثنیت یافت و آن ضال مضل جبر و قهر ابابکر را بر سرند خلافت متمسک ساخت و اکثر مهاجر و انصاری
آن شیخ امت از راه برده به محبت ابابکر در آورده و الا بنی شیم و از کسی و همت از مهاجر و چهار را انصاری
که مخالفت نموده به محبت ابابکر کردند از مهاجر بن خالد بن سعد بن الحارث و مقداد بن اسود و ابان و عمار
این سیرا و ابو ذر غفاری و سلمان فارسی و عبد الله بن مسعود و بریده و ابی سلمی از انصاریان ثابت الشهادتین

در ذکر بعضی از معجزات حضرت علی علیه السلام

۳۹ و سهل بن حنیف و ابو ایوب انصاری و ابو الهیثم التمیمی چون ابابکر در منزل ایشان در کار روی با یکدیگر مشورت کردند بعضی از ایشان گفتند چرا نرویم و ویرانگر رسول خدا را بر نیاریم و بعضی گفتند که اگر چنین کنیم بر خون خود بار کرده بشید و خود را در خطر افکندید و حق تعالی فرموده **وَلَا تَقُولُوا لِمَا كُنَّا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** و لکن بروید ما بنزدیک حضرت امیر المومنین و بگوئید که توفیق خود را ضایع کردیم و حق تعالی که توبه اولی تر ترک کردی و ما خواستیم که پیش این مرد نرویم و ویرانگر رسول خود را آوریم چه که حق تعالی است و این گواهیست در اینم که کار کنیم مشورت و فرموده توبه بعد از آنکه بجهت آن سرور آمدند و مراتب را عرض نمودند حضرت امیر المومنین فرمود که شما طاق حرب ایشان ندارید و لکن بنزدیک امیر دشوید و ویرانگر بیدار بکنید از پیغمبر خود شنیدید و او را نصیحت کنید پس ایشان رفتند تا آنکه در کار ویرانگر رسول را گرفتند و آن روز جمعه پس هر کدام از ایشان بنوبت برخاستند و بگویند و موعظه بود نسبت باینکه بقرآن تقدیم رسانیدند ابوبکر از نصیحت ایشان بیگانه نشد و از پیغمبر زیاده و بجا نبرد و خورد رفت و سه روز در خانه بنشیند و بیرون نیامد و روز سیم از خانه بیرون آمد و بجا نهاد جمعی که با او بیعت کرده بودند رفته است قاله بقیه کرده و میگفت **عَبَّ أَقْبَلُونِي أَقْبَلُونِي** عمرو عثمان و ابو عبیدة جراح و لم یؤکلا حذیفه و عبد الرحمن عوف و سعد بن ابی وقاص هر یک یکصد مرد و خالد و لید با جمعی عظیم و پیغمبر با مردم بسیار جمله سلاها پوشیدند و فرز و ابابکر رفتند و عمر دست ابابکر را گرفت و گفت بخیر تا بمسجد برویم ابابکر با نمود و گفت اقلید و غیر گفت این را بقلید میگوید که ما خود را در زبان خلق اندازیم اگر توان این کار ابابکر و امتناع نماید مردم بر بالغت کنند ابابکر گفت فرستاده میگویم عمر گفت تو از ما اخذ بیعت نمودی و در خلا شریعت کردی اکنون اکنون استقاله منیا اگر بجزمت متصد خلافت شدی نیک و الا تو را کشته بودی گفت من همیشه در آرزوی مخالفت بودم و تو هم از خواص ما مردم نبی اقامت بجهت ما کنسند و من بر سر منبر خلی میوم پس اصحابش اعلیون را بمسجد رسول آوردند و حضرت امیر المومنین با جمعی از اصحاب خود در مسجد بنشیند و بوزن عمر گفت اصحاب علی بن عبد الله قسم که اگر یک از شما مثل آن سخن را قبل از این گفته اند بزرگوار سازند سرش را از تن برگیرم پس خالد بن ابی العاصی بر

در ذکر بعضی از معجزات حضرت علی علیه السلام

الحاص بر نبوت و گفت ای پسر خدا که جیش به شمشیر خود را آید میگوید یا جمیعت خود را برایت رسانید خدا که شمشیر ما را شمشیر شما نیز است و جمیعت ما را شما نیز است بقوت اگر بعد از اندکیم زیرا که جنت خدا در میان ما است خدا که آن را بودی که من میدانم که فرمان بردار را ما نیز است شمشیر بر کشید و با شما جهاد کرد و در راه خدا بس حضرت امیر المومنین ویرا گفت بشین یا خالد که خدا تو را مقام تو را بشناخت پس وی بنشیند بعد از آن سلمان فارسی بر نبوت و گفت الله که اگر بشنیدم از حضرت رسول و الاهی که گوشم بگوشه که میگفت که برادر و پسر عم من نباشد در مسجد که عجمی از سکان در رخ بر و ن آیند و من شک نمیکم که شما آن سگان جنتیم پس قصد کرد و حضرت امیر المومنین او را گرفت و بر زمین زد و گفت ای پسر خدا که جیش به اگر نه و صیغه بود از پیغمبر بنمودی که کد است اما ضعیف تر و در کنایه احتجاج طریقه و در کتاب منج الفاضلین ذکر شده که چون ابابکر بخلا و اما مقررتش معجز رسول آمده چون به پیغمبر آمد پس رسید در غایت پیر سر کعبه بر عطا کرده بود و هیچ کس از صحابه و انجمنی شناخت بنزدیک او میگفت و گفت **الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي** لم یمنی حتی را یک فی هذا المكان البسطیک فانه اری ان ابابکر یعنی حمد خدا را که ما را بر نیامد تا تو را در این مکان دیدم و فرار کن ما بر سیکم من میخواهم با تو بیعت نمایم ابوبکر دست دراز کرد آن پیر با او بیعت کرد و از پیغمبر فرود آمد و بوقت از مسجد بیرون رفت و اول کسی که بر ابابکر گذشت و با ابابکر بیعت کرد آن پیر بود سلمان فارسی گفت کس در آنوقت در مسجد بودم چون آنحال را بدان موال دیدم خدمت مولای مومن را و پیشتر از این خبر نمیدادم و از زیارت نمودن مردم بر ابابکر اخضر فرمودند ای سلمان آیا اول کسی که در مسجد بر پیغمبر ایستاد گفت کفتم دیدم پیر را و صفت آن پیر و اقوال او را عرض نمودم و کفتم کلام آن پیر نیابت بر من صعب زیرا که جانی به معلوم شد شما مت میگردید رسول خدا و شاد میبودید حضرت امیر المومنین فرمود که ای سلمان دوستی را آن پیر که بود کفتم فرمود که آن پیر بود و سبب آن بیعت کردن و کمالت نمودن او آن بود که در روز غدیر خم حضرت رسول مرا با مامت و خلافت تصد کرد این فرمود که من کنت مولا فاعلموا انی علی بن ابی طالب و شیاطین و مروه و اصحاب

۵۱ او نیز او رفتند و گفتند که این امت مرحومه و معصومان و تورات و اوستا نمودن و اغوا کردن ایشان را بعد از آنکه از آنستند که امام و پیشوای ایشان بعد از رسول گمیت و مقتدای خود را خشنود و بر او بیعت کردند از گفته ایشان سخن و اندوه بلیس زاده و گفت طعن من آنست که این امت بعد از فوت رسول ترک عا کرده گمراه شوند و مولا را فرمود که خبر حقایق مرا بخرد و از انجالی فرمود که چنانچه خواهد طعن بلیس است و امت بعد از ترک تو خواهند کرد و بایکرا اقتدا نمود حضرت رسول فرمود یا عیسی بن مریم بر ابوبکر بیعت کن و از حیدریون رود ابان شیطانی و مرده ایجا خود را جمع کند و گوید که زعم شما آن بود که من اغوا و اضلال ایشان فکر بشام و ایشان گمراه شوند دید که چگونه ایشان را اغوا کردم و گمراه کردند که ترک کردند آن کسی که خدا و رسول متابعت و اطاعت او و انقیاد او امر کرده و دیگری پیروی نمودند و اقتدا کردند در شان آنجماعت گمراه انداخته فرموده **وَأَقْلَدَ صَدِّقٌ عَلَيْهِمُ الْبَلِیْسَ خَلَفَهُ فَأَتَّبَعُوا إِلَّا قُلُوبُهُمْ الْمُؤْمِنِينَ** و در کتاب احتجاج شیخ طبرسی از سلمان فارسی روایت است که چون مردم بایک بیعت کردند و در آنست حضرت امیر المومنین حضرت امام حسن و حضرت امام حسین علیهما السلام گرفته بخانه هر یک از اهل بدر و مهاجر و انصار رفته ذکر حق نمود و طلب نصرت و یار از آنان جماعت میکرد پس چون تاری و نصرت آنحضرت نمودند و چون یکی از انقوم که چهل و چهار مرد پس آنحضرت اندام فرمود که مری خود را بر تیر کشید و لاج جلال پوشید و در اول صبح حاضر گردید و آن چهل و چهار مرد در آنست بیعت نمودند که تا کشته نشوند دست از قتال جلال ندارند و چون صبح شد از آنجماعت و فایده و پیمان خود نمودند مگر چهار کس که سر بر تیر کشیدند آنحضرت آمدند و بعد خود وفا نمودند از سلمان پرسید که آن چهار کس که آمدند گفتند ما بودیم و غفار و مقداد بن الاسود و الکندر و زبیر بن العوام و تا شب که آنحضرت همان طریق بخانه اهد مینه میرفت از ایشان مدد و یار طلبید و بغیر از آن چهل و چهار کس هیچکس قبول ننمود و چون صبح میشد در خدمت آنحضرت الا آن چهار کس دیگر حاضر نبود و چون آن پوفاز از آنکرو مشاهد نمود و در منزل خود نشسته و بیایف نمودن قرآن مشغول شد و چون از آن امر فارغ شد بمحضر حضرت رسول آمد و باور بلند فرمودند

فرمودند که ای مردمان از آن روزی که سید کائنات از دنیا رحلت فرموده بعد از فراغ از غسل و کفن و دفن آن حضرت مشغول بودیم و جمع نمودن قرآن و در قرآن آیتی نیست مگر آنکه فکر فرشته ام و یل آنرا از حضرت رسول باز گشته بمیزان خود تشریف بردند و چون ابابکر و عمر در فکر بیعت گرفتن آنحضرت افتادند باز همان طریق با حضرت فاطمه و حنین علیهم السلام بر در خانه اهد مینه آمد و هیچکس قبول نصرت و یار آنحضرت نکردند مگر آن چهار کس که مری خود را بر تیر کشیدند حضرت امیر المومنین آمدند و بر و آیتی آنکه آنحضرت از مینه بیرون رفته از قبایله نزدیک بودند طلب یار و مدد نمودند و چون آنحضرت پوفاز قوم و اجتماع مرد را بایک بیعت داده نمود و از او امام بسیار از ابوبکر و عمر بآن حضرت رسید از روی تعد و جبر از آن حضرت بیعت گرفتند و بیعت نمودن آنحضرت بآن بدلت اختلاف بسیار واقع شده است بعضی از آن انست که بعد از آن مذکور خواهند و در کتاب عین الحقاو از حضرت امام مطلق جعفر بن محمد صادق روایت است که چون حضرت امیر المومنین را به مسجد در آوردند از برای بیعت با یکرا خدعه نموده و مولا را و بقیه حضرت رسول ایستاده این آیه را خواند این ام ان القوم استضعفون و کا و اقله و تلوخی یعنی ای برادران گروه مرا ضعیف کردند و فرمودند که کینه کشند و پس دست از قبر مبارک آنحضرت بلند شد بجا بیعت کردند که دست حضرت رسول است و خدا از قبر بر آمد که شناختند که صد آنحضرت است و این آیه را شنیدند که گفت **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَكُنْزَ ثَمَنٍ سَوِيًّا كَمَا نَفْسُ كَا فَرَشَدِي** بآن خدا که تو را از خاک آفرید پس بعد از آن از نطفه آفرید پس تو را بحد در سینه و مرد و کرد و فرزند آن کتاب در حدیث دیگر وارد شده که چون دست ظاهر شد این آیه بر آن دست نوشته بود و در کتاب احتجاج ذکر شده که سلمان گفت خرم و زبیر و ابوذر غفاری و مقداد از روی جبر و اکراه بایک بیعت نمودیم و همه امت از روی طوع و رغبت بآن بدلت بیعت نمودند و در آن روز نبودیم ما چهار کس هیچکدام دست کوترا از زیر کمر چون بیعت با ابوبکر کرد خطاب بجمع نمود و گفت این شما که اگر آنجماعت دین بر کشته اعانت و یار تو نمینمودند هر آنیمه مقدم میشدیم عمار ابانین سر عمار از شنیدن نام ما در غضب شد گفت نام شما که میتوانی بر وزیر گفت شما که گمیت که تمام نبرم شما که گمیت بود از خبر عمار و ابانین گفتند و با او نفی و خطا بدید و تو بهر سید عبدالمطلب بنی مضر و قوت

در ذکر بعضی از معانی خلفائے

یافتن حکایت این بزرگوار را که در خطبای خود فرموده و زاینده شده از زبانی اصلاح نمود
میانه ایشان ابو بکر و دست از هم برداشتند و چون ابو بکر خاطر از بیعت امیر المومنین و آن چهار نفر جمع نمود عمر
بسایه کف چون که صاحب قوت و تعویذ گردید الحال هر چه میخواست بگوید گفت شما که گفتید که ما هر یک یک نفر
از حضرت رسول که فرمود که گناه و دوزخ ابابکر و عمر و عذاب بن هر یک بر او برزور و بان صبیح این امت است
پس عمر گفت بگو این می خواهم هر گاه تو و صاحب تو بخت کردید میان کوفه که گفتیم که خانه ام در بغض کنی که خدا تو را نشسته است
اسم و آن بصف تو را در یک روز ما را در میان عمر گفت بگو هر چه میخواست بگوید گفت در وقتیکه سوال کردند
از سید بنات از غیر آن سه فرمود که لا یغیب عذاب احد و لا یوفق و ناله احد از حضرت فرمود که انکس
عمر است که عذاب یک یک این امر عذاب و ناله این گفت خواشوش شو که خدا تعالی خواشوش گرداند او را و از قول
پس حضرت امیر المومنین فرمود که ای شما که شول خواشوش شدم و بخدا قسم که اگر آن حضرت مرا خواشوش نمیکرد
هر آنیم خبر میدادم هر خبری که ناله شده برای او و در بغض بنظر رسیده که قتل حضرت امام بن زنجی ای
فری در همان روز و آن است که با تمام عمر در سقیفه بنی ساعده عقد بیعت حبه ابابکر گرفتند و ظاهر است که بخدا
و هات حضرت رسول اگر عمر باعث این فتنه و فساد شده بود حق بمنزله اتی قرار میگرفت و این همه خون
ناحق ریخته نمیشد و تصدیق انکار نمیکنی از حضرت امام چهارم سوال نمود که از خلافت ابابکر و عمر آن حضرت
فرمود که ریخته شده قطره خون در زمین از ما و یحیی و یاکر انکار و بان کردن ابابکر و عمر است تا روز قیامت
روایت که یک از عمر منزل قبر رسید که محمد بن مردم که با کف ابابکر که در روز سقیفه بنی ساعده بنی شیطانی
که تو دست دراز کنی که با بیعت کنی من را بخواهم کرد و بعد از گفتگو بیعت خواهم کرد و چون خدمت پیش او کردم
که با ابو بکر بیعت کنم او را سر قول خود گذاشته تا فلان نمود ناچار من مجبوره شدمت ای مردم با او بیعت کردم
حکایت طبری که از علما را میباید در کتاب احتجاج آورده که استلم بن الحکم که از اکابر اویس اما مین
همایشان لام جعفر ضحاک و امام موسی کاظم را که کوفه بصره آمد و اعلام اهل بصره عمر بن عبید بن جری و دیگر جمعی
بر فراز منبر رفت و مسایل حلال و حرام را بیان نمود پس گفت ای علمای من این من هر دو غیوم مرا خشت
است

در ذکر بعضی از معاصی خلفائے

هست که از شما چیزی بپرسم گفت بپرستم گفت خوب استم دارم عمر گفت اگر چه سوال تو احمقانه است
اما خشم دارم گفت چه میکنی از آن گفت بن مشایده و ان و شما معصوم بود اینها هم باز گفت آیا بینی دار و چه
میکنی از آن گفت دارم و از آن اشمام را یکم بمانیایم باز گفت زبنا دار و چه کار نموی یک گفت زبنا دارم و
بدان سخن میگویم و نیز از گوش پرسید گفت دارم و بدان آماج میکنم و بدست میگیرم و بدین میخورم جنبر و فی اشام
و به پامیروم بگفت دل دار گفت دارم و میر همه اعضا و جوارح و خواستهها و اگر کشد و بیه حواس را باشد
نزد دل میرود و دل او را زنده میکند و از آنکه از آنها میپاشد گفت پس چه میخواستی و جوارح است
و رهنمایان از او است عمر گفت اگر چه بپاشد اشام گفت پس پدیدانای زمان خدایت جوارح شما را به
امام و امیر ننگ داشت و گذشت این همه خلیای را به امام و امیر تا کافه خلیای در حیرت و شک و اختلاف بمانند
امام و امیری تعیین ننمود که از مردم شک و حیرت و اختلاف ایشان را رفع نماید تا ایشان برای خود امام تعیین نکنند
و هر کدام هر که را خواهند امام و پیشوا و اندان امر است بغایت عجیب پس عمر بن عبید بن جح گفت و از بنبر بزرگ
و هشام را در بر گرفت و بجان بر دواز این مقوله دیگر سخن نمود و نظم ولای مفضیلا را اینست هر آنکس را
که مادر پسر نیست اگر اصلش در تن و یک باشد دانش را میل با پانچا چرینیت خطا مآل دارند روی اثر کرد بصوت
اینکه میگویم خطنیت بیاماز انصاف بکیره بگویم که تو را میل جفا نیست سلونی با اقلونی برابر همیداری
تو را شرم از خدا نیست طعن سیم اگر چه بفرموده ای که در افتاده اما عمر شریک غایب است و عثمان نیز با ایشان
در این امر موافقت رن کرده سلم و بخار و طبرست و وادی و ابن عبید بن حبیب کتابی اصناف الحامد و عمر بن
شکیب که همه از اعیان علماء و دشمنان اهل سنت و جماعت اند که چون خلیفه اول الغنه علیه السلام آمد و در دلهما شتوخ
عمر بن الخط و خالد بن ولید و امولک ابی خذیفه و غیره بدر جرحه حضرت فاطمه علیه السلام مذنب عمر گفت یا
ابا احسن میا و با ای که بگویند کن امیر المؤمنین فرمود که من بجنب حضرت رسول شوم و بجه که درون قرآن
عمر گفت یا عا اگر تو بیرون نمی آئی من داخل خانه می شوم حضرت فاطمه فرمود که خدایت بر تو حرام کرد اندیده است
که بپاؤن جفاخانه داخل منجای نشوی تا به از انعمون گفت که در سر آیم و شما جوارح حضرت زنده فاطمه زهرا

از ذکر بعضی از طعام خلق گذشته

شاید پس نگویند از این خبر جدا شمرده و داخل خانه آن مصومین ظاهر شد با جمعی که با وی بودند و حضرت خیرات فرمایا
بر آورد و یک کلمه فرمود بود بر دست او بر سر خود انداخت و آن منافقین که پیش حضرت امیر المؤمنین رفتند
و آنحضرت از خانه بیرون آوردند و حضرت فاطمه را از عقب آنحضرت فریاد کنان و اشک بزران بیرون آمد چون
ابا بکر حضرت فاطمه را دید گفت باز گردانید علی و فاطمه را چه ششم میاید که من از رسول خدا شنیدم که هر که فاطمه را
بخشم آورد مرا ششم آورده باشد و بر واتی نکرد خانه حضرت در آن روز سوختند و داخل شدند و عمر منزل تفرکیفت
سجده افتاد از خانه بجهت بیعت ای که بیرون می آمد یا خانه بر شما میسوزانم و بهر تقدیر چون داخل خانه شدند دیدند
که حضرت فاطمه در پشت در نشسته است عمر ملعون در برابر شکم مبارک آنحضرت زانو زد که میفرماید آنحضرت ساقط شد و غلام
عمر از پاهای او بر کف آن مصومین که از آن ماند باقی بود و باقی پادشاهان آن ملعون در مطاع عمر ذکر میشود و در اینجا
بهمان قدر خلاص شد و بابا فاطمی علیه الرحمه فرموده نظم من ان امام نخواهم که آنش افروزد بر پستان صدر
الکلام و گفت نام من ان امام نخواهم که بهر مانع فک کند زحری بغیرند مصطفی ابرام من ان امام نخواهم که
بر خلا و ملا برزند تا بامد مرشد لعنت نام حدیث عاینه بگذار و متوجع علاج چیست با بقول من و نصیب نام
میانه حق باطل چگونه فرق کند مقلید کند اند حلال از حرام طعن چهارم آنکه سر کرده منافقین خود را امیر المؤمنین
خوانند با آنکه میدانند که این اسم مخصوص حضرت امیر المؤمنین علی است و بعضی نسخ ذکر شده که چون ابو بکر
خلیفه خود را خلیفه رسول الله مینامید و چون نوبت خلافت بعمر رسید خود را امیر المؤمنین خواند و عثمان نیز
متابع عمر نمود و خلفا بر این معنی عباس نیز بیرونی ایشان نموده هر یک که با ما نشستند خود را امیر المؤمنین
خواندند و در کتابک از اختلافات مجربین هر یک بر سر طری امامت آورده که روزی جمعی بر یکی از ایشان بنام
الحکم که از اکابر راویان امین امام جعفر صادق و امام کاظم علیهم السلام پرسید که مشهور است که عثمان
البیضا عمر بن خطاب را امیر المؤمنین میخواند آیا در آن خواندن و نام نهادن صفاق بود یا نه هشام گفت صفاق
بجای گفت پس چرا انکار استحقاق عمر میکنند هشام گفت خداست که از زبان حضرت ابراهیم علیه السلام و وصف کرده است
بالتة انما که میفرماید فاع الی الله هم حال آنکه فی الحقیقه الله نیستند و در حق کلام حق است پس این فیس

میتواند

در ذکر بعضی از مضامین خلعت

[illegible]

54

در ذکر بعضی از معانی صفا نند

[illegible]

ورول

در ذکر بعضی اصطلاحات علمی

در دل ایشان بود پس اینست که از این فرار حضرت سالت نیز بر سر آمد و تا کاین نکتند و ابو جهم و یوسف را
مقدم بدارند و چون خدا و رسول عا را دریافتال کفار نمودند و اول آنست که مردم اخدا و رسول بخند
ای مرتد نمایند که عداوت با خدا و رسول او کفنی ترسیدیم که عرب بر او جمع نیایند و اهل
عرب شرط است نمودن از این قرار تو را با یکدیگر و خلفای نبی امیه و بنی عباس همه با هم باید چیرا که عا را
کردند و بیعت با یکدیگر ناکامی نمود بلکه تو را مقدم داری ما و هم تو را مقدم دارد و حکومت از دست تو
و چون خلا ابوبکر ناکام باشد که در روز اول یاده به چاکس کی تو بودی و دیگر بر او بیعت نکرد و تو
بجز و تهدید و وعده و وعید مردم را بیعت نمودی و بخلاف آن روز خود را و جمع کنیزان
را حطب بنم ساخته و الحاکم کرد از خود واقعی ما بنمایند و بی در و در کتاب خیره القیمه ترجمه شده
الکرامه آمده که در روز اول خلا ابوبکر در بیعت عمر بن خطاب چاکس کی تو بودی و دیگر بر او بیعت
جراح و الم لای خذیفه و ابی حصیر بشیر بن سعد و بغیر از این چاکس کی تو بودی و دیگر بر او بیعت
نمود و در کتب فریقین از ابی عیسی روایت است که حضرت رسول رسانیدند که جمعی از قریش انکار نمایند
که عا ابی طالب را بایک مونس نام برزد و آنحضرت را لای و است یمن امید اند حضرت خاتم النبیین بر
رفته فرمودند که ای گروه مردمان بدستیکه خدا تعالی بخت مرادش را پیغمبری داد و مردم را که بداند عا را بشیر
هر که فریبی اویم عا امیر و است پس امیر خدای تعالی را بشیرا و مردم که در آن بیوم بشیرا امیر او را بشیر
از من و اهل او بکشید و بهر عا نماید آنرا بجا آورد و از هر چه فرماید مکران نشوید و عا امیر شماست
در حیات من و بعد از من پس بدستیکه خدا تعالی بخت عا را بشیرا و نام برد او را امیر المؤمنین و نام
بزرده چاکس بن ابی اوبان اسم و سیدم بنمایند که که ما مورد از برورد کار شما هر که اطاعت قول من
کند تحقیق که خدا اطاعت کرده است و هر که گفت مرا قبول ندارد تحقیق مرا خدا را قبول کرده است او را
نزد خدا آنچه نخواهد بود و او را باز گشت بآن سخن رخ خواهد بود کما قال الله عز وجل و من
یَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَیَتَّقِ اللَّهَ ذُوَهُ وِیْلٍ خَلَهُ نَارُ الْخَالِدِ فِیْهَا وَرِکَافُ النِّمَةِ اِزَالِش

در ذکر بعضی از معانی خلق الله

[illegible]

الکبر

از ذکر بعضی از طرق اخلاص

رسیده و بحکم اخلافی و شرعی نیست چنان چه مفسرین علم الدین ابن کثیر فقهی در تاریخ کبیر آورده ۶۲
که ترجمه محمد بن جریر فقهی کتاب است مشتمل بر هجده جلد که اتحاد غیر خرم در آن جمیع است و ابوالمعالی جوینی که مشهور است
است با اجماع این تعجب میکرد و میگفت که در ابتدا و جلد بر دست صحیح دیدم که در این کتاب نوشته بود که جلد بیست و هفتم از
از طرق معتبر است مگر این که در این کتاب و در ابواب معتبره اندکی نقل است که میگفت که این خبر از انجاء و ائمه طریقی روایت
دارم و شیخ محمد بن جریر فقهی که از اکابر ائمه حدیث است سلسله مشهوره در تواریخ حدیث غیر دارد و با اجماع
این حدیث در شروع و ظهور بر تبه است که مستکران نتوانند بود حکایت روزی قاضی عبد الجبار معتز در بغداد
در مجلس درس نشست بود و علما و فریقین آنجا حاضر بودند و شیخ مفید نور الله مرقد که در آن عصر مجتهد شیعه بود
وقاضی عبد الجبار نام او را شنیده بود اما هرگز او را ندیده بود و در آن مجلس حاضر شد و صفی الله است بعد از آن خطب
بقاضی کرده گفت اگر اجازت باشد بنوا و دارم قاضی گفت بهر سر گفت این خبر که طایفه شیعه روایت میکنند
من کنت مولاه فیه مولا هم است که بغیر در روز غیر گفته باشد شیعه فراموش اند گفت لابد این خبر صحیح است گفت
چون خبر صحیح است بلفظ توحید بخواند گفت اولی بر صرف و نه ما شیخ مفید گفت پس این خلافها و خصوصیات
قاضی گفت این خبر روایت است و بهر روایت مردم نقل از بهر روایت ترک روایت نمیکند شیخ مفید این مسئله
فرو گذاشت و گفت چه بگویند این خبر که یا علمای عربی و ملکی سلمی قاضی گفت صحیح است شیخ مفید گفت پس در حق
اجماع صحیح میفرمائی همه اقبول تو کافرا باشد قاضی گفت برابر روایت آن توبه کردند شیخ گفت ایها
القاهر روایت و توبه روایت خود در شیخ غیر فرمودید که مردم قل روایت را بر روایت از دست ندانند
قلان میفرماید و عتی در پیش افکند و بعد از آن بر آورد و گفت توحید گفت من محرابی محراب النعمان
اجاری قاضی بخوابت شیخ مفید دست گرفت و بر کجا خود نشاند و گفت انت المفید حقا حقیقه تویی
مفید علما حلقه اش نمی ماند و سخت برنجیدند و همه در این انقاد قاضی ایشانرا گفت ای شما مندا این
مردم الزام داد و من جواب را ندادم اگر شما جوابی دارید بفرمایید تا بخیر و بجا خود رو و بعد از آن این خبر
بسطا عضد کرد و در او شیخ مفید طلب و آن بجا را از او شنید مگر کوی خواص با قلاده زرین و سایر

در ذکر بعضی از احوال و صفات حضرت
زین و سید و در آنکه بنویسد دنیا را زین خلیفه و بنده باد و هر روزه و هر زمان و همچنین گوشت از برای
او مقرر نمود و عارضش بوی شیخ فرید عطا علیه الرحمه جعلی از حکایت روز غدیر را بنظم آورده نظم نوحه
دانی آن سلطان دین اوید الله و عین الیقین نه خدا کلمه در غم غدیر با رسول الله زیارت میز ایها
نایب الملوک و الهام او را که از حق آمده پیام او گفت بعد از طایفه این ندا هستم اندم من رسولی بر شما
هر چه حق گفته است من هم آن کنم بر تو اسرار خدا آن کنم چون که جبریل آمد و با من گفت من بگویم با شما
را از نعمت این چنین گفته است قمار جهان حق تویم بخدای غیبی آن مرتضی الی دین ملک من است
هر که این معنی ندان سکست بلکه که از کان بود همچو آن که مرادین ملعون بود اما بر شوق طریقه شینه
اشی غریبه و نیکو بختی بلایه امینه که چون حضرت رسالت در غدیر غم زویم بولر انجوی که جمعی از آن ذکر شد
خلیفه و جانشین خود است و در آن روز قبل از آنکه آن جماعت متفق شوند جبریل این حضرت را بپوشید و بر او
ساخته بایه مبارکه ایوم کلتکم و یکم و تممت علیکم نعمتی و رضیت لکم الاسلام دنیا با شارت داد و خدا را
روز غدیر را بآنکه اسلام در آن شده و اتمام نعمت الهی بر بنده کان و رضا و خوشنودی خانی ارض
و سما از مسلمانان و از روز غدیر است و بعد از زوال این آیه حضرت رسول فرمودند الله اکبر عا محال الدین و ام
النعمه و رضا الرب است و ولایت علی بن ابی طالب بعدی یعنی بزرگ است خدا که منت نهاد بر کمال شدن دین
و تمام نعمت رضی بودن حق از پیغمبری من و ولایت و امانت از برای ابی طالب و از غم و در کتاب طاعت
آمده که در روز غدیر بعد از بیعت نمودن من با او این آیه مجتهد سید ابرار آمد و گفت یا رسول الله
چون خبر از عمر خود شنیده ام که این پیغمبر که با ایل المومنین نموده ام تحقیق که شما دارم که خدا تعالی برکت این
مراقبه فرای فراموشی در بهشت کرامت کند و بهترین آنجا می شوم که در بهشت ساکن اند و منزل دارند و بعد از آن
عمر گفت که فدای تو کردم یا رسول الله هیچ خبر اعتماد ندارم که بسبب داخل بهشت شوم و از در بهشت نجات
یابم که باین معنی با عا نموده ام و بخدا قسم که من در خواطر ندارم که نقص عهد و پیمان کنم و اگر آنست اثری تا عرض
همه جواهر فخره شد و آنرا بمن دهند بر آن پیغمبر که با ایل المومنین کرده ام از آن بهتر دانم و بعد از آن عثمان
برجوت

در ذکر بعضی از احوال و صفات حضرت
برجوت و گفت یا رسول الله انما یقدر ان یخالف و ما یمن با این پیغمبر که با عا کرده ام که یقین میدانم که اگر بپوشید
مر آن تمام ایل من بر این میسر میزد و میخویش و بسبب پیغمبر که بولای مومنان نمودم و در کتاب جامع لا
خبر این طایفه و کسان حضرت امام جمعه صریح روایت است که مراد از ابی طالب لولایه شریفه
یعنی فخر و نفع الهی است و نگار و نهما جانشین شد که در روز غدیر خیم افراشته و اعتراف نمودند بولایت و امامت حضرت
ایم المومنین و انکار نمودند در روز سقیفه بنی ساعده و در کتاب مناقب گویند که در روز غدیر غم
حضرت جبریل بصورت شیخ خوش هیأت نیکو لباس مطهر و پاکیزه در آن مجلس حاضر شد بعد از اتمام امر و وصیت
و خلافت ولایت با گفت بعد از من که ندیدم هیچ امر و روزی و نشدیدم هرگز از این که بچه شد است
و بچه که از بر سر است هم سخاوت و خلافت و ولایت نمود بر من و حیدر عقد خواهد کرد
و این که را نخواهد شد و مگر که کافر شده و از خدا و رسول برکت شد و عذاب عظیم و عقاب الیم
خواهد بود که را که حل این عقد کند و عمر بن خطاب از جمله آن جماعتی بود که این کلام را از آنجا است خوش
صورت نیکو لباس شنید چون آنرا شنید و ششم بخدمت رسول آمد و آنچه شنیده بود بیان نمود پس آنحضرت
فرمود که آن جوان را شامی غم گفت من آنرا برگزیده بودم و نمی شناسم حضرت رسول فرمود که آن
جوان جبریل است و بیک حضرت ابی طالب بود بر پیغمبر از آنکه تو گشاده ان که بهشت بدستیکر
هرگاه تو حل این عقد نما از زمره کفار و آن جماعتی خواهد بود که خدا و رسول و مومنان از ایشان
بهره خواهند بود و مع ذلک این کلام را از جبریل شنید و از سید المومنین تمام نمود و حل آن
عقد کرده و عهد و پیمان را شکست خود را مستوجب عقاب و عتاب مبر ساخته مولوی معوی و مشنوی
اش را بدین نموده نقض میثاق و عهد و از احمق است حفظ پیمان و وفا کار نفعی است
چون درخت است آدمی بیخ عهد بیخ را تیار میباید بجد عهد فایده بپوشیده بود و ز شمار
لطیف بریده بود شاخ و برگ عهد اگر بپوشد با شاخ و برگ نیست بود و در اکثر تفاسیر و کتب
شبهه مطبوعه که چون خبر و حکایت و حلال حضرت ابی طالب با طرف و جوان رفت حارث ابن

۵۷ نعمان قهری که در روز بزرگ انعام بود بحضرت رسول آمد و گفت ما را بوحایت خدا و رسالت خود
 و نماز و روزه و زکوة تکلیف کردی و ما قبول کردیم با نهاراضی نشد و خلافت را پس بر تو خود خواست نمودی
 این از فرموده است یا از جانب خدا حضرت پیغمبر قسم یاد نمود که این بفرموده الهی واقع شد پس از مجلس انوار
 رو کرد آن گفت اللهم اگر آنچه میگویم حق در آن آنرا بکار آید که بر سر فرود آید که مرانا بشنیدن این
 حکایت نیست هنوز سخن او تمام نشده بود که سنان ارکان بر او فرو داد و در آن نظر فرمود پس چون رفت
 و آن ملعون بجزم فاضل و متعارف افعال از سر نو باز شد سائل سائل بعد از این فایده یعنی سوال کرد
 سائل عبدی که هر چه خبر دفع آن کند و آن واقع شود و مرولیت که در روز غدیر خم بعد از آنکه آن کشته
 منافقین با بکر و عمر بنی با حضرت امیر المومنین بیعت کرده از مجلس بیرون رفتند و کما در راه به
 ایشان برخورد و یکا از ایشان بگریز گفت و الله ولایت هذا الصب النبی احبتم و لای علی بن ابی طالب قسم
 سجد که ولایت این کومار است نزد ما از ولایت علی بن ابی طالب آن کومار بجلوس آورده اند و از ایشان
 شنیده بود عرض نمود آن کومار را در گوشه جا داده تا آنکه با بکر و عمر حاضر شدند بایشان گفت
 که چرا شما از نزاع با علی بیعت کردید و زبان و در دل انکار میکنید ایشان گفتند ما خدا را
 که بیعت با علی کردیم و انکار شد پس بفرموده رسول آن کومار زبان فصیح طبع آنجا از آن منافق شنید
 بود بیان نمود ایشان گفتند که او یکی است اگر شاهد دیگر بگوید قول او کوه و در قبول میکنیم
 بفرمان خدا و آن کومار شنید هر یک گفت دیگر یکبار شنید و دادند آن هر منافق بدین فرموده
 و متغزل از خدمت سید المرسلین بیرون رفتند و چون حضرت رسول از در انقباض برای بقا نقل و ارتحال
 نمود و عهد و پیمان روز غدیر را فراموش کردند و قول خدا و وصیت خاتم النبیین را ناسی شدند و گشتند
 و کردند آنچه کردند و مولوی معنی در وصف حال این طایفه گفته نظم که چنانچه را بود صد دایمه بند
 اذنی بیاید و اعیه پس وصیت کرد و عظمی چون زینب ان شوره بدو رسد نیت طعن ششم
 منع نمودن فک است از فاطمه زهرا و آن هر منافق در این امر شرکت کند و بمنورت هم کرده اند اما عمر بنی با
 است

است صاحب جم البکد گفته که فک قرایت در حجاز که میان آن و مدینه هر روز سه روز بعضی گفته اند سه روز
 و آن قریه از کفار خیر بود که بطریق معصیت در حق حضرت در آمده بود و بموجب التبر خالص حضرت است
 پناهنده بود و در آنجا چشمه آب روان و در حجاز خرابی بود و در کتاب لطیف الطوائف مذکور است
 که روزی رسول الله بحضرت امام موسی کاظم گفت که فک را محمد و کن تا تو کلامی که میدانم در آن اظملم بفر
 بیت ششم اما فرمود که محمد و کن چنانچه هست و اما دانم که تو را دانم باز که کن باز که در هر روز و کن کند یاد
 کرد که میکند امام فرمود که اول عدل است از کن بیرون از این سخن گفت و دیگر امام فرمود که حد
 ثانی عمر و حد است از کن بیرون شد و گفت دیگر که امام فرمود حد ثالث فخریقه مغرب است از کن بیرون
 از در بر سخن گفت از غایت غضب گفت دیگر که امام فرمود که حد رابع در پای از مشه رکن بیرون از در بر سخن
 گفت و حد سمر در پیش گفت و بعد از آن بر آورد و گفت ای کاظم تو حد و دما که از نام بردی که حق نبی
 فاطمه از بنی عباس غضب ظلم کرده اند امام فرمود ای هر روز اول تو که قسم باین تمت رضی نخواهی شد
 روایت است که چون این کبریات ذی القربی ختم نازل شد حضرت رسول فک ایضا بخشید و فاسید
 کانیات در حجاز بود فک در حق حضرت سیدنا بود و در بعضی نسخ بنظر رسیده که سه در حیات خمر
 رسول عامل حضرت سیدنا در فک بود و چون حضرت رسول فک یافت و ابابکر بنا حق متولی
 امارت و خلافت شد عمر با بکر گفت که مردم بنده کان دنیا و بطا درم اند و دنیا را در پس سر او را آنست
 که منع کنی از عا و اهر بیت اوفی و خمس کرا از حقه انکه سبویا و مجنایا یعنی اودان تند او را ترک نموده
 لبوی تو اقبال میکنند بطایف و نایاب بفرموده آن جنان امت بکبر و فدی غضب و در کتاب
 احتجاج شیخ طبرسی روایت از حماد بن عثمان از حضرت امام جعفر صادق که چون مردم بر ابوبکر بیعت کردند
 و کما بر او بیعت شد بفرموده عمر بنی که فک را تا وکیل حضرت فاطمه زهرا را از فک بیرون کردند و حضرت فاطمه
 بنزد ابوبکر علیه السلام آمد و گفت چرا میراث پدر را از من باز گرفتی و دیگر مرا از فک بیرون کردی و بفرمان
 خدا رسول و فک را بمن داده و تو را از پدر میراث میرسد و مرا از پدر میراث نیست ابوبکر گفت کواه خمر کن

۷۱ که پس از آن نامه و کسب و شایسته حال الدین در تاریخ خلفا مذکور ساخته که چون ابابکر فدا از عرف
فاطمه عصب و دانه اخلاص دست و نازده بود از آن در عرف دست او زد که یکبار هیچ یک از مسلمانان
نداد حکایت در کتاب نه الکرام از ابوالقاسم جعفر بن محمد بن قولویه بسند متصل بابن عباس
نقل می کند که روزی بخانه ابوبکر رفتم عمر بن خطاب و زبیر و عبد الرحمن عوف را دیدم و خلوتی ساخته
و در بان راه کرده که بی رخصت دامن او داخل نشود من هم دامن او داخل شدم و بجهت مشغول بودند
ناگه پیری در آمد جامه سرخ مخطوط از تاقه صنعا پوشیده و روی عذرا بر فکند و غلیظ خضر او را با عصا
از جوب شوی و دست گرفته سلام کرد و جانش را دیدم ابوبکر گفت ای شیخ بنیامین بر سر تکیه بر عصا کرد گفت
من قصد حج دارم و مراست یابین گفت تو حج میروی اگر آن شخص را بخلیفه رسول است در بابی بیاف
مرا با و برن تا تو از او بشنوی که بگویم چیست تا بر آنم که من رفیق ضعیف و مراد بود و وفات یافت
و مرز عجم میراث گذاشت که من فرزند آنم از آن بوده پدر مرز مرا میسر هر یک و قدی از من
گرفت پس ابوبکر گفت بنکونی مبادی انظار فاجر که از آن ضعیف و مرز را گرفت است عمر گفت ای یابین
بفرست تا عالم او را میانی خلی فضا کنند و بزار کرد و بر سر بر تاسم بود دیگر مرتکب چنین امری نشود
پس بر گفت که بنامم بخدا از دشمنی که وعدا خدا بکس است ظالمتر و فاجر تر از آنکه بر دفتر رسول خدا ظلم
کند و از خانه بیرون رفت ابوبکر گفت پیر را باز نازندگی از این مجلس طلب بیرون رفت و پیر را نیافت
و باور با خطا کرد که تو گفتی که بر رخصت میگذاری که داخل شود در بنا قسم یا که در بنا بر رخصت کسرا
نگذاشتم که داخل شود و هیچکس بیرون نشد پس ابوبکر گفت شنیدم گفت شنیدم و در وادار من
از این پیشتر و عظیم تر دیده ام و شیطان بسا و قهقامر و در اینجا می افکند و در این سخن بودیم که
شنیدیم که یکی با و از بلند بخواند و صبا آنرا ندیدیم عیبه یا من تحمل ما لا یتوبه اعدا علی آل
باین المبین اتجعل الخضر ابی القدر هبت بک الذاهب من المضلین فب الله ما قدرت
به الی نبی و عظم الوتین سخن شهود و قد ولد علی فکذک بنت النبی و کمال غیر منقول فالله اعلم

۷۲ ان الحق تعظم الاتقی تیم و لا حق الودین و قد شهدت خاتیم و صیبه للعالم الاصلع القوام بالدين
لانظلمن خاتیم باحسن اذ خصه الله من الوصیین خص الله علیهم کفرکم بالخلم و العلم و القرآن
والدين پس ابوبکر گفت یابین عیسا مجلس امانی است باید که این حکایت را که از تو شنیدم و کفتم چنین باشد
چون بخدمت حضرت امیر المؤمنین آمدم آنحضرت متبسم فرمود و یابین عیسا خبری از آیات را بیاد داری
گفتم بیا و در آنم لکن عهد از من گرفتند که باز نگوییم حضرت فرمود بیا تا من قصه را با تو بگویم گفتم یا امیر المؤمنین
مانشک لب بودیم و از آنجا که تو نماد گفت آن پیر خضر بود به نزد من آمد و قصه را من گفت آنچه رفته بود
و آنحضرت اشعار را بخواند و تفاوتی در آن از راه و ترس ملاعین نشانه غمگین شده نشانی حکایت را
بکس نگفتم موقفی ابن الاحمد الکلی که معروف است بسند الائمة از ائمه اهل سنت و جماعت است روایت
کند با شما خود از ابی عیسا که حضرت رسول بولای مؤمنان فرمود و یا عیسا فاطمه را بتوزیع کرد و تمام
روز زمین را صدای فاطمه کرد و اندک پس یکباره بر زمین راه رود در حالتیکه بغض فاطمه را داشته باشد
راه حرامی رفته یقین که فاطمه را رضی نخواهد بود که دشمن او در ملک او وارد شد و مشی در ملک غیر بی
اذن مالک حرام است و پیش دشمنان اهرت نبوت و است بر روی زمین حرام با ای صاحب هر گاه علمای
شمار وایت کنند که چون آیه کریمه قات ذی القربی حقه نازل شد حضرت پیغمبر حضرت فاطمه را طلبید
و فکر ابا و داد و نیز روایت کنند که کل روی زمین را خدا تعالی حضرت فاطمه کرد و اندک دیگر در باب
منع فدا که چه عذر میتوان آورد و بقول شما کل زمین هر حضرت فاطمه باشد اگر بعضی از هر خود باز طلبید
چرا مورد منع و جبر شود و درین شک و شبهه است که حضرت فاطمه زهرا از خلفا نشانه خشمناک بعالم
بقا بحال نمود پس برین تقدیر هر راه که ایشان رفته اند و هر چه از ایشان صدور یافته حرام باشد
و آنحضرت براه رفتن شما را رضی نیست بر روی زمین زیرا که دشمن آنحضرت و دشمن خلفا باشد و بدون شما
در روی زمین حرام است بهتر است که هر یک را در کل سفلی را مقام و کن ساری که راه رفتن شما در آنجا حلال است
و در کتاب کشف الغم از ابی بصیر است آنحضرت امام جعفر صادق علیه السلام فرمود که چرا امیر المؤمنین در روی

در ذکر بعضی از مریض و خلق باطنه

۷۳ والی شد فذکر که غضب کرد بوندان خود نمود و نصف نکر و آنحضرت جواب فرمودند که ظالم و مظلوم هر دو از دنیا رفته بودند و هر یک بقدر استحقاق نیک بجز در انجا یافته اند و آنحضرت سخنت که استخراج نموده باینچیزی که حق تعالی صلی بدان عقاب نموده و مضبور انواب که اراشت فرموده و نیز امیرالمومنین در ترک فذکر آنقدر بجهت رسول کرد که چون حضرت رسول از کما منظم بجهت نمود عقیل خانه او را بفرست بعد از فتح مکه بعضی گفتند یا رسول الله چرا بکانه خود رجوع میکنی فرمودند یا عقیل خانه از برای من گذشته که رجوع کنم از ابا فرموده گفتند که ما اهل بیتیم که رجوع میکنیم در راه خجسته که از ما اند که در زیارت که چون عمر عبدالعزیز والی شد فذکر آنحضرت امام جعفر و عبداللہ بنج حسن رد نمود و مضاف و در زیر سرخ و سفید از مال ضریبان داد و همچنین آنچه بنی فاطمه و بنی شام بود که در زمان ابا بکر و عمر و عثمان و ثویبه و زید و عبدالملک بن زور و قدی غضب نموده بودند بایشان رد نمود و بنی شام در زمان امیر و حکومت او غنی شدند و بعضی از متعصبان بعمرب عبدالعزیز گفتند که این کار که تو کردی طعیست برخلاف گفته عمر عبدالعزیز گفت که نزد من بجهت رسیده و بر ظاهر است که فاطمه زهرا دختر رسول خدا بود و دعوی فذکر اگر دو و در زمان جعفر و تصرف او بود و او از کذب دروغ بگریست و مثل امیرالمومنین و امیرین و ام سلمه کوا مان دشت و حضرت فاطمه بهترین زنان اهل بیت است و جز بنی ظاهر و روشن است که فذکر حق نبی است و حق ابونزه حبیب حق را بیدم و باین کار تقرب مجبور رسول الله امیرالمومنین و امیدوار که فاطمه و حسنین شفیع میباشند در روز قیامت بعد از عمر عبدالعزیز باز فذکر از اولاد فاطمه گرفتند و در تصرف اهل طغیان و عصیان بودند از ما مامون که او تصرف اولاد فاطمه را نگذاشت و مقصود و دانی نیز بایشان سلم داشتند و گفتند که ما که از ما اعلم آنچه او مقصود نماید امیرالمومنین و امیرالمومنین و امیرالمومنین اول زایان گرفت و در آخر ایام امیرالمومنین و امیرالمومنین و امیرالمومنین مقصود فذکر از اولاد امیرالمومنین منع نمود و خود تصرف و مکتفی در ایام خود نصف فذکر با اولاد رسول الله داد و نصف دیگر را خود و تصرف داشت و چون شوشن این طعن از غیر شیخ الاسلام سمنان بن مورا در نظم نظام دادیم از فذکر که منع کرد

خوبشرا

در ذکر بعضی از مصلحت خلق کنند

خویش را در نامه رسوا کرد انکه او خرم تفسی باشد اصل او بیش از خطا باشد چون وجودش ناپاک نبود
از چنین که دماش نیک بود تو کونی که او را صحت است که همان است اگر چه در است چند کدی که کار عار بود
از چنین خلق نه عار بود که با صفا گفتند مردم بار عار از خویشتن را دوم انکه بدتر بود و ضعیف تر
خود بود چون خود خلیفه تو لغت بشمار و چند و سر بر او کرد و آن را یاد کرد طعن هفتم باز گرفتن
انفال و خمس است از اهل بیت طهرین و در کتاب کشف الحق رسیده که چون ابابکر خلیفه شد بمردود و عمر و ثور
آن دیگر انکه از برای مدد خرج عاریت و حفظه تر بود و چندین خشت در آنچه از برای امام ششم و امام پنجم و
اهل بیت معین بود و قلم کشید که در وجه لشکر و سپاه که باید فرستاد و ضرورت منع جنس از ذریه
رسول الله نمودند و گفتند که هر نفهیده رسیده و خداوند است گفته که داعی الی انما غنمتم من شیء فان الله
خمس و للربوا لندی العونی و هر روز مبلغی از بیت المال بکسبه اهل بیت خود و قریب خشتند و ابوبکر بدین
چون با غل اهل بیت انحال نمود و بخت هر روز در بازار بیت المال گرفته و مانده بود و نیز عمر ملعون روزی
که بجهنم و اصل کشتند از در دنیا هم از بیت المال که در دست بود و هم در روزی که عثمان مرد و بیت
المال یکدینا برود که همه ائلاف و اسراف نموده بود و در دست خود و بچه که از آنها بود و انظار را خبر
نداد و جمیع بیتی مردان و فرزندان خود داده و ابابکر و عمر هر یک در ایام خلافت خود هر روز از
بیت المال مبلغی بر میداشتند بصیغه اجرت که مایه جیره خلافت بود و هر کار نمیکند و عثمان کل بیت المال
بصیغه اجرت تصرف می نمودن ایشان اجیر و مقرر مردم شدند خلیفه رسول باجمی بعضی از ایشان
میکرد آن این کین بعضی غلت مار زاده است و هر عا عقد کینه است در زین عقد مخالفه که
بر باد آید طعن هشتم انکه مردم در هر یک احد و حنین و خیبر و باقی حروب شد که شمالان روی
به نیت نهادند چنانچه در باب العنایان است که از این نامه و ان شیرین شجاعت و بدلی امیر المومنین ۴
بقوت پر خیمه بی در هر حریفی و در هر لشکر و عساکر اکثر که ضلال از رخ و دنیا و سر کنید و هر که فرار نمود
طعن نوا میر شد و در روزی که از عیب و عار در برابر کوفت و شاد از بی منجا توفی نامر صطفی یا علی

۷۵ نورالکبریا علیهم السلام و ثانیاً بفضل توقایان مصطفی و نیز صاحب کشف است نه استاده که دیدار زهر
 تابان است نه هر که بیتی چه مردان است غرضی خیر و خندق زو بهماناید که آن مبتدعی را نشیر
 یزدان است طعن هم که در نه ان که کند که او بکران چنان میون شیر از ارتقا اهل سنت نقل کرده
 که انسان مالک که روز در حشر رسول است بودیم سخن از شفعه درینا آمد که نماز و روزه و زکوة از
 و نقد بسیار از او بفعل آمد حضرت رسول فرمودند که او را نمی شناسیم که دیدیم آن مرد پیش از بطرفی رفت
 یاران بعضی کردند که یار رسول است که خوف و کشف شد پس چشم مبارک حضرت رسول با او افتاد بانی
 بفرمود که این شیر را بکوب و در او اندر یکیش که از شرک شیطانی است پس بفرمود از لطف باز آمد و عرض
 کرد که او را دیدم که در قیام بود با خود کفتم که هرگز او را نکند که نماز مغرب است پس حضرت رسول شاره بفرمود
 و فرمود که بخیر را بکوب و در او از او فتنه بسیار هم در عمر شیر را کفتم بعد از لطف باز
 باز آمد عرض کرد که یار رسول است دیدم که در سجود بود با خود کفتم بخدا که نخواهم گشت کسیر اگر در سجود باشد
 شعر مدحی از که توفیق عباد یافته است خاک عیش را بر توفیق جای گزینست پس وی بجزایر المومنین
 کرده و فرمود یا علی بخیر که اگر او را گشت در میان امت خلاف نخواهد بود امیر المومنین چون رفت او را
 ندید گشت و گفت یا رسول الله و از دیدم حضرت رسول الله فرمود که امت موافق باشد و یک فرقه شدند
 و یک فرقه از این ناجی بودند و باقی در پیش و امتی به مفاد و فرقه ثریا راستکار بود و باقی
 فخلد در نار و در شب که امت به مفاد و فرقه ثریا ناجی اند و با ما که مولای مومنان عرض کرد که
 یا رسول الله انفرقه ناجیه اند و انفرقه فرمود که انظر که راه و طریق ایضا نور او شسته باشند و از این
 عیسای مرو که آن مرد در کربلا و عمر از آن تن او با و امتناع نمودند حضرت امیر المومنین او را در روز صفرین
 گشت و خداوند شهنشاهان که از جمله خواجه صفین است او وجه نیمه بود و الله ان بود که یکطرف
 سینه او چون پاره کوشی بود و در اندرون بدن او که چون کشیدند بیرون می آمد و هرگاه که
 می کشیدند بیرون می رفت و در کتاب الواعی آمده که آن حاجی که حضرت رسول امیر قبل او کرد و محایو
 منزل

منزل است و در کتاب ابن الکبار مذکور است که کوسا این امت بود که خلق تشریف می نمودند و فرعون ۷۶
 آن سول عمر بود و مری عثمان و نه الله به موعیه سر کرده و خارج بود حاصل کلام که از پیغمبر خداست بنده که اگر این
 مرد بماند امت را بصلا می افکند و این را از انکه بشن او که مخالفت نموده باز گشتند که نماز میکرد و یا در سجده
 بود مخالفت فرموده رسول خدا را بخیر می نمودند و گشت این هم که راجع به بنده است که فرموده رسول خدا
 بامرئیت و مخالفت و رسوای نافرمانی عمر زیاده از این است زیرا که عمر بار از پیغمبر شنید و مخالفت
 فرمود که من خضاق نمود و دیگر آنکه دل آن مرد بدل یاری نداد که قبلش اقدام نمایند ظاهر است
 معنی است که ارواح را با هم میباید رزاه نسبت هر روح با روح در این است که است مفتوح
 و این طعن نیز از طاعن عثمان میتوان نمود از برای آنکه در سده اول خلاف ناقص بود که این حکایت را
 بسیار شنیده بلکه خود را زود خدمت رسول فرمود و میباید که امیر قبل او نماید یقین آنکه اگر این خدمت
 با و رجوع بند و نیز موافقت اینان کرد و است که روح آنان را که بشناسد که اینها را بغت میکنند یا در
 طعن دهیم آنکه آن مرد بر با هم مشورت کردند که علیه میباید گشت تا که خلاف بالا گیرد و این قرع بنام
 خالد و لید را که او را سیف الله میگفتند و رشیع قریش میدانستند و آنحضرت عمودی که در دست
 سیف الله سینه بود از دست او بیرون آورده طوق کردن آن ملعون سخت و چون کار بر او نمک و در
 شد و نزدیک بود که از جبهه آن یار موافق روح از کالبدش مفارقت کند و البته تضرع ابا بکر و
 اصحاب آنحضرت آنطور از کردن او بر آورد و این قصه بطریق مخلصه در او یا متعدد به نظر رسیده و بعضی از آن
 ان شاء الله در باب احوال خالد و لید ذکر خواهد شد در علم و در شجاعت و در فضل و در کمال مانند رضای مطهر
 بود محال از خراجی نیست تو را بلعنا نزع لعنتی عثمان عا و خضم آل طعن یزدیم در کتاب الواعی آمده که
 مشقت که جنبی بخیر حضرت رسول آمده عرض کردند که یار رسول الله سیر همراه کنی که بکمال و مسکن آمده
 و قرآن را جای پایموز آنحضرت امیر المومنین و ابو ذر غفاری و ابوبکر و عمر و عثمان از رفاهت جنبی با و در انان
 فرستاد و بایشان سفارش نمود که در انوار باید که میباید و در جنبی بنویسند با یکدیگر بگویند تا وقتیکه پیش می رسید

۷۷ چون بودی جبره رسیدند از بسیار درخت و خار داخل و از آنجا که بود بر پیشانی رفت و سلام کرد و جواب دادند و او از کوفتی و رسید که لب خود را بگویند گفت خبری گفتند که از آن رجیده گشت و گفتند از بسیار که باز کرد که تو صاحبان هستی و بعد از آن عمر لعین پیش رفت و سلام کرد و جواب سلام دادند و از آن کوفتی و رسید چون اظهار لب و خبر را و گفتند که دلش ترویشان تر از لب بکر گشت و گفتند از شما که حبشیه زکر که ما را بتو رجوعی نیست و عثمان رفته سلام کرد با او نیز همان شیوه بکار بردند و از آن کوفتی و سلام کرد و جواب را با حسن و صبی دادند و بعد از اظهار لب و او را دعا کردند گفتند و با او رفتند که باز کرد که تو صاحبان هستی بعد از آن ملوی مؤمنان برخواست و سلام کرد و جواب سلام او را از روی خالص و بنده گفتند چون آنحضرت لب ظاهر خود را بایشان فرمود آنجا رو شاک از هم جدا شده راه پاک و بی هم رسید و جماعتی با شجاعت آمد و آنحضرت را بر آن تخت نشاندند و در میان خود بر دهن عمر لعین بایک بر بدن گفت که ما را از کار او فارغ گردانید چون حضرت امیر المومنین بان عجمان قرآن تعظیم فرمود مراجعت حضرت رسول که دند سید رسول فرمودند که شما را امر کردم با هم که یکبار بنشینید و مکالمه که میان ابوبکر و عمر گذشته بود آنحضرت همه بیان نمود آن و خارج گفتند یا رسول الله ما بر عی سر رسیدیم و این در واقع چند طعن است یکا آنکه عجمان جواب سلام آن منافق را دادند و اینها و از آن و امانت بسیار رسیدند بایشان دیگر آنکه خلاف قول خدا نمودند بایکدیگر حرف زدند دیگر آنکه آن سه مرد هر کابل تعلیم دادن قرآن بجهنمیان بنمایند که قابل حلا و اما جمیع امت خواهند بود چه اذکان الغراب دلیل قوم سید هم طریقی الهالکین طعن دوازدهم آنکه چون کار خلافت بر ابوبکر مقرر شد روزی آن هر منافق بایکدیگر گفتند که ما را کمان این بود که این کار با عی انتظام باید و او چنین در امر خلافت محروم شود و این خود در شد اما قرآن در دست او است و علم قرآن میداند که باید کرد که اظهار علم قرآن شوند که در برابر یاد داشته باشد پس منادی کرد که هر کس آتی یا سوره را در باید که حاضر کند و هر کوا به یا سوره کند یا نماید که از تغییر و تبدیلی کرده است و مردم آیه یوره سوره را آوردند و گویند بخور و دنیا کو

۷۸ میگذرانیدند و آیه انما نحن فناء الذکر و انما له الحافظون را گویا شنیده بودند بی امام و پیشانی که جلالتی که از این شد از برای مرتبه از جند خلافت بکار آمدند و خلیفه عطا علیه السلام را بر بردن احمد لقصا غیر این را بر میدادیم گجاست که تو غیر از او بگیری رهبر در جهان محاکمه از خدی روبراه مرقضا گویند اما در مقام مظهر خود است و روبراه حیدر را تو تا شوی از علم خود دار تو او حکم حق تو را باشد ولی که نیستی تو بیک طایفه و اتمام و لیای رس بود او بشهرت انحد در بود طعن دهم که هر سه ان شریکند آنکه در مای سجد که حضرت سید المومنین بفرموده العالیین امر بد و نموده بود و در خانه هیچیک از صحابه سجد رسول و انیت الادخانه حضرت امیر المومنین چون آن مرد و خلیفه شدند در بار باز کردند و مخالفت خدا و او را از سه ملین امور نکاشتند و از مواخذه و فریاد اندیشه کردند بلکه این اشقام کشتی خدا و رسول نام کردند و باین فعل فخر و مباهات میکردند که این هم کار ما میتوانیم کرد و چنانچه این طعن است که هر سه در آن یکند در بر ایشان بن هم طعن است که هر سه ان شریکند و اگر متحی طعن نمیدادند در بر روی ایشان نیستی شد فلما عی هر خدیشا نامم در حشر از بردن در خم خدا یا بکذر زیرا که می نمیتوانم بودن در خانه عثمان و ابوبکر و عمر طعن چهاردهم و بیوفا و غد و کفر و فرائض لعین که با حضرت امیر المومنین این معاذی شافعی در کتابی سابق بسند خود ذکر کرده است که حضرت رسول بزوجه قول گفت یا عی امت من بعد از من با تو عذر خواهند کرد و بکفر و فرائض با تو سلوک خواهند نمود و باعث ان ابابکر و عمر و عثمان بودند که با حضرت امیر المومنین بیوفا نمودند و بکفر و جلاله امت را فریاد داد و باعث موفی خود شدند و اجتماعت نیز بیوفائی را شاعر خود ساخته است روز غدیر خرامش کزدند و بفریب و تبلیس طعن است که از برای عی این احطای علیه السلام و العی با ابوبکر بیعت نمودند چنانکه روز مولای مؤمنان داخل مسجد و با ابوبکر بیعت نمودند و فرمود بکم ابوبکر و لا تکملوا بان علیا خیر خاف ناعیل وان رسول الله اوصی بجمعه و اذ فی قول فی الفضایل و لا تجنسه و اردو الوی الیفان الله لیغفل یعنی بدان ای ابوبکر و جاسر که بهترین بابر منه کان و گفتن ایشان است و بدانکه رسول و صیبت کرد حق او و تو که در این کلام خود را در فضایل او کم کن

۷۹ حق او را در دل مردمان بوی او بر سر یک خداوند غافل نیست یعنی دانست که کار بنده کان حکایت
 در کتاب سابق این معاذی شافعی از ابو بکر بن مسعود نقل کرده و او بسند خود از ابن عباس روایت
 نموده که روزی رسول خدا با غسان مدینه رفته بودیم و عایشه طالب همراه بود و در چندین باغ
 نمودیم و در باغ که رسیدیم حضرت امیر المؤمنین گفت که این باغ خوبی است حضرت رسول میفرمود که باغ در
 بهشت بهتر از این است و در آن فرمودیم که دست مبارک بر سر زد و با او از بلند بگریست و حضرت امیر المؤمنین
 پرسید که یا رسول الله کیست که میفرمودند که از برای آن میگویم که در سینه جمعی کینه تو هست
 و ما این ستم ظالم نمیکند و منتظرند که مراد میماند و کینه ای خود را با تو آشکار گردانند و هر یک
 از علی آن طبقه ضاله مضله است هم حدیث و احادیث و روایات در کتب خود ذکر کرده اند اگر اعتدالی باشد
 و اقوال خود در اندیشه از خلفائے ثلثه بهتر است و دست بدامن محبت و تقسیم نار و جنت
 نمیکند و اگر بدویع میگویند بجهت و عیب را بر اقوال و افعال ایشان نباشد طبعی بانی هم
 آنکه بموجب وصیت سیده اکتا حضرت فاطمه زهرا علیها السلام آن منافی توفیق نماز کردن بر آن مصحح را نیافتند
 و خبر از مرقد مطهر آن مظلومه شد آند و از زیارتش بی محروم ماندند و این بنا بر ویست بود که آن مصحح
 مظلوم حضرت امیر المؤمنین نموده بود که از آن ظالم مردمان خود بود و راضی نبود که ایشان شیعیان
 او نمهربان و نماز کنند چنانکه در کتابهای مرآت المصطفی آمده که از خطب از مردم در آنجا ذکر کرده که حضرت
 فاطمه از دنیا رحلت فرمود و در آن حال از ابوبکر خوشگین بعد از ده سال از جهت فدا
 حضرت امیر المؤمنین در شب حضرت سیده الترادف فرمود و مرقد حضرت بارین یک نمود که احدی
 بر آن مطلع گردد و روز دیگر ابوبکر و اصحاب ایشان از حضرت امیر المؤمنین از حال حضرت سیده استیصال
 کردند و میگویند و نمود که بموجب وصیت سیده او را نهانی دفع نمودیم پس عرض کرد که مرقد مطهر آن
 حضرت اطلب کنید تا بر او نماز کنیم چنانچه اصحاب آن تعیین نمودند از آن نشان نیافتند و عجب
 لما قُضت فاطمة الزهراء غسلها عن امير عليهما الهماي و سبطاها وقام
 حتى لا

حتی تا بطین البقیع بها صلیا علی ثم دله و لم یصل علیها من ثم حاشا لها من صلواته ثم دارا ما حتی ۸۰
 اذا اصبحت القوم الغداة اتوا بعلی بن ابی طالب لم یدر و انتم ما قالوا له یا ابا التبتین ما فعلت بنت ابی طالب فقد
 نأما اجابهم بحقیقت المصطفی فملوا علیه غیظا و حقوا کحیث اخفا طعن نهم انکه صاحب بار چون از ابابذرو
 و ستماء و عمار و مقداد و غیره جمیعاً بر یکدیگر از خلفائے ثلثه متبع کردند و حدیث عیبا و قیس آنکه از ابابذرو
 سر بجهت ایشان فرود نیامد و در ذکر ایشان سبب باید که نموده باشد از باب الضرورت بجهت اخطو استخوان بود
 روایت که سعد بن عباد با جماع خاصه عامه سبب باید که و عمر نکرد و در زمان خلافت عمر او را روزی در بازار دید
 گفت سبب کنم العید یا از مدینه بیرون رو سعد گفت بفرم از ولایتی که تو در آن امیر شریک از مدینه بجانب شام
 رفت و او را قبیلہ بسیار بود و در قریش شام هر هفته در دهی بسیار میزدی از دهی میرفت بغیر موده عمرت می باو
 زدند و او را کشتند و بر او ای که عمر خالد ولید را برای کشتن سعد بن عباد فرستاد و او در دل شنبه صفت
 یافته سعد را قبل رسانید و در بعضی روایات آنکه ابوبکر در ایام آنکه خود بمشورت عمر خالد ولید را کشتند و تا
 تا سعد را قبل رسانید و در بعضی روایات آنکه ابوبکر در ایام آنکه خود بمشورت عمر خالد ولید را کشتند و تا
 امیر بقتل او فرماید و این نیز از خطب عثمان میخوانم مرد و یقین که اگر سعد بن عباد در زمان حکومت عثمان نبود
 نیز بجهت و راضی نیست بکشتن سبب آنکه از خطب ابی جحید رسم من اقتدای بعضی فقہی من نارضی مقدم
 آنکه هر کدام از خلفائے ثلثه سال و چهل عبادت و پیشش متشغول بودند و در پیشش لغوی پیشانی
 بر زمین مینامد و زمار بر میان بست و در کردن و صندل کفر پیشانی میسوزند و این منافی
 شافعی در کتاب سابق از عبد الله بن عمرو روایت نموده که حضرت سالت پناه فرموده که امیر نبوت و ولایت
 بمن و علمت و بجهت ام از رخ و او سجده بت نموده همیشه خدا پرست بودیم پس از این جهت که عبارت
 اصنام از من و صند و زیافته مرا مستحق نبوت و عید از او است و میباید که امیر نبوت و مرتبه
 و میباید که تعلق یافت و در کتب فتوحات القدس و غیره که میگوید انی سبب علیک للنیاس ناما قال من
 و یبکی قال لا ینال محمد الظالمین آمده که حضرت امیر المؤمنین حضرت ابی بکر بنی احسان که در سبب

در ذکر بعضی از طبع خلق الله

لَوْ اِمامِ اَنامِ خَوامِ كَرْدَانِ حَضْرَتِ اِبْرَاهِیْمِ رَحْمَتِ مَسْلُكِ نَمُودُ كُذْرِیَه وَ فَرْزَنْدَانِ اَمِیرِ اَمَامِ كَرْدَانِ حَضْرَتِ
بَارِغَزِ نَمُودُ كُذْرِیَه وَ عِیَاسِ كِه خِلَافِ دِ اَمَامِ شَیْخِ مُسَلِّمِ نَفِزَنْدَانِ تَوَكُّرِ بَتِ پَرِیَاشَنْدِ وَ حَمِیدِ اَزِ عِبْدَللّٰه
مَسْعُورِ وَاِیْتِ كِه سِیْكَیَا تِ دَرِ نَزْوَلِ اِیْنِ اَیْهَ مَرُودِ كِه اَنْتِ اَلدَّعْوَه اِلِیْ اَمَامِ اَلْمُحِیْمِ قَطْفَا نَحْدِ
فِیْ بَنِیَا وَ اَتَّخَذَ عَلِیًّا وَ صِبَاغِیْ دَعْوِ مَسْلُكِ اِبْرَاهِیْمِ كِه اَزِ رُجُوعِ دُرِیَه كِرْدِه مَقَرُ شَدِه وَ بَا مَارِیْدُ كِه مَرِ كَرِشِ مِیْ
بَتِ سَجْدَه كِرْدِه بَیْزِیْ بَرِ اِیْنِ قِیَمِ اِبْرَاهِیْمِ رَحْمَتِ مَسْلُكِ اِبْرَاهِیْمِ كِه اَزِ رُجُوعِ دُرِیَه كِرْدِه مَقَرُ شَدِه وَ بَا مَارِیْدُ كِه مَرِ كَرِشِ مِیْ
آمَدِه كِه اِبَا كُرْدِ رَحْمَتِ مَسْلُكِ اِبْرَاهِیْمِ كِه اَزِ رُجُوعِ دُرِیَه كِرْدِه مَقَرُ شَدِه وَ بَا مَارِیْدُ كِه مَرِ كَرِشِ مِیْ
سُنَّتِ جَمَاعَتِ اَزْ كَرْدِه كِه اِبَا كُرْدِ رَحْمَتِ مَسْلُكِ اِبْرَاهِیْمِ كِه اَزِ رُجُوعِ دُرِیَه كِرْدِه مَقَرُ شَدِه وَ بَا مَارِیْدُ كِه مَرِ كَرِشِ مِیْ
نَاصِبِ پَرِیْنِ هَر كِه اِبَا كُرْدِ رَحْمَتِ مَسْلُكِ اِبْرَاهِیْمِ كِه اَزِ رُجُوعِ دُرِیَه كِرْدِه مَقَرُ شَدِه وَ بَا مَارِیْدُ كِه مَرِ كَرِشِ مِیْ
بَتِ نَمَايِدِ كِه قَابِلِیْتِ اَمَامِ وَ خِلَافِ دِه شَبِیْهَ اَشْدِ طَعْمِ اَنْكَبِتِ رَاجِدِ كِرْدِه وَ غَمَزِ خُورِ دُورِ دِ بَا خَتِ
كِرْتِ مَرُودِ مَوْزِ اَمَزِ دِه تَهْرِیَا خِیْدِ تَرِ سَعْدِیَا شَرِیْ دَرِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ دَرِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ دَرِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ
اَنْكَبِتِ رَاجِدِ كِرْدِه وَ غَمَزِ خُورِ دُورِ دِ بَا خَتِ اَنْكَبِتِ رَاجِدِ كِرْدِه وَ غَمَزِ خُورِ دُورِ دِ بَا خَتِ
اَتَّخَذَ اِیْنِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ دَرِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ دَرِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ دَرِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ
بَنَفَاقِ زَنْدِه كَانِیْ مِیْ كِرْدِه وَ كُفَّارِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ دَرِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ دَرِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ
جَبَشِ دِه اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ دَرِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ دَرِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ دَرِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ
كِرْدِه كَلْبِیَا طِیْنِ بَا كُفَّارِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ دَرِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ دَرِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ
كِرْدِه كَلْبِیَا طِیْنِ بَا كُفَّارِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ دَرِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ دَرِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ
وَقَمِ حَبِیْبِ اَمَامِ اَبِیْ بَرِیْتِ وَ سَالَتْ بِرِیْ كَلْفِ وَ اَجِبِ دِ اَبِیْ بَرِیْتِ وَ سَالَتْ بِرِیْ كَلْفِ
اَجْوَا اَلْمُؤَدَّه فِی الْقُبْرِ وَاِیْنِ اَتَّخَذَ مَرُودِ خَدَا تَرِ مَرُودِ عِدَاوَتِ اِبْنِ رِیْ اَبِیْ
بَسْتِ دِ وَ زَبَانِ ظَاهِرِ كِرْدِه دِ بَا اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ دَرِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ دَرِ اَزْوَ كِبُو سَبِیْتِ
طَعْنِ پَرِیْتِ كِه دَرِ اَنْ كَرْدِه كِه اَنْ مَلُوكِ بَا اَنْكَبِتِ اَلْمُؤَدَّه حَضْرَتِ اَلْمُؤَدَّه حَضْرَتِ اَلْمُؤَدَّه

وہر محمد

در ذکر بعضی از اهل طاع ضحاک و شکیفه

۸۲ و حال شکلات سر آمد بود که برده مردمان جمع الحماقی و ایشان را بوسیله ندویر اخضر تقدیم جستند
طعن بیستم نیز در آن کتاب آمده که حکم فرمان آلبرخیاں بود که بی اذن جهاخانه بجانه احدی زوند که
لَا تَدْخُلُوا بِيَوْمًا غَيْرَ بِيَوْمِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَإِذَا أَنْتُمْ فِي أَرْضٍ مُنَافٍ فَاغْلُظْ
داخل خانه ایشانند چنانچه بعضی از آن ذکر شده و برخی نیز ذکر خواهند و صورت خانوادہ رسول اعلیٰ علیہ
در میان کردند و خدا و رسول اعلیٰ را از خود مناک ساختند بداحال ایشان در روز قیامت و دلیل کشف
خصمانہ طعن بیست و یکم آنکه ظاهر کلام مذکور در این خارج ہم رسیدہ بود و اکثر علمای ایشان اینغی قایلند
چنانچه در باب ایشان آفرمودہ ملک بیان شدہ و ہر کہ در سوال ایشان شک دارد البتہ در باب او خطا
واقع شدہ و از حلال اندہ بپہرہ و بی نصیب و بنادر رازی فرمودہ است کہ بود جب آل حیدری
ساقی حوض آب کوثری کرناش مجتہد خدا من حکوم کناہ مارقی طعن بیست و چہارم آنکہ مسجد امارت بطریق
سنت پیغمبر بنا میکردند محراب اخل مسجد میکردند لهذا حضرت امیرالمومنین در زمان خلافت ظاہری چون آن نوع
محراب را میدید میفرمود کہ از اینکند طعن بیست و پنجم آنکہ حکم آلبرخیاں بود کہ مسلمانان با اہل شرک و نفاق شریکند
کہ اَیُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ وَأَنْ مَنَافِي اٰہِلِ شَرِّکِ نَفَاقٍ یَّهٰی
میکردند و مواصلتی جستند و ہر چند در آن با آیات سجا و حج و قافائی نازل شدہ متنع نشدند بہت دزد
دزدہ کا نذرین ارض و کما جنس و راہچہ کاء و کہ با طعن بیست و ششم آنکہ نماز بیت لغزودہ پیغمبر
تکبیر است و آن ملعون بمشورت ہم چہار تکبیر قرار داد و فرات را گفتند سورۃ فاتحہ نیست و بجای شہادتین
فاتحہ و صلوات قرار نمودند و ابوہلال عسکری کہ از علمای اہل سنت است و در کتاب اہل آورده کہ اول یکہ
مردم از نماز تکبیر امر نمود و امانت سنت سید المرسلین کرد و عمر ابن خطاب بود طعن بیست و ہفتم آنکہ حکم الہی
کافری العین است و آن ہم در اہل مذہب کافر پاک میدانند فعیلعہم اللہ الی یوم القیمہ لاحد ولا قیاس لکل شکل
لشکلہ الف اما تری الفیل یا الف الفیل طعن بیست و ہشتم از جملہ طاعن ایشان خبر جیش است اما چنانکہ سابقا
در باب کفر ایشان مکتب گذارش یافت طعن بیست و نہم آنکہ حضرت رسول ایشان را جلب اخذ صدقا و زکوٰۃ نفر

۸۳ و از بعد اعتماد بر ایشان نبود که باین خدمت نامور شوند طعن سی ام آنکه هرگز امیر سریه و لشکری نشدند و قابل سرداری جمعی نبودند طعن سی و یکم آنکه حضرت رسول عمر و عیسی بر ایشان امیر گردانیدند و اینکه مردمان بدانند که ایشان داخل رعیت اند نه قابل خلافت طعن سی و دوم آنکه از صلاح و میراث حضرت رسول چیزی نزد آن طعن نبود و هر چند بطایف الحیل خوشتند که از صلاح میراث حضرت رسول چیزی بد آرند ممکن بود و نشان نشد و بفرموده چند امیر از حضرت رسول خدا بروج بول عذر رسید طعن سی و سیم آنکه بر ایشان اتفاق نبود و بعضی اعتقاد بر این داشتند و بعضی شکی داشتند و اتفاق علیه بود طعن سی و چهارم آنکه آن منافق بگونه قزاقی و زردی بکلیتات نشسته بودند و الله طعن سی و پنجم آنکه با اتفاق مخالف و موافق کار بپشت صحنیت چون سلام دادند نماز تمام می شود ایشان به صورت این عجا شستند السلام علیک ایها النبی ورحمة الله وبرکاته و عا عا الله الصالحین اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا عبده ورسوله نامردمان نماز را بپشت می کردند و طعن سی و ششم آنکه آن سرور نماز بعد از حمد آیین راست نهادند تا لفظی از نماز نباشد داخل کرده باشند و این بود که هر خلایق که در بیعت توانند و بکنند و از آنچه توانستند تقصیر رزقت نطق هر که او را مقتدا بدانی نبود عا در ردین و بدشاشی باشد اقتدا رزل و جاهل با حق و باطل شعی و قدرت مشرک ضال و مضل و مرتد و زود و دعا که از ایشان است طاعت کنی اخوان هر خنی هست آنهم طاعت می طعن سی و هفتم آنکه اذان و اقامه که سنت بود بپشت می نمودند و بعضی ایشان هر روز بپشت می گفتند و می شنیدند و جبرئیل از جانب الله بنده را مامور شده بود فقره اذان که کردند و آن حتی علی خیر العبادت و کیفقره بر آن افزودند که الصلوة غیر النوم تا وقت ظهور قائم آل محمد این عبادت از ایشان یا کار مانده بخوا آن بار و احبید ایشان عا میگرد و میگرد و جمع بین صحیح این حدیث را ذکر نموده که هر سه این کار با هم شرک بود و ایشان از این عبادت می پنداشتند و در بعضی نسخ این عبادت را بطعن نسبت میدهند که در زمان خلافت امیر مومنان بود که از این عبادت گفت برای آنکه هر چه بود و بگوشت ایشان

که نماز بهترین اعمال است همه مشغول نماز شوند و ترک نماز کنند طعن سی و هشتم آنکه بدعت مسخ خفین نهادند ۸۴ و نماز را با نماز جان خود در ثواب وضو و شکر یک ساخته طعن ابدی که فشار شدند طعن سی و نهم آنکه مردمان فر خود را امر کردند که در نماز دست بر سینه گذارند و بجهت اجابت سنت یهودان این عبادت را در شیاطینت و کار گذاشتند و در و رواج یهود را از خودشان کردند و روح مطهر حضرت رسول را از خود آزرده بودند طعن چهارم آنکه سنت قنوت در رفع ین رکعه از ستمها میگویند نماز بود بر طرف کردند و امت را از این فیض محروم کردند طعن پنجم آنکه کبر و زابا بکردار با خلافت گفت که مرا غسل بیا و مسح کن و گوشه کردن خوش ترمی آید و عمر و عثمان نیز گفتند که ما را هم چنین بجا طر میرسد و باین روش ساختن ما را خوشتر و نیکوتر است از آنچه خدا و پیغمبر فرموده پس اتباع و پیروان خود را امر کردند که بجا مسح بیا و التوبه و در عرض مسح پیشانی سر و گردن را مسح نمایند و این عبادت از ایشان یا کار ماند و این اخبار را که ایشان برود کردن می کشند صورت حق ریت که شیطان لعین بر ایشان کرده و از آن آرزو دارد که مباد ایشان پیش از شیطان بچشم روند طعن ششم آنکه حضرت فرمود که در نماز هیچ شریک پیدا که اول زانو را بر زمین گذارید بلکه اول دستها را بر زمین باید نهاد و در رکوع و سجود تعجیل نکنید و تمام کنید ذکر رکوع و سجود و شبیه مثل خروش که متعارف بر زمین زنده و دانه بردارد و در نشسته ماند یک سر پائین نشیند بلکه بر سرین چپ نشیند و مثل بوزینه کان بچپ و راست اندک در هر یک عبادت را از منافقین هر ساینده و کار نواصیب می پیکان مردم می نشیند و امر کردند بر و آن خود را که آفتاب غروب کرده نماز تمام را بگذارد و اخطا کنند و این افعال ناخوش و کردار زشت همه خلاف حکم خدا و گفته رسول خدا طعن هفتم آنکه در رکعت فضول الحق مسطور است که هر شکر در وقت رحلت از دنیا فانی بسری باقی فرموده که طلب کنند دست و برادر را هر یک از عا و نه و خفیه نبال بد خود فرستادند چون درآمدند حضرت پیغمبر سر بر بالین نهاد و بایش اظهار سخن کرد و یقین که اگر عثمان هم در الوقت حاضر میبود او را نیز طلب می نمود و آنحضرت نیز با او بان خوشگو میفرمود پس حضرت فاطمه را فرمود که میخواهد خبر عا را برود و آنکه عا گفت

مراد است از آنکه حضرت امیر المومنان حضرت علی بن ابی طالب علیه السلام در روزی که در مدینه
 مدینه بود از آنکه گفت و انگشتی خود را در انگشت او کرد پس ملائکه آمدند و گفتند بلال زره و مغف و جامه
 مرا که در احد پوشیده ام و علم و وظائفی که در لیله الاسیر در شهرام و تازیانه و عصا
 و فلین مرا حاضر و در ستر من که شبها و در کشت او در ستر من که غضبنا و قهوت و در ابی که جناح
 و خردم است و منم که عفو است و بیار و نه که بخت امیر المومنان داد و در برهت بر کفایت و در مودت
 بر لب نهاده از دنیا رحلت فرمود و انی صاحب حقین است که ابابکر و عمر و فاطمه و زینب و خانی اگر اگر
 چه در پیش است و قابلیت مسند خلافت و مرتبه امامت از برای ایشان بود و در پیشگاه حضرت متوجه
 ایشان شدند و از ترس و کلمات خود چهره ایشان غایت می نمود و اگر عثمان را نیز پیش خدا و رسول مرتبه و منزلتی بود
 حضرت رسول در اطمینان خود از خلفای خود او را چهره می داد طعن چهل و چهارم در کتاب ایف از کتاب عیون ابی
 نقل شده که ابابکر روزی در منزلت می نمود که در حد از او صادر شد چنانکه حاضر استماع نمود و نیز در
 آن کتاب گویند که روزی عمر بن خطاب را دیدند و بعضی مردان را با هم می دیدند که از او جدا گشتی خود را
 قطع کرده و گفت ایها الناس لا تمردوا علی ما انک از رویا و مسموم و مسموم و غوطه خود را تمام کنیم یا انکه در
 حق منظور شده آنچه وقت می گویم اما در صحت اختیار کرده باید که حال خود را در صحت و موی بطلان
 طاعت نمایند این گفت و از بنبر برآمد و از بنبر این خلیف مثل این فدا در هیچ نقل و حدیث مکتوبه در ستم از
 چنین فتنه شایع بر سر بنبر زد و از بنبر برآمد و ضواریه امت نمود و صومعه رحمة الله فریاد آورد که ای
 ایها المسلمین ما بر بنبر حدت کرد و حال اراده امامت را رد و یقین که اگر از عثمان چنین فتنه صد و سیست
 بر مضایقه در آن خلافت خطا می نمودند طعن چهل و پنجم نیز در کتاب ایف آمده که بعد از غل جناب
 ام نمود که وضو آب ببارید و اگر فاعل نماز جایز نیست و ای در میاننا حبیبنا این بدست است و مع هذا
 حنبل در نزد خود آورده که سید هر که بعد از غل بنما وضو نمی ساخت و نیز در صحیح بخاری و حیل الیم
 از آن حضرت می رود که وضو در آن جایز است از اهل اسلام امت نیست طعن چهل و ششم و در آن
 کتاب ذکر

کتاب گفته که جمع در میان نماز فریضه چون ظهر و عصر یا مغرب و عشاء احوال گردانیدند و الفضال میان اینها قرار
 دادند با آنکه حمید روایت میکند که سید بنات نماز ظهر و عصر و نیز مغرب و عشاء را از ابی برادر اطمینان چهل و هفتم
 در کتاب گویند که سجد شکر احوال گردانیدند با آنکه در جمیع این صحیحین و دیگر کتب ایشان آمده که حضرت
 رسول سجد شکر جایز می در روز طعن چهل و هشتم در کتاب گویند که منع نمودند سجد شکر نماز بر خاک
 کنند با آنکه در صحیح مسلم آمده که حضرت رسول سجد شکر نماز بر خاک میکرد و نیز در کتاب صحیح اللطیف
 اهل سنت آمده که منع جبین بر خاک نیک است طعن چهل و نهم نیز در آن کتاب آمده که استماع کافور را در
 غسل میت بر طرف ساختند با آنکه در کتب ایشان ذکر شده که در روزی رسول خدا این سجده بود طعن چهل و دهم در آن
 کتاب گفته که منع نمودند که بر وجه در میت بپاشند با آنکه در جمیع این صحیحین و دیگر کتب ایشان آمده که حضرت
 رسول را بر وجه کفن کردند طعن چهل و یکم نیز در کتاب ایف آمده که منع جردین نمودند که بابت همراه
 نمایند با آنکه در صحیح ایشان مذکور است که حضرت پیغمبر امر بان نموده طعن چهل و دوم در کتاب آمده که امر نمود
 که در وقت شایع زه پیش و پیش جنازه روند با آنکه حمید در جمیع این صحیحین در احمد حنبل و تاریخ خطیب
 مذکور است که حضرت رسول فرمودند که از عقب جنازه روید و آنحضرت از عقب جنازه میرفت و آنچه در این باب
 مذکور شد هر المودان شکر کند و با مشورت و رضای یکدیگر کرده اند اگر چه اکثر عتقاد در مخالفت ابابکر حارث
 شد اما بعد از غایت یافت و عثمان با آنها راضی بود بلکه ترغیب می نمود و در ایام خلافت ناقص ایشان ستم
 بود و اکثر این عتقاد اهل سنت در کتب خود ذکر کرده اند و از فضیلت باران خود می شمارند و آنچه بعد از این
 ذکر می شود مطایبت که هر یک بان خصمند بر ترتیب قوم قائم است که قوم یکدود الله تعالی ملعون جهمی ابابکر
 لعین میدان که پیغمبر ابریقین عثمان پلید مایه عصیان است این جملات است اما امین
 باب شانزدهم در ذکر فتنه از مطاعن رسول المناقین ابابکر بن ابی قحافه علیه السلام طعن اول در کتاب
 فضول آمده که بود او و در حقیقت از بنی خود سرگرد و در صحیح مسلم و احمد بن حنبل هر یک در کتب خود
 روایت نموده که چون با حضرت رسول استند و با آنکه غشی طاعت را نشویند از برای او آغاز نشویند و فرماید بلال

باب شانزدهم

۸۷ هـ باریک الصلوة الصلوة عایشه گفت که بگوید ابو بکر با قوم نماز کند بعضی از آن دشمنان از عقیده
 آنست که عایشه بفرمود حضرت رسول گفت چون حضرت رسول آمدن ابو بکر را شنید و بی بر سرش فضل
 این عبادت فکند بمجد در آمد و از ضعف بهار مبارک بر زمین می کشید و فرمود چرا آید امامت قوم نمود و ابو بکر را
 مغرور ساخت عجب ایستاد که پیش نماز را از او ببرد و فرموده عایشه باشد دلیل چه خلاف او می سازد و غل
 او را که هیچ کس در ثبت نمودند اعتبار نمی نمایند و اگر پیش نماز قوم باعث خلافت عام می شد
 بایست که او را که در غرای بدر و امکتوم که در عام الفتح و ابو بکر که در غرای احد حکم حضرت پیغمبر در مدینه
 بودند و پیش نماز قوم می کردند و حضرت ایشان را مغرور نکرد و ایشان را کار نمود و بعد از حرکت
 کلمات هر یک خلیفه و جانشین حضرت رسول بودی بآنکه بشنودن این می شد این یک سیر اگر عمر بود و در
 دفع ضرر لغت بابا بکر و عثمان می کن لعنت بعمر بنی ارحمت بعمر طعن دوم روایت که چون ابابکر
 بخلاف نشست مردم با او بیعت کردند و ابابکر هم در آمده کسی از مهاجر و انصاری که سر به بیعت او فرود نیا
 آوردند و با تصبوا و مشورت حضرت امیر المومنین آنجماعت بمجد رفتند ابابکر را بپند و بیعت نمودند چنانچه قبل
 از این ذکر شده ابابکر در بفر و نشست و گفت اقبلونی لست بخیوم و علی فیکم یعنی پیغمبر که با من
 کرده اید در خلافت بر طرف ساخته قاله و فتح او نماید که من بهتر و داور تر از شما نیستم و لیاقت این
 منصب دارم و حال آنکه در میان شماست و بعضی گویند که مراد آن ملعون از این کلام فرجام حرکتی و غریب
 مردم بوده بهلاک و اتصال حضرت امیر المومنین چنانچه بعد از این در احوال خلاصه و لید ذکر خواهد شد
 ای صاحب کرامت خود را دیده بصیر و پیشکش و انصاف بیاور که آنکه از روی علم و عرفان لونی که
 گفته اند آنکه از روی جهل و طغیان اقبلونی بر زبان غریبان آورده که امیر قلیت خلافت و جانشینی پیغمبر خدا
 دارند و است مسند تا و بپایند و عقل عقلا چگونه تجویز نماید که امامی که منصوب از جانب خدا و رسول باشد
 و کبر بر بر زبان بخیر بگشاید و کلام حق نظام لونی بیا فرماید تا فرما در روان نماند ایما که از روی
 عجز و انکساک اقبلونی گفته متبوع فرما فرماید قل هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا

یعلمون انما تذکر اولو الالباب و در کتابت جید و در تفسیر آیه مذکوره از حضرت امام جعفر صادق مرویت
 که مراد از الذین یعلمون ما یم و الذین لا یعلمون دشمنان مانند و مراد از اولو الالباب این ما اند و سر
 و ما یم و خبر بصیر و آخر جاهد لب اسواء و عی عالم که جایزه از همه عباد خداست و حال علم و الالباب شد
 و آنکس که بعلم و عقل مبتلا شا که با هر چه مبتلا و درت و دشمن و بنا و پیکانه اتفاق دارند که آنحضرت
 فائیل کلمه سلونی قبل ان تفقه و لی ایضاً سوال کنید از من پیش از آن که نیاید مراد لونی علم و انوار
 سلونی عن کتاب الله فاما آیه الا و اعلم حین نزلت بحضرت جبرئیل رض یعنی سوال کنید از آنحضرت
 عمن سوال کنید از من خبر از کتابها خدا پس هیچ نیازی نماند مگر آنکه من دانا و عالم که چگونه نازل شد
 بحضرت که نزل کرد و یا بر زمین هموار و لونی عن طریق ماء فانی اعرف بهلن طرق الارض یعنی
 سوال کنید از من خبر از راهها آسمان پس بدستیکه من دانا تر ام بر آنها از راهها زمین بطم
 یقین بدان که سلونی به از اقبلونیست برون اگر نرو خواجده از ضفاف ولی نبض خدا باید و نبض رحل
 نه انک یک گوش نام ببر کنایه حکمت در کتاب فضول الحق از هر مومن بیرون که از عباد حق است
 روایت که شیخ فخر الدین واعظ بغداد روزی بر بنی گفت که خاتم خلفا علی بن ابی طالب گفت سلونی بخت
 العرش از عمار السلام هم میگویم سلونی مادون العرش که از من آید امام فقیه و شیوا و مسلمانان
 و عو بزرگی کردی بار بگو عقد عامه در سر و در چنگ و اعط گفت این لعنت خدای بر تو و تو هر تو باد
 که شمر پیغمبر فرموده که هر زنی که از خانه اذن شوهر بیرون آید تا خانه فتن خدا نشود و ملاکه بر او لعنت
 میکنند و اگر باز شوهر بیرون آید تا خانه فتن لعنت شوهر میکنند زن گفت ای طایعین درین
 مدت آن بسید و مجلس و غط تو خضرند طریقی دیت اینست که تو چنین حدیثی دانی و پنهان دار و روز را
 منع کنی که از خانه بیرون نماند دیگر که بگو که از رواج حضرت رسول با چراغ کام جایز نبود گفت زیرا که حضرت
 رسول در حکم زنده گان از کف بیرون آمد عایشه بی حضرت رسول بود و یا حضرت آنحضرت اگر کونی که
 بر حضرت کافر شد و اگر کونی بر حضرت بیعت چه لازم آید و اعطیه می شود جوابی شد که بگوید پس

گفت که من شهر نزارم و کبریا حضرت امام خضر خاق بودم که مرا از او گذردن و چنان مجلس رحمت و طاعت
 کفار و طلاق است او تعجب نماند و حضرت رسول عترت اظهار و صلوات فرستاد و طعن سیم از مطاع
 ابابکر در کتاب بیضا آمده که سلمان فارس را به حبیب ابابکر خوانند راضی شد و گفت آبا من با محمد و پیغمبر و حضرت
 مصطفی در روز غدیر خم حضرت امیر المومنین پیغمبر گم در کعبه است حکام می باید ازین در روز واقع شده
 چون سلمان این را گفت چنان بر کرد و نشد که در آن روز و باز با از بیت می نمود و میگفت من پیغمبر و این
 ابابکر و حضرت مولای من است طاعت او جز و واجب است حضرت امیر المومنین فرمود که با بیع یا همان فان لا
 قدر و کبریا عند الله جلجل پس کما دست چپ در از از کرد و گفت دست راست خود در جات حضرت رسول
 با امیر المومنین پیغمبر گم و آن دست بک دیگر غیر عیبتی نخواهم کرد و این دست چپ من مبارک کند که در اند خدا
 نعم بر شما حکومت شما را و چنان کرد سلمان از آن روز که بود حضرت امیر المومنین فرمودند که قسم می دهم شما را
 بخدا و رسول که حضرت رسول فرمود که سلمان اهل بیت فرم اغضب سلمان فقد اغضبهم گفتند بخدا
 قسم که اینچنین است حضرت امیر المومنین گفت که راضی شوید که پیغمبر کند با شما دست چپ ابوبکر راضی شد سلمان بدست چپ
 با او پیوستدانی با بیعت حضرت امیر المومنین با کبریا و اگر پیغمبر در آورند و دیگر کرد سلمان زدن
 که کردن او کج نمود و دیگر که سلمان بدست چپ با پیغمبر کردند بدست دیگر آنکه کبریا بخواند و باک دشمنی کنند
 که پیغمبر در حق او فرموده که هر که چشم آورد و نماز امیر المومنین اورد و حکایت در کتاب احتجاج طبرستان در کتاب مناقات
 ذکر شده که چون کار خلافت بر ابی بکر قرار گرفت هر چند حضرت امیر المومنین افتاده و نزدیک می کرد حضرت از آن روزی
 و فراموش و آن بر ابی بکر نشست و در شوق بود پس ابابکر در تنها حضرت خضر امیر المومنین آمده و گفت که
 مرا این مخلصان میل و غشی نیست اکنون چرا تو از من پیغمبر در پیگیری و با کراهت من میگری آنحضرت در
 جواب او فرمود که هرگاه مرا میل و غشی باین نبود چرا مرا کلبین امیرش و خلافتی را که اوردی و تو میدانی که
 خلافت حق من است و تو بغیر حق و راستی خود را خلیفه مسلمانان میدا و پیغمبر روز غدیر و وصای حضرت رسول
 بیاورد پس ابوبکر ایستاد و گفت ابابکر من روز مرا اهل و ده درین با فکری که آنحضرت گفت چنان پس ابوبکر

از حضرت مولای من و مناجانه آمد و از روزی که ساخت فاما که از خود و ستوری نداد و انشب حضرت ۹۰
 رسول او و خوابی نیز دید که آنحضرت شد با بر او سلام کند حضرت رسول وی را و بگوید سلام کرد و جواب
 نشنید بعد از آن گفت یا رسول الله هیچ کاری و خدمتی من رجوع کردی که تقدیم بر سینه چشم آنحضرت
 فرمودند که من چگونه جواب سلام تو را بگویم و تو دشمنی کردی با من و خلافت جانشینی مرا از او غصب نموده باش
 با ما و ابوبکر بر خودت میگردانیت تا به دیگران ویت منتعبد آمده و گفت دست برون کن تا با تو پیوستم و خوابی که
 دیده بودی که حضرت امیر المومنین دست بر سر او کرد و ابابکر حضرت پیغمبر و امیر خلافت را بآن حضرت تسلیم نمود
 و گفت من سجد کردم و آنچه در خواب دیده ام بر تو گفتم و خود را از این کار بر تو برم و بر میری بر تو سلام کنم
 حضرت امیر المومنین فرمود که چنین کن پس از پیش آنحضرت رجوع کرد و در راه عمره علیه السلام در راه با و رسید
 و گفت چه بوده ترا ای کاش بن رسول ابابکر او را از انحال خبر داد و عمر گفت که این از خبری است که اندک است
 و آن طایف امت انقدر و سوره با بکر نمود ما او را باز کرد این را برای ثواب بر همان غم مطاع و حکام این
 و چون حضرت امیر المومنین داخل مسجد در آن مکان که نذیر داشت که اهل بیت با او دیگر با او دیگر پیوسته باشند
 است پس باری حضرت رسول نمود که بکشت و فرمود صلوات علیهم اجمعین گفتند سطر و شتی که تلخت و بر شتر
 که او را نشد با بیعت بهشت و در از جوی خلدن بنکام آب بیا انچین ریزی و شنداب سر انکام کوهر
 بکار آورد همان مویه تلخ بار آورد بغیر فشان که بکذری شود چایم از او غنبری و که تو روی نزد
 انکشت که از او خبر بسیاری نیایی دیگر طعن چهارم متفق علیه تعیین است و در انکشت طرفین بیا ان
 که چون سوره بر آن نازل شد حضرت رسول ابوبکر را طلب نمود و خدایه از آن سوره عظیمه و داد که موسوم
 حج از جانب آنحضرت باطل که رساند ابوبکر آیات را گرفته روانه که مخطئه شد و چون طی بیعت از آن وقت
 نمود و جبریل امین نزول نمود و گفت یا محمد بیکه خدا تو را بخیر کند تو را اسلام میسر کند و میفرماید لایو دی
 عند لا انت و جل منک یعنی باید که از جانب تو سوره بر آن را بکفایت که رساند احدی که آنکه تو خود
 مرکب و تحمل آن نموی امردی که از تو باشد پس حضرت رسول فرمود عظمی و انما من عظمی علی از من او من

۹۳ و او در حال انباشت از اهدای نمودن این آیات را در دست نه نظم کشیده عجب اطلعنا و سؤل الله ما كان لنا
 و نأقوهم فاشان و نشان این بکر اذ انابت بکرم مقامه قتلک و بیت الله فاعلموا ظهور چون
 ابو بکر از نماز فارغ شد و بمنزل خود رفت خالد و لید را که میا او و مالک بن نویره در زما جایت کینه و کدورتی
 بودند و خود طلبید و گفت هر قدر در کینه و بغض بود و مالک بن نویره به شهادت زکوة بقتل او و قوم او را
 که میسر می شد در کار ما اندازد پس خالد صد و شصت و دو از مدینه بیرون رفت و چون بمکه رسید و در جنگ
 و از بجای مالک و لید و نامداران و سواران ظاهر نمایند و کینه و بغض را که در میان بود و مالک قوم او را اکران
 نمودند و قضیت کردند و چون نزد خالد رسیدند و خبر شد به مالک که در فرار خود خواسته بود و از آنجا
 بعد از کشتن و بعد از آن که بایان رانجاند و سوار شدند و اکثر مردان انقوم را کشتند و در بعضی جا آمده که کینه را و
 در است نفر از مردان انقوم را بقتل رسانیدند و زمان و فرزندان ایشان را اسیر کردند و مالک ایشان را غنیمت گرفتند
 و در همان شب خالد علیه السلام را خبر شد و آورده و با وی نزدیکی نمود و سیران و غنیمت برداشتند و با وی آورد چون
 این بجایه را با بکر از خالد شاهده نمود و گفت خالد اسیر من شد و از آن روز خالد را می سیف انداخته و بقتل
 که مالک بن نویره در زما جایت است و حبس او در حبس کشتن مالک و آورد و سیران قوم او را مدینه شدند
 و بعد از آمدن خالد جامه سپیده که از ساندن زره رنگ گرفته و تیر بر زره و در سجده از وی خوشحالی و افتخار
 بکنش مالک اسیر کردن قوم و میخامشیدند و او گفت ای دشمن خود را بر سر من میخیزد است که نه و مستانه میخیزد
 و حال آنکه قدری کردی بر مردی از مسلمانان و او را بکشتی و زن او را بکرام مباشرت نموده و خادمت را زار کرد
 و تیر مار از عمامه او بر کشتید و بکشت و او را از منید و کرد و گفت والله که اگر قدرتی بهر من بود اکنون مالک
 خواهم کشت پس خالد از کجایان و مالک بن نویره را و ابو بکر رفت و انقوم را طلبید و از بعضی خود و خالد را در این واقعه
 ملامت مکنز که او شمشیر را و آنچه کرده با من کرده و من مصلحتی در آن دیدم پس عمر دیکر در آن با خبر نکشت و ابو بکر خالد حکم
 خدا را جاری نکرد و او را حد زد و زن مالک را و بختید و در بعضی روایات آمده که چون ابو بکر از کوه از مالک
 طلبید و مالک پیغام فرستاد که پیغمبر ما نموده که زکوة را بگویدیم و نه تورام کرده که زکوة را از ما طلبی پس هر ابطای
 که خداوند

۹۴ که خداوند رسول را بآن مامور ساخته اند و امر دارند که بکرام نام ایشان را اهل دگر و بآن بهانه برایشان ۹۴
 فرستاد و امر ایشان را کشتن و فرزندان ایشان را اسیر کردن و در کینه و بغض کشته که کینه و بغض است
 نویره و مالک قاتل قوم خود است بود چون خبر وفات حضرت رسول و خلافت ابوبکر باورسید آن قدر از فقر و قوم
 خود کم بود و ابوبکر از او طلب کرد و نمود و او گفت بطریق که در حیات حضرت رسول فقر و قوم خود کم نموده ام حال آنکه
 با نظری عمر میگویم و با قتل مالک ایشان و چون کشتن و زن او را متصرف و قوم او را اسیر کرد و برادر مالک
 نزد ابوبکر آمد و در آن باب ابوبکر سخن گفت پس ابوبکر را باور کرد که لایزال خالد کرامت خرف شده بود و عمر
 آن با غلظت بسیار با بکر و خالد نمود اما فایده بران مترتب شد و خالد از ترس از دگر و چون نوبت جنگ رسید
 حضرت خالد را چون مالک قتل نمودند و خالد را از او کینه و بغض بود و در آنجا خبر و در آنجا خبر که کینه و بغض
 حکمت بعمر رسید و بر اندیشه قتل خالد در راه بود و روزی در باغ کجی از اهل مدینه اجتماع ایشان به عمر روی به
 خالد نمودند و خالد توانی که مالک بن نویره بکشتی و باز از او زاری کردی خالد گفت که میان من و او عدوت قدیم
 و او را هر تنگی نفس کشتیم اما از بر کینه و بغض ای کبر و توسل عبد بن عمر که کینه و بغض است و او را و او آمده
 او را کشتن نمود و گفت خالد انت سیف و باین لقب در میان عرب کشته و بر او انکه چون عمر خلفه
 بعد از عبادت در مدینه عمر روز را با او گفت با من بخت کنم یا از مدینه بیرون رو و بکشتن من چون عمر قصد قتل
 خالد نمود و خالد گفت که اگر کشتن من در کذا سعادان عبادت که تو و خلیفه اولی بخت نمود و بقتل آوردم عمر را و
 راضی شد خالد بخت و در شبی فرصت نمود و عبد بن عمر را بقتل رسانید و خالد بعد از کشتن عبد بن عمر را
 عتبه گفت لکم سعد بن عبادت لکم کان بلیکم و بلیه و قتل مالک ابن نویره و سببت
 امة لکم کان بلیکم و بلیه و در کتاب مجمع الزوائد و معیاد الخواصی روایت است که حضرت عمر رضای از پدر و جد
 خود را و استخوان خود را در جمعی از انبیاء جاری میزد جعفر بود و حضرت عمر رضای از پدر و جد خود را و استخوان
 نمودند که ای پدر تو عظام منی با من اول و ثانی یعنی ابوبکر و عمر رضای بود و حضرت گفت اللهم لا کشتی پس چرا
 خوار هست جعفر خنیفه که از جمله سیران حکم نامجو این بود و تیر از ایشان گرفت و هم بر او گفت جواب این

۹۵ سوال از جابر انصاری باید پرسید که او در آن زمان بوده و عایینه شاهد آن حال بوده است این کفر جابر را
 نزد خود طلبید و در آن باب وی سوال نمود و جاب گفت که من حاضر بودم که خوله را با بر سران مجید رسول خدا
 آوردند چون نظر خوله بر من افتاد من در آنجا ایستادم و گفتم السلام علیک یا رسول
 الله این جماعت که آمدند تا ما را بطریق نبوی و دینم را بر گردن و هیچ کس را در خطای خرافات نبوت تو و محبت این
 توان ما سر نروده و بعد از آن رو با صبا پیچید که در جلد ضرر دزد و جلد نمو که ای قوم چرا ما را بر سر کرده و ما
 انکه ما کلمه لایله الله الا الله محمد رسول الله میگویم ابو بکر گفت بواسطه آنکه از ادای زکوة امتناع نمودید خوله گفت
 چنین نیست و اگر چنین باشد ما از آن ابا و امتناع نموده بهشتیان مومن را چه گناه است و هر که از صبا رسول
 در مدینه حاضر بود آن مطلب امتناع نموده فایده نداد و آن زمان را بطریق علیک و بده که خود حلال است الا حضرت
 امیر المومنین که خوله بنت جعفر را که مادر جبرائیل حنیفه است مقتضای کرامتی که او را بوی خود در آورده و چون حاضر مجلس
 بنحو که گفتند که یکی از اصحاب خستگان که شوم و ثوبا و متکفل احوال او شود خوله گفت که شوم تر از من میتوانم
 بود که از وقت و لذت و کسب در آن وقت صاکنده و بر سر گذارنده شام خیره دیدار آن گفتگوی و احوال
 بدان کرده پس حرفی میگفت که در آن امتاع عالم موز غیبی امیر المومنین رسیدند و در مومنان و پیشوای
 متقیان فرمود ای حنیفه چون مادر تو را وضع حمل نزد یک رسید میگفت با آنکه موضع این مولود را خبر است
 کرد آن اگر خواهی که مادر او را خواهی ملائمت کن و چون تولد شدی در زبان بادای کلماتین شهادت
 کشودی و با مادر خود گفتی بیا که منم چرا خدا دادی و حال آنکه غریب بود ولد آدم و وصی رسول مرا
 بجهاله خارج خود در خواهر آورد و از او را سید حاصل خواهد و چون در آن کلمات را از تو شنید
 فرمود که این سخنان را بر قطعه از کفش نمودند و در آن زمین دفن کردند و در آنکه نور الهی بر گردن او در
 آورده و بارزوی خودی بمقتضای جمیع ائمه از آن قطع از بارزوی خود کشود و ایشان نمودی و همان
 طریقی که حضرت جگر نمود و بهشت را کردند و حضرت امیر المومنین خوله را بجا نماند که از خویش او و توانا انکه
 بر او در مدینه حاضر شد و بر او عتبت را بدو خوله را بجا آورد و در مدینه و پیشوا ابابکر این را از خبر جرات و کرامت او شایسته

۹۶ و در روز قیامت که کجای کرد و خود خواهد رسید آن خیره خیز و اوقات شکر گفته و غرض از نقل مالک ۹۶
 و قوم و زنان و فرزندان ایشان را بر سر کردن منع زکوة نبود بلکه بواسطه میل و محبت انقباض کباب خیره خیز و مومن
 بود و بجهت آن بود که مباد انصا و عنوان آنحضرت بسبب ایشان نبوت که نزد خلافت از دست ایشان
 برود و اکثر جماعتی که در آن خلافت خلفای شش تهمت زده بر ایشان نهادند در مقام انعام بقیه بودند اما
 آنحضرت حقان خلاف اهل بیت است و انکار خلافت ابوبکر و عمر و عثمان نمودند با بی میل بقیه مومن پس دل
 و جان از بعد ابابکر و عمر عثمان ملوث گشته را چه نسبت بعلی است این یک تخریب و آن سبب باطل دان طعن
 غشیم انکه وظیفه که صحابه از برای ابابکر تعیین کرده بودند آن رضایتی بر سر پذیرفت و در انتهای خطبه شهادت کرده
 بر مردم شایع زد که من فردا شما را بر تمام مدهید تا بر آنچه تعیین کرده بودید خبر زیاده کرد و در کتاب
 بضاعت الایمان ذکر شده که چون ابابکر را از نشست روزی شغال نقره و کوفته ای از بیت المال میگرفت
 و در کتاب نه الاما آمده که شش هزار درم بجهت عایشه و شش هزار درم بجهت حفصه تعیین کرد پس چون خلافت عثمان
 را گشید بخدا که من میکنم شما آنچه بدان که حق فاطمه زهرا کرد و وظیفه هر دو را قطع نمود و از این سبب که عایشه
 فتوی داد و بقل عثمان چنانچه ابوسبیح الثعالی در کتاب الطایف آورده که عایشه مریکف اقلوا اقلوا و اقلوا
 حوا و الاصلحت یعنی بشیر کفار را و بکشید سوزنده قرآنهارا و غفلت شما که طریقه ایجه بود که عثمان را
 از روی صورت و وجه و طبعی شایسته و تحریک قول عایشه عثمان شسته شد پس ابوبکر ملعون باین ذمات ذات و است
 صفا بگویند لای خلافت و استابان مولانا کس نمیفرماید نظم هر انکه تو انصار با بر پس در این خرمند و زود و دعا
 نیست که کو بخیل حیدر در دردل نصیب غنیمت و بویاریست بحدیث حق بر روح ایشان که در دستم
 از این بتر و عیانت زان خاک پاک آدم و جودم بنا پاکان از ان میل و نبوت کنارم بر زرد مایه است
 از ان بیل بسوی کربا نیست خدا پندار از انقوی که او را عا درین لام و پیشوایت اما حق که داند
 عار کن از دست ما و خطایت طعن هفتم مخالف و موافق این اتفاق دارند که روزی حضرت علی با مهاجر و
 انصا در یکجا نماز میخواندند و در آن وقت ابوبکر و عمر و عثمان و دیگران بودند و در آن وقت حضرت علی

۹۹ افتخار نمود و اندکی از فضیلتی که کان ابوکر اذن می عطا انهم یعنی بود ابوکر انگ که چشم
 رسیده بکر اسلام هم که سینه و پشت داده بودند و ابوکر آن صفی که بعد از آنکه شکر اعانت و یاری نمود
 تا فتح میشد و این حدیث را اعتقاد است که عین ابوکر بود و در قصیده اشاره نموده گفته است
 و اعجل ان من القوم کثرة فلم یغن شایم هر دو برابر و ضاف علیه لارض من بعد جها و للنص حکم لا یلغ
 بالیوم یعنی عجب بود که آدمی را اینجای بسیار و دفع کرد کثرت خبر را از علیه و من کسی بخت و شرف و
 در حالت که است داده بود و در کثرتان بابر زمین شایان است و ندر رفتن و ننگ بر او زمین با وجود
 فراخی و نص التبر احکم است و دفع نموده و مجادله و مراد از نص آنست که در چمن است او قرینه بر این که مراد او ابوبکر است
 ابیات و لا شیهه اگر چه خواهد که یقین کند رجوع بقصیده او بد کرد و ملاطفتی در شرح گفته و قدس الله
 فی عترة لاف المملین فقیه ابوکر من کثرتم فقال لن یغلب الیوم القله فانه من موا جمع یعنی تحقیق که راهش
 و در بر کردن نمود حضرت پیغمبر داده هزار کی از مسلمانان یعنی که ابوکر از بسیار آن است گفت مغلوب خواهیم
 شد ما بعد از این سبب که لشکر کس از ما نیستند تمامی چنان که بخت میرشد که روی و پس نکردند ای
 ناطق است چشم از تنگی چشم و زالت و تنگ حوصه که و ذرات بر بخیر و وصایای خوب است
 و اما رانایه طعن نهم روایت که در قبله حضرت سعد الله از کفار قریش از که مغرور فراموشد و باکر
 در راه و جارسید بر ارکته حضرت پیغمبر انکه مباد ابوکر کفار را از آن واقعه خبر در اسازد او را همراه
 خود بخار بر دخیان که در کتابی و بر مان که از مصنف است ذکر شده که مر رسول الله علیه و آله
 عذرتی و خسته من این بی قافانید علیه خذه و ضی الی الفار یعنی امر کرد حضرت رسول الله را که بجای او بجا
 و رسید از این بی قافانید که مبارک ایشان را بخیراید و حضرت ایشان دهد بکفار و بگوید چه کار شده است
 همش برود در کتابی ضی الیها آمده که چون صدای بای شکران در غار بکوشی باکر رسید آغاز کرد
 و زار نمود که شاید کفار او را از او شنیده بخار آیند و حضرت کفر کرد و در هر چند حضرت کلام لا
 تحزن را میخواندند بمانند فی بدین از یکدیگر دور تر فریاد و بفرار نم نمودند و آن اثنا مار بای غلوزا
 کزید

۱۰۰ کزید از آن در و آن ملعون هیچ باز خود می چید و بر روی خاک میغلطید حضرت محمد بنوی آیه مبارک
 خود را بر زمین مار کزیده مالید آن مال پاک انداخت و جمع و الم آن لشکریان با او گفت که هرگاه
 بناحق با خود را در جانی که از تو بماند که از این در و در خواهد کرد و در ایام خلافت ناقص خود آن
 متغلب و سیاهم که بابر منبر میگذاشت آن در و الم نمود و در هیچ عطار اشاره بان نموده نظم پس کن
 حدیث غار که عاتق نزد عقل آن خزن بقدر است مخرج معتم باشد امام نکه نغمه باشد و در من آن امام
 کزیده کجایم حکایت در کتاب فضول الحق مذکور است که روزی در کوفه جمعی کثیر از شیعیان و بر جمع شدند و ابو
 حمزه مومن الطاقی که از عطار است و این خبر که از دشمنان است در آن مجلس حاضر بودند این خبر
 گفت که ابوکر کجا خصلت افضل از عطار و غیره از دفع آن ممکن نیست اول آنکه با حضرت خیر در یکجا مدفون است
 و ثانی ششین است در غاریم انکه با مردم نماز او کرد و وفات حضرت رسول چهارم انکه صدیقی است
 این ابو جعفر مومن الطاقی که در توانا میسریم و افضل از او و از جمیع چهار صفت که ذکر کردی مثالب
 صاحب ابوکر است و عطار که تو لازم آوردی و فرما و نص رسول و بدلائل عقاید و این عجا میسر میانه باشد
 پس مومن الطاقی گفت ای خدایم برادر خانه خودی منی کردند و خدا را خلافت منع نمود و از دخول خانه
 آنحضرت مکر باذن آنحضرت و با عتقاد افضل که آنرا میراث میداد یا صد با انکه میگوید که پیغمبر امیرائی نمیداد
 اگر میراث گیر نشد و خفیه نیز عینید و اگر صد گیر کردی مردم ترک بودند و باقی در نه حضرت دادند و جمیع
 مردم بی حول خانه آنحضرت اذن او در حیات و تمام معصیت و معلوم شد است که حضرت رسول امیر بود
 همه نمود از مجرای خداوندی از خانه عا که منقوح بود که هر چه بر رسول در آن می حلال بود بر او نیز حلال بود پس
 حضا گفتند چنین بود مومن الطاقی گفت ای خدایم تو را این توفیق و این منقبت صاحب تو نیست بلکه
 مثالب و میاوست و انکه گفتی که آنرا از شیعیان از همانی انکار در آنکه کتب شما نیست است که در آن نیست
 حضرت امیر المومنین در فرشت حضرت خاتم النبیین چون حضرت رسول باکر را همراه بخار برد از بر انکه مباد انکار را
 از آن خبر بدید چنانچه در همین طبعی که قرین حکایت است آنرا آن فصل آمد پس حضا گفتند چنین بود مومن الطاقی گفت

ای الی خدای تعالی تو رفت و اینک کفی ابابکر صدیق امتی و آیا ابابکر میکش بر سر مبارک اقامه بخت
 نماید که نیمه خیمه از شما اگر صد امت میوه و اول عوا خلافت میکرد و آخر میکش خیمه بر سر مبارک و نفی
 خیره از خود میکرد و یقین که صد امت باشد بهر امت خواهد بود و نفی بهتر از خود نماید و از علمای
 و رفیقان متفق اند که خیر از این بر سر مبارک کف انا الصیق الا کبر حاضران همه گفتند است کفیت
 پس مؤمنان الطاک گفت ابا خدیجه رنج تو رفت و انکه در حق پیکار حضرت رسول ابابکر با مردم نماز
 کرد از فضیلت جبار تمام شد بلکه بقصص فرزدیکتر است که اگر با حضرت رسول بودی و او را غل نمودی
 از آن نماز که امر بان کرده بود و حال آنکه باین اذن حضرت رسول بود و خیمه واقف شد با وجود صعوبت بیماری
 بیرون آمد و او را هر که در نماز از فوت آن حضرت طلب امامت و خلافت نکرد و مردم بر اینند که او
 قابل این امر نیست مانند سوره رات و غل آن بفرما خداوند بود و این لیل واضحی است که ابوبکر استحقاق
 خلافت داشته پس هم که تصدیق نمودند بعد از آن و خیمه الطاک گفت ابا خدیجه که در حق تو رفت اما دلیل فرما
 انکه حق میفرماید که یا ایها الذین آمنوا کونوا الصالحین و قیام بامر الله صواب است این منقبت جبار حضرت
 عزت جل و جلای میفرماید که الصابرون فی الباء جین الب و لکن الذین صدقوا و اولئک هم الملقون
 و اجماع است که امیر المؤمنین اولی است ابان امر از غیر خود زیرا که هر که فرما امر که بگوید جبار ابابکر و عمر
 و عثمان و دیگران نمودند و اکثر علمای شما اعتقاد بر این دارند و در کتب خود ذکر نموده
 و حضرت رسول فرمود که ای تارک فیکم الثقلین ان تمسکتم بهما لن تضلوا بعد کتاب الله و عمرتی و
 و امثال این بسیار است و اما دلیل عقل آنکه مردم بدید که اطاعت عالم کنند و اجماع امت است که عالم
 مردمان و احدی از علمای رفیقان انکار این تواند نمود پس با خدیجه جمل شده از مجلس رخوست
 طعن دهم انکه حجابی جوهر طر شافعی در تارنج خود نقل کرده چون ابابکر از رفتن حضرت رسول
 بجای غار مطلع بر عت نام را هر شد که خود را بجز حضرت رسول الله را چون ثباتی بعد از
 سرور حاکم کرد که یکی از گفتار است که تندر راه رود و بند غلینش باشد و انکشت بزرگ با مباشر
 بر سنا

بر سنا آمد و کاف و خون بسیار رفت چون بخت آنحضرت پیدا خوف که مباد از رفتن بکار کفار مطلع رود ۱۰۲
 بهر ای و ارضی شد یکی از اکابر عتبه اولی دم غلتم رسول الله دم بعد از حجه بخیانه ابی بلعنی اول غلتم که رجسته
 شد از رسول خدا بعد از حجه بدیش بخانه ابوبکر بود طعن یا زده انکه مخفی انکه در قول خداوند و فاکته و ابابکر
 ابابکر و عمر بن خطاب اند جنانکه گفته اند که اما انکه فتنه فتنه و اما انکه فتنه فتنه یعنی فاکته را میدنیم که چه خبر است
 و ابابکر بنده اینم چون بن خرمولان میفرمود که ابابکر انکه حیوان است چنانکه بعد از فاکته و ابابکر کلام
 مجید واقع شده که متاعکم و لا نغاکم پس هر که کف عوای خلافت کند و خود را حاکم بن عمر داند باید که
 جمیع کلمات مردم در او حل شود انکه مثل خود را و حل نماند معنی ابابکر اندر حبش هوش و بدیش هیچ
 پوشید نیست که هر که از روی عقل و نقل نظر کند بر او ظاهر و روشن میشود که ابابکر ملعون را هیچ قسم فضل و دانش
 بنوده اکثر احادیثی که است در فضیلت خلفائش در کتب خود ذکر کرده اند موضوعی است با انکه احادیثی بود که
 حضرت رسول در آن روز بول فرموده و سر و دستهای ایشان تغییر و تبدیل داده همه جذب قلوب خلق سبحان
 آن ملعون و خلافت ایشان در لهار در باره ابابکر و عمر و عثمان ذکر نموده و محمل از آن بعد از این ذکر
 خواهم است از پسر سوال کرد که بگوید در کتب علم کتاب در جواب از ره صواب کفیت سنت و جری نکو
 در باب طعن از زعم انهن بصیر که در محبت ابوبکر غالی بود و لیست که ابوبکر بر بنبر میکش که فرمان بردار
 شما که همه فرمان بردار است خدا را بی ارکان معصیت کنیم و انکه حق تعالی بکنیم شایسته اطاعت نمیکند اگر دیدید
 که براه راست میرود و میگوید اگر از راه راست میل کنم و براه کج افتم از راه کج که رسیدیم نیت عیضا بخود کرد و عت
 را در حال معصیت از پیر و خود منع نمود پس بکمان او در بعضی اوقات و ارجح الاتباع است و در بعضی اوقات
 و چون تجویز خطا و معصیت بخود کرد و ممکن که هر چه گوید و کند خطا و معصیت است چگونه عت را اعتماد بجا و چون ان
 باشد بر متابعت افعال و اقوال و یا هر کس خود را بهتر می شناسد طعنی که بعد از این ذکر میشود موافق است با بزرگ تفاوتی
 باقیان هر طعن از طریق فحاشی است آنچه ذکر هر نمود و این اوراق را نیز در ساخت با فروع فرای و شعیان
 و غلامان خاص و خاصان را که میگویند با ندر و عثمان صیبا از غصه در دیکر میزنند که چون بر است از میسر مرضیه

درمطالع ابو بكر

واکثره

در مقام انجیل

[illegible]

۱۰۵۰ که اعلان مذکور شد ایشان طاعت نمودن بر ایشان جاری شود تا در روز قیامت قول گفته و نوشته
 آن ملائکه بر ایشان باشد و اوضاع حجت بر ایشان از امان است و احوال مخصوص طعن در نزد آنکه چون است
 بن قیامت و از این جهت است که کفار داخل شد و خالد و او در جنگ که گفت و نیز دایره گرفت و شت
 حسب شریعتی قتل بود و با بکر بن و فکرت که گفت از اکابر است و او را پدر او چون خدیج متکار بود اجرای
 حشر بر او نکرد و خواهر خود را زنی با و داد و گفت اگر قابلیت به این فرما را داشته و اصبع بر طه قصد دین
 با گفته که کی از شما او است عجب امان تو را التک ایضا بقوله کان ثوابا لک فزیروا البکر یعنی بخیر از شما او را
 زنده که شتی و بخیرای کافران و از این با و داد و لام وقت و خلیفه روح چنین یک طعن به فقه و کتاب
 لوامع نور و کتاب الکتاب و کتور که در پیغمبر در مرض الموت خطبه خواند و در آن خطبه فرمود که
 از ظاهر ظاهر در گذر پس هر که از نزد امانتی یا قصاصی یا باید که مطابق در دنیا کند و بقیامت نکند و در آن
 انعام که حسن است بر نبوت و گفت با رسول که در زمین زیاده در و در شرف بر نبوت و قصاص آن میگویم که بفر
 قیامت نبوت آنکه زیاده را طلبیده و با و داد و گفت مبارک است عکاشه بیالای غیر آنکه زیاده را
 بیکطرف از جهت در و خور بر کف مبارک و نبوت آنکه زیاده را طلبیده و با و داد و گفت مبارک است عکاشه بیالای غیر آنکه زیاده را
 که هر که بوسه بر نبوت زند اشرف بر و حرام کرد و غرض آن بود که این شرف را در یافته خود را از اشرف تر نکند
 کنیم نه آنکه هتاکیم و بعد از آن ابابکر همین برخواست و اراده کرد که او نیز نبوت را ببرد و آنوقت فرمود که سبق عکاشه
 یعنی پیش گفت از تو عکاشه و مانع آمد که نبوت مسلمانی و این برستاد اطاعت ابابکر ملوک از این جهت و اگر از
 این جهت نبوت حشر است که رتبه لایق است مانع از بوسیدن نبوت نیست طعن به فقه و کتاب
 آورد ابابکر حاضر و جبرئیل و امیر المومنین و خیرین آنرا خواندند و ابابکر از آن خطبه شنیده نموده بهشت فراموش
 بهشت و شخصیت که بخور و قهر کرده و حمله اندازید اگر کسی اندک شورش نماید که شعله که قابل آن نباشد که
 او را از موه بهشت نصیب باشد چنانکه قابل خلاف و زیاده و باید که منصوب و معذرت باشد آنکه ابابکر بیعت
 خلیفه کرد و عمر بن خطاب را که از این بود و نظم شهادت بر او چه روز چند نهاد با بقدر معاندین تو را چه

۱۰۶ همه دانند که در غزوت فراخت سیم مقام برین طعن نو فرمودم در کتاب بقیات و است از سید بن المبتی که
 سوال نمودند از حضرت امیر المومنین که فدا می شودم ابابکر با حضرت پیغمبر در حین جنت زکریا مدینه فقی بود پس در
 در کجا از حضرت جدا شد فرمود که چون ابوبکر در خدمت پیغمبر بقیه فرود آمدند حضرت قول انتظار قدم بجهت لزوم
 حضرت امیر المومنین میگفتند ابابکر با حضرت پیغمبر که بروی بدنیکه ابروین از قدم مبارک شامه و کرد و در انتظار آمدن
 عیال که شکیان که همان ندانم و ابابکر که با پیغمبر قول فرمود که شایان منزل کوی کنم تا آنکه برادرش بن عمر بن خطاب
 بر خشم شد ابابکر از این سخن حذر برد و ابابکر المومنین این اول دینی عداوتی که بود که از ابابکر ظهور پیدا نموده
 بیکدیگر و بکفر امیر المومنین و ابابکر در آن منزل از حضرت رسول جدا و بکینه حضرت خاتم النبیین
 در آن منزل توقف نموده حضرت امیر المومنین از آنکه آمد و با شاق هم اخل مدینه طبعی به طعن به فقه و کتاب
 ذکر شده که بخار در صحنه است و آنکه در آن خلعت بیکدیگر است امیر بن زید که حضرت قول جمود و حجت حکم او کرده بود
 و عمر بن الخطاب بود عمر از ابابکر طلبیده پس ابوبکر مکتوبی نوشت و با میان طریقی که این مکتوبی است از ابوبکر خلیفه رسول
 با ستم بن زید اما با این ستم ابابکر مردم را لایق خلافت یافتند و خلیفه گردانیدند و مردم را در غلام امور و احتیاج
 بسیت باید که رخصت توقف عمر را به و السلام آمده جواب او بود که ابابکر مکتوبی از تو نیز درم آمد و آن نفیض
 اول آن بود که تو خلیفه رسول چه خل دارد که مردم را لایق خلافت دانند و تو را خلیفه کنند و اگر مردم تو را خلیفه کنند
 خود خلیفه پیغمبر گفتن چه وجه دارد ابابکر که تو را رخصت توقف داده تو رخصت توقف عمر بن خطاب را که مکتوبی است از ابابکر
 طعن است که خلیفه اول لازم آمد طعن به فقه و کتاب در کتاب امیر المومنین کرده که چون بکر خلیفه شد ستم بن زید از
 آثار آن که حضرت پیغمبر فرشته بود که شام روز غل نمود و خلد بن ابی بکر را و منصوب کرد و ایندی و بجان شام
 فرستاد که یک غل اندک از نبش غضب چگونگی شرف و غل و فاق بر طعن به فقه و کتاب آنکه ابابکر فاجاه ستم را و غل
 به بیعت خود کرد و ابابکر گفت ام خلافت مخصوص امیر المومنین است و تو قابلیت اینهم نداری و فرمود که او را در ش
 ختم شد و انطووم در میان اش که عرض کرد و بهشت فراموش کرد و از آن عمل منع نمود و فایده نکرد و و آن
 در رفتن ماند و ابابکر از حضرت امیر المومنین که لا یعدی بالآثار و الأدب آنرا و غیره از این که بکینه عداوت

در حالت احتضار و جگر

۱۱۱ باشد که با و این خبر را بگوید و او مانع شود و بقیل و سوره و غیره و بعد از آن حضرت که بخدا قسم که ما نمیروایم کار را ترک کنیم
 کرد و چون عمر از این کار باز داشت که چون ضعیف را می بخت و ترسیده و بدید نه میانی که در وقت بخاطر
 آورده و دیده اندک است از جگر می آید که این فکر را که می آید و حکایت را از دست می دهد و در کان
 والی الامم علیه السلام و فی کل الموضع صاحب و فی کل الموضع و جاره و اولی و صلا و الا ان جانیه باب
 مفید و ذکر ابی بکر و در حالت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 قال الله و يقول الکافر بالیقین کنت ترابا یخذا تبارک و تعالی و کنت ترابا یخذا تبارک و تعالی و کنت ترابا یخذا تبارک و تعالی
 را با آنچه چه او آمده و همیشه از او ان و انواع و حقایق احتضار و نظر آورد و میگوید که من خاکم و من
 و موجود نیست و علم او است و ان الله و جاده و کتبها و رده که هر چه فرمود من محض کفر است و در وقت
 او فی النار یعنی نیست و کفری که در حالت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 آمده که هر که در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 شدیم باین رسول که بدید که ما را میگوید که در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 المرسلین و خیر المومنین حاضر شوند در وقت و بیکدیگر دنیا را بگویند و بگویند که در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 و در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 اراده و صرف و بازگشتن نماید و در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 فرماید آیه میدارد که فی حق امره ما شاء ان یومر و فی حق امره ما شاء ان یومر و فی حق امره ما شاء ان یومر
 و لطف که این و در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 که این از جانب است باین که است که در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 سپاسم روا که این مرده است این جان ما اما و منان هر چه است هیچ چیز از آن مقدار که در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 که در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 رو که بگوید قبض روح این و من باین که است که در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب

باب مفید

در حالت احتضار و جگر

ایمونی است و پیش آمد آنحضرت حادث از ملاقات حضرت خلیف و بران یافت باین کلام نظام او را ۱۱۲
 بشارت داد که از آن خوف و ترس این مسووس ساخت و باین اثر از جمله کلام آنحضرت را در رشته نظم کشید
 چون بمقام دید که کلام آنحضرت بر همه منظوم را نیز مذکور سازد و آن بخت عیب یا شرمند من میست
 بری من مومن و منافق قبل میدان یقین تو حاضر همدی کائنات که در از این جهان فانی پسند و باین جمال من
 تا دانا که در این اتفاق او اگر ایضا یعنی طرفه و اعوفه منعمه و اسم و مافعل آنرا که نوم بوقت مردن شود او
 بشمار و من او را و معلوم شود و نامش که چه بود و ان کار را و آمده با موجود و انت عند القراط
 معترضی فلا تخف ولا عثرة ذللا خواهد بر طریقی که گذارت افتاد ایم بر راه تو از رو و داد کویم تو
 ای شاد و بامداد از تو شایم پس بگذر ادا قول لنا حين توقف للعوض ذریه تقری الرجل ذریه
 لا تقرین له حکم جمل الوسی متصل کویم چه تو توقف افتاد با ر کین با ذکر و در انیکس بیمار نزدیک
 مشو با و او را بگذار کوریت با دریت سرشت کار سفتیکس با در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 چون شکست بر بخت جهان را که نه ز کوفت و همت زلال که در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 فارغ باب هذا النص شیئا اعطاه الله فیهم اللامه این که امت ماست و مخصوص شیعیان است که
 عطا کرد که خداوند باین بیان و در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 شهادت است چون خدمت ابی عبد الله جعفر بن محمد اتفاق رسید و آنحضرت او را از آن طریق که داند و در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 از غرض است که در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 بعید او و در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 نقطه سفید در روی او ظاهر و میافزود و در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب
 حاجتم شود و این ابیات را نش نمود که از انعمان علیا لایحی منعمه و قد بی دخلت خبته علی
 و عفا الله عن سبائات فابشر الیوم اولیک و تولوا علیا حی المات ثم نبوه تولوا نبیه و احدی واحد
 فی الصفا یعنی در وقت احتضار و جگر و در وقت بر زبان افتاد و بکار و معالای این باب

۱۱۹ او از اسرار ربانی پیش از آنست که تودیه و نیده بی خبر از هم نایک گشت گفت که دو بوی خود بگو که عمر گفت
سمیعنا و اطعنا یعنی شنیدم و فرمان بردارم و هر چه فرمائی چنان کنم چون بخدمت آنحضرت آمدم فرمود که آنچه در
میان تو و او گذشت بیانی کنم یا امیرالمؤمنین یقین که تودانرا تر از من آنچه گذشت نیست میانم و او پس گفت که ما را
به تفوقیسان فرمود که ترس از دنا نماند از دل و پیر و میزد و دو معنا و طعنا را از بیم از دنا میگویند صحیح شد
آنکه ای بسکه تا قیامت نمود باعی از من نه هزار بندگی بدینش تا بخلت حاصل گشت و در روز رولن عمر بکا
چون گندم و جو دیگر کم از علیتر بود و در و روطی سمع از قبیح و معطن آن مردمان بود که در پیشکم
مبارک حضرت رسیدند فاطمه را علیها السلام زود فرزند محسن نام در رحم او بود و طه شد و در آن اخبار آمده
که چون پیغمبر خدا از در خانه بر پا شد و در آنجا افتاد و در آنجا جمعی از منافقان در تفرقه ساعد جمع شدند
و باید که بگویم که در نزد حضرت امیرالمؤمنین تجزیه گشت قیام نمود و بعد از آن حضرت صابر اختیار و در منزل
خود نشست و طبعی خود نمود اگر چه که از حضرت بر نداشتند و در آنجا آنکه ولایت را به بیعت ابابکر
در آورند عمر و خالد و یابجی از آنجا آمدند و در آن خانه آنحضرت آمدند و گفتند که عی و ایضا اگر بیعت
نگند او را با هر کسی در آنجا نیست میسرانیم و آنش در خانه آنحضرت را فروخته نهایت خلافت و حیاء
نمودند فاطمه را در پس در آمده که از شحات صاحب غنطه و ضحیه نایب نفیاق و عناد ایشانرا منطفی سازد
عمر چون دانست که آن معصوم و مظلوم در عقب دست و پایشان را بر در گذشت به بقوت تمام در راه حرکت داد
کشود و نوعی او را در میان در و دیوار نشاند که از شدت آن بول عذرا و نصیحه طغیانه در دنا کشید که
غلغله در معشقه صوامع قیام افشاد و از آن خربزه زنده گشت نام آنحضرت قطب شد و منافقان و داخل خانه
مطهره از مظلومیت و بیگانه گشتن حواله باز و مبارک آن معصوم نموده زو او را حرم کرد و داند و فصد که قوم
ابوبکر لعین بود و زبانه برکت مبارک سیده آمده که از آن متاعم کردید و در بعضی روایا آمده که در آن
روز خالد و ولید بن عمر و حواله حضرت امیرالمؤمنین نمود آنحضرت آنرا بقوت برنجید که از دست آن ملعون
برون آورد و طوق و قلاوه که سینه بر چسبیدند که اگر در آنجا بر سر بکشند نمولند و میخواست

آهن سرد

در مطامع عمر
آهن سرد و کوفتن نفی نداد و بعد از چند روز که در آن ملعون خوب شد حضرت امیرالمؤمنین بمجمع و کما
ابوبکر آن آهن را به تاش کوره و آتش چرخ نمود تا باده از گردن خالد پدید برون آورده و آن منافق
بدین باین مجرات از حضرت پیدالو صیبتان بدیده نمیکند و بعد از آنجا و بعضی عناد قدیمی خود را طایفه
از قتل و قتل و تفاوت و آنچه باقی نگذاشتند و آن را فراموش شد آنحضرت را بلبیب افعال و افعال
شسته خطبای رحیم و تحریک علیکم خذوا و بعضی از آنکه کور است که چون خالد و ولید بی ادبی و بی وفای خود عمر را
دید و از پیشانی غلاف که در دست بر آن معصوم فرو داد و در بعضی نقاط جبین از زلف خالد پدید آمد
و آنچه بقیه است که از آن فرزند ملعون آن در آنجا فاطمه را در عقبه که نمیتوان آنفرزند طشت و سوزان
و بهر مبارک گشت و آنجا عیب از آنکه در فاطمه را از آنجا آن خوامی ظاهر که آنش بد خانه فاطمه
زهر از آن و در پیشگاه مبارک او کوبید و آنخوان بهر مبارک او را گشتن و جبین را شکافتن و در جبین
و عی و عیبر که در آنجا بودند شرم نکردن و از خدا و رسول الهی نمودن با سلام و ایما و جانی رسول خدایم
نمونی از آنکال بنامک و نفخ جبین بسفر بودم جبین بجزر دیدم بهی زاهدانش و هنر معلوم نمیشد
اهل بصیر ذکر نمود که تراز لعن عمر حکایت ابن عبدربه جلد دوم از کتاب عقده که نموده که آن تغییر دهنده دین
و ملت در وقت خلافتش بر اهریفت زنی از زنان قریش را دیده گفت ای عمر ما تو را نمیستیم و تو را غیر
میگفتند یعنی بهیض غلام میرد و بخانکه گویند مرد که و خود ملک و بعد از آن عمر شادی و مدتها عمر بود پس امیرالمؤمنین
شد و حال را باین نام میخواند و اگر بانی نیز دعوی غیر و خدائی خواهد کرد پس خطا از خدا برش و حقرا
بن الهی بران و از گردن توبه کن که عنقریب تو مانده و نه این حکومت خطی چهارم آنکه مانع متوجه
از متعج و متعنه که حضرت شما و نم بان امر فرموده بود چنانکه جمیع بنی هاشمیان آورد که عمر گفت
متعنان کانتاعی عمر رسول الله حلالین احرما و انما علیهم اجمع و متعنه التانیف و متعنه که در عصر
زمانه حضرت سالت پناه حلال و مع بود و مردم از کجای می آوردند کجای خدا و رسول اما من درینوقت آنها را حرام
کرده ام و منع میکنم از آنکال آن مردم را و اینا و عقاب میکنم هر که بر این اقدام نماید کی متعج است و دیگر متعنه زمان

در مطاع عمر

سید دیو و حشید با دزدان و آتو انش را حیرت فراید کار تو آفرین و از این دای الو فضل نه مرد و زن چو خطا
 و شناسانی سر زده بنزد آمد و چون دزدان و روان از دیو بیک کار داخل طاق و کاشانه داشتی الطبعی مدی
 بجان غریب قسم که در کار ما هیچ در کار نیست سبب رسیدن کار بجای ضعف بقوتی که موش خانه ما را می رود و بعضا
 دیگر آنکه حق میفرماید و تامل ایها و تو چون دیوی که از بند رانده باشی بجای باندان در آمده از تحت و سلام که
 سنت مومنان و یوه ابر حیات اسر بار زو مانند ابلیس و چون حیم که بر موی نخوت و خود بینی زار و شاکه و سستی و چون
 سک دیوانه بکنده و آید و از دیدار کریش و کفاز و خوش و درخت عیش و صحبت را بر مانع کندی و ای و انب انت
 که بایک لایق نفس و کار دانی نشکر و عیست بر دار و خلاف و جانی سوار اقباش گذار و غیری سبب انتقام گشته
 قطعه ترا چه حد که نه بای بر مقام و دل ترا رسد که در در عیار هر چه فرق نیست بهریت حلال را حرام جواز
 دست از این کار بر میدار تو مست یاده و جانی عقل و هوش ملاف سخن زو نش خود چند زبان آری و انت عجب
 کافان که زنده که تا کی چه دهم زده چند دهم آزار طعن حسم در کار تو و بعضی که از کتاب است در ذکر
 طبقات شایع آنکه چون حضرت سالت پناه فرمود و عظم بالنفاقین خذیفه یعنی خفیه و ان تر شایست بمنافقین و با عمر
 نزد خذیفه رفت و گفت پیغمبر تو از منافقین خبر داده آیا من از اینانم خذیفه گفت مکت لا فتو رسول الله یعنی منم
 من از انکاش کافان سازم رسول الله را و امی منافقان که خفیه پیغمبر خذیفه را خبر داده بود و در کاف خذیفه نشکر
 شد و سر کرده منافقین عمر و پیغمبر عطار در کتاب نظر العیبه است هر که شایسته و زکر باشد همچو عمر رانده و کوه
 طعن هفتم حمید و جمیع بن الصغیرین که کرده عمر در این خلاف خود حکم بر هم حاکم نموده زاکر بعضی حضرت امیر المؤمنین
 فرمود که اگر تو را بر این سلطنت امان بر خیزد شک و سی است سلطنت نیست گفت لولا علی الملک عمر یعنی اگر نمی بود عیبه
 ملاک میشد عمر طعن هشتم احمد بن محمد و اخبر بصری و انموده که عمر در ایام اماد و انبا و خنوفی را میخواست
 حذر از حضرت امیر المؤمنین فرمود و حذر من که برداشته شده عالم از دیوانه باهوش آید عمر گفت لولا الملک عمر و همچنین در
 معتمد بسیار از و حذر از و احکام صادر و مومنان اولی و منته خست تا زیاده از و فقالت و بت بر بانی جاری
 خست که لولا الملک عمر و از گفته او ظاهر شود که فتوی غیر حق داده و انام و بیان از احکام نموده و بغلط و انانی خود

اعراف و غیره

در مطاع عمر

اعراف نموده که احکام اموال و منج صواب بوده طعن نهم حمید و جمیع بن الصغیرین نقل کرده که چون حضرت ۱۲۸
 رسول از ارفا برای بقا حلت فرمود و عمر را شایسته که شاید درون با حضرت روان باشد و با بجان انکوی مرد
 چند خبری کنیم که وی را نمی باشد و ما را بدان مومنان کاروانم ساخته بخواران بن بزرگدلی گرفت و حال
 با وی گفت که بکیر این آیه خواند انک مینت و انهم مینت و عمر گفت بدار که من این آیه نشنیده ام پس هر
 با اتفاق بالین المی سکن آمدند و بیکدیگر از و حضرت رسول بردارید که حضرت از عالم رفته بود و رسول را
 پوشیده گفت فدای منی و امی ابابکر عمر گفت البدار البدار قبل البوار یعنی البدر است باطلت و از
 مردم موبتستان پیش را که عابدین کار برد از و ام خلافت از دست بیرون رود و ابوبکر و عمر از زو رسید
 البشیر بیرون رفته بغیر خلافت و بیعت کردند و گفتند که در کثرت حکایت سید مرتضی علیه الرحمه در خصیص
 الائمة نور است که در عهد خلافت عمر علیه مردی از اهل آذربایجان شتر خرید و در آنهارا بکرایه میداد و محاکم
 خود را از آن میکند و ایند ناکاه شتران از او باغی شدند و سر بجا نهادند و چند آنکه سعی کردیم نشدند و ما او را
 رانند که کردند که بدنه رود و از چنین رسولی ادراک اکثر تعانت و بای جویید چون بدینه آمد و او را نه بر دزد
 که او چنین رسول است عمر را و عمر هم کرده رفته نوشت که من عمر امیر المؤمنین مرده ام و این شیاطین ان تذلوا الهاموایست
 یعنی رفته است از من که امیر مومنان بسوی متمدان جن شیاطین فرمان بردار باید که چون فرمان امیر المؤمنین
 رسد آن مشر و چهار پای را ذلیل و فرمان بردار این مرد زید و ابی شام غصه ام که در این عیبه کرد که در آن
 محضر بودم از این واقعه عینا که شده چند حضرت امیر المؤمنین آمد و حکایت را نقل کردیم حضرت فرمود که
 سجن انک که دانه را میرو و باند و آدمی را می آفریند که انم در زو و در سر سیده و از زده خواهد گشت پس مدتی
 بر نیامد که دیدیم برگشت و خیمه ها را بر سر و در و از او پرسیدم که حال تو چون گفت بان صراحت و رفته را
 نمودم از میان نشسته آن هر تاجده رو بمن کردند و ما در میان گرفته نزدیک شد که مرا بکنند دست دعا بکراه
 الله و در آن خیمه ها نشسته انما از من کفایت که و بجا اتفاق جمعی از خویش و برادر رسیده مرا خلاص کرده خانه
 بردند مدتی بعد جمیع مشغول شد تا این زخمها که می پاشی التیام یابن نزد چنین رسول رفته او را خبر کرد و عمر گفت

۱۳۱ خط کن و بوقت خواندن مبارک بن و صاحب نداند که شمع که معصوم باشد با تماشای قول نباید کرد طعن نژادیم
در کتاب این صحیحین کتاب التذیل و در سند حسنیل مسطور است که عرض نمود حضرت رسول راز
وصیت کردن و هرات قلم از پیش آنحضرت برداشتند و بدان آنحضرت نسبت داد و چنانکه در کفر خلفا ثلثه
سمت که از آن یافت طعن مفسد جمیع و جمع بین صحیحین و نقلی و طبری و واقعه بخار و سلم هر یک در کتب خود
اعتراف کرده اند که عمر سکنت ما شکلت فی بؤه صحیحین قطا کالیه و مدینه بنی هرگز نشکرده بودم و پیغمبری
و بنوت محمد چنان که در روز حدیث کردم و و شکستش آن بود که حضرت رسول فرمود که مرا فتح میکنم میرشد
در حال صلح قرار دادند و عمر با خود گفت اگر پیغمبر میبود صلح راضی نمیشد و بخدمت رسول آمده گفت
تو میگوئی که بگو خواهم رفت و طواف خواهم کرد حضرت رسول فرمود که هیچ گفته بودم که ما صلح خواهیم کرد
نه و باین راضی نشد و بنزدیک ابابکر رفت و گفت ای مرد بیهوش گفت بی گفت بی گفت پس چرا
باین صلح راضی می شود گفت اولا صلح خدا و این صلح بفرموده خدا پس باید که گفت من هرگز نشکرده بودم و پیغمبری
بودم از آن روز که شما شهادت نام ما روز مشورت که ملاقطب الدین علامه شیراز هر وقت بریشان و بینوا
میشد بهر هفت و معرفت از منیم و شما میگویم باین بهانه میسلفی از مردم گرفت روز شنبه صدر او را در
حال دید گفت یک کافر است که هرگز نشکرده بود صلح صحیحین و جمع بین صحیحین در سند عمار بن یاسر
آورد که در در ایام خلافت عمر را آورده گفته که در حدیث خودم و آب بود و میباید که مرا چه باید بر عمر گفت
هرگاه آتشی بی نماز من عمار یا حاضر بود گفت ای عمر ترا یاد که در فلان غمر و اوج اتفاق ترا هم احیای بعضی شده
بود و آنچه تو نماز نکردی و چون کلامی که منم بجا غسل همه بنزدیک ابابکر میزد و بخار غلیظه نماز کردم چون
بخدمت رسول آمدم بستم نمود و فرمود که یا عمار درستم همین قدری است که دستها را بر زمین زده که پیشانی خود را
باهره کف دست آن مسح نمائی و چون عمار این حکایت را نقل نمود عمر قبول کرد و عمار را به فان که بخدا توفیق میدهد
راشهر قول خود آورد و در واقع کسی که خود را خلیفه رسول اندوخت و در خدمت آنحضرت بوده و مکرر از آن
سرور شنیده باشد که بیاید کرد و مرا جایز نیست و این قسم فتوی دهد آیا قابل سند خلافت یا آنکه سطل آب
بهر غل

در مطلع عمر
بهر غل کردن او از همان بریز آمده و کلاه لایق آنست و عمار از آن بر ملا کرد و آموخته که صحیحین ۱۳۲
که ابابکر و عمر در خانه سیخ میخوردند و حضرت رسول آن هر دو گفت که بروید در خانه عمار که از غنیمت شامی میخورد
آنرا بر او واقع شده از او شنید و اسکی میخورد همراه فرمود و چون سلام کردیم عمار خایه بیرون آمد و گفت خیر است یا
سخری حادثه ابو بکر گفت خیر است در این سخن بود که پیغمبر خدا آمد و گفت ای عمار اینک امشب تو واقع شده از ایشان
نقل کن گفت یا رسول الله از نقل آن شرم میدارم حضرت عمر گفت ان الله لا یستخین الحق فی شئ و یستخیر الله فی کل
شئ شرم نمی آید شام در اطعام آنچه حق است بر آن باشد شرم مکنید پس لای میخوانم فرمود و امتیاج بغل شد آب ضر
نبود حسن از بی آب بر هر فرستادم و حسن را بر او دیکه دیر آمد و فرمود که بیا در شام ماگاه دیدم که سقف خانه
شکافته شد و وسط حاضر آمد مندی بی بر آن مندی را بر دست سطر را بر آن دیدم از آن غل کردم و مندی بدین خود را
خشت که دم بسطیل و مندی لایق است و من خود را بنماز رسانیدم پس حضرت پیغمبر فرمود آن آب که نزد او بود
آورد و جبریل بود و مندی را بر سر او نهاد و او را بخت بود و کتبت و بیا عمار و حال که جبریل خادم تو بوده
و این حدیث را بنماز مخالفان و منافقین کرده اند که وفاداری که است و این که بعضی از طغیان اعتقاد است که
بهره و مضافی آنحضرت فرمود آمد و بعضی جهت غل کردن بر او آورده اند طعن نژادیم در کتاب حسن الکبار و نیز در کتاب
کافیه الحق از کتاب کامل نقل شده که عمر حج را بود و از آنجا که حضرت رسول گذشته بود نقل کرده و موضوعی بود که در جا بلیت
نماده اند و هنوز است صلح کافیه الحق فرماید که ظاهر الفاظ او در سبوت و در ادراک مقام ابابکر با همه عمار را
تغیر داد و آن نیز محمل آن است و این عمل با آن است که افعال رسول را بجمیع مدارای که طریق جا بلیت را سر و شنبه باشد بپذیر
مخالفت کرده رسول مخالفت نموده و اکثر معنی بفرستادن طعن بستم انکوائی در کتاب اسرار الطهاره گفته است
که عمار انکه خود را خلیفه رسول میداد و ضمیر خود را بی که در مطهر و کونه فراموشان بود با انکه شنیده بود که خدا در قرآن مجید فرمود
اِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نجس و غرض از این افعال شیعیه است تخاف دین اسلام تقویت دین کفایت و مطلب بکبریت
هر کس بی زنا و هر کامل سنت الا جبر و خیال حکایت ابن عبدربه از او شنید آنرا شکر در کتاب عقدا آورده که عمر بن
جسطار عمار را که در این دین و جبر دادند که مال بسیار جمع کرده می فرستاد آن مال را از او بگیرند پس عمر گفت راست کرد اند

در مجمع عمر

مناقبش بر شاهر و جواد است و عقوبت کرد که از آنها را و از بر خانه بود هیچ و نفرانی نفوذ
 که نرند و با آنکه دیگران بودند از نهادر و انصاف چون کمان و ابو ذر و مقداد و غیرهم که بیعت کرده بودند
 چراش بر در خانه یکی از آنها نرند و این حکومت را مخصوص اولاد رسول که خاندان جد و جد و جد و جد
 ایکه منزل سقار بر آن بود که بعد از آن ملعون و خلیفه شود و اهل بیت رسول و زوج قبول که و اراث امر
 خلافت بودند و هر دو نفر کونید که بنهار رفت ز دنیا میراث خلافت بعد داد و لغتاً هر یک ملک ملک
 به یکانه ندادند و در فرشتان جهنم جلد تو بخوان که این عمر و دختر و داماد و فرزند میراث به یکانه
 و هر یک کمان صدر و شمس قاعده این تو این است لغتاً بابا و عمر و عمر و عثمان حکایت در کتاب
 کاشف الحقایق که قدیمه مطعون شراخویده بود و در او آورده است که حدیث قدس الله علیه را خواند
 لیس الدین انس و عملو الحاکم جناح فیما طعمو فی نیت انما را که ایما آورده اند و عملی که کرده اند و حرمی
 و گرفتگی در آن خبر که خورده به چون عمر این آیه را از او شنید از خردن او در گذشت و چون نیت
 بایمورین جدر رسید فرمود پس قدیمه را که لا یغنی این از انما عتبت که این آیه در شان
 ایشان نازل شده است و حتی حدیثی که آیه تحریم ضرب زنا شد بعضی از صحابه گفتند رسول الله صلی الله علیه و آله
 بر او را که نرسید که در حال سلام و حال شربت که چشیدند آیه خواهد بود این آیه قدیمه
 زنده است و عمر شنید قدیمه را طلبید خبر او را کردند اما نمیدانست که حدیثی است مولا و مومنان
 که خدا و شتا و نازبان است حکم خدا که چون که شرک و عقلمیست و عقلمیست که رفت رزه میگوید و افرامی
 حکایت در کتاب الامع لوزار عبدالله بن عمر و او را پسر رسول الله که در زمان حضرت رسول صلی الله علیه و آله
 چند جمع بود که بنیدیم که در مسجد رسول الله که گذارد بر خود قرار دادیم که در وقتی که حضرت عیسی از
 مسجد بیرون رود از پی او برویم و رفته تحقیق انبیای نام چون روز جمع در آمد و وقت نماز نزدیک شد المومنین
 از مسجد بیرون رفتند و عمر گفت منبر بر خاستم و از عقب او بیرون رفتم تا معلوم کنم که کجا میرود چون اندک راه در
 خدمت آنحضرت رفتم و در عقب سر نگاه کردم هر مدینه را دیدم در این انما آنحضرت عیسی خواند و بر پابر زمین زد

در مجمع عمر

در مجمع عمر

چند تنی پیش او آمدند آنحضرت و گفتند در و شانه و منبر بر خاستم که در و شانه و منبر بر خاستم که در و شانه و منبر بر خاستم
 شهر دیدیم بسیار بلند و آنحضرت داخل شهر شد و منبر بر خاستم که در و شانه و منبر بر خاستم که در و شانه و منبر بر خاستم
 بر او سلام کردند و دست او را می بوییدند و آنحضرت داخل مسجد و بمصلی نشست و موزن با آنکه از بکفت و عیسی
 خطبه میخواند و خطای آن می خواند و جمعه که از روز و بعد از فراغ نماز خطبه او را دعای کرده از مسجد بیرون رفت من با خود گفتم
 که امروز این شهر را می بینم و فردا بر و منم و روز نظاره و ما کردم و دیگر روز چون با شد از بر خاستم و از شهر بیرون آمدم
 و یک در قریح دیدم از مدینه را دیدم در آن انما جوادیم سیدنا و احوال پر دیدم که از انجا تا مدینه طیبه چند فرسخ باشد
 گفت که من نمی گفتم که این را می بینم و می گفتم من نمی بینم و گفت که الحق زاده و احاطه تو چیست گفتم نه زاده دارم نه
 احاطه کن مدینه را دیدم که نزدیک است زیرا که دیروز از مدینه بیرون آمدم این عمر رسول علی بن ابی طالب و نماز ظهر را
 در این شهر با آنحضرت کردم و بتفریح شهر باز آمدم که امروز در و منم که تو منم و یاد ما جوادیم سیدنا و احوال پر دیدم که از انجا تا مدینه طیبه چند فرسخ باشد
 تا مدینه رسول می بینم راه اعمالین گفت با خود گفتم که این نیز از خبری نامش که کجا می بینم راه را با یک خطه قطع
 کنند و این نیت لا سحر دیگر باز بان شهر در آمدم و ما جمعه که تو گفت کردم و چون وقت نماز جمعه نزدیک شد امیر
 المومنین را دیدم که بجهت در آمد و بطریق محله گذشت اما متخلاتی کرد و بیرون رفت و من در عقب او رفتم و بعد از
 ظهر داخل مدینه شدم و حضرت رسول نماز عصر خواندند و بعد از آن عیسی را دیدم و منم و گفت نوشت بایان این
 طالب و در باغ کرد و گفت باین جهت خبر روست که غایب گفت اندک مرضی دارم و فرمود که در دفع میگوئی
 آن جمعه امیر المومنین از مسجد بیرون فرمود و با او در شان نماز کرد و این را تا از انجا می آئی و آنچه بر من گذشته
 بود باز گفت که کویا با ما بوده و فرمود که باین جهت اینها را غیبت و غیبت و محقق بودم در منقبت انما شاهر
 ولایت و هدایا و ما فلک امامت و وقتا فرموده قصیده زهی و در خلایق بن ابی طالب زهر فرمان ده خلایق
 عیسی علی بن ابی طالب نهان از مردم و در راز عقل و بر از خیال که گفتن و خواندن بن ابی طالب قلیه بن ابی طالب
 عظیم شان و البرهان قسیم الخلد و انبیا عیسی علی بن ابی طالب هو الاول و الاخر هو الباطن و الظاهر هو الخلق و المومنان
 عیسی علی بن ابی طالب زهر از وصفها بر و زهر لطف کاف و ذوق و لی حضرت عیسی علی بن ابی طالب شهادت او و شهادت او نماز و روز

۱۵۵ سید و خرافه کاشا درست باولولو عقیده و از ایشان فرزندان صالح بنیاد آمد و مردم کان که از علما
و مجتهدان امیرالمومنین بودند باولولو با شجاعت الدین نام کردند و احوال آنرا و جمع کثیر در دما و مذمت
و قتل را تخریب کردند و سید که باولولو در شان آن جمعی را از مدینه فرستاد که او را گرفته ببرند قاضی و مردم آن شهر
بطایفه کثیر جماعت را با خود نموده کتابا بنام ایشان نهادند که قبل از او قاضی بنامش با شجاعت الدین باین
آمد و فرزندان بهرین است از خرافات این مردم و قضا که با شجاعت الدین در شهر کان است و کبیر فنیع
بر بالا قریه و خانه اند و روز قدر عمر که بهترین اعیان او در کشته شدن در آن روز بر قریه بارفته بود و شوکالی
گذرانید و آنجا را از لعن و طعن خلفا تخریب گرامی آوردند و آن روز را عید با شجاعت الدین میخوانند و در کتب مقبره
مذکور است که بعد از آنکه عمر خیمه دار و مجروح تر افتاد و حضرت امیرالمومنین بنزدیک او شد و او را بنیداد و پند
و از جراحاتش بیرون آورد و آنرا خفته بود که در جبین او را بنید میدید و او را شربت شرب میداد و غرض که آنرا
شکم بر از حرامت بچشم و انگشت آب از قیاس خیر خوش کن و زعفران خوش فرستاد و شکر شکر
آنکه بود و در زمار در پیشه خواب خوش کن در کتاب فیض الایمان در حلیه الایمان و در کتاب منهاج الکرامه
مسکوت که بوضوح بنویسند که آن خروج احدکم من الدنیا حتی یعلم ان مصیرهم حتی یبری مقعلا
فی الجنة او النار یعنی بر غیر و بر عکس دنیا مانند آنکه بکجا میرود آنکه بنیدمکان و ما و او در او برشت
یا در مرض عمر بن خطاب علیه السلام و بعد از آن در حاضرت و ما و او در او برشت و ما و او در او برشت
از او در آن حال صراحت شده بر آن دل و آن نیست یا لیتنه کنت کتبنا لکم فتمنونی ما بید که هم تمام
احت قوتهم الیه هم فل یجوفی فخلوا انفسهم شواء و نضی قدیدا فاکلونی فاکون عذبه و لا
اكون لکم عذبه کاشا که کوفته بودم از تشنگی خودی مرا فرمایید که در دنیا آنکه هرگز قوم بدیشان را نکرش
مرا می کشند و نصف بر سر می دند و نصف را شکم یا خندند که وقت دیگر بخورند و چون را بخورند نجاست
میشم و آن بخورم که بر سر بخورند و بر سر بخورند و من ایها الناس هم یومنون و من قبل الله
کان یمن کاشا غیر عمر بن خطاب در دنیا غریب یکس و نهافیه و عافیه و عور و در کتاب نهج الغضایه و کاشا

الحی از ان عمر بن خطاب که کشته شد بر سر زمین نزع بنی نضیر جلی بود و در آن روز که از آنجا میفرمودند
که نزد او حاضر شود چون آنحضرت حاضر شد التماس نمود که مرا احلال نماید تا بموتنما کشت هر کافر و هر مرد عا و اقرار کنی
که بر من ظلم کردی ترا احلال کنم بدین روید و یار کرد و معنی هیچ نکفت بعد از آن معنی تو جعفر امیرالمومنین و از آنحضرت
باز استحال نمود و او را محرف اعلام نمود بدین روید و یار کرد و معنی هیچ نکفت بعد از آن معنی تو جعفر امیرالمومنین و از آنحضرت
راضی الیما آمده که عمر بن خطاب در حال نزع دوم باز باین خیر بخت و حجت و مار فرستاد که از آنحضرت
حلیت حبه او حاضر نماید آنحضرت فرمود که در جمع مردم قرار کند که بعد از خیر خلیفه و جانشین منم و او بگوید او
بعد از او خلافت را تصرف نموده اند تا او احلال کنم آنحضرت آمده آنجا از آنحضرت شنیده بود و بعد گفت آن
مرد و مخدول از دنیا و آخرت خطه بر کعبه فرموده بود از آن گفت انار و لا العار یعنی آنرا نزع را بخود
قرار داد و این عار را بخود قرار ندیم تو سیدان شقاوت آن بدین الملاحظه و وقت و قلب تغییر
به پیسید با عی بر گفته آن اقلوا انکار کرد و در حکم عید خویش اقرار کرد و در شکم فاطمه از قر که زد
اشمار با انار و لا العار که کرد و عید و انکار کوبت که بعد از آنکه ابلیس بچشم فرستند و در تها مدید و در اثر
نزع مندی و ده الوان عذاب انواع عذاب آتشید به او و از آنش بیرون آمد و تها خوراک من نبینا
کرت از او نصیب شد و او بر آن کس نبشاند و ابلیس امر نماید که او را سجده کن تا از عذاب الیم و عقاب
جسم خاص مایه انعموا بانیع سرفرو و نخواهد آورد و نمون کلام عمر که انار و لا العار کشته و بچشم نمود
بعد از آنکه بر کفش خوشید و صبا کشف در سبب الابرار آورده که عمر بن خطاب نزع و کرات میکشید
لوان ملا الاضربیا و مثله مع لافندت بفضی من عمل المظلم فی اتمام زمین از طلا بود و با مشن
با و دما که در از میت و مناجی بلیم و بهین نمون در قرآن مجید واقع شده و کلمات للذین ظلموا ما فی
الاکون جمیعاً و مثله مع لافندت و ابلیس سقوا العذاب یعنی اگر باشد برای آنانی که ظلم کرده اند که ان
تمامی آنچه بر زمین است از زر و نقره و مال و منار و باز مشن از ایشان با هر آنچه خدا خواهد کرد و از جمله شدت
باز عذاب و در کتاب کاشا آمده که در آنوقت که باولولو عمر را نزع نمود و عثمان ایما آمد و بر سر کاشا

و شاکلا فرموده خدا و پیغمبر او را نمود و این را افضال است از انصاف و بر مومنان ظلم کردید و حق را گرفتید و آن
 ملعون فرمود که در روز قیامت من از شما را بر زمین کرد که فراموش تا وقت معلوم که قیام آل محمد ظاهر شود
 و از کفکوی این مردم بگذرد آن مومنان را که از ایشان است که آنها را با بکر و عمر اندر روی گوید که چون منافقانی
 میفرمودند که من شما را میفرمودم که بگردید و دعوت که بنام شما بدین این خبر را بر شما بان او کرده و نکند و ما
 زنده بودیم و کار بر حرف زدن بود و آنکه نام فرمود که تا وقت معلوم قیام آل محمد ظاهر شود و بعد از آن که در کتابت
 از حضرت نام محمد را بر روی است که حضرت در سر می جمره بود باقی ماند و دست مبارک حضرت پنج سکه زهره را از
 رایگان جمره انداخت و آنرا بطرف دیگر جمره انداخت و از آنجا افتاد از او شوم از تو شام هر چه خودم که
 از دیگران بدیده ام که بعد از فراغ از رزمی جمره بجا است و جمره می نمودی که حضرت بود که در روی بگردید و آن
 خدا را فاسق و فانی است و این از آناه سازد و در سنگستان خود را میگردید به این میا و نیز در هر دو
 در این مکان و میگردید که در کلام بن دم اول سنگستان را سنگ از برای نمانی کفرش زیاده و اظهار عداوت
 بیشتر نمود و اول این شبانی هموار بود و او را اول ابابکر و ثانی عمر است و هر دو نفر یکجند گشت روزگار هم
 چند گزید گشت در قید حضرت دیدم و فرمود و او را حق خبر خلعین عمر میخاموش و در کتابت از حضرت
 عمر از حضرت نام حضرت حنی که در آن طولی دارد و بنا به طور آل محمد و آنست که حضرت فرمود و ما مفضل چون
 همه را ظهور کند و میاید بدین جرم رسول الله در مکان شریف ظاهر شود و عجیبی که با عیسی و روحانی مومنان
 و مسلمانان و رسول او را با هم فرمود و ما میباشیم مفضل را میخواند آن چه خبر است فرمود که هر یک بر سر قبر نور
 و صریح هر چه بر سر گوید و در مومنان این فرمود که است که گوید یا ایها آل محمد گوید که گشت یا سیدنیات و در
 بین که مردمان گویند و حجت و خلیفه ابابکر و عمر است پس حضرت بفرموده در حالتی که داناتر از جمیع مردمان است
 باحوال ابابکر و عمر که است ابابکر و عمر چگونه دفن کردند ایشان را با هم در یک قبر و در آن مکان شریف غیر
 ایشان خواهد بود و گویند که مردمان که اینها را در آن مردمان از ایشان که گشت و تحقیق که ابابکر و عمر
 در جمره شریف دفن نمودند از برای آنکه ایشان را بزرگوارند و چون سه روز از رسیدن حضرت صاحبان

بدین مشرف بگذرد و ام نماید که بنشیند و آن در منافق را نمایند و در آن حال تر و تازه باشند نه خلقت ایشان تغییر یافته
 باشد و نه رنگ روی آن در طبع تبدیل بهر شئی باشد و صاحب فرماید که آنگاه که شهادت اینها را مردمان
 گویند که ایشان را بصفه ششم و نیت در پهلوی جد تو غیر از ایشان پس حضرت صبا فرماید که ایاد و میاشاک
 است که گوید غیر از این یا در سنگ شوی که ابابکر و عمر در میان نیستند پس جمیع مردمان گویند که یکدیگر را میمانند
 که غیر از این خبر گوید و جمیع را اعتقاد و عقیده است که ابابکر و عمر در جمره شریف مدفونند و آنحضرت فرماید که ایشان را
 بهما حاد و قبر گذارند از آنرا از آنحضرت بگذرد و این خبر در میان مردم پراکنده و منتشر شود که بنشیند قیام ایشان نموده
 و از میان مردم از برای حاد شدن این واقعه و مطلع شدن بر این امر در مدینه مشرف میگردند و در روز ششم
 آل محمد در جمره شریف حاضر شدند و فرمود و ام فرماید که ایشان را از قبر بیرون آرند و آنها را آنست تر و تازه باشد و صورتی
 که در دنیا داشتند و کفن از ایشان کرد و زنده و ام کردند که با و نیز در هر دو را بر جوش که بپسیده فی الفور کجوب
 سبب شود و بر کشتن و خنجر در از خود میوه و در دکانها و میاشاک که در سنگستان است و میباشند که این خبر
 شد و خوشی که بکشتن حضرت و بر کشتن آن خلیفه بزرگوار است تحقیق که فایز و شکار شدیم بحجت و حق ایشان و حیر
 ماند و تعجب گشت جمیع که بهما و پوشیده شده اند حجت ایشان را که حضرت و بزرگوار که در یک حبه است
 و هر عمر و ابابکر در دل داشته باشند حاضر شوند و شهادت ایشان را و مفتون آن ملعون شوند و ندانند منادی
 است که آل محمد که هر که است میدارد و در جمره شریف و ابابکر و عمر است و در پس که در مدینه جمیع هر چه
 آن در منزل قرار اختیار کنند و در هر روز و شب از آن ملعون خواهند نمود و حضرت بفرموده که ایشان را که
 شوید و تبارانید از حجت ابابکر و عمر و ناصیای بدین و سپرد آن ملعون گویند با هم در آن رسول الله که با تبارانید
 کرد از ابابکر و عمر میمانند که ایشان را از خدا انقدر و منزه است و در این وقت که ظاهر و روشن شد بر فضل
 و بزرگواران هر دو آیت را خواهم کرد از ایشان را تحقیق که دیدیم از این خلیفه که در مدینه از سر و تن در جسد ایشان
 و بنشیند این درخت بکشت خلیفه اولی که از انکه بگذرد که تبارانید از تو و از هر که ایمان و عقدا دارد و تو ایشان را
 از قبر بیرون آورده و این حجت و آنکه ایشان را بپس اندازد قیام آل محمد را بسیار که بوز و ناصیای و میرا

۱۶۲ از کاتب میگردانید و در این شهر از وی در این شهر در خانه از این شهر رفته سوار بر فرسند طبعی پنج انگه
 پیرامون خزان و خزان و در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر
 رجوع کرد و در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر
 لعرب العاص و معمر بن العاص بن ابي لهب را در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر
 و اقربا و بنی امیه را در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر
 از بنی امیه خود را در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر
 بودند و کشته شدند و مظلومان را با خود برده و در کوفه و تمامی بنی امیه کشته کرد و اکثر انجمنی که به بیعت او در آمدند طبع
 ما و خوار و بنوی طاعت او کردند چنانکه از شیخ ابو جعفر طبرستان نقل شده است که در وقت که عثمان در روز بقیع در هم
 و دنیا را بیکار ریخته بود و در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر
 اخراج نموده بود و طریقه صطفی بودند و در زمان خلافت ابابکر و عمر از راه مدینه راه میزدند عثمان را بقیع بستی که با آن
 ملائمت داشت ایشان مدینه آورد و بیا این که حکم الهی که عثمان بود و در آن حکم و در این حکم که پسران عم
 عثمان بودند و اکثر اوقات غیبت حضرت رسول نمود و بغض و عداوت باطنی خود را ظاهر می ساختند حضرت رسول
 ایشان را گفت کرده از مدینه اخراج نموده و ام فرمود که هرگز ایشان را در شهر مدینه راه ندهند و تاکیدات در عدم مراجع
 ایشان نموده فرمود که لعن بر کس که فرمود ایشان را در مدینه جارید و بایشان هر ملامت نماید و بچگونگی که نماند
 که ایشان را طرد و راند و رسول خدا را در مدینه جارید و بایشان هر ملامت نماید و بچگونگی که نماند
 از آنحضرت اذن صحابیه که آنست که خدا و رسول مدینه را ندانند و بقیع فرمودند و در زمان
 خلافت ابابکر و عمر نیز هر چند خواست که ایشان را رخصت آمدن مدینه دهند راضی نشدند و بقیع فرمودند و بقیع فرمودند و بقیع فرمودند
 و در آن روز که عثمان را بقیع فرمودند و در آن روز که عثمان را بقیع فرمودند و در آن روز که عثمان را بقیع فرمودند
 بتعظیم کرم ایشان را مدینه آورد و در آن شهر آنها را کشت و کشته و کشته و کشته و کشته و کشته و کشته و کشته و کشته
 ساخته بودند و هر جامع نمود و حکم العاص را در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر
 بیت

بیت المال سلمان بدو از زانیان و غصبی و غیره بود و در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر
 و در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر
 بنشیند و در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر
 اسواق طایفه عثمان را در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر
 خاندان بنو ت و آن میکوشید تا باب حضرت لام حن مسموم کردید و در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر در این شهر
 کشت و خون ریز فرزندان رسول الهی را کینه و عداوت و زوج قبول نمایت تمام نمودای صاحب بدین ملعونی
 که عم و بر سر خود که هر ایشان طایفه حضرت نبوی بودند طلب نماید و چندین سال سلمان را بایشان بخش و جمع
 صحابه و سالاران را محروم زد و بکوفه قایل خلافت و امامت را فرزند زنا محبت عثمان باشد کاش چه عمر همیشه
 عصبیت باشد پشت و پیش کمر و بوی کربلین چون پیر خوشی شکم شیطانی طبع میفهم آنکه اخراج نمود عثمان
 ابو جعفر را از مدینه طریقه او فای یافت و در روزه ابوذر را صاحب سید ابرار است حضرت رسول را بغیر
 و توصیف او فرموده که ابوذر فی امتی شبیه عیسی مریم فی زهد یعنی او امت منسوب به مریم است در زهد و ورع
 و نیز آنحضرت فرموده ما اظلت انظره و الا قلت الغیر از من ذی لجه اصد فرایه در بغیر سانه نینداخته آنگاه و برشته
 زمین حصه را زیادت کوتر از این بود و چنین آنحضرت گفته که ابوذر صدیقی بنده الامت یعنی ابوذر است این امت است
 و در کتاب مشارق انوار البقیع از کتاب شایسته است که ابوذر روز از حضرت حضرت سید البشر را جعفر و در انشای
 راه بر عمر بن خطاب و رسول کرد که کیت در حضرت رسول خدا ابوذر گفت شخص در نزد آنحضرت بود که مرا و انمی شناسم
 چون عمر بن خطاب را خبر رسید که من و من و پیشه و این را دید که نشسته است گفت یا رسول الله شما فرمودید که
 ابوذر است کوی این امت است و حال من در دفع گفته در وقت که از نزد شما میآمده بود و از او پرسیدم که کیت
 در نزد حضرت رسول گفت کسی که مرا و انمی شناسم آیا ابوذر علیه السلامی شناس حضرت رسول فرمود لبابوذر است گفته فرمود
 که این را غیر از خدا و پیغمبر او که در کنار او بچگونگی بر توبه نکرده و حق او را شناسد و عثمان را بخیر او را
 بخوبی شناسد که این شخص را شناسد و پیغمبر او را شناسد و عثمان را بخیر او را شناسد و عثمان را بخیر او را شناسد و عثمان را بخیر او را شناسد
 بجای آنکه این شخص را شناسد و عثمان را بخیر او را شناسد و عثمان را بخیر او را شناسد و عثمان را بخیر او را شناسد و عثمان را بخیر او را شناسد

در ذکر بعضی از مصلحت عثمان

معاذ خدا نظام شاه بطاعت میسر شد و هر چند او قتل می نمود آنرا حقیقتی نمی دانم و او را از
نظام شاه برودن نظام شاه را از نظام شاه و اما در نظام شاه و گفت که اگر چه در این دایره بفرستاد
نظام شاه که از آنجا آورده نظام شاه در این احوال که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
مرض عبدالقادر شد و باقیه بود و لطف از رعایت اضطرار از روی خود انداخته و کسی که در آنجا بود
کثیر الاحوال و نمودم از عیال و عیال آنرا فرستادم و در آنجا خود حضرت امیر المومنین را دیدم که با من میگوید
که نظام ما و امیر که تو میگوئی باید با ما ایستاد و در این احوال که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
کام میاید که تو میگوئی که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
و عیال که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
طاعت نظام شاه که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
غاصب نظام شاه که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
تبر از ابا بکر و عثمان و عیال که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
ناجیه و می دانم که جمعی شیعه در این دایره میباشند که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
و یک از روز عید بگوید که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
و نام خلفا را از خطبه انداخته و چون امر را از خطبه انداخته و گفت در آنجا
ش چه شده که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
نظام شاه که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
او را که بر کف و او نهانند و آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
امر آنجا را در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
بوسه بوسه است و این شد از نظام شاه که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
آنرا بقیه بقیه و در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا

باب بیست و دوم

عبدالله

در ذکر بعضی از مصلحت عثمان

عبدالله که از جانب او آمده بود و در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
تدریس کردن و در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
و روزی که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
آمد و در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
عثمان بن عفان که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
ایشان بجای نمیبرد و عمره از آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
آن نیز از سرنگان خدا دفع نمایند و مومن فرموده و گفت در آنجا
از آن رقوم است و در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
و یکی از حاشیه خود را بنده و انجاعت فرستاد که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
که امام ابوبکر را میخواستیم پس بنماز آمد و بعد از آنکه در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
ن و حضرت امیر المومنین را که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
روایه میفرستد و در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
و نامه عثمان را از او گرفته و بنده را که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
جماعتی که از طرف از دست عثمان بن عفان که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
خبر دیگر میگویند که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
از سر خود در خانه خود تهنیت گفت و در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
کرده ام و روایتی که چون محمد بن ابی بکر بن عثمان بن عفان که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
اسلام کند و آنرا مردم نماید و در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
عثمان گفت و نوشته است که در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا
پس در آنجا بر او آورده بود و نمود و گفت در آنجا

۱۸۹ و قطب است بر کردن او طوق و از کراخی میسوزد بر دشت رو با یکدیگر که گفت این رو آید او چه خلاف که تو
 میکنی و بخوانی در این یاد در رو او گفت و یک از خصایص طوق لغت را از خاک پدید گفت از طایفه یابین
 لشکر و چشم می آمد در راه یعنی این طایفه را این او رسیدم او از خوشم بزم نکست و گفت تو می گویی که کفر موده با
 بکر منوچهر که مرا بکشد گفت که اگر او این امر حکم منوچهر می کند و چون این سخن شنید آتش قهرش زیاد شد
 دست دراز کرد و سر و دوش را بکوفت و بر دستان که در آنجا بود و این قطب یابین عظمت که می بینی بر کردن منوچهر
 و هر چند با یکدیگر و هر دو که از آن کردند او بر سر و کمر تو هست و این گران آوردند از آن نیز عاقلان شدند
 و گفتند که کوه و آتش حیران نشود و بخوبی بود ما حیران شویم و این بدین کار گفت با یکدیگر و این را می بیند
 آنحضرت آمده الحاج التماس می نمودند آنحضرت دست مبارک دراز کرد و خال را بکوفت و او این سخن شنید و بر قطب
 بکوفت و دست مبارک چون موم نرم شد تا از گردن آن مملوک بر سر کرد از این صحنه بدین و پیر و ملاعیان این را که حال
 و لید از حجاب رسول گشتند که گفته اند سبب در آن بود از قرب بزرگان خواب حیفه در بر آفتاب
 به سبب چهارم در ذکر بعضی از افعال و نمایی اعمال طبعی و بر کوه است و در آن حضرت امیر المومنین بر خواست طبعی خالق
 و منازعت کوفت و گفت که در آنجا نموده در آنجا عبد السلام خشت و طایفه از آنجا عقبه که بقدر رسول الله اتفاق
 نموده بودند خدا را شکر رسول را از یکدیگر نشان دادند و طایفه عجمی بر سر عجم بود و بر سر عجم بود
 شما خواهی در خانه او بود و ناصبها بر سر و سبب طایفه و بر سر از جمله عجمه بر سر می آید از حجاب کربان می آید
 و در تقطیع کرم آن در نزد زیدی احادیث وضع نموده و هر در در پیش نهاد و مقولان بدر حنین میدارند که همه
 خون خواهر شما با امیر المومنین دو قتال کردند و چون حق بجانب می نمود که بطلان انداخته عجمی از آنجا صحنه عقل
 و در آن ظاهر می آید از این طایفه بر نشان چه ساخته مغرب و معافان می کرد از این چنانچه رخ کار از این عبد التبر
 روایت کرده که در روز حربه امیر المومنین زیر را و از داده بنزد خود خواند و چون نزدیک رسید نمود که می آید در
 که در فلان روز و فلان موضع رسول خدا با تو گفت عجمی که می آید از تو گفت چون ندانم و حال آنکه او را در دست
 و بعد از آن بگفتا فرمود که اما آنکه تقابل علیا و انت ظالم یعنی بدین کار و در باره تو با عجمی که می آید و حال آنکه تو ظالم نشو
 باشد بر او

باب بیستم و چهارم

۱۹۰ باشد بر او چون زیر این سخن می آید از آنکه قتال نموده منوچهر بر سر دای که روز کار فراموش کرد و
 و این بر منوچهر عقیقش روان و در او کسب لغت او در روز از آنحضرت چشم جانیه کشید آنحضرت فرمود که از رسول شنیدم
 که گفت اگر قاتل بر صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده بر صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده بر صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده
 روز اول با عیال بود و چنانکه از صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده بر صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده بر صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده
 که تلافی می آید از آنکه در کشتن زیر جان ثواب داشته باشد و بعضی گویند در خواب منوچهر داخل شد و آنجا به جهم رفت
 و بر او آنکه حضرت رسول فرمودند که زیر قاتل او هر دو در هر روز اند و مولوی معنوی فرموده نظم ای برادر آن خلق دنیا
 که کند نفوس را آنقدر بدین باز کرد و بدین نفوس کردن نذر دیکه هر که باشد خدای آرد و بگوید شمع میزد و نور
 پوزاد و طایفه با آنکه در کشتن عجمی بر سر دای که در آنجا بود و چنانکه از صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده بر صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده
 و گفته شد و حضرت امیر المومنین باو گفت که زن رسول خدا را شمر بر سر دای که در آنجا بود و چنانکه از صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده بر صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده
 بر تو باد و مع هذا منتهی شده و در هر چه که غیبت نمود و میگفت ای شما که بر سر دای که در آنجا بود و چنانکه از صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده بر صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده
 بخت خیر از آنکه غیبت قضا در پس پرده غیبت دارد و در آنجا بود و چنانکه از صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده بر صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده
 ترا از این بود و علامت خیر ساخته تر از هر آید و بطایفه از آنجا بود و چنانکه از صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده بر صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده
 قصه در رسید بر خود و در کما نشان برید به تیر ملاک است به هر که او بود و در اولی عد و چون بهوش آمد دید که خمر
 از او این آواکاش سخت و نوار شده و بعد از کشتن کف مرا بکار آن علامت کف نمیدانم ترا بکار تو نام رسانید و گفت سبحان الله
 خود در قریب ضایع ترا خون خود همان نمی برم کاین تیر است که از جانب الله بر سریده و آه و آله میگردانایا جانجا باک
 هر زخم بر دین خود جگر ترا حمله عدم زید که ضایع است باکس وجود بر او و در کما نشان برید به تیر ملاک است به هر که او بود و در اولی عد و چون بهوش آمد دید که خمر
 در میان کشته کان بطایفه رسید نموده که او را بر سر نشانند و خطاب نمود و گفت ای طایفه بود ترا با بقا ما شیطه داخل
 در سوخا بخانه تو و بر در برابر تو و نیز در آن کانی که بخواه آنحضرت کشته او کشید از کشنده به قوت و در هر چه که غیبت نمود و میگفت ای شما که بر سر دای که در آنجا بود و چنانکه از صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده بر صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده
 در امت ای خوانده در برابر قتل کما بر قتل تو بر کینه ندیدم و امر نمود که طایفه از آنجا بود و چنانکه از صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده بر صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده
 قد و جگر ما و در قریب متقابل است و ما و عدت بکجا بایم فرمود که بایند او را و بعضی از آنجا بود و چنانکه از صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده بر صفتی بالنا یعنی با رتبه کشنده

در ذکر بعضی افعال طایفه

۱۹۱ نیز بعد از آنکه او فرمود از آنجا که نشاند کلام انجمن که نشاند کشته کان کفار و زید کلام حضرت رسول را
 و در کتب یقین مذکور است که بعد از آنکه طایفه از یزید و یزید بن ابی سفيان کردند شمی بخت آنحضرت آمد حکومت مصر و بصره
 را بنویسند و فرمود که ولایت و حکومت یک مدتی که بر امانت و دیانت او واقع بشود و ما بداده خدا را رضی می شود و زیاده از
 آن طلب نمیکنند گفتند همیشه عز و محترم بوده و صاحب جاه و منصب چه آنحضرت دید که ایشان میخواستند از آن بفرار گفت
 که این چراغ را بر در و دیوار بسیار بر سید که با ائمه المؤمنین سبب تغییر چراغ بود و فرمود که پیش از آمدن شما به نیکو حساب
 بیت المال مشغول بودم چراغ بیت المال حساب می نمودم که چون شما صاحب بیت المال میشوید و این چراغ بیت المال را روشن کنید
 چون هر روز از آنجا بر آید و آمدند با هم گفتند این طایفه را روشن کن این مرد را شروع می رود باین زهد و تقوی و آیتا بماند هر
 فکر دیگر باید کرد و روزی که حضرت امیر المؤمنین شدند و حضرت یزید که مصلحت طلبید آنحضرت فرمود و آنکه عرض نما و
 مطلب شما را ترتیب سوختن پس از آنکه ما را مطلب دیگر نیست و از مدینه طایفه با عید عام که بفرار شدند و امیر بصره بود پس
 رفتند و بعد از آنکه عام را ایشان نمی نمودند و چون بصره رسیدند با چندین مرد متبعان و چندین هزار در راه می آمدند و در
 کتابت عشق که از مصفا اهل بیت از ابوخطوط بن یحیی که از آنجا که با عتضالات و کرامات و یزید بن ابی سفيان
 که با ایشان نامه نوشته بود که برای تو ای یزید و بعد از آنکه برای طایفه از اهل بیت و از اشراف و بصره و مدینه و حجاز و شام
 طایفه را اظهار کردند و ایشان فرمودند که خور و نه و بدین امید از مدینه بر آید و آنکه مصلحت طلبید آنحضرت فرمود و آنکه
 از راه بردند و کار ایشان بد آنجا رسید که رسیدند و معنوی فرموده نظم هر که از سوی حقیقه دلید همچو این سرشته
 کان کرد و دلیرانه بنی خود دلیرانه جو و بر بنی رو بگردان از او و در کتاب احتجاج می رود در روزی که یزید بن ابی سفيان
 رسید حقیقی ظاهر کردند گفتند ای یزید از جمله عتقه نام که آن دهی از اهل بیت اند حضرت امیر المؤمنین از او پرسید که
 آن ده کیست پس بر کفتم و ابو بکر و عمر و عثمان و طلحه و زید بن حارثه و جعفر بن ابی طالب و ابوعبید بن الجراح و
 ابن عمر بن نفیل و آنحضرت را نام برد با و گفت تو ده کفنی و شمر در باز شمر و آنحضرت را از آن حضرت امیر المؤمنین فرمود که
 من نیز در آن کفتم و فرمود که تو که او را می بینی که از اینها نام از اهل بیت است گفت آنحضرت فرمود و خدا را گواه
 میگیرم و گواهی میدهم که از اینها شایسته که تو از اینها را در خود بدانی که در حق منم عاریت در آن جا هست و در کتاب ابوبکر است
 و بعضی از

در ذکر بعضی از کردار عایشه

و بعضی از آنکه نام بردی که از عتقه بشمارند و در آن نابوت اند و در سر آنگاه سنگ است و هر که که خدا را بخواند تا باند ۱۹۲
 در آنجا امر میکند که بر دارند آن سنگ را تا نوزح از حرات آن بایده شود و هر که حضرت امیر المؤمنین یکس که بگوید که تو از
 اهل بیت یقین گفتی که گفته او فرموده رسول خدا و حضرت رسول آنچیز زبان من جز بیا جاسر باشد با و فرمان آید تعاقب
 و از دروغ و کذب بترسد و میترسد و هر که بر امانم خروج کند و باعث این همه فساد شود و رتبه منزلت او در
 جهنم کمتر از رتبه مقام خلفائے ثلاث لغتم که نخواهد بود و در عتقا بایشان شریک و سهیم بود و صحابه بودند
 رسول خدا بایشان نفع و فایده غیر شایسته عارفان بود که گفتند سبب هر که را در این بودند دیدن و بیرون شدن
 ۲۵ باب سیم و پنجم در ذکر کردار که غیر مرضیه عایشه و حضرت امیر المؤمنین هر دو با آنکه در آنجا صحبت رسول خدا کرده
 بودند نسبت به عدالت امیر المؤمنین در شمار از ایشانند و از رحمت الهی و از بهشت و خدمت رسول
 محروم میگردانند و از روز اول قدم بر آن ایستادند و فرموده بودای دشمنی و خصومت آنحضرت را در سر داشتند
 و شق عداوت او میکردند و مصلحت بدین سبب اونی که با ائمه المؤمنین دارند عایشه و حضرت امیر المؤمنین
 میخوانند و در میان موالیا آنحضرت را رافضی مینامند چنانچه عارفان باور در کتاب مظهر العجا کفیه بیت
 هر که در درج و مقام و متقی است تو ای کوی که او خود در حضرت و حمید در صحاح خود و ولایت و نود و پنج حدیث
 از عایشه روایت کرده و از با و زو جعفر فرق میسایند و ایشان بغیر عداوت اهل بیت عتقه و نصف عتقه
 این عداوت را کرده و از اقامت که زیاد بر سر نهاده متفق علیه و بر سه شش مختلفه روایت کرده و از دیگران
 هیچیک بر سر نهاده و از فاطمه صلوات الله علیها هر چند نقل کرده اند با آنکه حمید تیر در آن کتاب ذکر کرده که عتقه
 در جهالت و منقصت می بوده که مدام بعلیهها باز میکرده و در پیش از زنان مغنیه قصص میکرد و ولایت انبان
 می خوانند و با جماع شش نمیزد و شش عتقه و حضرت امیر المؤمنین با حضرت رسول را در آنکه شش خود را قابل لعن
 و طعن و توبیخ عتقا بایشان شد از آنجمله در کتاب شافعی آمده که چون حضرت رسول از حج الوداع فارغ
 شده عازم مدینه مبارک گشت جبریل امین تعلیم را باین سید امین رسانید که امیر المؤمنین بن ابی طالب را لام کل انام
 نموده و هر که را بر جمیع مکلفین لازم و واجب گردان این پیغام بنده کان بر سر حضرت رسول و از آن در مصلحت

۱۹۳ خیر سر ابرو بیت با حضرت امیر المومنین در میانها چون عایشه از خلوت اطلاع یافت در تحقیق آن مشغول نمود
 حضرت رسول عایشه را خبر ساخت و در اخبار آن اهتمام نمود و تا جگر گفت اگر افشاری را از غافلان من
 نموده در زمره کفره داخل کردی چون بر جمعی از زواج جبریل و امیر الدین بنا واقف شده بود بمالوف و اهتمام
 رسول خدا را اعتبار کرده بد از آن حقه خمر را خبر داد که در اندک حقه را که در او باید بگریز و از او
 باید عید جراح و عید الحزن و عید سید و از ایشان باقی مناسقات سرایت کرده آنکه جمیع کشت و به ملکات پیغمبر
 خدا قرار داد و چنانکه در قصه دریا کف خفا نلته دارند چون پیغمبر شریف را با جامه های ناز و نور تقیر
 پوشیده اطلب نمود و گفت افشیت سر و آینه باریک بعلک بغیر سر افش که در خدا اثر خیرای عمر تو را می
 عهد کنان کنند بنیاد و از دست نماند به طرف راست مردی که زینک و بد از او داد و اندک جدا جماعت را
 و در قیام بن ابراهیم طووس که سر چند حضرت بود کفایت در کتمان آن کوشید از جمله آن سر از مقدمه با بکر
 و عمر بود که ایشان بعد از نماز خواندند و این سر از حقه عایشه گفت و عایشه پیش از بکر گفت و او
 بکر گفت و آن منافق تمیز کرد که بگوید کلام آن ضاق القول خلافت با تو را خواهد رفت باید که شرف رسول را از هر دم
 ناچار شود و در عانت شود و این بر سر او افتاد و حضرت جازم و هم شد جبریل این از جمله ابوالدین خبر رسید
 امیر المومنین آنحضرت را بر آن امر طمع کرد و کتابت کفایت از حضرت جعفر صادق را و آن حضرت رسول فرمود
 که در حقیقت صفو بعد از او بوسی بوسی بن نون خروج کرد و شوم او را بیک گرفت و بگریخت و او را خلافت
 نمود و نیز از آن ترسید که یکی از زنان بعد از هر روز خروج کند و او قائل نماید و پس از این خبر زنان
 حضرت رسید یک یک بدست و آمدند و استغاث نمودند که دعا کن که ما بنشینیم انکه بروی خروج خواهد کرد آنحضرت گفت که
 وصیت میکنم شما را به برهمنی کار نشستن در خانه و هر که خودن رفتن آن جا بدست کنی آنرا که از قبل فرستاده
 جبریم را خبر داده که اینجا جمع شود زنان هر پیغمبر پیش از هر بود و در آنجا امیر المومنین چون حضرت رسول او
 دید که گفت یا علی تو مظلومی بعد از من هر که با تو بر کنی با من هر که بدست دهد که با تو بر کنی با خدا هر که بدست دهد
 از تو هر که بدست دهد از من هر که بدست دهد از خدا هر که بدست دهد از من هر که بدست دهد از خدا و ام المومنین چنین

۱۹۴ میاید که تا بگویند طعن بشود و دیگر از جمله افکار غیر مرضیه عایشه و حقه با عیث لعن طعن ایشان است که
 رسول الله در خانه رنپس خورده بود چون عایشه و حقه مطلع شدند اتفاق نموده گفتند که میگوئیم که بوی
 بد از دهن تو می آید و هر یک آمدند سخن شسته را بگفتند که حاجت و خنوت بسیار دارند و حال ایند و از ایشان
 سر و نیند آنحضرت خورد و عمل بر خود کردند و سون یاد نمود که عمل خود در ویرانگی با کینه خود را قیطیه
 صحبت داشت بود و عایشه و حقه خنوت و حاجت بسیار نمودند آنحضرت عمل کرد و خود را حاکم نمود و کما
 از زنان خنوت نماید بر تقدیر جبریل این بقول امیر المومنین آیه را آورد یا ایها النبی لم یخیر ما احل
 لله لك تبلیغی صلاتی اذ واجت و الله عفو و رحیم یعنی ای پیغمبر خدا چیزی را که خدا بر تو حلال شده
 بر خود حرام را بر نگذار هیچ چیز را در جمیع روزه اند که حضرت رسول روز خطبه میخواند در آنجا ایشان کجانه عایشه
 نمود و نسبت فرمود که در این خانه قتل است این شب که شیطانی است از اینجا بر خود آمد و نیز در جمیع
 جمیع ذکر شده که حضرت رسول ایشان را کجانه عایشه فرموده که کفر در این خانه است از این خانه شایع شیطانیون
 می آید از این طایفه اقوال دشمنان خود کن که از حضرت سید بنات روایت می کنند که آنحضرت فرمود که عایشه
 سر کفر است و اصدقت است و مع هذا و ام المومنین و غازیة مجاهده سید المومنین او در جمیع محاسن طوبیت
 که یک از اهل بیت بود که نام گفته که در روز جنگ جددیدم که جمعی کثیر بود عایشه را گرفته اند و او چون زن رسول الله
 بود تردد در خاطر من رسید و در این اثنا بیاد آمد که روز در خدمت حضرت رسول مذکور شد که بر اهل فارس
 زنا حاکم است آنحضرت فرمود که ای صلی الله علیه و آله قوما و لولا امواتهم امواته یعنی هر که فلاح و سعادتمند است که
 زنی متولی امور ایشان با از آن تردد و حلاصم و آن کلمه عجیب نفی می رساند و غالی که از علماء و بزرگان
 اهل سنت و در کتاب کج در مذمت ایشان چندین خبر نقل کرده که آنحضرت عایشه هرگز مرضی طبع مبارک حضرت
 رسول نبود و دیگر آنکه ابابکر روزی بدید عایشه رفت و شنید که پیغمبر خدا از او دلگرفتگی و بدینسانها که نشسته میمانند
 تا من میمانم که پیغمبر رسول همانند گفت تو حرف میزنی یا من حرف میزنم عایشه در جواب گفت تو حرف زنی اما بغیر از من
 مگو یا نمیدانم که پیغمبر خدا بغیر از من نمیگوید و بر سر خدا چنین حرف میبازد و کویا آیه ان الذین یؤذون الله

۱۹۸ گفت بر عایشه که خلافت بنی تمیم رسد و کاشی که شما شکم بر زمین نهادی تا مردم بر عایشه
 مبعوث گردی و بگویم حاجت نمود و طعم و زیر با که در زنی امیده طایفه بنی نذر او آمدند و او را بر طلب خون عثمان
 شوالیخ نمود و او خود نیز غیر از آن از روی شکر و انعام از اطراف واکان فامده در که بودند جمیع مالها
 که از ولایات آنها آورده بودند نزد طعم و زیر و شکر آوردند و لشکر بسیار تباسخه غنیمت بصره نمودند و عایشه نزد
 ام سلمه آمد که تو از زمان رسول که بر کثر و قوم عثمان را بجز و بعد و بقدر آوردند در بصره هوادار عثمان
 بسیار با این طایفه ناکه طلب خون آن مظلومانیم ام سلمه گفت که این خبر تو مردم را کشتن و تحریف نمودی میگویند که
 این بیره کفار را نیز با خون عثمان جکارا و از برای تو از برای این چه اندیشه باطل است و در خاطر خود مغلوط کرده و بر
 بر عیسی رسول بی رویی از خدا بترس از آن کلمه که سید بنات خبر داده اند که کن و وصیت آنحضرت فراموش کن خود را
 زبان گداز و آخرت کن و از سر ساز روز خدایا که این شمشیر از تو زده ام بپرس و آمد و فرمود و گفت و گفت
 بیایم و خصمه معاویه با اتفاق شیشه عازم بصره شد و ام سلمه که حضرت امیر المؤمنین نوشت و جمیع اخبارات در آن
 درج نمود و بصحبه خود بدین فرستاد و در کتاب کاشی فاشی آمده که چون حضرت امیر المؤمنین از مدینه متوجه بصره
 شده و در منزل انتظار جمیع لشکر میکشید عایشه نامه کفجه نوشت که در فلان منزل فرود آمده نه نه در دار
 که پیش آمده و نه میتوان که برگردد و چون نامه کفجه رسید بموجودیت بنور که الحب توارث و البغض توارث زمان مخیر
 بخواند و مضمون عایشه را بنظم در آورده خواند و در دین و در کفشد ام کلثوم را و بپوشید نگاه خصمه داخل
 چون اینچنین را بشنید روی خود را کش و خصمه شد و عذر خواهم نمود ام کلثوم گفت ظلم تو و عایشه و پسر عثمان را
 مافیه است و او را و نیست و چنانچه تو و عایشه امر و قصد قتل پدر مرا دارید پدر شما مقصد رسول خدا را داشتند و
 شرایان کفایت کرد و آیه و ان تظاهروا علیه فان الله به مولود و جبر و صلی المؤمنین در آن باب و توان این
 این کفجه و نگاه خود آمد و در کتاب احتجاج ذکر شده که چون شیشه بمصر آمد جمعی کثیر را با طاعت و انقیاد خود در آورد و
 امیر المؤمنین بمصر آمد و عایشه جنگ نمود و طعم شد و زیر از نو که جنگ فرار نمود و در شیشه بر سر عسکر نام
 کرده بود و نیکوایان شیشه را قطع نمود و همچنان شیشه بر با ایستاده مردم از آن حالت تعجب آمد و مردم متأسف
 که بشید

که بشید این شیشه را که شیکا و انگاه و شیشه ای عمارین پسر و محمد بن ابی آن شیشه را کشتند و پدر این کتاب ۱۹۸
 از حضرت امیر المؤمنین که چون در روز چهارم کفار حضرت امیر المؤمنین فرمود که سزاوار است که عایشه را
 آزاد کنیم از برای ارحمت حضرت رسول که آنحضرت قسم داد و ده که بخدا که هر که از سید کانیات شیشه با که بعد از عمر
 اختیاران من با عایشه بخیر و دو که او هر ده سیر ده که بخیر است که او را دهند که بپند از آنها در جنگ بدر و خدمت
 سید بودند پس در آنوقت شیشه را که است بخوبی که مرد ما که او را شنیدند پس حضرت امیر المؤمنین فرمود که مرا خبر
 داده خبر صادق که با عایشه در دیار تو خواهد فرستاد و در جنگ که خبر از فرشته در آنوقت شیشه از آنحضرت
 التماس نمود که در بصره باشد تا او بدر جبهه قبول رسید و او را با محمد بن ابی بکر همراه نمود و مکر مدینه طیبه
 فرستاد و بعد دعوی بر اینها که از مولا امیر المؤمنین شیشه نموده نامعنا و نیز شیشه و تحریف نمودی بخاریه
 و معاناکه آنحضرت و از این جدال و قتال فایده نفعی نماند رسید و بود که خود را محبوب لعن و طعن و زلوار عدا
 و عقاب الهی نموده با برکت خون چندین هزار مسلمانا و مؤمنان را و از عمارین طفیل مد ولایت که حضرت امیر المؤمنین
 فرمود که حضرت امیر المؤمنین و خوارج شهر را لعنت کرد و چون اصحاب جمل شیشه خوردند روزی بنزد
 عایشه آمدند و او گفت که عجب این خبر میگوید شیشه که عایشه است میگوید و من نیز از حضرت رسول شنیدم و لکن خراز
 امیر المؤمنین و بغایت خجسته و احمد بن حنبل در کتابک را را اخباری و آورده که زنی از زنان کوفه بدین عایشه آمد
 و گفت یا امیر المؤمنین چه میفرمائی و حق ما را که فرزند خود را بکش از و عذر و آنفرزند خود را بخوار داد و که آن زن
 کلام است چرا که حق فرموده و من قتل مؤمنان را فخر است و خاتم خاندانها یعنی هر که بکشد مؤمن را عدا پس خدای او
 در روزی که در آن محله شد پس آن زن گفت فاما قولین امراته قتلت شیشه الفاروقی من اولاد المؤمنین
 یعنی میگوئی و حق ما را که بکش شیشه را و روایت نواز اولاد مسلمانان و مؤمنان را چون شیشه غرضش است
 و چون راستی بپوش و خود را بپوشد حق تر از آن زن و لکن و خشمناک شد و گفت مرا که این دشمن خدا از نزد
 من پس آن زن گفت عایشه معلوم است که دشمن خدا است و فی الغیور و روت و این مقدار طغیان و عصیان و فتن
 خون شیشه را از شما اعلو نموده و از خود را فرستاده مانده که با و ت مبارک خدایا که من بر شیشه شیشه رسول بر ندانم

سید کانی از نمازخانه شد بمن گفت یا انس تو میگوئی با من که کفتم یا رسول الله حدیث از من مبارک شما
 شنیدن شیرین است پس آنچه را که گفته بود از اول تا آخر بخوبی بیان فرمود که گویا با ما بوده و چون حکایت
 تمام نمود گفت یا انس وقتی که این عمر از تو کو اهل طلب خواهد داد کفتم یا رسول الله و در کتاب جامع الانوار
 از طریق فرقہ جاعیه اثبتی عشره روایت است که چون بادی را بر آتش چندان بالا رفت که آواز ملائکه بگوش
 ایشان میرسد که بخلفا تهنه لغت میکردند و بر اتباع ایشان هم لغت میکردند و اصحاب کعبه نیز بر ایشان
 و بهیچ وجه دست نکشیدند که لغت بخلفا تهنه میکردند و آن سرمد کافر بدین طعنه بگوش خود شنید
 و بگریه چاره نشدند و انس گوید که چون حضرت سالنامه از دنیا رحلت نمود و ابا بکر و عمر و
 متولی ام خلافت شد ائمه المؤمنین حاضرند و حضور جمعی فرمود که ای انس حکایت روزی که از شما نقل کن
 و شهادت که حضرت رسول آن امر نموده بود و انما فرجنا طحط و تر ابا بکر کما انما شهادت نموده ام با
 بر سر مراد یافته و هم چیز را فراموش کرده ام گفت اگر بدانم که در این خبر خدایت فریبی در و تو و آتش در
 جوف تو و کور چشم تو بیدار آورده که نه تنها توانی از آتش و فلان آن مجلس بخوابی و الا باین مرض و حال
 مبر و ص و کورم و حال بر کفن روزه ماه رمضان است چه طعام در معده خور و آزارم نمیکرد و آن
 مرض صبا او بود تا در روز پنجشنبه بستان خود رسید و در کتاب کشف المحجوب است که اولاد و فرزندان
 او نیز مبر و ص باشد لغو و بالله منہ و تعالی که از علما را هر سست و جمعی را از علما طرفین حدیث را در
 خود ذکر کرده اند و معترفند که انس را حضرت ائمه المؤمنین باین بلا مبتلا و این شیخ متقی علیه فریقین
 و این دلالت آقا میرزا آقا طالع بر اینکه ابا بکر خلافت را بفرقی تصرف نموده و در کتاب جامع انوار
 باعث عذاب کمال نیا و آخر است و مولود غریبی در مدح مولود منشا فرموده نظم که بود در مدح و
 ضعیف در بنودی خلق محو و کشف غیر از این نطق لبیک نام در مدحیت داود و خدا و چون مناسب
 مقام دید که حدیث غما که از علما را بهیچ آری این اوراق را بکافیه در کتاب مجموع اراتی در کتاب منجی
 التحقيق انک اختلاف الفاظ بختم خام از سلمان فخر روایت است که گوید که در وقتی که مردم بفرمان فرمود
 کردند

کردند و اختلاف حتی در ستر تکلم خلافت شد بنور لاجم و لا حمین و محضیف و محراب و کعبه و مقدار بود ۳۰۸
 در خدمت حضرت ائمه المؤمنین و از هر طرف اتفاق از هر بابی می نمودند حضرت لاجم من توجهم بر بر کوارش گفت
 خدا را تا در وقت عجب و طرفه سلطه لبیکمان داود کرامت فرموده بودند که بهیچ احد از بنده کان خود عطا
 نکرده اند یا از آن عظیم حصه و از بر سر سید و صیار سید به شاه سریر ولایت بسم نموده فرمودم باین معبود
 که دانه خشک را در زمین سپرد میگرداند و آن قار که آدم را از خاک تیر خلعت خلعت پوشانید که آنچه بر
 تو عنایت و مکرمت نموده بخیر حضرت خاتم النبیین بهیچ احد نداد و قبل از این و بعد از این نیز نخواهد داد و حضرت
 لبیکمان بعد از آنکه از ملک منان سلسله نمود که ملک میخواهم که بدیدر نداد و بکر خدا تعالی و کرامت بود به پدیرت
 پس اول روزی وقت پس حضرت لاجم التماس نمودند که از آنچه از اهل العطایات لبیکمان عطایه موهبت نموده باشد
 کنیم و معاویه بهیچ نام جوین دیوانه و باعث تقویت علم و تقیفا کرد و خاتم اوصیا و ائمه یار فرمود که چنان
 کنم که شما میخواهید و قطره انحر که امتی که خدا تعالی عنایت فرموده بشما مایه هر دو سید از من پس بخواست و در
 رکعت نماز کند و در کلمه چند زبان مغربیا جاسر خشت که هیچیک از حاضران نم آن توانستند که در آن کتابینیا
 صحن و فضا آمده است مبارک کجای میفرمود از نمودنی الغریرت و کسبش با چه بر دیدیم آنرا گذشت
 و بار دیگر دست دراز نموده بار چه دیگر بر رویش دیدیم شما گوید که هر یک چون از کف مبارک حضرت
 چندند گفتند شهدان لا اله الا الله و ان محمدا رسول الله و انک وصی نبی کریم صلی الله علیه و آله و سلم
 بکف سلسله سبیل النجاه یعنی گواهی میدهم که خدا است و محمد رسول او و تو وصی منی که خداوند و در وصایا
 و حلال تو ملک شود و هر که دست در عروقه الوفا میبخت تو زندگات باید پس از من چون غایب شوی و در ملک
 یکدیگر قرار گرفتند چنانکه کوئی از یک حربه اند و از آن و ابرو مشک از فرغ نام ابرو همان سیرید و آنحضرت
 فرمود که بخیرید و این لبیک بنشینید ما همه بر جوشیم و بر یک لب نشینیم آنحضرت برابر دیگر قرار گرفت پس
 یکدیگر خندیدند و فرمود که یک نفس میخندید بار که که کجای میفرمود که بار در زیر آبرو آمد و ابر را با بهیچ
 بر آتش بهیچ بود و مادر آنرا چون بگوشت منظر کردیم دیدیم که بر کمر از نور شست و جامه رو پوشیده و باجی

پس آن ملک به اسم الرحمن ارجیم گفته روانه مطلب شد تا آنکه غایب گردید از نظر ما و بر تو انفرشت به نصیحت و حضرت
خطره طلب نمود و مولای من و منما او را خدمت نمود و او گوید که من و ما در کوه قاف راه میفرستم و میفرمودیم که انفرشته
ازین بار خضر بازگشت و بمکان خود قرار گرفت پس نظر ما در آنجا بخترا افتاد چون با و خدمت اول بهما طریقی سؤال
و جواب واقع شد درخت کعبه و در آنک اول هر شب رفته در فرم آمد و بعد از نماز پنج وقتگی پس میگرد و بر سر برادر
شده میرفت و فرم میبرد و فرم میکرد که یک دو فرج انفرشت خضر رفته که خضر قد و خود را فرم باز
گرفته نم که آخر در کما می ریخته از عارف است او احم که اسمش نمودت مبارک بر او کشید درخت نصیحت
تمام گفت اسم هدای لا اله الا الله و ان محمدا رسول الله و انک امیر المؤمنین الائمة المبارکة الطیبة و تو رسول
العالیین منتم که منجی من مختلف عنک و پس آن درخت سبزه و طراوت یافته فاعث در زیر او آرام گرفتیم
و پرسیدیم که انفرشته که موکل کوفات بود و خدمت دیدن جمعی از شما حاضر نمود و یکبار رفت فرمود که در روز گذشته
بر جد طلعت عبور نمودم و فرمود که بر آن موکل است خدمت یار این فرشته از فرم گرفته بود امروز این رفت که تذکر او
نمایند پس گفتیم که ملائکه همه باذن شمار مکان خود حرکت میکنند فرمود که ای که آسمان را چون انفرشته که هیچک از ایشان
قدرت آن ندارند که بر خدمت از جا خود حرکت نمایند و اگر خدمت نمایند خدمت غایت بر حق غضب خود آنها را
بوز و دوزخ و فرزند حسن و بعد از او حسین و بعد از او نه کسی از اولاد فرزندان حسین که ظلم آل محمد است
که حضرت جبرئیل علیه السلام و غیره را ایشان از لاله دانسته هیچ از ملائکه مقربان حد و یاری ندارند که
یک نفس از راه و اذن بر او در خدمتیم که فرشته که موکل تفاوت چه نام دارد و گفت بر خاندان گفتیم یا امیر المؤمنین
ما بر دزد خدمت شما بر داریم کدام وقت محرز و ال احکامش ما در خدمت شده و در هر شب چگونه با من وضع
فرمود و میگوید که خود را بر او نشانید و پوشیدیم امیر بشوید خود را در کما یافتیم گفتیم که رسیدیم
بما که خدمتیم که چگونه رسیدیم آن ملائکه عجیب و غریب مشایخ امور و فرقی جانشین از حضرت رسول الله
خبر شد که امیر ملکوت در قبضه قدرت از شما اطاعت اطلاع بر آن و معذرت فرموده و منزه ملکوت چون ملکوت
دیگر در اکل و شر و خواج و کما می کند دیگر نماند و اگر اندک از آنچه فرمودند باید داشت تا نماند آن نماند و در

[illegible]

و محبت ابریه فانی الملک فصیح علیکم و آلیکم و آلکم فاما الملک الذی اتانی الله فی کواهر
میدم که خدا که سر او از پیش است یک است و او را شریک نیست و کسیست که بنده و فرستاده او و او را فرستاد
براهنما و اظهار کردن دین حق که هر دین غیر دین او باطل است و دین او مانع همه دینهاست و اگر چه شرکان را از انبیا گرامی
دانسته باشند و گویند که تو حق و توحید را بر سر و در راه مانده و راه یافته شده که بوی یکتا و
کردم از خدا و بخت و تمیز از هر بیست تو حاجت بر آید و در ملک و پادشاهی و در هر شهر مباد و هر که
شمار است دارد و اگر چه شما علی و محبت شما انقیاع ختم خدا تعالی عطا میکند و ان طاعتت بزرگوار این را آن
سر و او صیانت و سکینا نشسته با بیا بوی که بجز خدا مشرف ندیم پس بیا و ادعای خود و بخت و سکینا
سجده اولی است نمود و ما گفتیم یا امیر المؤمنین یا علی بن ابی طالب که در عقیده قاضی است و هر که خدا تعالی عالم و در عقب
کوه قاف آفریده که عالم جدید از دنیا شاست و علم با حق آنطرف کوه قاف است همچون علمت از هر جای دنیا و آنچه
در این دنیا و بعد از این عالم که دارند این عالمها و بعد از این اولاد و حفظ شریعت نبوی و وارث علم
مصطفی خواهند بود تا روز قیامت و بعد از آن تریم بر ابراهیم که در آسمان از راهها که در زمین او ایم اسم
مخزون و مکنون الهی ما ایم اسمی است که چون خدا را بآن آگاه بخوانند اجابت کند و ما ایم جفا آن نامها که بر خوش
و اگر که نوشته است و از برای ماخلق کرده خدا تعالی آسمان و زمین و عرش و کرسی و بهشت و نزع و ما ایم قسمت کننده بهشت
و نزع و از ما قبل که گفته اند ملائکه است و حج و تکریم و تمکین و منید ایم اسم عظیم خدا را که اگر آن اسم بر کسی
نویسند و در آتش اندازند نوز و دویزه کی نباشد و روزی که از برکت نامها را او ایم در روز قیامت محنت
از برای دشمنان و قیامت کبر ایم و اسم را چون بر آسمان نقش کردند چون آسمان یافتند و بر زمین
نقش کردند و در سجده و سجود و در حرکت آمد و بر برق نوشتند لعلان پیدا کرد و بر عدوشت خاشع
شد و بر چهره آفرید نوشتند که بیا و در شرق و دیگر در هر وجه مستکلم بکلام حق قدوس رب الملائکه
و آروم کردید و اسم آن کلمات چون حضرت آدم آن تلقی نمود و توبه قبول شد و من و او را که در نوح را در کشتی و با او هم
و او از طوفان نجات داد و در کتب ما هر فرق حضرت یونس و او را از آن زندان سیر و او را که در کشتی گذرانیدم و او را
از دنیا

از دنیا و ملک ساخته و چون و احوال او را در خود خضر معلوم بود و من بودم و او دو پیمان و منم و منم و منم
محبت ایوب که مبتلا بودم و او را در هر حال که بودم و او را از آتش نبرد و نجات دادم و من بودم که
مسکلم بودم زبان عیسی در مهد و او در خلف نماز کرد پس حضرت بود که چشمتها خود را بپوشید و ما پوشیدیم
با کفایت کشید که خود را در شهر و در بیابان و در هر جا که بودیم و در هر حال که بودیم و در هر حال که بودیم
قامت هر یکی چون شایسته بود که این کرده از بقیه قوم عاد اند که هنوز کفر و ضلالت و ظلم و جهل و کفر اند و ایمان
بر ابراباب و در و جاست ندارند و شهر ایشان از شهر ما مشرق بودیم و ما هر خدا تعالی قیام و قیام ایشان نموده
باین مکانان که خود را ما شما انجاعت را در اینجا بپسند و من را داده دارم که باین که و قیام ما ایم حمد
پس ایشان را بوحیانت خدا رسالت حضرت سید انبیاء و ولایت خود دعوت نموده با نمودند آنحضرت را
کرد و بیا بر گشت و ما ایشان را میباید و اگر که ما را نمیدید چون آنحضرت را از خوف دیدند و ما آمد و دست
مبارک را بپسند که با تالی خود از ما را کشید و بار دیگر ایشان را با تالی اسلام دعوت نمود و اینها و در دنیا پس
حضرت خبر چند خواند که ما بنفسمیم برق عصا ظاهر و ما را چشمتها بدید که این برق عصا و در عدد از زمین
مبارک آنحضرت بر آمد و چشمتها را بپسند که بدید اند که ما کفتم الله اما افتاد و گویم ما از هم فرو ریخت
تا آنکه که متفکر از ایشان باقی نماند کفتم یا امیر المؤمنین چه کرد خدا تعالی باینها نمود و ملک شدند و همه ایشان
بدون شرافت بنفسمیم این خبر بود که ندیدیم و نشدیدیم شایسته هر که از آنحضرت بود که میخواهد که مشاهده
نمایند از این عجب تر نفسمیم یا امیر المؤمنین ما را قوت و طاقت بیش از این نیست و در حوصله زیاده از این نیست که این
و ابر را طلبید و بر یک آنحضرت نشست و بر دیگر را پس آنحضرت بکلام تکلم شد با ما و او را در و بجای رسانید
که دنیا را بقدر و به مشاهده نمودیم و بعد از آن در منزل امیر المؤمنین دیدیم و وقت نماز ظهر بود و مؤذن اذان
ظهر میگفت و در وقت نماز ندیدیم و در وقت نماز بیدار نشدند و بود کفتم که عجب چیز را مشاهده میکنیم که در پنج ساعت بکوه قاف
که با نصد که راه است و ما را دیگر ما و در وقت نماز ندیدیم و در وقت نماز ندیدیم و در وقت نماز ندیدیم و در وقت نماز ندیدیم
نفس منید قدر است که اگر خواهم ما را یک چشم بر هم زد و در همه آسمانها و زمینها بگردانم بر آن قاهر و من است

۲۱۵ قدرت را باذن خالق و اراض سما از برکت سید انبیا یافته ام و منم و صبیحان آنحضرت در حالت حیات
وزان مات و لیکن اکثر مردم مانند این سخن را نه گفته اند لکن الله من غصب حقیقت و محمد ک
و اعوض عنک وضاعف علیه العذاب لکم عظم بایه قدر و از این شس است که توانم ادا آن
کردن بلکه نتوان بعد از زبان عشق و صفا و بیان کردن و در کتاب ایتامده که انس را دیدند که
عامه هر یک که شسته و جبهه را دانی از خورشید کفشد را از بوشیدن سر بر زمین میگویند و خود بان قیام
می نمایند که چون عطا کنیم میباید که بشویم تا در برابر پند وجود انکه میدانم که پس هر چه است
می شویم یکایکش هر که هر خیر مخلوق نشاند تا امر و زنی است پوشیده و نیز در آن کتاب طوطی که انس را گفت
طلار انکشت منم و صورت بد خود را بر یکین نقش نموده بود و در کتاب فیه کفی از محمد بن عید که از روستا
نقشه که انس را از این است و است که انس را حجاج با ما نشانی بود و فرستاد و او را در آنجا بود و دایم نماز را قصر میکرد
که در یکین او صورت در روزه را می خورد و بعد از نماز می نشست که در باره او نموده بود و قلم بر کفش روز به روز و اگر فکر بر روزه بود و کی
نقش بود و انکشت کرد و ایضا خدا و رسول خدا داشت که از امر ایشان خلف نور و در روزه که دانی با همه که یک یک باین نوع جا هر
و نیز در کتاب از ابوالفضل شریعت بنور داند و امیر مومنین او را دعا نموده با ملازم حجاج با شکوه قدر او را معجزه داشت جمعی
عکس که از او نمهند است سید و برتر و خنده از او روی می نماید تا بدیکران پس در از قرآن گفته علی شاک که در حیدر طبا و احار است
دیکر از نموده اند ظاهر و هویت که انس و شمس حضرت امیر مومنین بوده و معجزه او را دست میدارند و میگویند که لای
مومن را نیز از دست میداریم و آنها که بر او طریقی مستقیم هدایت یافته اند که این اثر را قبول دارند
چه محبت است با محبت دشمن جمع می شود و چنانچه در کلام معجزه که منسوب به مولانا مومن است بر آن دالت است
تو عدوی شمر نمی آتی صدیق آن را ای عکس العازب و لیکن دشمن دینی بنش و لیکن از خیر دینی فی
لغایب است و دست دراز نمی کنی و او انکه گوی که من دست میدارم ترا ای اثر از عقوبت باب است
در ذکر محال احوال نمی عید الله بن عمر علیه الله و العذاب القرآن ملعون بدین موجب که شمس رجع الی اصله پس
و متابعت پسر پسر او نموده در روزه او و ظلم و ستم نسبت بحضرت امیر مومنین و او را و طیبین او فوت
و فرود گذشت

و فرود گذشت نمود و نزد اهل خلاف از صحابه کبار است و نیز یزید و صلاح شور و آراسته و بعد از قید بر اثرش
هر روز از این کشته نشد و معا و نیز از ویه فت و با او بود و بعد از آن تن عثمان و اهل النیران بمعویه میفت کرد
و از ناصران و معا و نا او شد و در واقع صفین همراه بود و از جمله فاسطین است و با نام مان و خلیفه رسول آخر
الزمان خروج کرد و اکثر جماعت که بمعا و میفت کرده گمراه شدند و یزید و یزیدی او و عمر و عاصی اخلاصی که یزید را
فرزند خلیفه می پندیدند و دیگر از صحابه کبار سید مختار شمر شدند و باعث جمعیت قوت معا و یزید مردم و
طاغی شدند و بعد از آن معا و یزید بر فافت و معا و یزید را پسر از یک کشته راضی نشد و در دار سوار شد و ضبط نموده
عکس کشت اثر بعد از آن معا و یزید و بان نیز فافت نشد و روز بعد آمد که شجاعت خود را بدلیان معا و کارزار
خاطر آن نماید و محمد خفیه بمبارزت طلب حیدر حضرت امیر مومنین بنفس منسوب می شد چون نظر بان حضرت
افتاد تا شبانه الفکار حیدر را از میان برد و معا و یزید روح القدس کوبید و صفت اشکار لافقی لای لاف
الام القفار فرار برقرار حیدر را نمود و چنانچه شاکه لان کرخت روز دیگر جوانی آمد و میزد و میزد و میزد و میزد و میزد
نمود چون نزد یک رسید که مالک شمس است گفت یا مالک اگر میدانی که تو را هرگز این آرزو نمیکردم و حجت
ده که باز کردم مالک گفت اگر از عارفان که اندیشه نداشتند را بر و گفت اگر مردم کوبند و فرج الله یعنی کرخت خدا
جبرایش دهد بهتر از آن است که کوبند و قدر رحمت الله یعنی شسته شد خدا این میارزد و سبب کریم و بهنگام سر بر جای
که از بهلولانی که سر زبانی و حمید در کتاب جامع آورده که بنو امیه بنو ت یا ش که عبدالله بن عمر حجت بحضرت امیر مومنین
بمقت نمود و از بدین سرور رفت و ساکن باوید و بعد از آن معا و یزید میفت نمود و ملاب در که از مومنین اهل سنت
در تارکیش آورده که چون حضرت حاکم حسین شهادت یافت عبدالله بن عمر بنیرو نونست که عظیم حادثه بود که از توفیق و
آمد و در جلد و نونست که ای حق بدتر که آمدیم بخانه اتر است و فرشته است و در مملکت مهتبان الحق بود
از بر اثر خود قتل کردیم و اگر غیر حق بود بر تو اول کشته است که این سنت نهاد طعن بر بد خود زن که سنت او است و بعد
ما در کتاب فیه فلان نام داشته که چون حضرت امیر مومنین رسید عبدالله بن عمر از رده منوبه شوق شد
وزن بطعن لعن یزید را از چون بعد از ملاقات با محسن یزید کشته میفت و قال یزید الا صدق و عدل و دود

۲۱۹ نظم هر که را بود پاک از ازل او فکر دین این شد دغل دین احمد که و راه تفت که خواهر که باشد با صفا
وزنه بود در طعن و تلون اوقی دنیا چون آیس چمن تو نمیدانی لا خولیه را بشک افاده مار خطا بستر
مار تو را که پاک نیت که تو را هر دو کیم باک نیت فرم کیم لا حق عیشت در عالم پیش او خود ولی است
بابک و یکم در دنیا افعال و اعمال آن رئیس ضلال و نفاق و آن عالم البیسی حیل و مکر و شقاق و آن که اکتند
است و ضایع کنند دین و ملت و آن وزیر و مشیر و فرعیان و آن یار و معاون و بدترین منافقان و عمر و بنی
اخلاص علی الله و العذرا و التیران او یکا از اهل حق که کین بقدر خاتم النبیین و بدست منی امیر المومنین و یقین
و قطع و رسید لر سکن حکمت به نجه لازم عدل و شقاوت بود از او بغض آمد و بهر چه فرمود و گفت نمود و نیتان
بدین و پسرو آن ملاعین از حاکم که باشند و از طبقه اخبار میشمارند و در علم و دین و فرید و عرصه و حید و دین
میخوانند و در کتاب الا نور ذکر شده که عاصم پدر عمر و بنی است و حضرت حق تعالی این آیه فرستاد از شانک
هو الا بتیر یغیر بیکر که شومنی یغیر عاصم و اخلاص است و ادبنا به بریده و اتیر و نقل اخبار را و آگست که چون
معوین و قاصد ال امیر المومنین عازم شد و سر از اطا و انقیاد او بکارت میفرمایان و ارکان شش متفق الکلمه
با و گفتند که این کار تمام نشود الا بمعا و عمر و عاصم که در هر حیل و نظیر و ممتاز است و کومر سابق در میدان فریب
و تدلیس از تو بوده باید که ما محبت امیر را با و قلم نموده او را بمعا و عمر و عاصم طلب نمائی و آن فاتح نامیر و عاصم شود
و طرب و یاب چندیم بافت که خلیفه عثمان که جانشین رسول بود و بظلم و تمکنت شد و امر و بر تو و جمیع مسلمانان
واجب داشت که طلب خلیفه مظلوم نماید و بجان آنکه عمر و عاصم بفرم حکومت و ایالتی میتوان فرزند در نامه
بهین قدر گفتا نمود چون نامه عمر و عاصم رسید آنکه معص کلخ انداز را با دوش سنگ است بر و بوجی چند و جواب
نوشت حاکم او خود خلیفه رسول آمد نوشته بود این خود را حاکم رسول ندخواند و بعد از آن نوشت که اما آنچه تو مرا
بان میخوانی که طوق اسلام از گردن خود در کنم و با تو در کمر اشریک شوم کار بر زکات شمشیر بر روبرو تر نشیند
و باره از مناقب آنحضرت در آن درج نمود و در آخر نوشت که با وجود این مراتب عظم که حجت بماند و کرامت
که چه چیز فریب بخورد که او را عقود دین بهر چه بد و چون بهشت را که توان داد و بد و فرخ راضی شد پس بر و این ام
بر مرغ

بر مرغ دیگر که عفتار بلند است شبانه چون نوشته او بمعوین رسید باز کتابت دیگر که به عمر و عاصم فرستاد ۲۲۰
و این باز نیز فرخات چند در آن ذکر نمود و مال و اموال بر و عرضه کرد و این مرتبه را با و اتناج نمود و بخت سم
حکومت و اتناج مطهر بر او عرضه نمود و آن ملعون متر و دوشش که هر اراده خدمت حضرت امیر المومنین بنمود و کاهی
محبت حکومت مصر را و کجایب معوین را و میکشید چون وردان غلام او از این مغر مطلع گفت معوین تو را
بدینا میفرید و آن خبریست که باک فاکرده و بقالی ندارد و نظم کنج بقایت در این گدازان مغر و قایت
در این آخوان آنچه در این مائده فر کهر است کاسه کوده و دست تهر است هر که از او خورد و دانهش لبوخت
و آنکه از او گفتن لبوخت و با حضرت امیر المومنین بنی است و آن نغم بود آن اگر آخر
و انما ندرد و تولد او در اندر و کعبه و دو فصد و مناقبه از حد و حضرت فرستاد شمر سجده خانه کعبه از آن
شد بر همه واجب که آنجا در وجود آمد عین الیضا بهشت از برای او صحر حیرت از قول و قصه و عجب حیرت
باطن باین پدید او کاذب و پسرش عبداله نیز بر آن واقف است و ضعیف چند سطر که اما از محبت دنیا چشم داشت کور
و کوشش جانش گرفته بود بایسته که بود خواندن و غط نرو و منج این بر سنگ تا آفرینا را بر قره
اختیار نمود و رفتن بشام مشیم و عجله به پسر از رفاقت پسرش با نمود عمر و عاصم گفت درین باب من شرط
موافقت بعد از آنکه پسر بقصد آنکه با شایسته قاتل کنی و بعد از آن خست سائرست خواهی بود و عاصم پسر
والا بهر حال که خواهی بود و با هر یک که عبدالله و حضرت و در آن غلام از فلسطین بیرون آمد و راه خدمت معاویه شاه
راه جهنم بود پیش گرفت پت سرسم نرسد کعبه را عیالی کین ره که تو میر و برتر کستان چون ببرد را
که عراق و هم میر و در سید عبدالله باوردان پیش آمدند و گفتند که یار شو چشم دل لکشت که این طریق عراق
که لک آن برادر القار لغیم میر و این راه است که رنده آن سوار از جیم و عذاب الیم کرد و از نار کی چاه میر
خاص و نبات ندارد و بدین تا که ام را اختیار میکنی و مومنی فرموده نظم چشم پنا بهر از سید عاصم چشم
بشد که را از حصا دل دزد و از دل بای روح بخش کونوارت میکند بر پشت رخس سمد و از سر فراز تاج ده
کوز پای دل کشید صکره هر چند عبدالله و درود را بر آتش میخواندند و نفس و طمان بر آه نیایش میکشیدند و قیامت

۲۲۵ همان سخن را عاده نمود و گفت مقصود از زن و فرزند و مال و دین و اینها پس بخندید و او همیشه را بهت
فرمود و گفت با این خال و بر و هر چه بگویم چنان کن آنکه من را بجانم بر دهم و دنیا را جای عمیق بود و در آن خانه
سرد است بود و در آن خانه پست از زاد و لا و فاطمه بود و از پیر و کهن و جوان یک یک را می آورد
که در آن زن و در این چاه انداز چون تنه باقی مانده بود و پیر بر آورد و نکوهش و ایراد می نمود
که این جمع از خاندان رسالت و نبوت اند و فردای قیامت جواب خواهند داد و هر چه بگویند و هر چه بگویند
از سخن او بر خور زید و چنانچه می شنیدم بمقادیرش می نمودم و حق اینها را می بینم عاصی و فرزند از خوف کافران
رسیدن دیگر را ستم العبدان چون حال اینها شد مرا از نماز و روزه و جهاد و غیره از آنکه در جنت ابدی و لا بدین باقی
چون علاج و دیگر از احادیث و اخباریکه دلالت بر لعن و لعن می کند حدیثی است که احمد بن حنبل در مسند
خود ذکر نموده که حضرت رسول فرموده و اجتمع الناس على حب علي بن ابي طالب لما خلق الله النار في ارجع من دهره و
بر محبت و توحید خداوند عالم از رخ را خلق نمیکرد و با او توکل خلقی جمع گشتند بر روز حشر نمود غم سوال
و این دلالت واضح که دشمنان آنحضرت در روز خواهند بود و دشمنان او در بهشت و آنحضرت را دشمنی بدو و حلیت بر آنجا
نمود و آن محنت و المی که آنحضرت از عادی و غیره می بیند در حین حیات و در حالت آنجا که از بر طبع نکشد
و جمیع که خلقت الله جهت ایشان باشد و او را لعن و در روز رحمت پروردگارند و از احادیث و دلالت برین مطلب نیز
حدیثی است که صدر الائم موفقی بن احمد که از علمای طبقه صالحه آسانند خود را سزاوار نقد کرده که او گفت که از
رسول خدا شنیدم که فرمود علیکم بعلی بن ابي طالب فانه لو لم یکن فاجوه و کبر فاجوه و عالمک فالنوه و قائدکم الی
الجنة فغزوه و اذا دعاکم فاجیه و اذا امرکم فاطیعوه فاجیه و اگر چه بر امتی ماقلت لکم فی علی بن ابي طالب امی ربی
جلت عظمته یعنی بر شماست ارامت که از حال علی بن ابي طالب و فضل و کرامت و قرب منزلت و افتخار و شرف و بزرگوار و ولای
شما پس باید که او را محبت دارید و بزرگشما باید که تابع و توبه و دانای تریشماست باید ملازم او باشید و از او
مسافر اگر چه بدو است که شمارش می برد و بزرگش و بجانب این پس غریز دارید او را که شمارش بکنند و بطلب
اجابت کنید و چون کار با کار شما می فرماید و باید که او را دوست دارید و بیست و نه و او را غریز و کم دارید

۲۲۶ بجهت کرامت و عزت و آنچه فرموده شد ان شاء الله الامیر بر و کار فرما نمود و جلست عظمت برگاه از سر
خدا چنین نشیمن آنحضرت واقع شده باشد هر که گمان آن کند و منافق آنحضرت را میوشاند و بنابر او و بنابر از چنین
شخصه و است و این کردن با آنکه اولاً لازم نیست هر که خروج از سر خوان بگذرد در میان حضرت مجید و و نیز
از احادیث و روایا که در کتب معتبره آمده که حضرت سید المرسلین فرمودند که منبت علیا
فقد بنی من منبت فقد بنی من منبت الله و من منبت الله علی من منبت الله یعنی هر که منبت و تم علی کند این تحقیق که مرآت
و هر که منبت کند تحقیق که خدا را برکت است هر که خدا را بخندد خدا را و از سر کون اندازد و بنزد و در پیش
خروج و در کتاب ابن الکبار آمده که حضرت رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرمود و اولاد و اولاد و اولاد و اولاد
کما قاله فی و لایله و الا فاجر اکاف و فی حری در جمع اینها که آورد و کلمه حضرت بنی بر روز عار یکا گفت یا علی فکلمک
الفقه الباغی یعنی ایما خواهند گشت ترا که راه ازین بگشت و هر که با من بخندد او را هر که خواند یقین که ایشان
مستوجب لعن و طعن خواهند بود و مطابق کلام معرظام سیدنیات در واقع صفین عمار در کار طغیان
نستاب و ولایت پناه بود و بدین شهرات فایز گشت و در قمر که اراده رفتن در میدان نمود و گفت انا اول مخاصم یوم
القیمة بنی بر الله و جبر یعنی من اول کسی که در روز قیامت بخصومت و دشمنی معاویه قدرت خواهم کرد و پیش
خدا نیامد با حاکم سیکه عمار خشم او باشد و او را روز و مقام و جهاد بود و ضعیف و خفیه و معتمد از
او بکاست و دلیل بر ظهور مر آمد که از جوانان شجاع نیاید و این نمونه از انکه از بنو سبت تیغ است و من که چون فرزندی
غم نبرداید از دل مرد غار با من که کند حرفی و مساز چون بنی بکنند با من چون بدرجه هلاکت فایزند
حضرت امیر فرمود که عمار را بهشت و اجدید و قائم و الله در روز خواهد بود و آنحضرت توبه بکنید و کردید و او
نماز گذارد و توبه بکنید و خورشید او را در خاک نهاد و بی خوشی و دگر باز ازین میرد که چون بیاید و دیگر
این چنین میرد که چون شمشیر از روی خود جایز جاران دارد که بهر آنکه میرد که چون جبر شهادت او
بعسر نکبت از معاویه رسید جمعی از منافقان و بان طعن بر او بگذاشتند که از قرار گفته رسول خدا کرده که مرا با شما هم عرض
گفت انگش که او بکنند آورده او را کشته و آن طبقه مخالفان این سخن را از او قبول نمودند پس بنابر این حمزه و جعفر طیار

۲۲۱ از ترس و خوف به پسر خود عمر بن ابی سلمه گفت برو و بگو که او را سخت داد و بخت از ترس که مبادا اگر تا کنند
بقدر سه جناح عاری گفته است و می که زدنش ترانک آید در وقت ضرر بوزن را شاید و انظار
جمعی بر سر فرستاد که جابر به پسر آوردند اگر با کذب جابر و همه آن قبیل را قتل نمایند جابر بخت کم است
که شاید با غنا و بخت کنند ام که غنی جابر بر و بگو که من هر چه در خشت دادم نصیحت کردم که بگویند
مگر نشینده که القرو را به پسر خود و که ام ترس و ترسیدن از این پسر تواند بود و در هیچ از عبد الله
عمر روایت کرده با طفلان بیار شغل بود که حضرت سالتیه رسید از خوف درشت و نهان شد
مر اطلبید گفت برو و معاویه طلب کند من باز آمده می کردم که او بخوردن طعام شغل است پس آن حضرت
فرمود لا شبع له بطنه یعنی خدا هرگز شکم او را نسازد و تازه بود هر چند طعام بخورد و پسر نکند و در این باب
یک از شواهد از ابن ابی عمیر البطنی است که حبس بطنه کاه و به کاه معانه معاویه یعنی بایست مرا
که شکم او بجا گوید که هر چه بر او واقع شود بگو یا در رو یا او معاویه و در کتاب کشف الحق آمده که
حضرت رسول مدینه کاه یعنی که در میفرمود الطریق الطریق اللعین طریق آزاد کرده را گویند
چون حضرت سالتیه که رافق نمود و او را که از کشتن و شکنیدن آزادی داد و لهذا آنها را اطلاق نام شد
پسند الطریق طریق قاهر و زخم است و ناصری و نیز در انکشاف کرده که مرد گفت بدین طریقه که بشرف
اسلام برسم در روز شنبه که حضرت رسول خدا مرگش را بوقت اربعه در کوفه التامیز و درین گفتا و شد این عالم
و فرعون موسی در جبریا به باری بیدار و لا مقام فرعون انما ربکم الله لکان یوسف من هانیف جبرکس
مرتب پایین تر از خند که عدالتش از همه اهل زمین بیشتر فرمود که اول آنها فرعون و شد او فرعون و مردی
که بعد از فرعون در بابل از مردان بخت خواهد گرفت اگر نه آن بود که فرعون عوارضانی کرده بود و گفتیم که این در تیر
و در جبر پایین تر از او است و عدالتش بیش از او است و چون حضرت امیر المؤمنین بجا حق رسید غم عراق کرد
چون بر با سید معاویه دیدم در غم و از مردم بخت میکرد معلوم شد که آن چهارم معاویه بود و دلیل حضرت
این قول که حق فرمود ان المناقین الذکر الاخر من النار و معاویه منافق ترا جل اجماع عقبه که قصد آن حضرت
داشتند

۲۲۲ داشتند و صاحب مصابیح بنا و خود از ابن عباس نقل کرده که حضرت رسول فرمود اذرا تیم معاویه بنیر فاقلو یعنی
ای مسلمانان هرگاه معاویه بر من برید باید او را بکشید و در کتاب کشف الحق مذکور است که آن حضرت فرموده اذرا
تیم معاویه فی طلب الملک فاصبر لواعقه یعنی هرگاه معاویه بر من برید باید او را بکشید و در کتاب کشف الحق مذکور است که آن حضرت فرموده اذرا
حضرت مردمان غافل و تهاون جایز داشتند و بقدر او مبارک نمودند و لید او و کشیدند از او آنچه کشیدند
و در اکثر نهضت است که حضرت رسول در خوابش فرمودند که یزید یکا بر من نهضت بالا میفرشد و بر من می آید
و در بعضی روایات آنکه در خواب دید که نبی حکم می فرماید و بالامیر و ندو بر من آید بر من یزید یکا و بعد از آن
حضرت رسول را که خندان ندید و آید و ما جعلنا الرویه التي انما کاللاقنه للکمال شاره بآل او سوره انا
انزلناه لیلته القدر در این باب آمده و ثبت که خداوند رسول خود و ائمه معصومین عطا فرموده که بهتر از
هزار استاده در برابر مدت حکومت خلفای غیر ائمه است که هزار که بخواهد بود و شجره ملعونه که در قرآن مجید واقع
شده مراد نبی ائمه است و کلام مخبر نظام الامور مناسبا مقام و به حال ائمه است که با الله شایع علیکم
و قاضیا الا لافعه فاضحی ایقوم که رفیت یکا از راه سیر و مانع کلام است کواه به شبهه قاضی
ما حکم آنکه تا که حکم از کسیت گناه و در کتاب حسن الکبای و کتاب کشف الحق از عبد الله بن عباس مروی است که
شبی در نماز خفتن گذاردم و در دعا پراکنده شدند و بغیر از معاویه ای گفتا که در سجده ماند و من و عقب
ستونی نشسته بودم شنیدم که ابو سفیان بمعاویه گفت که به این که در سجده ماند یا نه ابو سفیان و آنوقت کور
و پادشاه بود معاویه را نمی بست گرفته اطراف سجد را تفحص نمود و از عقب ستون در سرتون می کشتم تا مرا
نمیدید چون طعنه جمع کرد گفت که یکا غایب است ابو سفیان گفت یابنی اوصیک بین الالباء و الاجداد و ایاک
و دین محمد فانه سبب فقرنا و لایهونک فمخرج البغث و النشور یعنی اگر سبب فقر ما و سبب فقر تو و درویشی ما شد
و زنها که ترا تر و با کناش از کفایت و آنچه از خشت و گشت و زخم میگوید همه حرف است و عتبار ندارد
و بعد از موت دیگر که باز نماند و چون آن نصیحت را تمام رسانید معاویه ذاک انی یا ابتارانی اعتقاد من

این است ای شیخ من هر با من تو خط جبار که من این عقیده اعتقاد این است و تلافی آنچه نوشتی
کردم خواهی که در دو معاویة و فرود گشتی که در وقتین که تمام بر می بینی طغیة و بر جبار غایب عاصیه
با در و بال او بر آری کند و عذاب به بقا و عذاب به نرسد بی که از این امت در روز و بار و طغیان
و عصیان با و میتواند بر آید و بلکه زیادتی نمود با بکر و عمر و عثمان اکابر و خست ظلم و تم رایشان نشاند
و او بر آن را خود بعد از آن خلفا بر می آید بر جبار از آن نمره جیدند و اما انصاف با اینها از آن هر
و دیگر در دو کتاب بضاعت الایمان مسطور است چون عثمان با تار نشسته و بقیة نزد وی فرستاد و او را تنبیه
گفت که این عم امیدوار که ملت ما با باز آید و بعد از آن گفت از اینها بخورید بیت المال را چنانکه شتر کین
رسد بخور و بداند که نه نیست نه در نزد چون ابوسفیان از پیش عثمان بیرون آمد حضرت کرم حسین
با در خور و ابوسفیان چشم نمیدید گفت تو کیت آنحضرت بود منم فرزند رسول خدا حسین بن علی است آن
سبط رسول که گرفت و بقیع نشد چون بقیع رسید حضرت کرم فرمود که این بقیع است ابوسفیان با و از
بلند گفت که آنخوانها بر بوسید که شما از برای اینها خدایت کردید و روز دوازدهم است مطلب ابوسفیان کشته
بود که با رسول جنگ کرد و ملکان را گرفت و امر روز دوازدهم است و آنخوانها او را میم شده یعنی حضرت
رسالت ملک بود و در سینه رسالت و نبوت کرم حسین و او را غنود و از او جدا و بدین بار گشت و نیز
در آن کتاب آمده که روز ابوسفیان در مسجد رسول نشسته بود و حضرت امیر المؤمنین در آنجا حاضر بود و ابوسفیان
علیه السلام و اینان علم حضور آنحضرت داشت چون نمودن شروع باذان کرد و گفت اشهد ان محمدا رسول الله
ابوسفیان گفت در اینجا ای که از او احترام باید کرد گفتند ابوسفیان علیه السلام گفت خست با محمدا
بنکرید و ملاحظه نمایند که نام خود در گناهاده حضرت امیر فرمود خست با ترا ای ابوسفیان خدا لعن نام محمد را
با اینجا نهاد که در رضا گفت که ای ابوسفیان گفت خست با ترا ای که گفت اینجا که خست با ترا و احترام باید کرد
و او بر سر و توارنج ذکر کرده که معاویه پیش در مدت حضرت رسول مشرک بودند و اسلام ظاهر ایشان
بنجانب ایشان بود که حضرت خدا را دنیا حلت نمود و بسبب سلام از بود که چون میشنید که حضرت رسالت پناه

اراده فتح مکه معظمه را در او ای که چون همیشه استخفاف نمیشد و مبادا که حضرت رسول امر بقدر ۳۳
او نماید از مکه که نخواست و پیش از مکه ماند و بعد از فتح مکه ابوسفیان از سر ایمان آورد چون معاویه از اسلام بدر
مطلع شد با نوشت که از دین خود بدین محفل نمودی در فاقه فرزند مکه سر و نیامدی و در میان عرب را
رسو کردی که مردم خواهند گفت که این جوان لات و غری بر کشته و پیشتر از سر نشسته است و ملا متهمان بود
بود چون این خبر بکلیات رسید حکم فرمود که هر که معاویه بپندد هر جا که باشد او را یکصد چون این
با و رسید یکصد کجاست و از یکصدی هیچ جا امین نبوده خود بعباس رسانید بدست و پای او افتاده اظهار اسلام
کرد عباس بن علی و حضرت رسالت رفته شفاعت نمود از سر قدر او گشت و با شفاعت عباس
کاتب رسید و در بعضی نسخ مذکور است که او را کاتب صدقات نمودند و اینکه این است او را کاتب و می باشد
و کاتب و او را این مرتبه در درگاه آنحضرت بود که کاتب وحی سازند و بر تقدیر یک او کاتب وحی
او را در این فضیلت نیست از برای آنکه علمای این است در کتب معتبره خود ذکر کرده اند که از جمله کاتبان وحی
این کاتب بود که مرتب شد و چون بجای گشت که روزی از او را قبول کرد و این هر روز عالمند و جمیع ذریع
ابن الصبیحین ذکر نموده که پیش از وفات پیغمبر شش ماه معاویه امام آورد و معلوم در آن ماه چه مقدار
آیه رون یافته و کاتبان وحی چنان فرمودند چون آنکه در میان ایشان معاویه کاتب وحی میگوید و حال آنکه
کاتب بعون با بقا را ناپسندیده وانی صاحب بدین که معاویه خال المؤمنین میداد بجهت آنکه خواهد جسته
دختر ابوسفیان را از زنان رسول بود معلوم است که پیغمبر زن بوده پس برادر زن آنحضرت بمخار
المؤمنین بنده محمد بن ابابکر را در میان بود و عبدالله بن عمر را در حوض بود و پدر ایشان با اعتقاد حق
خلیفه رسول بود و در ایشان را خاکی نمیکوید و فرضا اگر خاکی باشد از خلیفه بی خاکی و عایت بلکه خبر
دین خاکی عایت محال امیر المؤمنین اقرار با اعتقاد فی اذنا و لا تقربتم و با و کرم علم بکون الغم منه
و کم خالف الخیرات خاکی و حکیم ثناء علیه السلام در کتاب حقیقه فرموده با بی پسند که خاکی نیست درستی
و هم بکارت و در وقت او خطی به رسول بر خطش نیز افتاد است در مقامی که میفرمودند بر خط

۲۳۱ اعتبار نیست و این باطل المومنین کاتبی بودند که بفرستادند که خلیفه حق و لایم مطلق است و اینها
امیر المومنین علی بن ابی طالب خروج کند و با حضرت مجاهد منازعه نماید و بسیاری از عوام انکس از لشکر و شبهه
اندازد و بواسطه این حرکت ناپسندیده و بسیار از صحابه سوار خد و چندین کی از طرفین کشته شوند و در
بعضی نسخ مذکور است که چند نفر از کس از لشکر حضرت امیر بر شمشیرهای فایز کشته شدند و از ابتدای متاعله و محاطه
تا انتهای آن که بحد ماه بود و اتفاقاً در جنگ با امیر المومنین کرده خود را مستمدا اند بلکه چشم نوایب هم داشت
که با اعتقاد خود و طبع غشایی اینها میکرد و انتقام او را محض نمیدانید و میگویند که محبت بود و محبت در اجتهاد و نحو
صواب کرده باشد و ثواب دارد و اگر خطی که نوایب حضرتشان با معاویه در میان کلام از این کار نمیکند و معاویه
در جنگ با امامان کند و همه را اجتهاد نام کنند و ثواب هم از برای او قرار دهند و باین که معاویه از این ثواب حصه ببرد
و محبت خود خواهد داد و بیت انکه خوانی و را معاویه و انکه در مادیست و نایبش حکایت بشی در پایتیر
یک از پادشاهان اهل بیت کشف می نماید و معاویه را با امیر المومنین مذکور شد از فاضل و مقرر کرد که هر دو از بعضی
اهل بیت بودند پس بد که چه بگوئی و جنگهای که معاویه حضرت را کشته و او مجتهد بود و خطا کرد و باین
بروی هر چیزی نیست پس شایسته که یک خطا و در با خطا معاویه و با خطا ایما و خطا مجتهدی تمام شد و از جمیع افعال
و اعمال معاویه چون قبیح تر و زشت تر آن بود که با وجود آسانی که حق سبحانه و تعالی در حق حضرت امیر المومنین و تعظیم
و تکریم او نازل ساخته چنانچه بنواحق کاشی فرموده شد هر کجا در مجمع قرآن خدا را آیتی است از کمال لطف و رحمت
خاصه در آن است رسول خود را امر نمود که از آن حضرت دعا را در مبارکه تعانت جوید و احادیثی که در حق
او از رسول الله واقع شده بر اداری او رسول خدا را با قرینه قدرت و فضل و کمال که آن ملعون مخدول مرد
همه را شنیده و دیده بود حکم کرد که بر بنده استغفر الله است حضرت حسین میگردانند و در میان بدان امیر خود
و بر ترکان زهر و سیم میگردانند و کشتن سخن با خاص حق دل بر اندر سید و ذوق بقول و حکام بلاد
ولایت خود نوشت که خطاب را بالا میبرد از حضرت بنامید چنانکه در محال المومنین آمده که در وقت که معاویه بکوفه
آمد جمعی از مردم آنجا که حضرت را حرم جبهان آن اما کفر بود بکلیں و در آمدند و بعضی صوفا العبد نیز از آنجا بود
چون نظر

چون نظر معاویه بر ادا افتاد گفت خدا قسم که میخواستم که تو در امان من در نیایی و منصفی بودم که میخواستم
که ترا بخلایف نام برده می و گفت اگر تو را را خلیفه میدانی بر منبر رود و عیال است و صحنه متوجه شد و بر
منبر رفت و گفت این پیش که مرا میگویند که خود را مقدم خسته و خیر خود را موقوف داشته و مرا امر کرده که عیال طالب است
سبب کنم پس او را لعنت کرد و خدیو را علیه امیر سجده و از بلند آیین گفت ای کاه صحنه معاویه است و او را از آنچه
بر من گفته بود اخبار نمودند معاویه گفت و آنکه تو بآن عیال لعن مرا قصد نموده ای بسیار دیگر ترا با بدت و
تقصیر بلعن عیال باید کرد و صحنه کشت و بر منبر آمد و گفت معاویه را گفته و امر کرده که ناس را بگویم انیک لعن میکنم آن
کس را که لعن علی بن ابی طالب کند چنانکه بعد دیگر با او از بلند آیین گفت چون معاویه از آن خبر در شنید و از
کوفه خارج نمود و نیز روزی معاویه خطیبی گفت که بر منبر رود و عیال را ناس را گوید آن شخص بالا منبر رفته گفت
امیر معاویه لعن علی بن ابی طالب لعن الله علیه یعنی امر و حکم کردم مرا میگویند که لعن کنم بر او لعن هر رخصت پروردگار بر او
از اجتماع این سخن معاویه شمشاد شد خطیب لغو کرد و در بعضی روایا و آرد که در وقتیکه عقید بنز و معاویه
رفت و معاویه بسیار از او گرفت معاویه و گفت بر و بالای منبر و عیال لعن عقید بنز بالا منبر رفت و آن
کلام گفت بعد از آن معاویه گفت که عقید مدد مال یا از من گرفت و مراد ریشا لعن خود در تاریخ طری
مذکور است رفتن عقید بنز از معاویه و مراد ریشا لعن خود در تاریخ طری
بود چون آنحضرت از رفتن او مطلع بگریه و کلامی که در آنجا از زبان بنجر بیاد آورده بر زبان این است
نظم است آن برادر که خورد و غصه غم روز که زود منگاش رنج و الم از آنکه در قوت الشاکتم و زجر ترا کند
ملامت مردم و در کنایه از ابدا بر من از مناجات تحقیق نفی شده که وجه نمیشاید پس بدین بعضی حضرت امیر المومنین
بسیار است که چون و نیز نال و دایه نمود و بسبب حضرت امیر المومنین آنکس اعلام التمه نام بردند و از این سبب شمشاد
آنحضرت را اهل بیت میگویند و در کتاب فضول الحق ذکر شده که بعد از آنکه از دشمنان آن طبقه کراهت در کتاب خود
آورده که روزی معاویه را حکم از لعنت بود عام است خوانند و روزی معاویه را حکم از لعنت بود عام است
را عام بجا خوانند از آن جهت است که معاویه بنزد از اهل بیت و جماعت گویند و در کتاب طایفه آمده که در وقتیکه معاویه

حضرت لاجین از فرزند پید آورده اند در کس که سرور را در آورند هر که در آمدی و کوهی کشتی در حقیقه
الابرارند کوهی که در آن خلفا بر امیه طایفه هر یک طایفه را بهایت و امامت در کتابی باو میدادند که مشتمل بود بر سب
و طعن امیرالمومنین و اهل بیت طایفه که این دستور العبد زد و در منابر و محافل آن کن و آن کنایه
باطفال تعلیم میداد و هر که نام علی بن ابی طالب را می نامید یا طایفه را می نامید یا کشتن یا کشتن یا کشتن یا کشتن
نمان عبدالمکک روزیکه از علماء در مسجد شوق و غم می گفت که در اثنا متعلق شد از فضا به بر نشانی حاشی
عبدالمکک حکم کرد که زبانش سر بید و گفت و اعجابانوز مردم عیال را فراموش کرده اند و در اکثر کتب کور است
که سب حضرت امیرالمومنین به قتل رسید مردم آسمان را داشت تا آنکه عبدالمکک از خلفا بر امیه آیه را حیل آن
رسم بدو این نشانی را بر طرف نمود چنانکه در روز و طایفه فاند کور است که از اطباء بود در محفل که اعینا و اشرف
نبر امیه اکابر و معارف نام جز بودند تعلیم عبدالمکک و فرزند او را و سبکار نمود عبدالمکک گفت این صلیت
بهیچ وجه نیست نباید که ما مسلمانی و کما که طایفه است پس چگونه بهیچ وجه خبری از علی بن ابی طالب و عمر گفت که او یکی از
عظماء ملت است و طایفه است پس چرا او را لعن میکنید عمر روی بجا فرمود که او را لعن کرد و گفت چرا او را لعن میکنید
سکت و مکرر گفتند و سرانبر از خشنودان عقبه میخواستند که گفت که انصافیا و سب که توان عیال
طایفه که دالار رسول خدا را بان فضیلت در منابر است کردن و در حقیقه انصافیه از همه عباد است است
از تو انصاف آید وجود به که عمری در کوع و در کوع و حکم فرمود که دیگر یکسان نباشد حضرت امیرالمومنین
گفت بدو اوضاع را و ابائی امیه خلافت سب است تا بگوید که او را منزه از لعن میکنی که گفتند که گفتند که گفتند که
پیش عمر بن عبدالمکک حکایت میکرد که امیرالمومنین نزد با ما چنین کرد و چنان گفت و فرموده تا او را بر نه
کردند و بدست خود دست نازید و بر او زد و در تاریخ حبیب آمده که منع نمودن عمر بن عبدالمکک خطبارا
از سب و طعن حضرت امیرالمومنین دست نامه بجز بود و است که حضرت امیرالمومنین در حین احوال از دار
فناجیست اما در وصیت خود حضرت لاجین که چنان مکن که مردم را معلوم گردد که مدفن من کجاست که مرا از نبی
ایم بخونست و اولاد من را بکشتن و فرستادن در کتب حضرت را مدفون کنند و موضع قبر مبارک را با

زمانه

باز این هم نمودند که اعدای آن اطلاع نیابند و زمان حکومت هرون الرشید غیر از ائمه علم السلام
بهیچ وجه اقف نبود و سب ببردن بدان مقدمه منور آن شد که روز هرون الرشید در آن حوالا
شکار میکرد و اهوانی چند از چمن جان بان مکان بهشت نشان پناه بردند و هر چند آن مرغان شکار کردن
تازی را برایشان سرداندا باو اقتناع نمودند و بطرف آن مکان شریف نیاوردند هرون ملعون از مشا
آن صورت متعجب و متفکر شده از حضار و ندای خود استفسار این سر نمود و بعد از هم تقصیر و تحسین
گفت که از بدران و اجاد بکار سید که حدیث مبارک حدیث امیرالمومنین در این مقام مدفون است دیگر از کرد
نشت معاویه آنکه جده بنت اشعث را فرستاده بود و قدر زهر از جده او فرستاد تا او را حمله کند و حمله را زهر داد و بدین
سبب از در قناری بقا ارتکاب نمود و برید پلید را وصیت فرمود که حضرت لاجین را شمشیر کند
آن سبب بچیا وصیت پدر را بعد او را و ملعون خود را امیرالمومنین مکرر کرده که بغیر این نام او را اسم
میداد و او را تقدیم رسانید و هر یک از این افعال قبیح و کفران مرده است چه جای آنکه همه قبیح از
یکدیگر سرزند چنانکه در کتاب فضول الحق ذکر شده که از شیخ قاضی حصر رسید که از فضایل معاویه خبری
نیامد گفت پدر او مقاتله کرد با پیغمبر و مادر او خورد و جگر عم پیغمبر را و فرموده او زهر دادند که سبط پیغمبر را
و پدر او کشت سبط دیگر پیغمبر را زاده از این خبیثت تواند بود و در مجموع ایدیقه و در ترجمه دوازده مکتوب
بجهرت امیرالمومنین آمده که در وقتی که معاویه جسدش را از نهانیت و بیت المال مسلمانان بنام داد و ملوی
مؤمنان با ولوت و به سمعک شنی غریبانه و انت کجای غریب موقوف کعظه الزمان نماز به
حیرت مثلاً لایمین المتصدق باعی اخت از خراج مسجد بدار صد که خدا که نیت توفیق یار چون
انکه زنا کرده پوشیده انار این آشنای خای خیر خوار فقالها الهی بقره و التقی لک الود لانی و لا
تصدق بیت چون که زنا کرد و خیر از زان گفتند با و اهل بیت بچا کای بر احوال تو از روز
در خیر کن و تو زنا کن بعیا و نیز صحت ترجمه این کلام مخزن نظام نیکو نظم آورده باجمی تا چند نیم
خلی بر بند طرف و انگاه بغیر کنی او را حرف مسجد تو که از آرام زرشید مانند مناره که سازند برت

۲۳۸ و در کتابی که در تاریخ ذکر شده که معاویه و اولی که در اسلام نهاده و باغی شده و اول
 که بود که خلافت را بخلافت و شمشیر گرفت و اول که در اسلام بظاهر زنا کرد و اول که مسلمانی
 غارت کرد و خاک قبرش را بر سر کس فرستاد که هر که در اطاعت و محبت امیر المومنین پند غارت کند و
 لعین بسیار غارت کرد و بسیار از شیعیان و موالینا آنحضرت را بقتل رسانید و در کتابی که بصفحه الانجا آمده که
 معاویه و در ایام خلافت خود چهار کس از مهاجر و انصاری و اولاد ایشان را بقتل رسانید و در امیر المومنین
 بقتل رسانید و اول که در میان صفا و مروه و راهی کرد و اول که در کفر غلبه پیدا و علانیه بکفر
 شد و از سر و در آن ملکی ساخت و مسیح خوردن کرد و حکم آتش نمود و اول که کتیر ویر
 و ملکیان نوشت و اول که مسلمانی را بفرستاد و اول که کتیر نوشت و آتش به کار
 و فراغ نمود و اول که بود که بموت مسلمانیان کشت کرد و چنانچه در کتاب تاریخ و سیر آمده که در قمر که خیر نهاد
 و فوت لایق و مناسبت با و رسید کلمات نمود و امر فرمود که مردم عیش و عشرت مشغول شوند و کما قال امیر
 المومنین **جميع فوايد الدنيا غرور ولا تبقى سرور فقل للشاميين بنا افيقوا فان نواب**
الدنيا ذوراي خوشوقتي دنيا هم بهم آو غرور بويت نمائيد بجهنم عيش مخصوص ايك شتر اول نعم
ما سرور هوش داريد كه نوبت ايد برور و اول که بامشكران با خنجر بزرگ و اول که بود
که بت فرخت و بت فروز را بر مزاد نهاد و هر سال چندین کشته بت بطرف دهند و دیگر بلاد می فرستاد که فروخته
قیمت آنرا بفروش و متاع آن بلاد دهند و از برای او بجزند و این تجارت نام نهاد و چشم داشت و از آن قسم
و اول که خلافت را در میراث نهاد و اول که بود که ابراهیم را بفرخت و اول
که بود از پادشاهان اسلام که زندان سخت و اول که بود که در محصوره سخت و اول که بود که خواهر را
بخدمت خود خصیصه کرد و اول که بود که خطبه نشت خواند و بسبب آنکه در آخر ایام حیات خویش بواسطه معنی عظم
شکم بر باریختن است و اول که بود که استحقاق یکا بخود نمود و اول که بود که زیاده بر او خود
خواند و اول که بود که بر سر دیوان هرزد و اول که بود که مردم در جوف چهار پانهاه بوخت و اول که
حکم غف

۲۳۸ حکم بود که محمد باکر را بجهت لایق و مناسبت و سرور و اید جهان در جوف چهار پانهاه بوخت و اول که
 بیت در روضه الصفا که کسرت که یکی از راهزنان بر شمع از مردم کوفه بجهت شتر دعوا کرد و قضیه معاویه
 ایشان را طلب نمود و شقی بجا که او را بکلیس و او بر دنا و ادای شهوات نمودند که این مافه تعلق بدشتی دارد و در
 دست کوفی بجهت محرم حکم کرد که کوفی شتر را بدشتی تسلیم نماید کوفی بجا و گفت که این شتر من است
 نه ناله معاویه بهند حکم قلمی یعنی باین نوع حکم گذشت و دیگر تغییر و تبدیلی را بهیچون مردم متفق نشد
 معاویه کوفی را طلبید و رسید که بهای شتر تو چند است گفت این مبلغ معاویه ضاعف آن بوی داد و گفت برو
 عا که بود که با صد هزار کس که نافر از جهنم شدند با نوحه و قوال خواهم کرد و فی الحقیقه اگر اهل بیت نامه از جبر و جفا
 از جبر و جفا از باطل و غیر از شر و ماده از نرفق و امتیاز می کردند با حضرت امیر المومنین و مقام منارعت
 و جدال خصومت و قاتل نمیدانند پس به احاطه جمعی که فردای قیامت آنحضرت خصم او باشد کما قال امیر
 علیه فویل و یل و یل لمن یلقی الاله عبدالظلم فویل ثم و یل ثم و یل لی طاعتی و مرید ضعی بیت ابوی انکه
 چون سر در و نظر با ظلم آید بکتاب خدا ابوی برانکه کم کند حق مرا فرمان مرا نکند و همه و آن متفق
 بدین در نظر این خلاف نبوی است و استیسا بود که یکس را رای آن نبود که در مجلس و گفتگو نماید و
 کسری عیب بخواند و نوبتی طایفه از مردم مصر غم ملاقات او کردند و عمر و عامل حکام ایشان بودند آن
 جماعت را امر کرد که چون معاویه سید بروی خلافت سلام نمایند و در چشم او بزرگ نمایند چون رخصت
 و خول نکبت است ای معاویه ایفشد او را در رعایت مهابت و صلا دید سر اسیر کشته کشته اسلام علیک یارب
 چون از مجلس بیرون آمدند عمر و عرض ایشان گفت که لغت خدا را بر شما با کفر کفتم بر خلافت معاویه سلام کنید
 تا از شما بکیر و شمار برسان و نبوت بر او سلام کردید یا بشما امت کراهیم معاویه سول و پیغمبری
 میباشد که بضلالت و تفاوت دعوت شما کند و در دست شما و ال ایام حاکمانی امتیه لغتم حال شیعیان
 و مجاهد حضرت امیر المومنین نبوکذشته که نه باز برای شرح آن است و نه کوشش تا بشنیدن آن و چندین هزار
 کس را نهند و محبت اید بیت کنند تا بدو و حیال چه رسد و قلع ذریه و اولاد امیر المومنین نبوکذشته

۲۳۹ که فوق آن متصور بود و بعد از آن خلفای بر عیسای نیز سیر و متابعت بر آن می نمودند اگر چه بحکم طهر و نجس
باسلام حضرت خاتم النبیین نمودند و خدا را پادشاهی می گفتند اما باطن آنچه لازم بود عداوت
و قدر و عارت و سنگداری و سایر دنیا و آخرت بود و بعد از آنکه در آن مملکت و قریه و کشتی و کشتی
که در میان افاضلین آن مملکت اول کسی که امر فرمود که در خطبه طرح و منقبت خلفا کنند در میان بر و جود نمودند
و انقیاد بود که وضع این عبت نمود و جمیع اینست معترفند که در آن حضرت رسول یکدیگر در خطبه و خلفا ایشان
تقدیم و در زبان یکدیگر از نجات و نجات و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
جمله اوضاع که با علوی و ولایت که آنجا می آید که در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
بالمعنی ششم و سالت و ایش از احوال و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
مناقب ایشان را ذکر کنند با آنکه این و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین
و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین
در آن مملکت است که از بدیهه و یاری و یاری و یاری و یاری و یاری و یاری و یاری و یاری
مقامات او بود و او در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
فقط پنج تا و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
که هر که را نشود که در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
فاصله است و اینست و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین
نام آنکه با این مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
است هیچیک را موجب این و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین
از دایره اسلام خارج عاقل و اندک اگر کسی از این مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
و این بنا بر آنکه اگر کسی از این مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
خلاف و امامت در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت

۲۴۰ امارت آن زیاده از ابابکر و عثمان و علی و ابوبکر هر یک از اینها و در آن مملکت و در آن مملکت
نمودند و این هر یک از اینها و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
لازم آید که از اینها و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
یزید نیز فضا و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین
بیزارم که از بدیهه و یاری و یاری و یاری و یاری و یاری و یاری و یاری و یاری
که در آن مملکت است که از بدیهه و یاری و یاری و یاری و یاری و یاری و یاری و یاری
و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
و دیگر ما نیز فضا و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین و خیر ترین
و امام فخر رازی و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
آمدن بجای و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
کیت که در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
آنها را در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
چونکه بغیر شهادت رسید و مدت جنگ و جدال حضرت امیر المؤمنین با معاویه و یارانش و یارانش
امیر المؤمنین بودند و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
و سبب از آنکه امیر المؤمنین بدرجه شهادت فائز گشته بودند و بنحویه از آنکه کتبت از پیش و پیش
و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
شب که در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت و در آن مملکت
دیدند و از دایره اسلام خارج عاقل و اندک اگر کسی از این مملکت و در آن مملکت

۲۴۱
شتر و از حمار و جاده کشت و الا انرا که شتر و شتر می بیند با هم جاده کشت مالک از جنگ باز گردانند و قرار بگیرند
دادند و مولوی معنی شتر را باین نموده نظم مصحف و سالی او با و رکن خویش با او هم و هر یک سوی صحت
آورده و وضو و اندازند از در و در قمر و نیز عمر و طریحین چند که را با و شتر آخری زد و در وقت از
این ذکر آن شتر و هم بار که حضرت امیر در ترمیدال و قتال و افا و بغیرت بن طیم از شتر تیره هلاک شد و هر یک
عقد الدار و عمارت و است و حدیث که ذکر آن طویلا در خلاصه که در کتب کثیره و ایلمونین آمدند و از آن
هر که که آنحضرت با ضعیف شد و بعد از آنحضرت بصورت کشید و باز با و بصورت اصحاب و نمودند و آنحضرت گفتیم
ایلمونین هرگاه خدا ترانچین قدر و منزلت عطا فرموده ترا و جنگ معاویه پس برنده جنتی است و عسکرت لایم
فرمود و اعمار خدا ترانرا امر فرموده و چهار کتب با کفار و فاکین و قاطین و مار قین و کذا قسم که اگر خواهم در از کتب این و
کونا خود را در این بیابان هر روز در فرزندم در سینه معاویه دشمن کنم تا را بر راهر انیه قادم می شوی حضرت و
مبارک در از کرد و باز پس شید و در آنحضرت بسیار بود از آن و معاویه و بعد از آنکه خبر باریسد که در این
روز که نام دست مبارک از کوفه بجا بشام در از نموده معاویه را با آنحضرت افتاده و از هر شوش رفت چون بهوش آمد
موسساری از شتر را بکنده شده بود و نیز در آنکتاب حدیث که ذکر او طول دارد از جابر بن عبد الله الانصاری
روایت است که بعد از آنکه یک از این اتفاق بدعا حضرت امیر المومنین منج کردیم تمام ایلمونین هرگاه ترا در راه
الکین قریب منزلت است و پس از خوردن جگر با تو هر یک دفع آن کن پس آنحضرت دست مبارک بجانب هوا نمود
پس دیدیم معاویه بر دست مبارک آنحضرت و فرمود این آن ملعون که شما می خواهید بعد از آن فرمود که ما بنده کن مقرب
خدا ایم سبقت منیکریم گفتگو با و فرموده و چه اقرار می کنید پس معاویه بگفت که شتر و آن ملعون غایب شد از
نظر ما و بعد از آنکه خبر باریسد که معاویه دشمن از و شترش بودند و بعد از غر بار آوردند و از هر شوش رفقه بود
چون بهوش آمد گفت کذا قسم که گرفت مرا علی بن ابی طالب بدست خود در این ساعت و او عجب است حکایت
در محلی که جنگ صفین رو نمود و آن محاربه مقام امتداد بهر شترش و مجلس معاویه را و ضا و منافق
مولای مومنان و سید آمد و هر یک از منافقان آن ملعون فی الجمله مفرق و فریاد و فریاد آنحضرت و دشمنی از فضا و بدو

آنحضرت را

آنحضرت را باین نموده مالک و نوبت بعرو عاصی اخلاص سیدانیر زیاده بر دیگران او صاحبید و مناقب جمیل ۲۴۲
آنحضرت را باین نموده و گفت ایما و حیل و کرم و مروت و مومنان و عیسی که با آنکه هر روز با او محاربه می نمود
ملینایم اگر خباثت آنحضرت و دیم اصلا و قطعا افعال شتر و افعالنا خوش ما را اظهار کرده از او است
از او بخواهد رسید و نتوانیم نمود و عد او بخواهد شد بخیر با تو بخت و در و عیم با تو حیل و کرم و مروت
و نیز کی اوطی که در معاویه که هر چه در اوصاف او بیان نمود اندکی است از کمال او فضا و بدو در آنکتاب
هر روز منافق اتفاق نموده بر روی خود انداختند که که ایشانرا شتر و مومنان و مومنان ایشان بهم شتر
برو شتر سوار شده و در آنکتاب که حضرت امیر شتر چون بارگاه و بدخیمه حضرت رسید از شتران نیز
آمده بیکار از خدمت بارگاه آنحضرت عرض نمودند که خدمت مولای مومنان و پیشوای هدایتان رفته معروض دار
که اعلای آمده اند و خدمت طلب و آمدن بجله بخت نشان میخوانند و ایشانرا عرض نموده است که در خدمت
باید عرض نمایند چون آنکارم طلب ایشانرا عرض نمود مالک شتر و جمعی از مومنان حاضر بودند حضرت امیر مجلس
حضرت انصاف فرمود چون مجلس از غیر خلا کردید معاویه عرو عاصی هر چه از رو بر داشته داخل می شدند
و بر قدم هر دو افتادند و مومنان با ایشان تطف و در طلب باسی نمود و عقی در ملازمت و خدمت آنحضرت قرار
گرفتند و بعد از آن شتر خود را قرار داد و اعتراف نمودند و حضرت انصاف که رفته بیکر نگشت از خود باز گشتند
و بعد از آنکه مالک شتر و مومنان هر دو داخل شدند حضرت امیر شتر نمود و ایشان گفت که این را اعلای ایشانرا
گفتند فرمود که معاویه عرو عاصی هر چند چون مالک این شتر استماع نمود و انگشت ندامت و حیرت بردند
گرفت که کاینکه منم طلب می کنم تا دفع شر آن و شتر را باین نمودم و مالک شتر و اجماع آنرا همیشه تاسف
و پشیمان می خوردند که این شتر و شتر خدا و رسول بکار آمد و بسلامت از دست ما بر و در آن کرم و مروت و کان
ایشان را که مروت و مروت بود که از حقیقت و مروت شتر که هرگاه چشم عمار و کرم و حکم ما کنند و بنده ما آیند از ما
با ایشان ضرر و از آنرا رسد هر چه گفتیم در اوصاف امیر تقیین همچنان هیچ نگفتیم که چند است و در کتاب
بنا و در کتاب حسن الکبار آمده که معاویه و بنو خطبه میخوانند و همانا که از او جدا مردم از کمال متغیر گردیدند

۲۴۹
پاسوی شهیدین است این غریب عیثی فرض عین و ثوابی است آنحضرت از حد و صرافه و نیت
و در اکثر کتب مذکور اللهم اوفنا حج بک و زیارت بک و ائمتنا و مسیطر و باقی
الایمة المعصومین علیهم السلام فهدنا لهذا فی کل عام و از حضرت امام محمد باقر علیه السلام روایت که یکبار
در منزل آنحضرت حاجی و فاطمه با هم بر است و تربت آنحضرت شفا از هر ضرر و در این باب احادیث
بسیار بطریق ائمه اطهار در کتب حجاب و عیثید که در آن است که در خواص تربت آنحضرت است که چون از هر
تسبیح زند بهر کدی که بگذارد و از حق کنند چه حسن از برای او نویسد و اگر در دست داشته باشد و
و میگردانند به شد و در کسر دل را فراموش کند بهر دانه که بگذرد اند از برای او خیر می رسد
و در کتب دیگر از امام جعفر صادق علیه السلام روایت که هر کس خاک لام حین سجده کند آن سجده گاه تا زمین به فتم
نور آید و تربت آنحضرت در سفر و حضر اما آن از هر خوفی ترس و بترسیده که چون در ریاض طوفان
بیدار آید و گشته را به غرق شدن باشد قدر از تربت آنحضرت بر یا افکنند طوفان بر طرف کرد و در اخبار آمده
که هر که در زمین که بگذرد و آن از حساب روز قیامت فارغ است و حساب بهشت می رسد و نیز روایت است که زمین که بگذرد
با هر که در آن مدفون است روز قیامت بر دشت بهشت می رسد و بی هر کس که بگذرد از آن خاک که بر دشت
سرو کافران و کفر بر آن خاک رسد پاک شود مانند کس که در خاک زار افتد و در خبر است که روز قیامت زمین
که با هم می گردانند و در زمین و منفعت اهل بیت نبوت و رسالت را از خود می رسد و با هم و این را با
خود بهشت می رسد و طوفان فضا و فضا فرماید بی آلوده که با به حال که هست که خاک شود و نشود و قدرش است
بر می آید و بگوئی می رسد میگرداندش از شرف دست است و از خواص آنحضرت لام حین مرویت که ما
هر که آنحضرت بآن خاک را ننهد بودیم که در کتب می رسد و چنانچه محقق روم فرموده نظم مر که اگر در آن کوزه و در
تا در آغوش بگیرم نکند که خرازا و عمر می رسد جاودا و از در حق ساند رنگ و در کتب مجالس المؤمنین
مسطور است که حین منظره ای که در ایام که در محرابی که بگذرد در شش شهید الصید که بگذرد که با کفار بود
روز یکبار از یار خود فراموش کرد بر این حیز الله با او گفت که ای برادر من روزی روز خدایتان آید و مرا که
چند کعبه

۲۵۰
چند کعبه پس کدام روز ساز او است بر سر و شعله از این روز که در قدم مبارک لام حین باین شقیان
میکنند تا شش می رسد و در تربت غیر تربت با حواله عین آنکه در آن می رسد خاک قدم است شوم نیست که
این عیثی که امروز در قدم است و در آن روز عددان کشته که آنحضرت است خود بسوی چشمش
فرستاد که چهار هزار کسی سیده بود و هر که دم می خورد و یاد آنحضرت کند و بر قائلان اولی و نفرین کند آن
کس را تو عظیم خواهد بود چنانچه از او درین رقی روایت که بودم نزد امام جعفر صادق علیه السلام که آنحضرت از خود
و بعد از آن اشک از چشمها مبارک روان نمود و فرمود که هر که آب بخورد و یاد حضرت لام حین کند و لعن
بر قائلان او نماید بنویسد خدا او را برای انکس صد هزار حسن و محو کند از نامه اعمال او صد هزار سیئه و بلند
سازد از برای او صد هزار درجه و مثل است که از او کرده باشد صد هزار منبذ و شکر کند خدا او را در روز
قیامت در حالتی که در او غیور و در ششده باشد حق تعالی بر این آفرید تا بگوید روز تربت لعن برین
حکایت بعد از واقعه که بلا می رسد پدید آید که کفار قهر حضرت لام حین آیند و بر کعبه مبارک در
از آن آب بخورند و بدین سبب تخفیفی در عذاب او شود و امید است که خدا او را از عقیقات او بگذرد و حضرت
رسول شفاعت او کند فتم ما قید عیثی آنجا معترفت حسین شفاعت جده یوم کس فلا والله لیس لم
و هم یوم القیمة العذاب و قد قتلوا حین حکم جور مخالف حکم الکتاب چون آن بر که با تمام سید
و بر آب که در دوازده فرشته آمد و از آن عرض آب خورد و لغت بر زمین کرد و بنوعی که جمیع مردم و آن
ملکوند از عیثی ششند و هر که بعد از آن آب بخورد و لغت بر زمین کرد و هر گاه ملعون مرد و پدید
آید بخورد و اختیار لعن بر خود میگرداند و از حق آینه فایده که با و رسید این بود که هر که آب بخورد
لغت دهد در دوزخ و همان و محو از رحمت و مغفرت خدا و میگرداند آب چنانی لعن برین بر کلور که از
سنت و در کتب حسن الکبار آمده که از حضرت امام رضا علیه السلام روایت که لام حین ششند آنحضرت فرمود
که خاموش باشید مگر نشنیدید که حق تعالی چهار ملک از کبار ملائکه نزد فرستاد و گفت که خدا او را از اسلام می رسد
که اگر میخواهد دنیا و هر چه در آن است ببرد و مرا بعد از اعدا الفرت میم یا آنکه جوار ما را خواهد فرمود که در جوار خدا و ملک

۲۵۶ مواخذه او توقف میکنی التی در جواب گفت که بخار کباب را نوشتی است و در اندرون او جا کرده اگر او
نشویند زرد را و تصرف تو انرا که دلا بر من است او مبارک نمودند و بار آورده که بخار کباب جمعی از او رفت
و در اثر تبه التی زرد را و تصرف نکرد و مالک باقی خط و عتاب کرد که این خط در باب از التی همان جواب شنید
و از مولی عتاب که جلال الدین از خواب بیدار شد و از عقیده لصب بغض خاندان نبوت برشت و شیعه شری
کردید و بکربلای معترقه مجاوران استمالیک سپید شد و چون طبع و قدرت تمام در شریعت مباحی است
استغفار و قضا بسیار مدح و منقبت حضرت امیر المؤمنین و اولاد طیبین که حضرت گفته و در کتاب
المؤمنین یا از قضایه او مذکور است و در کتاب فتوح القدس آمده که متوکل فرمود که آب دهان کنند بقر
مبایک حضرت حنین تا غار شیعه و چون آب دهان کردید در روز شنبه مقدس آنحضرت با ستاد و بلند برآمد و
بمنه مقدس آنحضرت داخل شد و آن جای حنین میگویند و در کتاب بصره العوام ذکر شده که این قصه در
در پیش از هجرت واقع شد و در آن روز از راه ظاهر در جمله روز زمین و از صوبت کربلا در شهری
چند و پنجاه کیلومتر شدند و در کتاب حسن الکبار آمده که بفرموده زید بن عقیل را غارت کردند و
کسی در مدینه بکشتن بخوی که خون بقر حضرت رسول رسید و از آنجا غم کعبه کردند و بخینت بر کعبه خشت و خا
کعبه را خراب کرده استار کعبه را سوختند و شمشیرهایشان نهادند و غارت میکردند و در کتاب ذخیره الیقین
ترجمه منهاج الکرامه ذکر شده که بفرموده زید بن عقیل را غارت کردند و اهل آنرا با سیر بردند و قصد
کسی از آنجا از قریش و مهاجر و انصاریان آوردند و ده هزار آزاد و بنده و مرد و زن که معروف و مشهور
نبودند کشتند آنکه خون بر وضه مقدس حضرت رسول رسید و تمام سجد و وضه خون کشت و خانه کعبه را
ببخینت خراب و ویران کرده سوختند و در کتاب البصائر الکلیه ذکر شده که زید بن عقیل را بفرموده کعبه معطر و عا
مدنیه طیب بود و بان آرزو نمیدیدست هر که در آن قریه او دید میکند صبح و غم بریند باب
و بخیم در ذکر فوت زید و بجهنم و اصل آن پلید چو کی فوت او را با مختلفه نظر رسید بعضی از
مارالبعثت و مجامع میزدند در کتاب تاریخ و سیر مذکور است که بعد از شهادت حضرت حنین بانکه زید بن عقیل
بکر در آن روز

۲۵۷ بکر در آن روز خود کفر فاش شد و بدر کفر شتافت و تمام ایام طفت کعبه را که نرسید و عمر او زیاده از
از بیعتش نبود و بعد از واقعه کربلا از هر جا جمعی بر زمین بر سر آورده و جدال با بیعت نکبت شوار
داشتند از غم و اندوه ببار شد و علت او مرضها کربلا کون بروی بید آمد و اطباء از حال کوفت او عاجز آمدند
و هر چند از غم و غش او زیاده و بیعت العطنش میگفت و سر و کشش اما کس و اندیشش نیست
و هر دم میگفت این مار را از فرم رسیده و میگفت آه چه است که در دل من است و این چه حالت است که مرا
رو نموده که یار و کرم در شکم من است و مرا میزنند و در آن روز طبعش بهر بر سر بالین و آوردند
طیب خیمه شاد جل او نمودند و باره بکر بر سر خیمه بسته و او را جمع نمود و کس را در دست گرفت و گفت این
فرو چون زید خیمه را طبع نمود بعد از خطه آن خط را از در و آن یک جسمی بر سر و کشید دید که از دم چند بر آن
جگر بسته است طبعش خیر شد گفت رست بگو که جگر که باین غذا کفر فاش شده زیرا که در کتب خود مطالعه
کرده ام که این مرض میست و انشود مگر که کشنده فرزند رسول افرازان باشد اگر غلط نکنم توانک خیمه زید خیر
از رست گفتن چاره شد تحقیق حال با و کف طبعش لغت خوار بر تو با که از برای هر روز دنیا فرزند
بمنه خود اتعبد ساینده دنیا دار و نه آخرت و آن طبعش از زید بر سر آورده بشرف اسلام شرف
شد و هر روز خوف و مرض زید زیاده شد و خوره در دهان آن ملعون آمد و میگفت که انچه اعنی که
شمیخا بر من در دست دارند از فرم کینند تا در آن خوف و هر اس از فرم خود بر جسته رو بر زمین نهاد و در
زرد با جوی بالا رفته از آنجا بمسجده ای که محاذ آن بود میفتاد و در چند آن ستر احوالهم زدند که چنه کشیف
آن بپس را پیدا کنند میزدند و سر کشیده صبح الاصله ظهور کرد و آن ستر احوالهم زدند و در آنست که بکل
بر آوردند و نموز در شوق شایان آن است و در بعضی روایا آمده که در آن روز و بیمار رسته جهنم شتافت
چنانچه در روضه الصفاه مذکور است که بعد از انقضای خلافت بر امیه طغیانی عیسی قمر معاویه زید بن عقیل
در قمر معاویه را خاک سیاه چری میافشند و در قبر زید شت خاکستر دیدند و عقیل را شغافه خصماء و اشهر
و زنی اخلاقی بیخ فلاح است و ائمه القیمة فاطمه و قمیه صاحب من طلع و در بعضی نسخ میگویند که زید بن عقیل را

از این است بخت در آن حال که در آن آه فرشته بود و آن ملعون بصورتی که گریه و تار و قیامت در آن
 بیایان صورت و پشیمانی از آن میگردید و هرگز نماند و در مختار نامه گفته که چون آن ملعون در کارگاه
 از نظر کشش کم فواید دید هر چند شخص و محسن نمودند از او نشاء و اثر نیافتند ناکاه و از سر نشینند
 که با اتباع ایشان هیچ طبعی جز از ترس و بیکدیگی و وادی از او نیامد از آن افکار که است که هرگز خلاص نخواهد
 یافت چون این خبر را به ملک الکبریکت از ترس بیکدیگی خاک بر سر کنان شد و در تاریخ
 حبیبی باین نحو ذکر شده که نیریز روز شنبه خیر اقدام نموده وقتی که مست و شیو بود و خواب و آغاز قصه
 کرد در آن آنما سفاد و فرق سرش بر زمین خورد و تا بدر که لاسفرد و هیچ جا قرار و آرام گرفت و هر که نقد
 ولای حق بنحید میکند با کشتن لعن نیریز با بک و ششم در ذکر محاسن از احوال خستمال قاتل آن حضرت
 در لولایع و لولایع دیگر گفته که آنکه در آن روز که در محرابی که بلاد لشکر عمر حید بود و در آن روز
 ببلایا مبتلا شد و هیچکدام از آنکه بر زمین خوابیده بود و در خواب با هر یک که نیت نیریز بید
 نموده و در کتاب فضیله الواعظین گفته که حضرت امام حسین امر فرمود که در عقب خیمها و بیوتات خدقی
 بکنند و بر شش زن که مخالفین بودند که در محراب از عقب آمده و بر خیمها نیریزند و کار ابرجای آنحضرت
 دشوار کرد و این جوهره لولایع از آنکه عمر بنیر و ام چون آن خندق آتش را دید و برهم زد و گفت ای کین
 و ایضا حسین از آنکه آتش بر سر نیامد که خود را با آتش نیند آنحضرت فرمود اللهم افرقه عذاب النار و اذله
 اهل ملعون او را برشته آورد و در آن خندق آتش از جهنم سوخت و پیش از این خود بجهنم شاف و نیز در آن
 کتاب آمده که در آن روز که حسین بن علی از آنکه عمر بنیر و ام که گفت ای کین ایضا حسین ایامی پسند شافرات را
 که موج نیریزند شکم را در دو دایره از آنکه است و کشتن با قطره با پیش نیریزت مرگ را پس حضرت امام حسین
 فرمود هذا الوجه من النار اللهم قل لعظمتی هذا اليوم پس در اعطش گرفت و از آب نیریز آمد که آنحضرت
 است و بلکه گرفت و چندان لکب را و زود که نیریزید و نیز در آن کتاب آمده که در آن روز که در آن روز که در آن
 الکندر نسبت آنحضرت بنان در آن روز آنحضرت او را عاریت نمود و آنکه از آنکه از آنحضرت حجت بر او رفت در آن

حاله عظمی

حاله عظمی را عذر او را که نیریزد و عورت برهنه بجهنم و در کتاب لولایع نور ذکر شده که بعد از آن حضرت امام حسین
 استحضری علیه السلام پس از آنکه شهادت داد و پوشید عقدا از او ایستاد و بر سرش نیریزد و شتر خیزد از شتران بار کشان
 حضرت از آنکه کشتند و طعم بخت نکون و آنکه خطم تلخ بود و هیچک از آن ملاعین از آن نکون نشد و در
 که از آن چشید الفو برضی و بکامبتلا شد و بار و فرشته که غارت کرده بودند شتران کشته بود و بر کجاست
 سفید دیده بود و در آن روز که نیریزد از زمین بر شد الا انکه خون ناز در زیر آن کشته باشند و هر بوی خوشی
 از محراب بر آنحضرت تبارج برده بودند بنان خود و او نیز که استعمال کرد و بر وضو شد و در کتاب فضیله الواعظین
 آمده که عمری از آن علیه السلام مقدار از سرخ از آنکه اموال آنحضرت برده بودند بعضی از آن بخر خود داد و آنحضرت
 آنرا بر سر کرد و او را از برای و نیز برف چون زر که از آنکه را با آتش بر دوشید آتش و با نیریزد چون کمر از آتش
 زر که را طلبید و با نیریزد و بوی داد که این در حضور در آتش نیریزد چون زر که در آتش نیریزد و نیریزد و در کثر
 الفراید که بعد از شهادت حضرت امام حسین جابر نیریزد از آنحضرت علامه کرد و بر سر نهاده و اهل عقدا و اهل
 کشت نبوی که با آنکه شهادت کردند و آنکه بجهنم و اشد و نیریزد و در عاصم چون ذراع مقید کشت
 و در وقت الفکر رویت که بعد از شهادت آنحضرت جوهره خضری قتیض طهر آنحضرت از بدن مبارکش بر کشید
 و پوشید در زمان مبروض و در آن قتیض صدقه فقهه و مراخ شمرند که آنرا زخمها و جراحتها بوده گفته اند
 آنحضرت را عبد الرحمن ابن حصین پوشید و مبروض کشت می رویان او فرو کشت و نیریزد
 قتیض آن حضرت را عبد الرحمن ابن حصین پوشید و مبروض کشت می رویان او فرو کشت و نیریزد
 و شهادت علین شد و نیز در آن کتاب ذکر شده که اسود بن خنظل که نیریزد آنحضرت را گرفت و علت جدام بر او بید آمد
 و خوره و جمیع اعضای حیفا و در سقط شد و مالک بن یاسر چون آنحضرت را گرفت و در عقدا عار کشت
 و نه یان یکلف مردم با و نیریزد و نیریزد و نیریزد و نیریزد و نیریزد و نیریزد و نیریزد و نیریزد و نیریزد
 که بعد از آن حضرت پیشان و بجهنم شاف است هر که نیریزد و نیریزد و نیریزد و نیریزد و نیریزد و نیریزد و نیریزد
 کتب کور است که بعد از واقعه کربلا سلمان ابن رفعه موده عمر حدیسی مبارک حضرت سید شهادت کوفه تر و علیر
 این زیاده آورد چون آنکه از نیریزد و نیریزد و نیریزد و نیریزد و نیریزد و نیریزد و نیریزد و نیریزد و نیریزد

۳۶۹
حلم افروزد چون آتش سوزنده بوی خوش نمود از خدای تعالی سست نمود که از آنجا که در کنارش گذارد
ان اثناسیوس را در طربا و اشهره خارجی را از قلعه بسبک ساخته از باطیرو رفت و همچنین جمعی از راه بر
مجنون توبه یارت امیرالمؤمنین بودند و میان ایشان یک خنقی در میان ایشان از مردم هند بود که نسبت به سرور
اولیا و ائمه ناسر اگشت شبی و اثناسیوس را به شیری بکین خنقی از کین بر و آمد و یکیک از آنجا که را بوموده
چون بان زرد کوشی رسید آنجا را بر بوده در میان بریده که در حوالی آنجا بود بر شوم پاکش را شکافت و این
و دشت را از خون و لاله کون سخت و مولوی معنوی سبک ایستاده فرموده است آنجا که که اثناسیوس را سید مرد را
بر بود و در پیش کشید و بعد از آن شیر نیز در آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
ایشان را نیز خود طلبید و در میان سواد و در آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
شدند چون بگذاشت آن خنقی کشید آتش را بر ایشان نمود که در آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
او نمودند کلام در هر دو دنیا چند یافتند آنها را بهم گفت که در آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
که هرگاه بدوی امیرالمؤمنین شیر را قسم دهند از راه یکجا به سیر و دالم و از راه او یکجا به سیر و دالم و از راه او یکجا به سیر و دالم
در شش آنحضرت جدا می گشتی که کانقر نموده که از آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
بجا به سیر و دالم و از راه او یکجا به سیر و دالم و از راه او یکجا به سیر و دالم و از راه او یکجا به سیر و دالم
بتفرع و از راه او یکجا به سیر و دالم و از راه او یکجا به سیر و دالم و از راه او یکجا به سیر و دالم و از راه او یکجا به سیر و دالم
نمیران و از راه او یکجا به سیر و دالم و از راه او یکجا به سیر و دالم و از راه او یکجا به سیر و دالم و از راه او یکجا به سیر و دالم
بهم نشین و نیز از راه او یکجا به سیر و دالم و از راه او یکجا به سیر و دالم و از راه او یکجا به سیر و دالم و از راه او یکجا به سیر و دالم
و در وقت سعادت یافته چون بدر آنحضرت رسیدیم در آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
ما آمدیم و چون که فاصله دور از آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
رسید و نام آن مقدس پادشاه را از آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را

تا خلاص

۳۷۰
تا خلاصه یار از شیر زیان بابی و نهم در این باب حضرت امیرالمؤمنین و اولاد طیبین
او خدا را از آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
بودند و حضرت امیرالمؤمنین آمدند آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
بصورت کشید و یکجا که پوشیده بود و در وقت آن که در آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
کشیدند و او را از خانه بیرون کردند و از آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
بصورت او شد و یکجا که پوشیده بود و در وقت آن که در آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
است که بعضی حکم باین که که مخصوص یک شخص بصورت کشید و در وقت آن که در آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
آنحضرت فرمود که آنکه در آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
مرا حضرت دعا داده اگر اذن میداد یعنی در قمار ایشان تاخیر واقع نمیشد و نیز در آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
بناطیغ بیهوش و در آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
و اما آنحضرت بصورت کشید و در وقت آن که در آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
منابع مرقوم از اصنع مناجات منقول است که روز در خدمت حضرت امیرالمؤمنین بر ما میفرمود که از قریب پیش
آمده گفت که اکثر جاسوس و بیم کرد بسیار از اطفال آنحضرت از رو غضب گفت در شوال یک چون نظر
کردم یک سیاه مردم چشید و عمو می کرد و بر زمین می غلطید نگاه آنحضرت بر خرم آمده دعا کرد آن شخص بصورت
اصحاب باز آمد و در مقدم آنمطهر العجا بیهوش و نایب نمود و در کتابش را قنوار الیقین از آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
که روز در خدمت حضرت امیرالمؤمنین بودیم در وقت آن که در آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
بود که شخص بجا که تندر آنحضرت آوردند که از آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
گفت اخ یا کلین الفور نیز بصورت کشید و عمو می کرد و در آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
وزار و التماس و باقرار از آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را
بسیار از آنجا که است که از آنجا که اثناسیوس را سید مرد را

۲۷۷ آنحضرت ابد الابد از روز بخت و خلاص شدن پند بپایین که سزای قاتل و چه با و این یک نوع عذاب است که مشاییده
یقین که این طبع ملعون را هر روز بچندین هزار تن مندرین و سخت تر و بدتر در علم بر رخ مغرب اند و مدت و تار و قیامت
در روز بخت و چه عذابها و عقابها و چه نوع بلا و مصیبتها از برای او حضرت قاتل از اجلال آ ماده و مهیا کرده باشد
که آنکس از روزی است که او گفت که عبد الملک را از من پرسید که روزی که عیسی علیه السلام مقتول از روز
چه علامتی بگفتیم که آن روز هر سنگی که در دست لعین میزدند در زیر آن خون بود عبد الملک چون آن
بشنید گفت نم تو در این بخت موافقی یکدیگر و نیز در آنکه از حضرت خاتم امین منقول است که آنحضرت اینها بر سریم
که یار رسول الله بخت ترین مردم چه کسی است گفت آنکس که نام صالح را بگوید و دیگر آنکه تیغ بر فرق تو زنیاید و همچنین
در آنکه از آنکه در شخص از بعضی معاندان اهل بیت رسالت نیز منصوص و انقیادیه بهشت و اقرار اخذ در حق
حضرت امام جعفر صادق نمود پس منصوص آنحضرت را طلب نمود گفت فلان بن فلان را خبر داد که توانی که او فرمود که اگر او
حاضر کنی خاطر نشانی تو کنم که آنچه در حق گفته افترا و بهتان است پس منصوص آنحضرت را طلب نمود گفت و چنین از
جعفر بن زبیر را وی گفت که گفته ام و شریع بستم خوردن نمود و نام فرمود که رخصت ده که چون من بخورم از او
قسم دهم که گفته ام فرمود که بگو برست فرح و حال و قوت و اجابت و قوت و قولا القدر جعفر که او را چون
به بخت خون گرفته آن کلام بر زبان آورد و خط بر آن نگذاشت بود که بای بر زمین میرد و با بخت رفت
با چون توانی هر آنکه دم از دشمنی دهند مشکل را مانده بشم که نیم دم خصم ترا مانع بگوید از خیر و جود
سور عظم و در کتب سابق المناقب از بیع حاجب منصوص و انقیادیه و آنکه آمدند نزد منصف و امیر و از اهل
باب پس ایشان را نیز منصوص و گفت شما و از آنان که در آن روز از ایاام موسی بن عمران و تحقیق که جعفر امام
بن شهاب سحر و کاهن است پس چنانچه شما سحر بجای برید که او از آن عاجز باشد شما را جایزه و مال بسیار عطا کنم
پس آن سحر را بآنها منصوص و سماع و در رنده ترتیب دادند و هر کدام از آن جماعت صورتی که خست بودند از آن
در بهلو خود گذاشتند و منصوص و بالاخر آنست و بایک که آن حضرت امام جعفر صادق را طلب نمود چون آنحضرت
داخل مجلس منصوص دید آنچه را که بخت هر ترتیب داده بودند چنانکه بآن فرمود که ما شما را آیت شریفه را از آن

چون خدایم

۲۷۸ خدایم مندر آن جنتی که باطل است سحر بر آن کار دارد روزگار موسی بن عمران پس آنحضرت با و از بلند ندا فرمود
که ایها الصوت المثلث المیاخذ و احذرکم صاحب ذن النعم فی الصوت های مثل است شد که برید هر یک از شما
خود را بفرمان خداست پس هر یک از آن صورتها سیج و گرفتند صاحب خود را و در هر یک یک خوردند و منصوص
در بالای تخت از پیش رفت چون پیش آمد گفت پناه ببرم بخدا یا ابا عبد الله بن موسی که بدستی که توبه کردم که با کشت
نکنم بچندم که در آن روز آنحضرت فرمود که از آن روز که در آن روز که تو کشتی من منصوص و یا عیسی علیه السلام فرما سباع
که رو کنند این را آنحضرت فرمود که ایها الکرم و عیسی علیه السلام را که فرموده بود این صورتها نیز خوانند که در
این سحر را و در کتب قبوسه القدر احسن الکبار مذکور است که هر دو از آنشید مغری را طلب نمود و با و گفت که کار کن
که کاظم در حضور من و منفعه شود و نملعون قبول آن امر نمود چون نام بگفتی و در حضرت و فرموده بنیاد آنحضرت
لام موسی کاظم دست مبارک را از نمود که بر دارد و معوم غمی خواند که آن از پیش آنحضرت طیران نمود و در رشت و
ملعون شریع بگذاشت که و لام الصوت شریع را فرمود که در نقش بود که بکیری دشمن خدا را در آن کشید از مکان
حرکت نمود و آن معوم فرمود و در وادها مجلس میپوشیده میفانند چون بخود آمدند و گفت که انشیر را بگو که
آن شخص معوم را رد کند یا بایع فرمود که اگر عیسی علیه السلام حاکم شود در این صورت شریع را بگو که
و دیگر از شما اهل بیت رسالت که در دنیا بخاری کردار و گفتا خود گرفتارند جمیع بر زمین بود که در حضور ما نشوید
با حضرت امام ضامن بن موسی الرضا شریع گفت که بنموده ایانه و کت ساخانه با حضرت ملوک نمود و با حضرت گفت اگر آن
میگوید و نام و شوای مردم تو را و دعای تو در درگاه خداوند سبحان است این صورت شریع که بر او ساجده و میامون است
بر من مسلط و از آن باران مقدس فرمود که اگر آن بنشیند و حبس لایتم لملعون شریع است و مولای من و من آن صورت
کرد که آنجا حیرت و حضور من از من دید و خورد و از چپ پیدایش اثر نگذاشت و این خود و در کتب فریقین مذکور است
و چون طلب صحت همین قدر گفتا که اگر خواهد که مصلحت من مطلق در دعوی او اخبار از او دیگر کتب
ناید و در کتب شریع انوار الیقین و در بجه المنابع و کاشف الحقیق است که در آن و کتب عیسی علیه السلام مشعبر و فرمود
متوکل و در کتب لام عیسی علیه السلام بود و فرموده اند خستند و بنموده ام تبه بر مرتبه که نام بخواند بر در و مان بهشت

۲۸۳ الذی هم فی مختلفون آنچنان خبری که ایشان در آن اختلاف دارند که معلوم این روایتان یعنی زود باشد
که بدانند حقیقه خلافت او را در توحید منکر و کفر ایشان در قریب سوال کنند چنانکه هیچ متبیر در شرق و مغرب نیست
مگر منکر و کفر را سوال کنند از ولایت و خلافت عیسی علیه السلام باین طریق که بعد از خدا و رسول کدام تو گویستی بود
کنا که مضافی از حافظ ابو نعیم که از علمای اهل سنت است روایت کرده که در تفسیر آیه کریمه عیسی علیه السلام علیه السلام العظیم
که حضرت رسول در وقت تلاوت این آیه فرمود که بعد از من کسی که از من بزرگتر است و ولایت عیسی علیه السلام را در قریب ایشان پس
نمایند هیچ کس در مغرب و شرق و خفا و دریا مگر آنکه چون از دنیا برون رود و ولایت امیر المؤمنین از او بپذیرد
منکر و کفر و سوال نمایند که خدای تو کیست و دین تو چیست و پیغمبر تو که بود و کلام نبیین رسول خدا میداد
نست و نیز در آن کتاب از عبد بن عباس مرویست که سید بن ابی طالب فرمود که از صراط گذشتن ممکن نیست با آن شخص کتاب
ولایت عیسی علیه السلام باشد و نیز در کتب اهل سنت است که در آن زمان که از دنیا برون رود و در تفسیر آیه کریمه
و نفوهم انهم سؤلون از ابو سعید خدری روایت نموده که حضرت رسول فرمودند که انهم سؤلون عن ولایت
عیسی علیه السلام یعنی خلایق همه در روز قیامت سوال خواهند از ولایت عیسی علیه السلام و در کتاب کشف الحقی از
صراط مستقیم در تفسیر آیه کریمه قل انی هدانی الی الصراط المستقیم از مجتهدان روایت نموده
که حقیقتی که خطاب است عیسی علیه السلام فرموده با همه بگو و بر بنده که ظاهر آن که غیر من و فرستاده خدایم است
نموده مرا الشیخ بنوری و محبت عیسی علیه السلام و در کتاب معانی الاخبار از مفضل بن عمر روایت است که سوال نمود
از حضرت امام جعفر صادق از منی صراط آخرت فرمود که صراط طریقی است که بانشاء میشود خدا تعالی و صراط
در تمام صراطی است و در دنیا و صراط طریقت در آخرت صراط دنیا آن است که هر چه است اطاعت او پس کسی که
نشیند در دنیا و خود را حق و او را ندانند و پیر و او کند هدایت یابد و بگذرد از صراطی که او حجت بر حتم است
در آخرت و هر که نشاند در دنیا حق را و بگذرد قدم او از صراطی که در آخرت است و بگذرد در آنش و فرخ
و نیز در آن کتاب از حضرت امام جعفر صادق روایت از قول خدا تعالی صراط مستقیم که امیر المؤمنین است و نیز در
آن کتاب از حضرت امام جعفر صادق روایت که هر که بگوید یا عیسی در روز قیامت منشیع من و تو و جبر صراط و کج است از

صراط الله

۲۸۴ از صراط تواند گذشت مگر آنکه ابتر شد از ادب نبی و نیز در آن کتاب از حضرت امام جعفر صادق روایت است که چون آیه
کریمه و کل شیء احصینا امام حسین زنون بود و چون استند با یکدیگر و گفتند یا رسول الله ما در امام حسین تویی
است آنحضرت فرمود که گفتند و ادب خلیل است فرمود که گفتند و ادب قرآن است فرمود که پس وی بفرستاد امیر المؤمنین
نموده فرمودند که این آن امام است که در سر خود خدا تعالی را و علم هر شی را و و کعب بن جراح در تفسیر خود آورده
که مراد از آیه کریمه هذا الصراط المستقیم است که خدا یا را را که ان ماراجبت مصطفی و اهدیت و اعان علی طایب
و فاطمه و حسن و حسین و در کتاب توحید آمده که از تفسیر آیه کریمه و انک یبدل الله سائر الامور است و کان غفورا
رحیما از حضرت امام جعفر صادق روایت نموده که فرمود که مراد از آن تفسیر است که را را روز قیامت یا بکار
حب و خدا تعالی متوجه حب او میشود و مطلق میشود در حب او هیچ کس از مرده و چون آن مؤمن مطلع بر کتاب
خود شود و اقرار و اعتراف نماید بر سبب استیلا خود خدای تبارک و تعالی را از نامه عمل او محو کند و در عرض
آن حجت ثابت نماید پس امر میکند او را بر حق در بهشت فرودان این آیه از برای کافران و مذنبان است
پس در مجمع البیان از حضرت امام رضا روایت از تفسیر آیه الباقی عن ربنا ان الله انزلنا من السماء ماء فاحی
به ولایت اهل بیت رسالت بشمار کتاب محبت نموده توبه از دنیا برون رود و او را در بزرگ عسارت از وقت نزع
صالحی مشغول گرداند که چون خدای تعالی بخواهد او را از دنیا ببرد که از او سوال نماید و در کتاب فیهما القدر
از حضرت امام رضا روایت است که در تفسیر آیه کریمه ثم لنسلمن لیس فی الغنیم ادان فیهم ما اهدیت آیت نور ایمان
بر تو و علمیت نشانه هدایت و تعلق است و در کتاب جامع الاخبار از حضرت امیر المؤمنین روایت است که حضرت رسول فرمود
که هر که بخواند یا عیسی در روز قیامت منشیع من و تو و جبر صراط و کج است از
فرمود که هر که بگوید یا عیسی در روز قیامت منشیع من و تو و جبر صراط و کج است از
میشود پس این آیه را حضرت رسول خواند آنکه لا یغفران لیک فی غیر ما ذلک لیس فی غیر ما ذلک و محبت
یا عیسی خدایم آمرز و هر که او را شکر بیاورد و آمرز و بغیر آن هر که او را شکر بیاورد و بغیر آن را و عیسی را و
گوید که حضرت امیر المؤمنین فرمود که گفتیم یا رسول الله این از برای شکر است فرمود که بگو یا عیسی در روز قیامت منشیع من و تو و جبر صراط و کج است از

۲۸۷ خدا را آمرزیده و ابریت و شیعۀ تراویح شیعۀ آمرزیده و در کتاب کاشف الحقیقه که هرگز نیکو
در کتاب خیر نفی که در حضرت رسول در جبهه کرمی فرمود الهی علی و لیک اغفر لکم ذنوبکم یعنی بار خدایا بجزای عباد و یکتا
بیامرز مرا که نبوت است و نیز در آن کتاب گفته که در روز مبارک چون سه نخلین امیر المؤمنین و فاطمه و سبطین
داخل عباي خود کردند و دست مبارک بدعا برد و فرمود که اللهم شرفی و زهرتم محمد بن عبد الله حشرکم مراد
زمره طایفه که دستدار این مجمع باشند روایت که روزی مؤمنان و سرور متقیان امیر المؤمنین حضرت رسول علی
فرمود که یا رسول الله طلب امرش کن از حق تعالی از برای من حضرت شیعۀ کانیات هر روز دست مبارک بدعا فاضل حاجت
بر آورده فرمود که خدایا بجزای امیر المؤمنین و امیر المؤمنین بیامرز از این مناجات حضرت امیر و تعجب نماند حضرت رسول فرمود
یا علی خدایا که جامع در قبضه قدرت اوست که در نزد خدایتعالی تو عزیز تر و مکرم تر ندیدم که او را شفع امرش شود
امر زنده کنایه آن نام زای بی بی حق تعالی سئلت نمودم بحق بزرگ که ترا در نزد او که ترا بیامرز و در کتاب شافعی
انوار الیقین آمده که حضرت رسول جناب مؤمنان فرمود که یا علی اعمال شیعۀ ترا بجزای من بکنند جز در روز
جمع بیست و دان یوم از گردار نیک این و طلب امرش میکنم از برای کنایه این و در کتاب فیه فیها القدر طوط
که حضرت رسول فرمود که اولی العبد حبنا الیه البیت غیر اول خبر که از بنده کن سوال کرد و شود حب
و تر ابریت نبوت است و نیز در آن کتاب آمده که جمیع بنیاد شیعۀ معراج حضرت پیغمبر کشف شد ما معجوش شدیم
بشهادت الاله و اقرار کردن نبوت تو و ولایت علی علیه السلام و در کتاب شافعی المصطفی للشیعۀ المصطفی
و گفته که حضرت رسول در داخل خانه روضه قبول شد سرور پیغمبر و سلام آورد مؤمنان بعد از روز سلام فرمود
که یا رسول الله که زنده کن من را بر سر و وجه این روز پس سیدنیات فرمودند اندک که در کتاب رت در هر روز
بدانکه درین عت فرود آمد بر خیز و گفت که ملک جلیل تر اسلام میرسد که در کتاب رت ده عی که شیعۀ قواز
تابع دعای همه را به پیش کشند و چون حضرت امیر المؤمنین این رت رسانید بجا که فرمود و در کتاب رت
و گفت که او را خدا جز که بخشیدم بشیعۀ خود و نصف حشر خود را پس حضرت فاطمه و سنین هر یک خدایا را کو
گرفتند که نصف حشر خود را بشیعۀ خود بخشید پس حضرت رسول فرمود که نیستید ما که برتر از من گواهند
بر حق

۲۸۸ بر سر و در کتاب که بخشیدم بشیعۀ خود و نصف حشر خود را و خدایا جزای خود که نیستید ما که برتر از من
بجفتی که آمرزیدم جمیع بنیاد شیعۀ و محبت را و دلید این قول خدا را در قرآن مجید ان الله یغفر الذنوب
جمیعا و در کتاب فیه فیها القدر آمده که در شب معراج در آسمان چهار خانه دیدم از یاقوت سرخ جبرئیل گفت یا محمد
این بیت المعمور است حق تعالی تقدیر آن را و در این بنیاد از راس این خانه را آفریده داخل این خانه نمودن آن
و چون داخل جمیع بنیاد شد آمد گرد و بعد از تمام نماز از حضرت رب العالمین خطب آنکه ای سید المرسلین این
پیغمبر من است ای ائمه اینان تو برای هر فرستاده بودم که هم از رسول حق تعالی را پیش از من برای هر فرستاده
گفتند ولایت و محبت و مودت علی علیه السلام و در کتاب رت و الواعظین گفته که حضرت رسول فرمود یا علی
بشارت و شیعۀ و انصاف خود را به حضرت اولی و طهارت رسول در جمیع ایام است بخداست در شمس است
خدا تر این از چهارم کشف و ده دانیده است خدا تر این از پنج فرستاده خدا تر این از شش چشمها
ایشان که بر شوی و ضیاء آن انوار طهارت است شمس بر شمس است در وقت فقر از چشمها و دلهای
این معنی غنی میکند خدا تر بعد از این است ایمن و محفوظ از خدام هم میرز کن و شمس است این
و هم ایشان باز خواهند بود در شمس و در حال این باب و در کتاب طوط جعفر و در کتاب رت که حضرت فرمودند
که خدایتعالی غفور و برداشته از شمس شمس خصلت جنون و خدام برص آینه و ولد زنا و یک شیعۀ از این
شمس محفوظ و در کتاب فیه فیها القدر از حضرت رسول مرویست که حضرت فرمودند که هر روز در این
نفع ده روز در وقت موضع قبول شدت ان موقع عظیم اول نزد و قایلیم در قریب در وقت شوم چهارم نزد
کتاب پنجم و وقت ششم و نیز از هفتم وقت عبور از ضراط و در کتاب طعنات از حضرت امام جعفر صادق روایت
که حضرت فرمود که هر وقت که این است نبوت رسالت میرز کنایه از بنده کن خدایا بجزای من و بگو
بر که از درخت و در کتاب ایام طوط که حضرت از حضرت رسول فرمود یا علی تمام شفاعت کنند برای شیعۀ
تو فرود قیامت در وقتیکه ایستم در مقام محو که تمام شفاعت است پس بشارت این از این مرده با عی فرود
نموده است و در پنجم در حکم خداوند مردم بدویم یا علی شارب کوشتر نشند و انگاه و نکند و در باغ

۲۹۱ جمیع دروی با خط آورده چنانکه ترک دکان دار نمود و با قفس میگذرانید اتفاقاً روزی از نواصب بود
 بگذشت نشنات گفت چرا از ولای خود طلب چیزی نمکنی او برایش و کوفه خاطر جان خود چون در حجاب
 شد حضرت رسول را در عالم خواب بدید که نشسته است لام حسی در پیش آنحضرت ایستاده است گفت چون خرم سلام
 کردم جواب سلام مرا از سر محبت باز داد و با امام من گفت که بیدار شو که دلم برادر و خوش از ادای ما گاه
 امیر المومنین از پیش حضرت رسول برخواست و گفت ای امام او آورده ام و کیست بدو داد پس گفت باید قصداً
 حوایج فرزندان من میکردم بهمانجکه قبول دارم چون بیدارم نمیدادم بدست فرمود چون نگاه بدو نمودم
 بهمان مبلغ بود و برکت در آن چنانکه در کوفه از غریب تری بود با منی روم چه کند مفارقت از یکدیگر گویند چه در
 تخم اعمال تو بر کوبم به حال از روی امید جزو غایتانم جز دیگر آنکه من نه تن خواست با علیت تا دانا
 با منی علی که لای کفر افروخته است در راه محبت و دینی بماند در مرتبه عالیه است عطا اما حق در آن نیست
 است بارگاهش پس سواد بهیچانین که در یکجا نمیتوانند و محال است که بحدی علی و آل الله باز آید
 یا عیسی و الیکم بر تخیل غایب لغیر مومنان که کن معتمد الحیات الیک و اتفاقاً خبر هر دل که در
 هر علیه صدق است خالص زایان بیت شریف است هر خبر که بشنید که در آن چون قبله نماز و برکت است
 با جلیل سیم در ذرات آیات احاطه و روایا که در آنکه مبعوث شد و حضرت امیر المومنین و آنکه بزر
 صلوات الله علیه و علیهم اجمعین بپرستند ایشان نخواهد دید و هرگز از رزق نبات و فلاح خواهند یافت
 و ایشان را از طاعت و عبادت و فایده نیست سبب تخیل که در آنکه در کوفه است در دکان جهنم طبا
 کن و در کتاب فیهما الفصل آمده در تفسیر آیه که یومنون بالآخرة عن تصور اوطاننا
 کیون یفید بیک اجتماع که ایام بقیامت غرض از امر اقامت و راه است برکنارند و محدث جنل گفته که
 مراد از امر اطمینان و آل محبت و این مر که از آمدن طبقه ضاکه است از حضرت امیر المومنین روایت نموده که
 آنحضرت فرمود که مراد از آنکه آنجا عتد آنکه برکنارند از ولایت مابین بنابر این منصرط است قیامت و محبت
 اهل بیت است و نیز در کتاب فیهما الفصل از اخبار الرضا نقل شده که کلمات فرمودند که مرا هم بهشت
 برکن

۲۹۲ برکن که بر اهل بیت فرستادم که فرمود مرا هم بهشت برکنان است که از کفشدانان و مرا هم بهشت برکنان
 و معاون مبعوثان ایشان و بعد این آیه را خواند اولیاً لخلق لایم الاخرة و لایکمل لکم ولا یظلم لکم لولم یقیمه
 و لایزکم و لایم عذاب الیم یعنی اگر و هرگز که نصیب نیست ایشان را از رحمت الهی در آخرت و حق نمکند حق تعالیان و نظر
 نمکند بوی ایشان در روز قیامت و پاک نکرد انداختن از از لوث کثافه و مرآت نه است عذاب و درناک با منی
 بهر چه عیال اینها است آینه دین در روز قیامت به ذکر عیال و آل در روز قیامت که سنجید بود و زیارت
 و نیز در کتاب آیه است از رسول الله از جبرئیل از ملک طیب علیه السلام که حضرت غفر فرمودند که هر که دشمن بدو است
 من حقیق که او بیرون آمد بکنند و هر چنگ که در باطن است من حقیق که فرود آمد بر او عذاب و هر که تولا کرد بغیر ایشان
 فرود آمد بر او غضب من و هر که غالب گرداند بر ایشان غیارت من حقیق که مر از از و اندا کرد پس مرا درست
 آتش من رزق و در کتاب مشارق انوار الیقین از ابن عباس روایت که سید کلمات فرمود که دشمن بیرون می آید
 از قبر و در کردن او طوقی باشد از آتش و بر سر او شایطین نشسته باشند و لعن کنند او تا آنکه بجای قیامت برسد
 و نیز در کتاب به حیر که در آن طوطی دارد آمده که حضرت سید المرسلین فرمودند که سید که مرا برای خلق نبوت
 و است فرستاده که اگر یکی از شما بهر چه پادشاه در دنیا کن جرم و مقام را بهر عبادت حقیق کند نه هزار سال
 و دایم هم و مقام لشکر باشد و او را بر روی زمین طلا و انصاف کند در راه رضا خدا و عبادت
 هم مملکت باشد و جمیع آزاد کند و بعد از آن شهید شود دنیا صفا و مروه و دشمن در عیال طاقا کند
 خدا را روز قیامت و قبول کند سیدیک از عبادت او را و او سر نکون بشی من رزق انداز و نظم که همه عمرش
 حق گذار غیر عبادت نکلی هیچ کار در حرم کعبه عبادت که کعبه صدارت کن حاکم که که فرستاده حق
 گفت شود بر تو رزق برورق با همه ثمر و کرات تو با همه ثمر و مقامات تو کن بود و هر عیال در دولت آتش
 سوزنده بود منزلت و در کشف الغم از امام علیه السلام روایت که حضرت قائم انبیا فرمودند که ای امام بشنود و گواید بشن که
 اگر کسی هزار سال خیر از راه مابین رکن و مقام عبادت و عبادت او غول شایع و جود این عبادت عظیم تر عیال
 دل و دنیا و آخرت او دشمن او حضرت پروردگار و خداوند قهار او را بنکال عظیم و عذاب الیم مبتلا گرداند

۲۹۹ است که نشیند و برابر داند حضرت رسول ابابکر و عمر و کفر ابوبکر و عیسی علیه السلام و حدیث دیگر در کتاب فضول
 احی آمده که مجری ضایق فرمود که بر ساق عرش نشسته بودیم بر آن لاله لاله که در حجر رسول ابوبکر العقیق و عمر
 الفاروق و عثمان بن النورین ایضا بنیدین و بجا شاک خدا را نام نامی خود را و اسم که امر سیکل نیات را که بک
 و مظهر انداز همه کبار و صفای قرین کذاب نام جمعی که مدتهاست پرستیده با و چهار دانگ عمر خود کافر شده و آیا
 کدام که از افعال فیما بین اعمال که به ایشان که علمای شام در کتابهای خود نوشته اند باعث ایشان که نام آن پد
 و نیان قرین ام حضرت عزت جل جلاله و برابر نام حضرت رسول بنام شد و دیگر از احوال باطله آنکه حضرت
 فرمودند اینجا کالتجوم با هم اقتدیتم اهدتیم یعنی اجماع بطریق سار که تدبر کدام که اقتدا کنید و راهی
 خود نمایند بهر آمی باید ای صاحب جلاله کلام فرجام خود را بنویسید بر یک از اصحاب آنحضرت اقتدا توان کرد این
 خصوصیت باید که بر آن در رفیقش ندارد و حضرت امیر المؤمنین کی از صاحب بود و جمعی که بعد از رسول اقتدا آنحضرت
 نمودند بهر آیه یافته بنیدین بر آنما حکم بر کفر و فتن اجماع میکنند و دیگر علمای شام جمیع اصحاب نام میبردند که
 که مرشدند از آنجمله ابن ابی سرح که کاتب وحی و از اصحاب آنحضرت بود و مرشد و چون بخاکش که در خاک او را
 قبول کرد پس این قرار با این شرح و امثال او اقتدا توان کرد و دیگر از اصحاب جمیع منافق بودند مثل اصحاب عقبه
 و اقتدا بمناقی باعث هدایت نمیشود و علمای شام در آنکه کتب خود ذکر نموده اند که ابابکر و عمر و عثمان از اصحاب عقبه
 پس فایده که از وضع این حدیث بتوسیر آن بود که مقتدا یا و اما خود از مرده فقیهین و ائمودی
 فتنه ما قید شر صحابه که جمیع کالتجومند و بعضی کواکب می شوند حدیث دیگر که سیکل نیات فرمود
 ابوبکر و عمر سید کول اهل اجماع یعنی ابابکر و عمر بهترین کس اهل اجماعند و کمال کسیر گویند که در میان
 سنجیده شد و در کتاب احتجاج آمده که یکی از انتم در حضور من کفر می کردید و من می گفتم که چه می فرمایید و گفت
 این حدیث آنحضرت فرمودند که این حدیث کذب محض است از برای آنکه اهل اجماع تمام جوان خواهند بود و هر
 بهشت که نخواهد بود و این حدیث را وضع نموده اند بنی امیه ضد حدیثی باشد که سیکل نیات فرمودند که احسن
 و احسن حدیث بنی امیه اجماع و خواسته بطور قاطع در مقام جواب این حدیث موضوع بطلان آمده می فرماید که
 قطع نظر

قطع نظر از آنکه این حدیث موضوع است احسن کتاب استخاشه که از علمای اهل سنت است بر او باین حدیث ۲۰۰
 اعتماد دارد و میگوید که از روایتی که ما رسیده که حضرت رسول فرمودند که اهل بهشت و اهل بهشت خواهند شد
 در حدیثی که جابر بن عبد الله بن سمره روایت کرده است که سیده بنده و هرگاه چنین باشد پس کمال در بهشت بنا و ابابکر و عمر و بنی امیه
 نخواهند بود و آن منافق در بهشت داخل شوند و بعضی از متعصبان آنکه و گمراه در مقام جواب یار و همیش
 خود را آمده گفته اند که بنویسد این حدیثی که جمیع کتاب استخاشه ذکر کرده است بر قول ائمه آن حدیث اعتمادی
 نباشد و کما نیز داخل بهشت خواهند شد و میفرمودند که مرقد کتابی صلی الله علیه و آله و سلم تمام جوابی آمده
 میفرماید که بر فرضی که این حدیث در محمل اعتبار اعتماد نباشد و قول صاحب کتاب استخاشه را قبول نکنید پس چه
 میفرماید در این حدیث که علمای شام در حدیثی بنیدین و هیچ کدام در این حرفی و تراعی نیست و در صحاح است
 و دیگر کتب ثابته است که رسول بنی فرمود که احسن حدیث بنی امیه اجماع یعنی حسن و حسین بهترین جوانان اهل بهشتند
 لازم آمد تعارض میان این حدیث که سید کول ابابکر و عمر و سید جوانان ابوبکر و عمر و بنی امیه و بنی امیه
 از دنیا جوان بودند و در سن کسول بودند و هرگاه خدا تعالی بعضی را جوان کند و بعضی را کسول و اهل بهشت داخلند
 عدالت بعد بنام شده و این محض کفر است و دیگر آنکه علمای شام در صحاح است غیره ذکر نموده اند که سیره زنی فحش
 سیکل نیات آمد و التماس دخول بهشت نمود آنحضرت فرمودند که سیره زنان داخل بهشت نمیشوند سیره زن کبر
 افتاد حضرت رسول فرموده است که مرا ج که حقیقت فرموده انا انما ناهن انشاء فجعلناهن ابکارا خلاصه
 منع آیه آنکه آنجا خواهند بودند و داخل بهشت شوند و ملاجرا این حکایت بی نظم آورده نظم کرد آن زال کمال
 سؤال از بنی امیه فرخنده خصال آنجا که میگوید که یکدیگر دختر و شیرین شوند که در آن منزل بکین شوند و نیز
 با اتفاق فریقین حضرت رسول فرمودند که اهل اجماع کلام فائده لای دخل الف یعنی اهل بهشت همه جوانانند
 و سیر او داخل بهشت نمیشوند و صاحب کامر میفرماید که اهل قبل اتفاق دارند بر این که سیکل نیات فرمودند
 الحسن و الحسین بنی امیه از اولین ابوابی خیر منما و مبتدیان بعد از اده ابرار و نقیض آن نموده این حدیث
 وضع نموده اند و الا در بهشت کول و بنی امیه و هر که در بهشت رود لام حق امام بن سید و مهتر ایشان باشند

۳۰۳ تا و ن طلا در مطنج حدیث بود مال بکر در برابر مال او چه میخواند و اگر این لطف و مهر با نعد از جرت بود باز در
تواریخ مذکور است که ابابکر شری چهار صد و هشتاد و دو وقت رفتن بدین حدیث بود و رسول الله چهار صد و هشتاد
او را ندان بر آن سوار شد و در مدینه ابابکر محتاج بود و یا در نصار بود و نیز در خرا و آما بر در رخسار میکرد
و پدر کور و عاقر و محتاج خارجی از خزان بود و این مایه پسر و دختر خود میداد و این رحم بر خود میکرد و اول
رعایت صلوات بر محمد و آلش کرد و نیز منفس و ابیاحی حدیث اتفاق دارند و در جمیع اینها صلوات میدادند که چون
آنچه بخوبی نازل شد جمله صحابه از نماز و انصاف ترک مناجات سید ابرار کردند و الا حضرت امیر المومنین که هر بار که با
سکینات مناجات و گفتگو نمیکردند میباید و چون این شفقتهای نازل شد حکم ای بخوبی منو شد
و هیچکس آن بخوبی نمیگردد و با سکینات مناجات نمواند الا سید ابوبکر که در حین نزول آن بخوبی قادر بود و در یک
درهم بایکتر مدد کند و با حضرت رسول سخن گوید و بسبب خبر ترک مناجات سید ابرار کردند چگونه تواند بود که چهل
هزار دنیا را اتفاق نماید و مع الکلی اجماع است که حضرت امیر المومنین بسبب آنکه چند قرص از نان جو که شش آن
در آب قحط و غلایع در زمزم بر پیچید و آب را در کین تیار کرد و حضرت آنقر سوره هاد را از اول تا آخر در آن
آنحضرت نازل و بجهت بیاضیت و علو مرتبت و فرستاد و سید ابرار حضرت سید ابرار اتفاق و
ایشان نماید چگونه تواند بود که حضرت ملک غفار در آن او آید فرستد ای صاحب بدین آنچه شرح نمودم در بیان
و عدم محبت این خبر کافیت صاحب الباق و خداوندان عقول اما مسمات بفتن و جهاد و رعایت حق
اگر در دست هر امری از آن در ملک یا در دفع یا دشمنی در مدینه کرده باشد بدین زبان سیغ و سنبله میگردد
باید در تاریخ مذکور باشد اگر چه بدین نوع باشد قبول است و با بلال میگویند که ابابکر بلال از کفار زید و از عدا
خلک داد اما صاحب استیفاء در ترجمه بلال از عبدالله بن مسعود نقل کرده که بلال استنشاده بود و ابابکر و عمار
و مقداد و کسی دیگر و کفار را در کون بلال میکردند و ابوبکر قدرت بر خلاص او داشت ای صاحب بدین
ابوبکر این مال را از بی همی که بلال بخرد و کرا که ابوبکر شری در وقتی که در خارج نبی خندنا بود و کرا
لیه را می کرد و به فرزند خود و نیز به خود داده که از آن نزد ابوبکر بلال خریده با و بر ضرر که بلال خرید بود که باشد
بقول

۳۰۴ بقول صاحب کتاب استیفاء که از علمای ماست که میفرمایند که ابابکر قدرت بر خلاصی بلال شد اگر که زید
خود را از بلایجات نتواند داد و دیگر از آنچه قدرت خلاصی داشته باشد و این مفرقات و جهات و شش
قبول نمیکند و از جاده مستقیم حق اخراج نموزد و مولوی معنوی فرموده گفت از بانکه علای
سکا هیچ و اگر در راه کار و آیه است و با غوغای یک سست که در دبر از زیر یک مفتاح نور است
غوغا کند هر سر خلقت خود میزند حدیث دیگر از احادیث موضوعه بتیین عدم محبت آن رسول کرده اند
که حضرت رسول فرمود انک یا ابابکر اوقاف میخوردی من نمیخوردم و ابوبکر اول کسی که داخل شد و از
امت فرمایند این شید منقوص است بخیر که جارا از محشری و ماز و دیگر علمای در تفسیر خود ایراد کرده اند
که حضرت رسول بجهت امیر المومنین گفت اول زید خلیفه انا و انت و من پس از او اجناس ایمان و ثماننا
و ذریعتا خلف از او اجناس و یقینا و در انصاف ای اول کسی که در پشت داخل شود و منم و تو و حسن و حسین
و زمان ما از جانب است و جانب چپ باشد و ذریعتا خلف از او اجناس باشد و عقیبا باشد و مخالف
مؤلف در این حدیث تراعی ندارند و ای صاحب که مرا بقتضای آنکه به الطمع کل امری منم و منم و منم و منم و منم و منم
تو و خلیفه بر زید است بهشت نخواهد داشت پس اول آنست که تصدیق شد و از حدیث تراش دست بکش حدیث دیگر از
احادیث موضوعه ملت باطل است رسید کانیات فرموده که انتم هیچ چیز از علم در سینه فرستید الا که من آن
در سینه ابوبکر بخیم ای صاحب بدانکه حدیث این خبر انکه ابوبکر در نزاع گفت کاش که خبر از حضرت رسول سپیدی اول
انکه مع کلا ایه است و میفرماید که و اباجتیم سیم میباش نصیب چند است این کینه آفاطع و بر تظا هر بر انکه
این خبر دروغ و کذب است حدیث دیگر از احادیث موضوعه انکه سکینات فرمود لا یقین فی المسی بالک الله بالک
یفی البه یا ک یا قی کند اید و مسجد در الا که مدد کرد اندک در خانه ابوبکر که کلاه خود گذارید و همدگر داند ای
نابص بدانکه عدم محبت این خبر واضح است بخیر که در سینه بر آید از ابن عباس و احمد بن حنبل و مسند خود از زید بن
ارقم و غیر این از علمای فریقین در کتب خود ذکر نموده و میگویند که در آن خلافت است که چند نفر از صحابه بر سر رسول در
بازگشت از کوفه انحراف فرمودند و او را زید بن ابی بکر و عمار و سید در آن با سخن کردند

۳۱۱ گشتند گفتند قلنا که فرایس هرگاه با جماع مضطرب نمود بطریق او با جماع قتل و عزل
خلیفه جایز باشد بدانکه امت در لغت عرب بمعنی جماعت است و اقل جماعت سه و بعضی گفته اند که اقل جماعت
مردی و زنیت و خدا را یکسر از امت خوانده چنانکه در شان حضرت ابراهیم در قرآن مجید فرموده که ان ابراهیم
كان امة قانتا لله خيفاء و خفيس اتتهما خوانده و فرموده رحم الله قيت يحشر يوم القيمة امة واحدة
پس بر لغت عرب بمعنی متحد میتوان بود که مراد از لفظ امة در این حدیث حضرت امیر المؤمنین و ابا طالب علیه السلام است
اوشند و دیگر آنکه خدین جا خدا اکثر کثرت را در کلام مجید مذکور یا نمود چنانکه در آیه کریمه لا یخیر فی فیضهم
و آیه ولكن اکثرهم لا یؤمنون و آیه و ما آمن مع الاقلیل و مثله این آیه در قرآن مجید بسیار است که ختم
کثرت را مذکور یا نموده و حدیث دیگر ناچنین بدین و سر نیز از بعضیین بر جمیع حقیقت افزوده اند که از خبر خود
پرسیدم که کدام یک از مرده افضلند بعد از پیغمبر گفت ابو بکر گفت بعد از او گفت عمر پرسیدم که اگر بگویم بعد
از او که بهتر است بگوید عثمان گفت بعد از عمر گفت من بعد از او بهتر نیستم مردم از من است اما اگر این حکایت
افرا بگوید جبرالام حم و لام حین در وقتی که ابابکر بر من بود در افر او را کشید می گفتند بجای پدر یا خسته
او جوارفته و نشسته و چرا حضرت امیر المؤمنین تا شام از بیعتش تقاعد میکرد و آن هم بر عزم شما و اگر نه
با اعتقاد شیعه که امیر المؤمنین بیعت نکرد و لام بلا فاصله بود و دیگران جبرالام گفتند که در آنکه آن
که را انحصار حق آنحضرت نمودند بر تبه او چه نقصان رسید و مولود معنوی فرموده فظلم راغ در ره فوه را غافلا
زید بعد از او از خودی که کند حدیث دیگر آنکه با امیر المؤمنین افزوده اند که آنحضرت فرموده خیر الناس بعد
النبتین ابو بکر ثم عمر ثم آله اعلم غیر بهترین مردم بعد از پیغمبر ابو بکر است پس عمر پس خدا بهتر دانای
ناصب بدین مذهب که این را میگوید جبرالام و به خطبه نیست که از این نکات نگاشته شد و اگر در هیچ جای کتاب
نباید که خطبه شریفه سکایت است و اگر این گفته حضرت امیر المؤمنین آنحضرت گفتی که اگر نه آن فقیر
که مردم را قریب العهد کردند اینها ایشان جهاد کردم و لکن میترسم که بفر بر گردن غیر از جبار ندارم اگر
این حدیث راست بودی ابو بکر بر من تر گفتی که است بخیر کم و قلیلیم یعنی من بهتر و من را و از ترشمانیت و لیا

منصب دارم

منصب خلافت ندارم و حال آنکه عادی و شایسته است که شایسته منصب خلافت است چه هرگاه امیر المؤمنین او را ۳۱۲
خیر الناس گفته بخود و نفی خیریت از خود نمیکرد و نیز اگر عمر بهترین مردم بود بعد از پیغمبر آن پیروزی او را بر سر
منبع عافیت و غیر می گفتند که هم در زمانه از عمر حتی آن پیرو در خانه او دلیل دیگر بر عدم صحت این خبر
حدیث است که مخالفان روایت کرده از ابن مسعود که حضرت رسول فرمود عافیت خیر الناس فرما با فقد کفر بخی عاف
بهترین مردمان است و هر که از این خبر اماند کافر است یعنی ای مانده که بجهت جبر افتاده ز راه قصد
منزل هر با هر عمر در من از عمر عاف کی جمع توان نمود یا ظلمت نور حدیث دیگر در کتاب فضول اتی از او است
ان طبقه ضاله ریوت که عثمان روزی بحدیث حضرت رسول آمد آنحضرت فرمود که عثمان هر چه خواهد بگوید بر او چیزی
نباشد ای کعبه رسول از این سخن اعمال خیر خواسته است که فخر طایفه است و اگر افعال شر خواسته است محض
کفر است که گویند آنچه خدا بندگان فرموده است بر عثمان حلال کرده است و دیگر آنکه عثمان در آنوقت نه طفل بود
و نه رخت بر خود پاره میکرد و از مجامع و دیوانه گاش باید که قلم خلیفه از او برشته شد و دیگر آنکه حضرت رسول
در باب صبی عثمان فرموده الا تحبی منی استی منی ملائکه السماء یعنی آبا منم نکتم از ملائکه آسمان از او شرم
میکشند ای صاحب جبار اگر شما را حیاء و می میخوانم حیاء و عثمان را نمی بردید یا ملائکه خبر عثمان رسانیده اند
یا نسبت باو خیانت کرده اند یا عثمان را و نیالیا با ملائکه نموده یا نفع بایش داده یا دفع کرد از ایشان ضرر
و نفعی یا از او آفتاب منفعتی نموده یا این حیاء و کم از کین در جنگ بعد از رسول فرمود یا از عمر
بود که چون بایستد دعوی کند یا بود بجا که حضرت رسول اضی بود و او قبول نمیکرد و در حاکم بود آرقه
که رفع حاکم کند یا از آن بود که ام با حراق مختص نمود یا از آن بود که رانده و طریقه حضرت رسول را بر کرد
و وزیر خود نمود یا از آن بود که باور را که از صاحب رسول بعد از مدینه خارج کرد و یا از آن بود که عبد الله
چندان نزد که بان معبود از روز قیامت و عمار را را انقدر زد که چهار نماز از او قوت شد یا از آن
بود که عمار او را در خمار و قیام و دروغ گو بود و فرشته کان هر نظر باین افعال از او شرم میکرد و حدیث دیگر
آنکه حضرت پیغمبر فرمود عثمان را در روز قیامت در بهشت حدیث دیگر آنکه آنحضرت فرمود عثمان با حسن بهشت میرود

۳۱۳ هرگاه افعال آن باشد بخوبی در میان او از کتب شافعی که چون برادر و رفیق حضرت رسول باشد و
 بیست و نه روز دولت خوشی که تو نیز محبت او خواهی رفت و رفیق او خواهی بود و بدست که هر چه از طاعت
 کان دیگر است تو توقع رنک کوزه کران میدار و حدیث دیگر که غیر مود که صلوات خلف کل بر و فاجعه نماز
 کنند و عقب برنگو کار و فاجعه بدکاری که پس که اندک عقد و شعوری باشد اندک این از احادیث موضوع است و نماز
 در خلف فاسق و فاجر چه تنها دارد و حق بجانب نواخته است که وضع این قسم موقوفات میکند بواسطه آنکه منکر فرق
 و غیر خلفا نشانه عتق نیست و دیگر حدیث که در فضیلت معاویه بن ابی سفیان و معاویه بن نویره و معاویه بن ابراهیم
 مالک و قاتل که حضرت رسول فرمود که هر چه در قیامت باشد از معاویه بن نویره و معاویه بن ابراهیم که می آید برتری
 از ایشان است که خوان از رحمت خدا و توایم آن از بر جبر خدا و توایم که کجا بودی که در زیر عرش که خدا تعالی
 مرا و مرا و اسلام کردم و با هم مناجات نمودیم و خدا بفرمود که این شماست که در دنیا ترا داده اند و الا
 بدینی که چندین مرتبه مناجات و جدال با حضرت امیر المؤمنین نموده شد و چندین هزار کی از صاحب و تابعین
 و مسلمین کشته شد و سب و لای نموند و منابر و جمل نموده با چگونه خدا تعالی با و مناجات کند و عند خدا
 حدیث دیگر از کتب اربعه است که گفته که خدای ام فرماید که فردای قیامت از برای معاویه بن نویره
 نهند در بالای عرش و خدا تعالی در زیر تخت بنشیند و معاویه بن نویره بالای تخت قرار گیرد و خدا دیگر در فضیلت
 ابو حنیفه وضع نموده در کتاب تبصره العوام از کتب کتب طبعه ضاله نقاشه که حضرت سید رسول فرموده اند
 که ابو حنیفه سراج امتی یعنی ابو حنیفه چراغ امت است اینی که بیکه چندین احادیث وضع نماید و چندین فتوای
 باطل از او بکار بماند و اکثر حر و بربر و سرور و حلال از چون چراغ امت باشد و دیگر ما نصیای می گویند که
 علما که دلالت بر فضیلت ایشان میکند کی فتوی در پی است ای صاحب غیر خدا خبر داده بود که تا سال دیگر
 از قوت ما خواهد داد و این بلا توقع خواهد بود خلافت که می شود و برادر که باشد و بعد از حاکمیت
 رسول خلفا شاهرکت کردند و بجای نشاندند که ایشان از خورشید اسلام قوت گرفته بود و از پیغمبر شریف
 شنیده می شنید و فتح میکردند ایشان را چه خبر بود که آن فتوحات از فضیلت ایشان شمرده اند و دیگر می گویند که

۳۱۴ آنچه دلالت بر فضیلت ابابکر و عمر میکند آنست که خلافت در زمان ایشان رونق تمام یافت ای صاحب از ابتدا
 دنیا تا حال چندین هزار سال باطلان بهم رسیده اند و مشغول و نرود و شداد و امثال ایشان در رونق حکومت
 اینها زیاده بر رونق ایالت ابابکر و عمر بود از برای آنکه بعضی از آنها دعوی خدا کردند و اکثر اطراف و اکثر
 عالم در تصرف آنها بود پس رونق ایام سلطنت از فضیلت می توان مردم و دیگر که فیض حاکمی از روی طبقه
 ضاله و تبت که عمر لشکری بنهاد و فرستاد و ساریه امیر ایشان نمود و جمعی از کفار کین کرده بودند عمر را
 بنده کار داشتند نمود و آواز داد که با ساریه الجبل الجبل و ساریه از عمر را شنید بگفته بود ای صاحب بدانکه
 کفار شنیدند این امر و نیز از انوار حی آن بلده طیبه بر دزد و رسول خدا بر آن مطلع تا جبرید از حضرت رب العالمین
 این خبر را بیدار شدند پس چون عمر از مقصد فرنگ ساریه دید و آواز باریه ساریه و ساریه نیز
 آواز او شنید پس ساریه فیض از حضرت معنی باشد حق در صحت این روایت شک و شبهه نیست امام چنین باید که
 تا مقصد فرنگ آواز او بر و عجز او که احوال از تنیم آواز خود را بشناید و ممکن است که آواز خود را در
 این وقت بشناید پس با او و نه فرماید ما را قابلیت شنیدن آواز ملعون نباشد و حق تعالی ای صاحب مرا حکم
 بود که همین در وضع محمدید و بصادار در ساختن محرابه ترا عجاظ نماید دیگر جمع نمودن عمامه در یک محض
 از دلش و ورع او می شد ای صاحب بن حلال از مظهر است از فضایل او و بیاد و مظهر او ذکر شده دیگر
 عثمان از النورین می خواند با دعای آنکه در دفتر حضرت رسول در خانه او بود و ای صاحب منظر خلاف و کذب او
 در این فضیلت نیست از برای آنکه آنها دختران لهنت خویلد خواهر خدیجه بودند که چون مادران بودند خدیجه
 ایشان را بزرگ کرده بود و پدر ایشان ابوبند مالک بن ناسخ بود و یک از آن دختران از عقد خود را آورد
 و او را از غصه کشت و کبریا را خواست و با او نیز بدلو کرد و در بعضی روایات آمده که یک از دختران از عقد خود
 و هنوز مقاربت نکرد و بعد از آن خرفوت شد و در بعضی از تفاسیر شیعه طوری که چون سید سل فتح مکه معظمه
 نمود و آن مکان مقدس از لوث کفر و شرک مطهر و پاکیزه خست و امر کرد که در هر کجا مغیره عثمان را بیاورد
 او را بقتل آن ملعون در شب خانه عثمان بیاورد و در تمام عثمان او را بپوش داد و از کبریا و نمود چون

انکه هر طایفه خود بنظر طین او کشته بایش مجروح چون شمع از رترش انکه مبارک با بر خور و بقتلش
 آورد و بجا نخلت شایسته قرار گرفت و این خبر را جبرئیل علیه السلام بشما حضرت رسول صلی الله علیه و آله رسانید
 نمود که آن نخلت شایسته منیر بقدرت و چون این خبر بگمان رسید بگمان انکه خبرش و رفتن میفره را از
 مکه روزه او حضرت رسول صلی الله علیه و آله که باحققا و اهل در حضرت رسول بود و بعقیده شیعه و فرقه اهر خدیجه بود
 منطوقه بقیصا خون میفره چند ابرو که از روشش رفت و چون این خبر بشیر رسید حضرت امیر المؤمنین علیه السلام
 فرمود که بگمان عثمان رعد و آن بکنایه از دلت او خلاص و نجات دهد و حیدر کرار در الفقار را کشید متوجه خانه
 عثمان شد چون عثمان از آمدن رسول الله صلی الله علیه و آله و آله را دید از کوفت بدر رفت و آنحضرت داخل ای او
 انظروم مگر مخرج اعضا شکسته شد و حضرت پیغمبر در و شب فکر انظروم مگر مخرج اعضا شکسته شد و حضرت پیغمبر
 و خون او در گردن عثمان ماند و در آن شب که انظروم مگر مخرج اعضا شکسته شد و حضرت پیغمبر در و شب فکر انظروم مگر مخرج اعضا شکسته شد
 چند در شب چنانچه حضرت رسول فرمود که هر که جنب است بر کرد و در آن کفنه آنحضرت عثمان بگرفت دیگر
 باره آنحضرت فرمود که هر که جنب است بر کرد و در آن کفنه آنحضرت عثمان بگرفت دیگر
 حضرت مردم از این مفسر مطاع زدی بهانه انکه دلم در کوفت شروع بنا و وفا کرده بر دید و اکثر احادیث
 موضوعه باطله در زبان نبرای طایفه هم رسید و عویله ترا و ایم نمود که هر کسی که سخن از فضایل علی علیه السلام
 زبان را ندواریکم و در میدانم مردم وضع احادیث در باطل غفلان نشسته و بنزایه غیر العاصی نمایند و مثلاً
 مثالب ایشان را بمناقب و معایب ایشان را بفضایل بدل سازند و آنها را ببلاد و امضا فرستاد تا معلما بطفلا
 آموختند و واعظان و مدرسان امر نمود که در منابر مجالس آنها را میخوانند و مردم را میخوانند و نقل
 که جمعی هم طریقه عقیده بطلول میکنند و کشفند که اعمال ابوبکر و عمر با کبر و ابرار است و زن کوزه
 اعمال ایشان را بر اعمال امت راجع اند بطلول در بدیهه اگر این خبر صحیح بود باشد البته در میزان قصوری
 بوده از اصحاب اگر از این احادیث موضوعه و لا فیضیلت آن سه مرتبه میگردی ظاهر بهتر بود و در و الا کمتر و
 ملاحظه خواطر ناپاکت کردم و این باب بین اکتفا نمودم که زیاد برای از احادیث موضوعه باطله و تبیین عدم

صحیح و مطهر آن خبره تو را میگردم با جمعی هر کسی بقیصا تو را نکند در دشمن دین خود بر نکند اخراج از دنیا
 کنندش با شک خبر و هر چه میباید بجا نکند با جمعی در بیاض از آنجا میباید و سیان لعین
 حضرت عزت جلال و انبیا نبوت میدهند و کافرا بقتل لعین کشته اند که آنچه واقع شده از خبر و شر و عبادت
 و فسق و فحاش هم از جانب خدای تعالی است و کونید خدای تعالی دست بر لب حضرت آدم علیه السلام که بحاجت این برای
 بهشت بر و آورد و در سینه مالید احبابش که برای فرزند بر و آورد و فرزند بخیر و قوی معارف از دنیا و حیوان
 نموده اند و بعضی از ایشان کفر را بر انبیا خوا قبل از بعثت و نبوت و خواه بعد از آن جایزه داشته اند و بعضی
 سهو و غلط و نسیان میفران بنبوت میدهند از آنجه در کتاب طریقه آمده که در کتاب جمع بین صحیحان و دیگر
 کتب است و این آدم و حوا را منور بشیر کرد اند و در کتاب فضول حق از علما اهل سنت روایت که
 نوح خمر خورد و عورتش را زنی شد حام بنجدی سوم پویش چون نوح احوال را شنید دعا کرد که فرزندان
 حام بنده او را دهم باشد با انکه خود از حضرت رسول روایت میکنند که خبر جلد انبیا و امت ایشان حرام بوده
 و هر که محال نبوده و در کتاب طریقه از کتب اهل سنت نقل شده که در روز قیامت خلایق نیز در یکبار انبیا
 آمده التماس شفاعت نمایند و هر یک عند او رده تا بنده حضرت ابراهیم علیه السلام شفاعت نمایند که او را
 غضب الهی در نهایت شدت است و چون در دنیا در رفیع گفته ام امر و از غمده که منیر غلیظ و نام بر آمد و نیز
 گویند که حضرت ابراهیم در قدر حق تعالی داشت که طلبنده کردن مرغ را نمود و کونید که مور خون که
 بناحق ریخت و در کتاب طریقه از صحیح کار و صحیح سلم نقل است که چون ملک الموت بقبض روح حضرت موسی
 آمد طمعه بر رویش زد که یک چشمش کور شد و ابو هریره که ملک الموت بطمعه نزد مردم آمد از آن فرود دیگر نهاد
 می آمد و نیز روایت می کنند که چون زین العابدین کرد و تو هم قصد خود کرد و ما که یعقوب را دید که انکشت از بدن آن
 که کشته و کونید نشسته بود حضرت یحیی علیه السلام که وقت مبشر نشیند و کونید او و عاشق زن او ریاض
 داوران فرستاد و او کشته شد و او زن او بهر خوف و بر سر قبر او ریاضت و کفاره او را میامد اجل کن بر زن
 نوحان شدم و زین العابدین را کشته می زن ترا خواهم و میگردانم تا خدا را قوی او را قبول کرد و کونید از برای

۳۱۷ سلیمان و خدیجه و غیره اسیر کرده آوردند و آن دختر را بسیار دوست داشت و آن دختر از فراق پسر
بسیار گریه می کرد و او را کشیدند و با لیلی زن سلیمان به تنهایی برآمد و او را در میان آن با او
مواظقت کردند و مدت چهار روز به پیش آن صورت کردند و گویند سلیمان به بیخاتم پادشاه شده بود و کوخرو
نام آنکس را از دیده بود و بجای سلیمان چهار روز نشست و با هر کس که او صحبت داشت و آصف بر خیا فمید
و خزه بر خیت و خاتم را در ریاضت و آنرا با هر کس که می نامید و در طایفه شده بود و ما هر روز با او داد و چون
شکم او را بکافت خاتم را یافت و بکاف خود رفته قرار گرفت و در کتاب تبصرة العلوم کتاب الزینیه که آنست
مخالفین نقل شده که در روزی که حضرت علی بن ابی طالب علیه السلام می آمد و در دست بود از نیکو و گویند حضرت
خاتم النبیین پیر برین جا بلیت بود و نیز می گویند که حضرت رسول آخر الزمان در تمام صبح قرآن الفجر
نموده و بعد از آن که می فرماید اللات والعزی و منات الثالثة الاخری خواند ملک الغامقین العاد و منها
الشفاعة ترجی و این کلمه حضرت کفر و شرک است و چگونه می گویند خدا را خدا خواند که اقرار بکلمات و اعتراف
بعلو قدر و منزلت اصنام او مانع نماید و امید دارد به شفاعت اصنام او مانع باشد و علامه حلی در کتبه
در این باب فرموده لغوی با آنکه در مقاله آتی نبی البقی الیه التوجیه لشکر فاعذرهم غدا عند الله یعنی
پناه ببرم بخدا از این گفتگو که نسبت میدهند حضرت پیغمبر را بآنکه موجب شرک است پس چه خواهد بود عذر ایشان
فردای قیامت نزد رسول خدا و گویند که حضرت رسول عاشق زینب دختر عید کردن زینب حارث بود
و زینب کرامت را با او اطلاق داده حضرت رسول زینب را بکام خود در آورده و همچنین است و مختصر آن
بعثت روایت کرده که حضرت رسول نماز عصر را در حضور رکعت گذارد و اصحاب غمی می کردند که یا رسول الله
نماز را قصر کردید یا فراموش نمودید حضرت حقیقت را استغفار نمود و عرض کردند شما نماز را در رکعت کردید و هر
مرد کو ای دادند حضرت رسول نماز را اعاده نمود و بیست مرتبه توبه فرمود و یک یک میزدند که بر سر شتم
توبه ما حسبیت و نیز از عیال روی کرده که جمعی در کوچه را میخواستند و بعضی می کردند و بهر دو لب و لب غول بودند
و رسول بیرون رفته تماشا کرد و بار آمد و رکعت توبه می خواند که تماشا کنی گفتیم یا رسول الله مبارک است مبارک خود
ارادت

۳۱۸ بر داشت باز دیوار خانه نظاره و تماشا می نمود و سه مرتبه رکعت یا عیال یا شیعی که گفتیم و مقصود از آن
بود که منزلت خود نزد رسول الله بدانم تا کاه عمر در آمد همه می بیند و متفرق شدند و رسول گفت که منظر می بینم
بهر شیاطین و جن و انس که همه از عمر میگزیند ای صاحب که ام عاقل را میدارد که زن خود را بدوش بردارد
که نظاره کوچه و بازار کند و تماشا می نمود و عیال را و این چنین امور را یک بار هیچ یک از ارازل انکس نسبت
نمیکنند و ادای ایشان به پیغمبر خود که شرفکناست استسما می کنند و عمر ملعون و صلاح عفاف و غیرت بر او
ترجم می دهند و ملوی مغرور و منور است در شب بتایب بر سماک از مکان عطف ایشان چه باک و غیر
روایت کرده که رسول انزال بازگشت ز زینب و ای آمد و گفت یا رسول الله منظر کرده بودم که اگر تو
نسبت با زینب در بنوم و سر و دو بگویم رسول الله فرمود که اگر ندیده بعد از آنکه ترک کن زن شروع بر قص
کرد و در غیر دو گفت عا و البکر و عثمان درآمد و آن زن بجا خود مشغول شد و چون عمر پیدا زن و فرا
پنهان کرد پس رسول خدا گفت ای عمر شریف اگر تو میسر کنی این زن و حضور خود میزد و چون ترا دید و فراموش
کرد ای صاحب بنیج آیا در روز قیامت بود یا مصیبت اگر طاعت بود نشاید که حضور عمر مردم ترک عبادت کند
و اگر مصیبت بود چون شود که رسول خدا و اصحاب او را ضعیفیت شوند با آنکه قدرت بر رفع و دفع آن داشته
شهند و شیطان که از خدا ترسد و از همه پیغمبر ترسد و با عقلا فاشد ما جمیع پیغمبر از شیطان و موسی کرده از
ایشان حکم کرده از عمر ترسید آیا این مرتبه از چه باقیه باشد و لعوب رسول و او را شهادت و عمر را
جایز نیست یا قوت را مقابل فرموده نه نهند سنگ به بنیج ز سرخ میخند و نیز گفته اند که جایز است
که پیغمبر هم بدزد و بجهت اخس و احقر شیاء دروغ گویند و در کتاب تنزیل لایباید مقصود دیگر
کتب علماء مشرکان آنها شده و میان بدین بنابر انقباض ابابکر و عمر و عثمان اصحاب کفر و ظلم و
انواع الحوائج است و تقدیر آنهمانند و اتفاقا الزمان است که از ازل تا با بد هر چه شده و شود و فیصل
حدت و مطلقا فایده هیچ عمل مرتب نیست و کفر فارق و فساد و عدا و ابوجهل و حکومت زینب همه برضای و بعد
الهرت در قیامت اگر پیغمبران بدو رخ بر روی جمیع آشی پرستان بهشت فرستند قیامت را در یک لحظه است و از آنرا

۳۱۹ و لواط و غیره هر چه در حدیث و احادیث آمده است که لعین و ملعون است و غیر اینها که در حدیث آمده است
 پیش از این خود در محفل میماند چنانچه مولود مغوی شاه آن نموده است کار با کافر اختیار از خود دیگر
 که پیش از نوشتن شیر جمل عالم ازین سبب که از کفر زایل است احاطه همی با اینها بر او شد اولیا
 هم خود بدیدند گفت انیک با ایشان لشکر هر از ما به خواهم و خور این هستند ایشان از غمی
 در میان فرقی بود با منته هر دو صوت که بهم ماند و آت بخواند شیرین صیانت است که بعد از کرم و پو
 که در ترکیب هر جنس او گوشت دارد و دارد آخوان هر چه این ترکیب باشد و در این ترکیب
 شد معجزات که همه ترکیبها گشتند مات کار از این ویران شده است ایام و خام که بشیرید مرا اینها را عظم
 تو همان دید که الملعین گفت از شام آدم رطین چشم الملعین را یکدم به بند چندی صورت
 آخر چندی دید یعنی نمایی برکت تا به پیر فرقه در فرقه که فرزند الملعینید پس تو میراث آن
 چون رسید و اکثر ذاق طایر را بخا شیر از در آنکه چو بخار رفت و آت بخا شیرین شغل شد و مذهب
 مشرب بودند آنجا خوشی کرده با جامه و آبش صحبت میکردند که در آن آخذ رعایت حقوق نهاد و کور
 نموده مگر بکنایه اخذ را اجازت نمودند که شاید خود را منع کنند و آخذ بغافل میکند زاندا تا آخر
 طاق شده خبر نموانند که در صحرایا بخند گفتند که فلانیان بر اهر روز با غمی و هوشیای و طایرین
 و چنین چنان میکنند و لا تا به نموده نموده که عجز از شامت که دعوی عقد و غور میکنند و باین قسم
 خبر در مانده اید بعد از آنکه آنچه میگویند وقوع داشته باشد نفس ناطقه او را بقتضای میرسد و در کتاب
 بهمان آمده که مذهب صابره در اسلام ما ویم و اوج داد و اکثر اینست جبر و قدر را در روز جبر محبوب
 محبوب و دعوی و اسلام محبوب گفت اسلام بدین نیست خدای چنین خواهد جبر گفت سستی ای جبر
 و نیز در آنکه آمده که علامه بود عبد الله بن داود و عبدالله از علمائیه جبری بود و اتفاقا که جبری
 در مجلس عبد الله آیه قال فاما هؤلاء انما خلقناهم لعلهم یعلمون خواند علامه در عمر جبر نهاد و گفت ای
 از بنده کردن خدا را مانع شد اگر آنجا حاضر بودم میگویم خداوند او را از بنده منع کرد و شیعه آن مجلس حاضر بود

گفت ایضاً

۳۲۰ گفت ایضاً از خدای شرم ندار که برای الملعین قاضی حجت میکند الملعین با همه شیطنت و مکر از برای خود
 این حجت نگفت و نیز در آنکه آنده که بگیری گفت از آنجا خیرام شهر که جبری گفت زنا بهرست نزد فرام از بر
 آنکه خدا تقدیر کند تا نتواند کرد و در کتاب از ابدا ریمه که گفت از این است و منحران بدعنه خانه خود
 اندکی از طراز خود را دید که بکثیر از کثیر این او صحبت میداد و در ادب ایشان نمود غلام گفت که
 از قضا و قدرت و ما را تقصیر نیست آفرید گفت که قضا و قدرت پیش فرام سرست از خبری و غلام از ادب
 نمود و نیز راغب الضحی در محاضرات خود آورده است که از این است و بدعنه داخل خانه خود شد و در این که بان
 او صحبت میداد و زانیا بهر دوستانه نرسید نمود که این چه کار است و بعد از آنکه از تو صلا شد از آن گفت
 که این کار با ما داده و چنانست از قدرت و از قضا و قدرت از دین و مبالغه تمام و میگوید زنا میکند
 و این چنین عذر ناموس میگوید زن فریاد بر آورد و گفت که آخر تو ترک سنت کردی و مذهب را افه اختیا
 کردی آخر از آن سخن متنبه شد و زانیا را از دست انداخت و عذر زنا پذیرفته و معذرت خواست و گفت تو
 از این است حق حکایت در کتاب منافع فیما بین کاتبان ذکر شده که در زمان محمد بن سلیمان از ملوک بنی
 ایطیغیه با غنیمت عالمی بود که جبر را دایما از مذهب و نزد محمد بن سلیمان میبرد و روزی
 علما مجبر پیش محمد بن محمد بن النعمان کردند که عالمی را حاضر کن تا ما که او کنیم و امانت بوی رسانیم
 از برای آنکه میگوید که بنده فعل خود است و افعال بنده از بیرون است و مشیت و تقدیر است و اینها
 طایفه مذهب میزند و تکفیر و تضلیل عالمی السلام میکند و این چهار مذهب قبول ندارد و ترا و جمله ملوک که بر این
 بدین مذهب و محطی فاسق بلکه کافر میگوید محمد بن سلیمان مکر کرده او را حاضر کرد و چون حاضر شد عالم را تهدید
 و توبیخ بسیار کرد و بعد از آن گفت میگویند که تو میگوئی که بنده فعل خود است افعال نیک و بد او باروت
 و مشیت و تقدیر است از این سخن که توانست میکنند بشنوت رسد ترا خواهی شست عالم شیعی گفت که عجب
 که کلمه چند بعضی را نام اگر رخصت در بعد از آن حکمی از قضا کنی و اگر شیعه فرما به جبر میگوید که جبری
 خواهی عالم شیعی گفت که فرض کنیم که در این مذهب خود تو بودیم و از تو انواع فتنه و مکار و فجور از زنا و غیر

۳۲۵ حق و باطن هر که از او سوال کند جواب دهد او را هر که از او طلب دانش کند راه نماید او را هر که طلب حق کند
نزد او یافت حق را و هر که از او استسما برایت کرد هدایت نمود او را و هر که با او پناه برد ایمن و هر که
چنگ زد با او نجات داد او را و هر که اقتدا با حضرت کرد راه نمود او را ای پسر همه سلامت یافت هر که است
و مسلم است او را و هلاک و فاجعه هر که در دشمنی است او را ای پسر همه از منیت و روح او روح من است
و او برادر من است و من برادر او و هر که در خفا طاعت رسید به من عالمیان آید من نیز از او این
و این است و بدتر از او نیست جوایز الهی است حق وین دهنده لام از فرزندان کی که نعم ایشان
قایم است من است که میباید زین از عدل و دایمی که برشته باشد از ظلم و جور و فیروزان کتاب از سلمان فارسی
روایت که حضرت رسول فرمود که خبر بد این از جانب رحیم آمده و گفت که حقیقت فرمود که گاهی تری خطا
نزد من هر چه است برادرش علی بن ابی طالب است و فرزندان ایشان که معصومند و امام گردانیدم بر بنده کان
خود ایشان را و هر که را حاجتی باشد چون مهر و آل مهر را وسیله و شفیع سازد مطلب او را بر آوردم و ببرت
ایشان بلام از بنده کان هر سارم و اگر بنده را در عتق و عبادت تقصیر واقع شده باشد چون توبه نکند
و از دشمنان او بپزارد و بر بیاورم و اگر عداوت دشمن دارد و از دشمن او بپزارد نماید که بر وی محبت
نکنم و در کتاب بعضی لایحه آمده حدیث فرمودند که امام و پوای خلائق بعد از من از دهنه کسی ایشان
از صلب جایی و نه من ایشان قایم آل محمد پس خوش حال آن کسی که ایشان را از من است دارد و بد حال کسی که
ایشان را دشمن دارد و شیخ نورالدین اذکر گفته نظم چنانکه من فکر کرده ام از ده تمثال که آفتاب بر او
میکند و در آن ولایت هر از ده بر چند آفتاب ولایت همه را در کمال و از حضرت امام جعفر صادق
مر ویت که فرمود لایا انما یصلح الام زنا یغی در نماز کردن و زنا یغی فرقی نیست خواه باین مشغول
باشد و خواه آن بپزیرد آن بلکه ناصب بدین و پیر و ابابکر و عمر و عثمان و علی بن ابی طالب و زید و جعفر
در کردن نماز و روزه بپزیرد و از ناصب آنها اند که بعد از حضرت رسول امیر المؤمنین علی بن ابی طالب را امام
و پیشوایند و دیگر برادران حضرت ترجیح میدهند و نیز از آن حضرت مر ویت که هر که شک کند که کفر دشمنان
و ان

و انک کبریا ظلم کرده اند انک کافر است و از سعید بن جعفر روایت که از حضرت امام محمد باقر پرسیدم از اخاف ۳۲۶
کسی که است در حضرت امیر المؤمنین و تبار از دشمنان او نکند و بگوید که امیر المؤمنین در پیش من است از آن
جماعتی که مخالفت با حضرت کرده اند پس حضرت فرمود که او دشمنی و تبار را هم فرمود که او دشمن است و او دشمن است و ظلم
نشانه الیه حجت است و از آن که با مخالف او دشمنان از دل بجا شد معنی است که گویی و انکه دم از محبت او نیز از پیر
و از آن حضرت نیز مر ویت که با شیعیان خود می فرمودند که نیست فرق بین شما و میان مخالفان مگر تبار و پیر از دشمنان
مالی یکدیگر مخالفت کند شما در این امر از او تبار کنید و از او بپزارد و اگر او علوفه طاعت باشد عیب از او
تا به با صیبا بعد از شما و من ایبه و کان الکلب خیر لئلا یطع الان الکلب طبع ایبه فی المؤمنه سید که بخود قول
نکند و دشمن خود تبار نکند پس شد که بد خصالت ایشان از او سزا نکرده مخالفان ایشان نکند و مشهور است که
شیخ جمال الدین بن طاهر حاکم قریه با سیدی در مدینه یکت میگردان سیاحت بپزارد خود را گذارند از
جانب خصالت ایشان گفتگو میکرد و گفت در این بود که سیدی می گفت بر آل محصلت و فرستادن جایز نیست
شیخ می فرمود که خدا در قرآن بر این صیبت صلوات فرستاده که فرموده اولک علیهم صلوات فرستادم و رحمت
بر هر آل محمد جایز نیست سیدی گفت صلوات بر این صیبت آل محمد بر چه صیبت رسیده که بر ایشان
صلوات جایز باشد شیخ گفت صیبت که بر آل محمد رسیده است بهر کسی رسیده است و بر صیبت ایشان بر این باشد که توبه
سید میگوید و از ذریه ایشان میداد و صلوات بر آل محمد جایز ندارد و پادشاه مغفور میر و شاه طهماسب اسکند
الله بخیر و چنانچه مناسب مقام فرموده با غیث طاعت هر که گوید که در تبار حضرت او را نه زدن و
زایمان خیر است فرزند علی اگر تبار نکند فرزند علی نیست که نل عراست و در کتاب تحف از امام محمد باقر
روایت که خدا را ندید علی نشان می خود و میان بنده که خود هر که شناخت او را دوست و هر که انکار
کرد او را کافر است هر که شناخت حق او را در کمال و ضلالت افتاد و هر که دیگر بر او ترجیح دهد مشرک است
و هر که در محبت او داخل نشود و در کتاب لواء النوار آمده که حضرت رسول فرمود علی خیر البشر فی
الهدی کفر لغی امیر المؤمنین بلترین بشر است و هر که قبول ندارد پس و کافر است و نیز این مر ویت که از علمای

卷之七

[illegible]

۳۲۹ مردم باشد ملائکه یا پسر حضرت امام جعفر صادق علیه السلام منصوص اند که مذکور دید و در اصل صد و از حجة
ابو حنیفه و مالک را طلب نمود و عواطف بسیار و وظایف بسیار به شمار از برای ایشان مقرر شد و چون مردم
زمانه همیشه بنده دنیا بوده اند و خواهند بود و طلب جاه و منزلت و مجالست امر و احکام لازم طبایع بشریت
چنانچه کما تیر از انبای روزگار باشد هر طایفه فریب خوار و دنیا خورد به منصوص عباد هر کدام
احداث مذهبی دهند و منصوص چون جهت کار ابو حنیفه و طایفه مقرر شد و جمیع امور مقرر شود که همیشه در در لیت
سر حضرت امام صادق و در در خانه ابو حنیفه ملحق حاضر باشد هر یک خدمت آنحضرت میرفته بکثرت اطلاق از او
میکرفتند و اندو از آری بسیار او میسر میداد و هر که بنده ابو حنیفه شقی میرفت بکثرت اطلاق او میدادند و او را
و احترام بسیار می نمودند حکایت که در زمانه که ابو حنیفه شکر حضرت امام جعفر صادق بود و اکثر اوقات خدمت آن
حضرت بود و در خاطر داشت که دعوی امامت و راه نمائ خلقان نماید لهذا در قریه که امام دست مبارک را میشت
آبیت مبارک آنحضرت را جمع نموده در آنجا ظروف جمع نمیکرد در امام امامت بکثرت معجزه بکار برد اتفاقا در جای که
متصدرا امامت کرد جمعی از طرف حبه استخفاء بر در کتب سرائی شقی جمع آمدند و او بر سر آنظر و فرمود که
دست لازم دارم که از آن آب در دو آن چهار را نهاد هر دو معجزه و کما خود و همه آنظر و فرمود که آبها
ریخته یافت ملول و محزون اراده باز گشت بخود دید که در یکی از ظروف قطره آب باقی مانده به پنبله و لبر داشت
و بروی مبروصی مالید شفا یافت و این بنا اعتقاد مردم باشد و معجزه او منجز همین بود و در کتاب احتجاج مذکور است
که نمون الطاهر ابو حنیفه مکالمه بسیار و اشع چنانچه کبار ابو حنیفه باو گفت که نمون که رجعت در دنیا واقع
خواهد گشت آری گفت نه از دنیا برین ده چون رجعت کنم ازین بکیر باز یاده نمون الطاهر گفت تو کفایت بمن بده
که رجعت کنی این خواهی بود و خنجر خواهی بود و در آن کتاب آمده که نمون الطاهر ابو حنیفه دست هم را گرفته در
بازار کوفه میگذاشتند پس دیدند که نمون از مردم که میچکاند که طفل را که نمون شب نمون الطاهر گفت
که طفل را بیده ام اما اگر شمع که نمون این آب که دست او بت نودم و هم چنین در آن کتاب گفته که چون حضرت
امام جعفر صادق را بقتل آوردند ابو حنیفه نمون الطاهر را دید گفت امام تو مرد گفت آری آن امام تو که از حمله نمون است

و نخواهد بود

۳۳۰ و نخواهد بود و اوقات معلوم المیس و نیز در کتاب روایت کرد و نمون الطاهر ابو حنیفه بنده چون ابو
حنیفه را نظر را و افشا از روی تعصب و عناد با حنا و گفت قد جا که المیس الطاهر ابو حنیفه بنده پیش ما نمون
الطاهر این سخن را شنید این آیه ابو حنیفه و اصحاب خواندند از سلسله شیاطین علی الکافین تو را هم از
نیغ اگر شیطانم شما کافرید و ابو حنیفه و اصحاب او را شیطان الطاهر میخواندند و علماء اهل سنت و عجم ابو حنیفه را
مذمتها نموده اند شعله علمای سنت است میگویند که گفت خلا که بهتر است از ابو حنیفه سفی و مالک و علماء از اعی
و شفعی میگفته اند که زائده شده در اسلام که شومته بوده با از ابو حنیفه و هم چنین شفعی میگفته که نظر
بر کتاب ابو حنیفه نمودم صد ورق او را بخلاف کتاب خدا و سنت پیغمبر دیدم و مالک میگفته که ابو حنیفه را
بر امت بیشتر از قنبر المیس و این حدیث میگفته قنبر بر دین اسلام بعد از جلال عظیم تر از برای ابو حنیفه
مینت حکایت در کتاب احتجاج آمده که یک از علماء امامیه فرمودند که روز با فضال بن حسن همراه بودم بدر
ابو حنیفه رسیدیم که در مسکیت فضا گفت که من از اینجا میروم و ابو حنیفه را الزام ندادم و گفت ابو حنیفه از علماء
زمانه است و خلیفه حامی او میباشد از الزام دهد و خجسته فضا گفت من مخالفان بر حجت و دلیلی نمونان است
نشود بعد از آن نزد ابو حنیفه رفت و گفت مرا برادر است که بال از من بزرگتر است و رافضی است و میکند
ابا بکر و عمر و مسکویه که بعد از رسول خدا افضل علیان است و من هر چند دیرالضیقت میکنم و میگویم که بعد از رسول
افضل البرکات و بعد از آن عمر از من قبول نمیکند و من هر چند دلیر و جوانمردم و اولاد مرا میگویند
و دلیلی دیگر جواب مسکویه را مرد بخدمت تو آمده ام تا مرا دلیلی چند تعلیم کنی تا بروم و با برادر خود بحث کنم و دلیلی
او را جواب بگویم چون ابو حنیفه این حکایت را شنید تا مدتی با نمون و فضال گفت که با برادر خود بگو که چون
تفضیل من بر ابرار کنی که هرگاه پیغمبر نشسته یکی بر میان پیغمبر نشسته و یکی بر لب رو اگر پیغمبر بفرمانی که بر میان
او ایستاد و یکی بر لب رو ایستاد رفتی و با کفار جهاد کردی فضا چنین سخن از ابو حنیفه شنید گفت ای
خداوند من این سخن را با برادر خود گفتم و او چند مرتبه بایه و حدیث جوابی گفت ابو حنیفه گفت که برادر تو جواب
چگونه فضا گفت که برادر من جوابی گفت که چون تفضیل من بر کنی را که نشسته باشد بر آنکس که جهاد کنند و بایه

۳۳۱ مال نفس خود و حقیقت در حق این فرموده و فضل الهی برین القاعدین اجر اعظم از این آیه
 بر خوانندگان الهی استری فی المومنین انفسهم بان لهم الجنة یقالون سبیلنا و سبیلکم و سبیلنا و سبیلکم
 علی الضحیٰ البخیفه گفت که با برادرت بگو چون تقصیر من علی که گمراه از غیر من ترسد و من است بر آنست
 که با من در یک خانه مدفونند فضا گفت که این سخن با برادرت گفتن این آیه بر خوانند یا ایها الذین آمنوا لا یخولوا
 بیوت النبی الا ان یؤذن لکم و گفت تمحیث که قبر حضرت رسول در خانه آنحضرت بوده و حضرت پیغمبر و شوهر او
 ندانند که ایشان را در آنجا دفن کنند پس غصب کرده باشند و خلاف را شی شریف نموده باشند منظم هر آنکه غصب کند
 بیت سید مختار بر بیت که باشد خدا را از او بنیر را بخفیه گفت بگو با برادرت که شیخ و حفصه یک دختر
 ابو بکر و دیگر دختر عمر هر دو زن پیغمبر بودند و در عوض صدق و مهر که بر پیغمبر داشتند بران خود را در آنجا
 دفن کردند فضا گفت که این سخن با دی گفتن این آیه بر خوانند یا ایها الذین آمنوا لا یخولوا بیوت النبی
 پس بمشای که هر یک معلوم که پیغمبر هیچ زنی نخواستی الا آنکه مهرش را دادی و بعد از آن تصرف نمودی پس یقین که
 صدق این است در ذمه رسول آنمانده باشد و بغیر حق ایشان را در آنجا دفن کرده باشند بخفیه گفت که با برادرت
 بگو که ایشان بعلت میراث تصرف نموده و پسر خود را در حق نمودند فضا گفت با و گفتن جواب گفت که در دست
 شما حضرت رسول است همیشه و فدا کرد از حضرت فاطمه آنرا نمودند باین علت که حضرت رسول فرموده سخن شما
 الانبیاء لا نورث و لا نورث و ما ترکنا فموصی چون از بر فاطمه میراث نبود که دختر رسول شد دختران غیر خود
 میراث بر نبرد و بر تقدیر که خانه حضرت رسول باقیمت نمایند از سر یک فقره زن حق شیخ و حفصه من مقدار آن
 هر بضم مرغ نمیشود پس چگونه در مقدار قبر حضرت و ایشان جایز باشد بخفیه را اعراض شد گفت این مرد را
 حرکتی که خود را فضا می برد برادر نیست او را اکتی و مرو و غایتش بر سر شیخ عطا فرموده راضی نبود
 که گوامام مرتضی باشد بنیاد السلام و بخفیه شقی احداث است شریعه و حکایت قبیله و روایتا دیمیم بسیار
 نمود از آنجمله در کتاب منبج الکرامه از کتب اهل سنت نقل شده که اگر زنی در مشرق باشد و کید وی او را در مشرق
 بقدر مرد در آورد و بعد از آنکه از آن مرد و مشرق آید و زن خود را حامله کند و چند فرزند آورده و آن زن شود

۳۳۲ با و ملاک کرده فرزند کرد در رحم او باشد باقی فرزندان تعلی بآن مرد و بچایه دارد و قاضی خفی حکم میکند
 که فرزند آن از آن مرد بزن خود رسیده و فرزند آن از آن مرد میراث میرسد و او نیز از فرزند آن میراث
 میرسد و هر چند آن مرد الحاح کند که فرزند این زن هرگز رسیده پس چگونه این فرزند از من است قاضی میگوید احتمالا
 دارد که محتمل باشد یا از آن منی نبوده یا با زن دیگر جماع کرده باشد و ملک نقله منی ترا بر هم زوجه تو نقل نموده
 باشد و یا منی تو بر پنبه یا با چوب رسیده و با و آنرا برداشته باشد و البته آن زن برده باشد و زن آن
 پنبه را بر فرج خود گذارسته باشد حامله شده باشد و نیز جایز میداند که کثیر از آن مرد پدید آید یا نه بهر حال دیگر آنکه مرد
 زن را بعد خود را در آورده و کال در حضور قاضی زن طلاق دهد و با آنجا زن طلاق داده شود هر چند که اگر
 بعد از آن ماه فرزند از این تعلیق شود و دیگر آنکه اگر مرد در سفر باشد و کسی که او را میزند که او مرد است پس
 عده نکاح دارد و شوهر و از شوهر هم فرزند آن بهر حال پس چون شوهر اول از سفر بیاید جمیع فرزندانی
 که از شوهر هم بهر حال هم رسیده تعلیق شود و اول دارد و از او میراث میرسد و او نیز از ایشان میراث میرسد و دیگر از
 فتوا باین بدین اگر پس باز رسد بهر حد که گوید تو پس منی یا نواده منی آن مرد صد ساله پس باز رسد
 ساله میشود و از هم میراث میرسد و آن مرد صد ساله بنده آن پس باز رسد که با او میشود و دیگر از فتوا
 او آنکه هرگاه چون فرزند را وطنی کند و بگوید او فرزند آورد در مدتی که احتمال داشته باشد که فرزند از
 هر یک از ایشان باشد آن فرزند هر یک ملحق میشود و آن پس از او میراث میرسد و او نیز از آن پس میراث
 میرسد اما کسی ملحق نمیشود و اگر کسی دعوی طفل کند بایشان ملحق نمیشود و آن فرزند از آن صد
 کسی میراث میرسد و آن صد پس از آن کثیر از آن میراث میرسد و دیگر آنکه گوید که اگر کسی کثیر داشته باشد و طفلی بهم
 رسد و هر یک از این گوید دعوی کنند که این کثیر از آن خود دارد و فرزند هر یک ملحق میشود و دیگر جایز
 میباشد لواط را با پسر او را اجاره گرفته باشد و طایفه خود را بعد از عقد چنانچه در یکی از کتب فقه
 حنفی این بیت ذکر شده و ایسی لواط فرج و لا بوطی الا بعد العقد و دیگر از فتاوی و آنکه اگر مردی
 اجاره کرد زن را از جهت زنی یا با نیاختن طایفه یا دیگر ضعفها پس آن زن نزد یکی کند و آن زن حامله

۳۳۵ و چه کنم ای صاحب کربان گشته شود خون او بر خواهر او و اگر در زوگشته شود چنانکه میگوید که کربان را در
عوض خون او بقتل میزند و دیگران که میگویند که کربان را در زوگشته شود و در هر دو مورد هم مروج زوگشته شود
و بر او حلال است و دیگران که میگویند که کربان را در زوگشته شود و در هر دو مورد هم مروج زوگشته شود
حلال است و دیگران که میگویند که کربان را در زوگشته شود و در هر دو مورد هم مروج زوگشته شود
دست در آنجا کند آب نگاه بر طهارت خود و بپوشد روز بپوشد و در حالت جنون که از این بدتر است
ملک افغان است و کوش بدخانه گشته شد که بپوشد که با او بپوشد که در حکایت او میگوید
که لام جعفر صادق سخن میگوید که آن سخنان نزد معقول نمیآید اول آنکه میگوید که حضرت واجب الوجود را نمیتوان
دید آیا چون توان بود که خبر موجود با او را نتوان دید و این نزد معقول نیست میگوید که بپوشد
فاعد فعل خود و او را از این ارفش خود نیست و این سخن نیز پیش از این بسیار میگوید که بپوشد
میگوید که بپوشد در هر دو مورد و این سخن نیز نزد معقول است از آنکه بپوشد که بپوشد که بپوشد
شود و این نزد معقول نمیآید بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
و حکم بر آنست که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
میگوید که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
دست و قدرتی که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
از اینها خود بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
چرا که او را که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
گفت که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
تا به بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
که چون توان بود که خبر موجود با او را نتوان دید و این سخن نیز نزد معقول است از آنکه بپوشد
و دانست که بعضی بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
و مخلص

۳۳۶ و من خاک به تو زدم و تو دعوی میکردی که با من سخن گفتی که او از آنست و آنست از آنست چون معذب ۳۳۶
شود پس این است باین تقدیر که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
نیت و همه تقدیر خود است پس بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
تقصیر آنست که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
بر خودت بمنزل خود رفت و شیخ عطا گفته راه حیدر که درین مصطفی غیر از این غیر نگوید هیچ راه
مصطفی و آل او چون بدستی بر دکان رفته است خیر تو صد کفتم صد هزار دست از دامن حیدر برد
راه حیدر رو که اندر راه او نوحی نمیآید همراه او راه او را دیگران نیت کردند و دیگر خود چار نیت
بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
ابو حنیفه میگوید که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
بنیامین بن عبد بن برید بن شیم بن مطلب بن عبد مناف مصطفی که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
در کتاب دیدم که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
بغایت از او نا امیدم زیرا که رجوع غل و کفین و دیگر از اینها کافم نمود و وصیت کرد که او را در جوار امام
مهر مرقون زند و ما را در اعتقاد او نگذاشت که او را فقه بوده و بطبع او جاه از بن عباس خود در از این نیت
مینمود چنانچه جمعی میگویند که بر او نماز کنند آخر الامر گفتند که از شدت بی بسیار مرضی بوده که بپوشد
بر او نماز گذاردند و در کتاب خیر القیمه ترجمه منهای الکرامه ذکر شده که مصطفی این کتاب شیخ جمال الدین
حسن بن مطهر میگوید که بسیار میآید که در بطن مذکور است و از وجه دنیا و طلبی است
مانعی میآید از اینها را ایشان و دیدم که از علما خبری که گفت خبر من به امام میگویند که بپوشد که بپوشد که بپوشد
میگوید که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
و تا بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد که بپوشد
وقتی که از آنرا علمی ملول شد بان آمد و آید با خشن و غول شد و زوگشته شود و از آنرا

۳۴۱ اولاد زیر هر قوس است و احد بنجل و علم و جاهد بود و معتقد بید بود و هر که بیدار العین می کرد
 انگش را خطی و واجب القتل می شد و جایز دانست که برابر یک پسته بیک سخته ترتیب ماع بخورند و زیاده از آن
 سخته نکرده گوید که اگر کسی سیایان یا الاغی از پیش روی صاحب بگذرد نماز او ساقط می شود و آن نماز را قطع
 باید کرد و دیگر محتاج با عاده است و در کتاب فیض الایمان که از تصانیف است ذکر شده که احمد بن حنبل می گفت
 که محبت عیسی علیه السلام بآن تن جمع شود و در سند جعفر آمده که احمد بن حنبل می گفت که تا که بغض عیسی علیه السلام باشد اگر چه
 اندک باشد او نمی تواند بود از او بپزد که آن اندک چه قدر باشد گفت بعد از هر مرتبه در هر یک سیصد مرتبه بخواند
 فتوی ای و سطر از هر مرتبه بر آید و در پیش فعی در آمد و کاف حاکم که اعتقاد است که حق تعالی جسم است بعضی از
 بنده کان او را بینند و او نیز این را بیند و باند که خلص خود و متصا و معاصر کند و ذکر اوصاف الهی را و بگوید
 که بر بالار غش نشسته از هر طرف لبش انگشت خود را بشمارد و از آن زیاد آمد و از ترابیزه خلاص شود
 و با این گفته و صحت و موافق و سیاه و نیز خنده و کریم نسبت بخدا می دهد و می گوید که
 الزام التواضع که عطا خا که اعتقاد است که خدا تعالی جسم است و طویل و عریض و در کتاب منج الفاضلین
 که او در کتاب که از علما آنکه ضاله است اعتقاد است که الله تعالی جسم است که او گوشت و خون و عین و اعضا
 و جوارح مشدود و پا و چشم و گوش و غیر آن دارد و شصت و پست که ایشان در بیان گفته اند اعتقادی عن الفوج
 واللحمه و استیکونی عما و استیکونی فلیک فی مریضه از فرج و لیخه و سوال کنند از غیر این آنچه
 خواهید و نیز می گوید که هر جمیع حقیقت که از شما بزرگوار و بزرگوار و بزرگوار و بزرگوار و بزرگوار و بزرگوار
 نعلین از کتو او در گوش خدا گوشواره او تا صبا مندا می کند و در کتاب منج الفاضلین
 بعضی از حنبلیه در بغداد و در کتاب خراب است و پرازد و کامیگرده اند از برای آنکه هرگاه خدا بر زمین آید
 خرا و در زمین آید و در کتاب جمع در کتاب احیا می کرد و تا وقتی که خدا بر زمین آید مشاهد جمال او
 کنند و گفته اند بطوفان نوع خدا تعالی چندان گشت که در چشم بهم رسانید و فرشتگان بعیا و پرستی او فرستند
 و در کتاب طایفه عیسی علیه السلام از کتاب خا که اعتقاد است که خدا تعالی خلقت مخلوق و نظم و نسق آن است

خواهد

۳۴۲ خواهد که یکبار خود را بر روی پای دیگر انداخت و گفته که دیگر از نیرسد که مثالی فعل از او صدور یابد و نیز
 در آن کتاب آن طبقه ضاله القهر است که حقیقت بالا جمیع آسمانها بر غش نشسته بر سر او قبله است و حضرت
 رسول ص فرموده که لغت خود را داخل زمین که خدا تعالی در آنجا باشد و همچنین در آن کتاب آنکه آسمان
 مقام منقول است که از بید بر سر پند که خدا از هر چه هست فرمود که نه از آن زمین و نه از آن آسمان
 آنچنان بود که آن سینه فریده و آنرا از ایند تا عرق کرده خود را عرق و خلق کردانی که هرگاه که از این سینه
 قبول کند که این خدا خلق کند و خود را از عرق آن ایجا کند که از خلق است خدا بود و از این پیش از آفریدن
 است موجود بود و چون توانست که از عرق هر که خود خلق کرده هم رسد و از خلقی که کسی دیگر بود او خدا
 خواهد بود و آنکه از عرق او خلق شود و نیز در آن کتاب آید که حقیقت از غش تا آسمان و میامی آید و بعضی از
 خا که اعتقاد است که دریا از آب است و نیز در کتاب طایفه ذکر شده که جمیع دریا جمع این است
 آورده که روز قیامت جمع شود و در محشر حاضر شوند هر که در این معجزه خود یا بید بعد از آن حقیقت تیر و موحدین آمده
 چه چیز میخواهد گویند خدا خود را میگویم گویند که منم برورد کار شما انکار ایشان طلب دیت کرد خدا تعالی
 خندان خود را ایشان نمایند پیش افتاده همه خلایق را از عقب او آورند و هر که از منم و منافق
 نوزخ چون بجز منم رسد قلاب چندان که هر کسی که خدا خواهد بچشم کشد و با آن از آن جبهه عبور نمایند
 بعد از آن نور منافقین بر طرف شده و نور مؤمنین کجا خود را ای صاحب جمیع اول میگوید که نور خدا شامل
 مؤمن و منافق خواهد بود و بعد از آن میگوید که منافق را بدوزخ میبرد و این خلاف عقیده است هر غیه و فاع
 میدانند که هر که نور الهی را بدوزخ میبرد و او را حکم رقت میزنند و نیز در آن کتاب ذکر شده که در
 روز قیامت بعد از آنکه حقیقت کفار را بدوزخ میزنند خود را با دوزخ میگردانند و از این کتاب آید که گویند
 که تو پروردگار هستی و این کلام میا حقیقت و خلقان چند مرتبه تکرار یا بد خدا تعالی فرماید که میا عابد و معبود
 علامتی است که فرق ما را گویند یا در آنجا حقیقت ساق خود را برهنه ساخته ایشان را سجود ما مقرر دارند که
 در دنیا با خلاصه کرده و در بهر گون که بیا کرده است را قدم شک کرده و در هر چند خواهد که بگوید نتواند آنکه

۴۵ سم ۲ الیمن و انما ما دست ذاک لبها بالصادق و تقر بانمی لال محروم و باعدان لکل منافق ان لا یخین
فروهم بجوانم اسم النبی بن و الخالق مراد لضافی درین قطع حضرت امام جعفر الصادق است و اول کسی که تختم
بسیار کرد و معاویة بن ابی سفيان و جماعت که در حقیقه اهل سنت معاویة و جماعت نیز پدید انداز
سنت بنو امیة نمودند و معاویة که در آن فعل در یک از تصانیف خود آورده که اول کسی که بفرموده
معاویة تختم می نمود و معاویة نیز گفته اند که هر کس که بسم الله الرحمن الرحیم در نماز بخواند اما چون
بدعت که رافضیه بشنید این کار خود خسته اند اما آنرا ترک نموده ایم و بعضی از علما گفته اند تطبیق بفرموده
اما چون شعار رافضیه ما الضمیم و لا می دانیم و جمعی گفته اند که وضو ختن اخوض افکشت ما بر غم رافضیه اخوضی
و صوغ سب زیم و اهل سنت و فخر عان بدعت که شیعه رافضیه نام کرده اند و نمیدانند که ایشان خود رافضیه اند که ترک
مذهب حق کرده و می بیند باطل نموده اند چنانچه شیخ عطار در مظهر العجا که گفته نظم هر که او گوید بنویس رافضیه او
بود در هر خارجی خارجی غیر از رافضیه در بدعت عدل او راه نیست خارجی و رافضیه مرده دان
خود منافق را بدو رافضیه برده دان و نیز احوال متعصبان ما و راء الله بنی بنی و کردنی پوشند که
آنها ماکول و ملبوس و خفته و خوش طبعی چنین فرموده که مراد این حیرت است که بر غم شیعه که زنده اند چرا
سینا مردن اختیار میکنند و در کتاب الجبال المؤمنین آمده که اگر در بلاد اهل سنت مانند ما و اهل شهر شام
که اهل بلقی در دست داشتند از برای آنجا با و از اهل ریش و برضی بدعت ملعونیه سازند و عجب آنست
که ایشان از نجاست احتراز نمایند و بول و غایط نشویند و چون صا خود را بر دیوار مالند و شی پاکیزه اعتقاد
باشند و جمیع کلام آیه و از لسان است اما با لفظی که خود را بشویند و احاطه قرآن و فرموده بول نمایند رافضیه
و مبتدع خوانند و شیعه ایشان را نجس خارجی و نیز در و مر و او قدر و جری خوانند چنانچه در کتاب کلام
بنیاد و دیگر کتب شیعه و جیه تسلیم است باین مفسلا ذکر شده نقد است که روزی اتفاق یا از شیعه گذشتی بیک
افاد که امام ختم می جویت است و آنجا نماید دید که آن دنیا پاره پاره از میان عالم میرود آورد و آنرا از هم
کشود و مخلوط نجاست بود آن پنبه بمقع خود مالید و بهم چسبید و در میان تمام گذشت و شکوای بطریق
مذهب خود داشت و داخل مسجد و امامت باطن مشغول گردید حکایت در آن چین میرزا کورکان در هرات مد

۳۴۶ کاظم بعد از آنکه مفاد سال عمر خود را در مذمت اهل سنت گذرانیده بود و بدین شیوه از شیعه انتقاد نمود چون ناخوش
بر حال و اطلاع حاکم در مقام مواخذه او شدند و آن پیر چاره کارفته بنزد حاکم میرزا آوردند و گفتند
که این مرد رافضیه شده و بموجب فتوای حاکم و اجاب القدر که بنزد حاکم راجع می نمودند که در قضا و فایز
واقع شود پرسید که کدام حجت و دلیل از مذمت جنیفه مذمت رافضیه انتقاد نموده مرد کاظم عرض نمود که بدین دلیل که
در این رود کار که بعد از آنکه مشغول بودیم به شلوغ خفیا که بجهت شستن میزدیم و از نجاست میدیم و شلوغ
شیعه پاک و پاکیزه میباشند و میگویم باین دلیل و حجج از مذمت جنیفه مذمت رافضیه انتقاد نمودم و آنکه شیعه اثنی
عشری ناچسبند و در دنیا و آخرت از دنیا و آخرت با غنا و تقصیرت بلکه در واقع ایشان دم دارند
و بعضی میباشند و میگویند که شیعه ناچسبند و در دنیا و آخرت با غنا و تقصیرت بلکه در واقع ایشان دم دارند
که حیوانات دم بیرون می آورند که چهار انگشت دم و دو و یکم گفته اند گویا هر یک از نواصب که تقصیرت
زیاده است دم دراز تر باشد و نیز روایت است که شیعه ناچسبند و در دنیا و آخرت با غنا و تقصیرت بلکه در واقع ایشان دم دارند
از او حقیقت حال را پرسید او گفت که بعضی از مردان و زنان ما این دارند و نیز گفت که کیه ما در حمام
ناچسب خدمت میکرد و در آن اثنا دست او بر دم او دینک رسید آن ناچسب گفت که اگر کشف این سر نماز سر
تو را از قلعه بسبک سازم و ما آن ملعون را در شهر بود آمد و اظهار آن کرد و یک از شعرا بمنابا این مقام فرمود
بای سنی که میر کمال مردم دارد دندان زکتنش زخم دارد مانند ساره و الا نالبت
هر خد که آبش را رسد دم دارد و ابو حنیفه و مالک که حضرت امام جعفر صادق بودند و شافعی که مالک بود
و احمد بن حنبل که شافعی و این چهار نفر بعد از زمان حضرت رسول تا زمان منصور که صد و بیست سال شد
نبود و در زمان منصور هم سید باغی در زمان و جنی بودند با و بگویم که هیچ سنی نبودند از این چهار بزرگوار
من بکترین با تخیل که لیس می بودند و معتمد علما و دانشمندان اهل سنت و جماعت اعتقاد است که آن
مذهب شیعه در زمان حضرت رسول نبود و در زمان حضرت امام جعفر صادق هم رسید لهذا مذمت شیعه مذمت
جعفر میخوانند و یک از شعرا اشاره بان نموده باغی صد که فرمود جعفر دارم بالفضیله عمری حید دارم

۳۴۸ خرمه مهره از مغرب مطلب منجور به شمع جود در دم و عوام اهانت راعقیده انکه ابتدا مذمت شیعه
از زمان پادشاه طایک بنام تروج مذمت حق ائمه از عشره پناه که صفوی گفته اند و در جاجانه و
اطال الملک و السلطه اولاده در ایامه الاخره از انان بهر سید و نمیدانند که هر که حضرت امیرالمومنین علیه السلام
بعد از رسیدن امام و بجای میبندد او شیعه و هر که ابوبکر مدینه خلیفه میبندد او شیعه است باین تفسیر بود
و شیعه در هر وقت و هر طایفه و هر قبیل بسیار بودند و بمثل حدیث الثقیه دینی و دین ابائ که از حضرت امام
جعفر صادق روایت اطوار آن نمیشوند که در آن خوف و ترس اخفای نمی نمودند از آن جمله از شهرهای
مشهور که از روز ظهور اسلام تا حال بوی ارتقین بمشامش نرسیده و حدیثه ناحیه ایشا از شیعه نمیشوند
چون قوم کاشان و در و استرآباد و مشهد مقدس و اهمل هر شهر از علمای و فاضلین بدین هر ما از این
میکوشند که بعلت رعیت که معمول و متعارف است و یک بعلت شیخ خلیفه مشهور است که یک از پادشاهان اهانت بسبب و از
رسید از غضب و امارت بعد از ایشان نمود و یکی از مفران آن بدین باب گفت که در این شهر که می
از اهانت و جماعت بنام مسلمانان کشتن آن ملعون بمرده و در گفت که در شهر ابوبکر نامی بهم میرسد
او را به نزد من بیاورید از سر قدر و اسرار کدرم انظما بکرنک شاه و یاک چون نمیشوند که در شهر ایشان
که باین نام بهم میرسد هر چند هم شکلی نموند و بدین و دنیا بایشان عرض کردند که از آن مؤمنان
یکت خود را با یک نام کنند تا آن پادشاه از سر قدر و جماعت بکند و هیچکدام را نشاندند و متفق الکلمه
گفتند که ما بقدر اسرار و شیوع و این نام زشت را بخود نسبت نمیدیم عاقبت الامور مغلوب بدقیافه
بهم رسانید که در عمر خود مالک کدینا نبود و هر که شک او میشد بهزار التماس و زار و مال بسیار دادند
تا خود را با کراه ابوبکر نام کرده بشیر آن ناصیه بر دزد چون چشم او با ابوبکر علی افتاد گفت ابابکر چنین میباشد
آن مجلس شاه و یاکانها فرمودند که در شهر ما باین ابوبکر بهم میرسد و مولود مغربی را باین نموده است
سبز و از این جهات چهار ماجر ابوبکر در وی خوار و زار و جمیع مردم و باین شیعه اهل حق بهین طریق
حکایتی ایراد نموده که چون ابوبکر نامی بنظر پادشاه آوردند گفت که بعد از آنکه چند روز گذشته ابوبکر نامی بخته
خدا داده

۳۴۸ نه آورده اید آنهم چنین گشت که اقیح خلق حدیث در انما غایت جفا او یکی از ظفار قم عرض نمود که ایها
الامیر هر چه خواهی کنی که در آب هوای قم ابوبکر نام بهتر از این بر تو میسازد چون امیر خا از لطایف
طبعی بود و اختیار خندید و ایشانرا به بخشید و در ناسیج این کیشامی مسطور است که در سال چهارم و پنج
از هجرت قنده عظیم واقع شد میان اهل صفی و قوم که مردم صفی باین تجارت رفتند بودند بسبب آنکه اهل قم در آنجا
سجایم نموده بودند اهل صفی جمع گشتند و از ایشان گشتند و اموال تجارت را غارت کردند و چون آن خبر
بملک کن الدوله ابوبکر رسید بواسطه آنکه شیخ دشت در غضبش و اهل صفی را مواخذه و مصادره بآل
بسیار نمودند و شیخ عبدالجلیل رازی در کتاب نقص آورده که اهل صفی از قمی پرسید که از کدام شهر می گشت
از شهر دندان کنان اهل صفی فرمودند که گفت این غیر مغرب و نیست گفت آهنت که چون من گویم از قم که آه
و از اینجا میفرمودم که قومی باشد که اشیای اهل صفی را بکشتن الحمد لله المکنه در ایام دولت سلاطین و پادشاهان
صفویه میسویه اماره بر اینهمه کلیله و خلدانه ملکه و طغتمه الیوم القیمه انرا بیا و هدایت بمرتب بر در و دیوار
انولایت یافته که صد قدم اضعف است و با دار المومنین کان در برابر کوه و استسلم و عبید و زاکانادر
بعضی از این خود آورده که عمران مردم قم میزدند که گفت که چون عمریت چرا او را میزدند و دیگر در جوابش
که او عمریت و الف و نون را از عثمان زد و دیده و بر او افزوده و دیگر اهل کان از ظهور اسلام حال شیعه
صادق العقیده و بعد از آنکه از احوالات ایشان در باب قتل عمر بنی مرثله و در بعضی سید طایع عبدالکافی
مذکور است که شیخ در کان در از کوشن و خور و تغا جی حوت که کاغذ تغا را بنویسید که چه نام داری
گفت ابوبکر گفت بدین گفت عمر گفت جدت گفت عثمان تغا جی میخورد گفت چه نوری لال گفت که میخور و بوش
خداوند فرزند دیگر است آبا و از ان خلایق ظاهر امیر المومنین تا حال شیعه از عشره نبوده اند و
هر که بگوید از ان بنی بنی است نرسیده و مخالف و موالف را در شیعه اهل استرآباد سخت نیست و در زمان پیر
از ائمه معصومین ایشان در کوه خود را بخدمت آنحضرت میبردند و مسکن و اوجی ختی را از انصوح علمهم الله
یا میفرستند و حضرت امام حسن عسکری بآن بلده میفرستادند و در مسجد آنجا نماز کردند و اهل آن مسجد قیامت

۳۴۹ و مشهور است که سکر بنی خنجه در کتاب قبل المناقب و در کتاب کاشف الغموض
المهم و دیگر کتب طریق مذکور است که جعفر بن شریف جلاله نقل نموده است که حج میرفتیم و مردم شهر آباد
و در جماعت بسیار راه گرفته بودند که در راه کعبه از راه کعبه می آمدیم و چون نزد شریف رسیدیم با او
انکه به سیرم که آن امانت نامه بود و قبل از رسیدن فرمود که آنجا بگویند که سید بن ابی طالب را خبر
بگویم که شیخ جعفر بن محمد سلام میسرانند فرمود که چون حج کردی بخانه مراجعت خواهی نمود و امر روزانودنه
روز دیگر بخانه خواهر رسید و در ناقب المناقب آمده که فرمود که ماصد و نود روز دیگر بخانه خواهر رسید
و روز جمعه بیستم شهر ربیع الاول در اول و زداختن خواهر و در آفرمان روز خانه تو مرا خواهند
دید که بر تو که حقیقت تو را با هر چه بایست بخانه میرساند و شریف پیرت را حقیقت پیرت را امت خواهد
او را صلت نام کنند که از ایشان ما خواهد بود پس گفتیم یا بن رسول الله ابراهیم بن اسمعیل خلیفه از شیعیان
شماست و هر که از او صد هزار درهم بدو بستاند و محتاج نباشد فرمود که حقیقت او را امری
و فرزند را و اگر امت کرد بگوید جز او را احد نام کند پس از خدمت نام رخص شده بکره رقم و در راه
روز که فرموده بود بخانه رسیدم و نوید آمدن امام را بشنیدم و دادم در خانه من جمع شدند و هر کس حاجتی
حاجتی مسئله داشت به من رسید او شد و در آخر نماز روز امام مکان موعود رسید و ابتدا بسلام
نمود و یکصد بار سوره شریف را خواند و فرمود که من وعده کرده بودم با جعفر بن شریف که در آخر این
روز با شما جمع کنم و نماز عصر را در سفره ای کرده ام و بنبر شما آمد حاجتی مسئله که در این رسید
اول الضرب جابر گفت یا بن رسول الله سیرم جابر را چشم پوشیده الهام دعا دارم که حقیقت با چشم
باز ده فرمود او را بیا و چشم را بر آورد دست مبارک چشمش را لید شفا یافت پس یکم آمدند
و حوائج و سئالات داشتند عرض میداشتند و من این از حل مشکلات نموده دعا خیر فرمود
و بسامه معاود کرد و در کتاب محافل المؤمنین ذکر شده که روز مرد مغربی بمکه اجماع علیه
و چار شد از او پرسید که چه گفت سیدم طلب علم و استر ابا و ملاجی گفت که اختصار در کلام
مطلوب است

۳۵۰ مطلوب است میبست گفت که فرمود مطلق خود را و از این حکمت و شریف فارغ است و دیگر از شریف
که مردم آن شهر شیعیان اند و در آن شهر از جنت فتح آن و شریف از کلام امام باطل که مردم
آنجا شیعه اند و در شهرت که عرب بحرینی که ابابکر و عمر و عثمان و دشنام داده بود و با صبیان بدین
او را گرفته بر خراش داده کرد و شهر میگردانیدند که رسید که این چکنه کرده است و در گفت که ابوبکر را دهم
و او را عرب چنان با آنچنان بطیقت تقیه نماید و روز و روز و با عمر و عثمان نموده گفت یا بن رسول الله
عثمان بنی ابی کفر امشول کن و تحت بر من نه که تقیه نموده ام و عمر و عثمان نیز دشنام داده ام دیگر
از بلاد اسلام که همیشه مردم آن شیعه تر غیری اند و حیدر عالم که مثل نقطه سفیدی در کای سیاه در میان
ناجیست بدین و متابعان عمر بنی واقع شده اند و معزاد و شیعیان معروف و اهل زمانه و از جمله نصیحت
عوام شیعه بخانیا نیست که اگر ایشان می گفتند که ابوبکر و انبان یا کوزه یا بوی آب است البته آن را
می بختند و آن کوزه را می کشند و این تم طریقی در انجامد و ستم بود و از این سبب ضرر بسیار باشد
میرسد تا آنکه روز نایب از ملازمان عامه که یکی از شیعیان صفا العقیده آنجا و چار شده که از آسیا
می آمد و انبان اردر آنجا سربزد آنگاه بطریق موعود از روز و ظرافت با و گفت ابوبکر و انبان اردر است
آن شیخ خیر خال از ظرافت و زیرکی نبود و جواب گفت که با کمینت او راه را بوس از آرد پس بیرون خواهیم
و بعد از آن این جواب لطیف در میان مردم آنجا مشهور گردید و آن تم طریقی بآفر رسیدانی صاحب بدین مکر
نشسته و کن بود اینچ مطاعه نموده و رسیدن تمام موعود و آن و مغرب بنی با و آن اسمعیلیه شدند
و همیشه بوده اند و چنانچه در تاریخ نگارستان مذکور است که از پادشاهان اسمعیلیه الموعودین با آن بصیرت مردم
خود را فرستاد که آن ملک را بحیطه تصرف و در آورده خطبه شریفی بخواند و این واقعه در شهر سمرقند
و ثلثه روی نموده و خطیب روز جمعه در مسجد بر صحن کلمات فیض آیات را در سرب خواند اللهم صل علی
محمد المصطفی و علی المرتضی و الطاهرین و علی بن ابی طالب و علی بن الحسین و علی بن ابی طالب و علی بن ابی طالب
و صل علی الائمه الطاهیرین و در جمعه دیگر مؤذنان گفتن کلمه حی یا قیوم را مکرر کردند و بعد از آن

[illegible]

۳۵۲
 الغالب لانا و التقليل الميراثين على الميراثين و خوايد كه كاشاره بان كيند خراب كرده فرمود كه ماكي
 چنين خواهد بود صبا آن روز سلكه مجموع معماران از اطلبه بطوس و تيا و نماز كه كنون بر مرقد مطهر مشور
 حضرت امام رضا انبانا ده تمام رسانيدند و پير عبيد سر خراسان سر كار آن عمار بود و شيخ كمال الدين خور
 رزم در نوازيار شاه خراسان فرموده است يك طواف در شان رسول فترت با هفتاد حج و نوافلك
 كتابان و بعد از آن سلكه مجموع و شيعه اثنى عشر كرد و در احترام شيعه و اتمام ميمون و نيز از پادشاه يعقوب
 لينت شيعه اثنى عشرى بوده است چنانچه در كتاب مجمع البلدان كورست كه لسمع يعقوب لينت رسانيدند كه البويهي
 بن سفيان بن مغفر اموي بن عثمان بن عفان طعن ميكند يعقوب لينت فرمود كه البويهي سلاح حاضر دارند
 تا او را سيا كنند و زير كفتارها الا مير و در عثمان بن سفيان كه شيعه شما است طعن ميكنند بلكه در عثمان بن عفان
 كه گروه شيان و ناصبيا و اخليقم سيم ميند او را طعن ميكند يعقوب لينت گفت مرا كمان بود كه طعن شيعه
 ما كنند او داند و خلفائش خواهد طعن كنند و خواهر عزيزه پادشاه در سلسله علمش برادر يعقوب لينت
 بود و سرداران او هم شيعه بودند و بخور و شيعه غلو داشت كه از انام صبح در پيش او ميردند و اهل القصا
 او امير فرمود و آن پادشاه نيك اعتقاد گرفته كه هين دليد در فضليت عا لفرض است كه تولد او در
 حرم كعبه بوده و اين درجه و منزلت مخصوص كثرت اشرك و سيم نزار و چنانچه سيد حميد عليه الرحمه
 گفته است عبيد ولد نه في حرم الاله امه في البيت حيث فناءه للمسجد بضاء طاهره الثياب كبريعة طابت
 و طاب وليد و الولد غابت في ليك كحس كحومها و بدت مع القمر النير الاعد مالف في خرقه القوابل مثله
 الابن عمه النبي محمد باجي در مرتبه عا بچونست سنجيد در خانه حق زاده بجانش سو كند با فرزندى كه خانه
 زادى دارد كه نيت كه خواندن بجاي فرزند و نيز اكا بيو سلكه كه فرمود است سلكه محمد خدا بنده و از
 نسل خلكه خان اشيعه بود و الجانيو بمعنى فرخته او او در باب ايج مذهب حق ائمه اثنى عشره ميساعى جميل
 بعد آورده و مدت ده سال در ايام حلت العاقبت محمود مذهب شيعه و ايج و او در منا بخرطبه با بنام حضرت امير
 المؤمنين و ائمه معصومين صلوات الله عليهم معين ميخواندند و تبر از خلفائش ميگردند و در تمام قلم رواه معمول

۳۵۵ سن برتبه اجتهاد رسید بطایفه که در آن وقت داخل مجلس گفتند که این مجلس را از آغاز و اواخر
میشال این پیش نموده و در مجلس جانش دادند علامه گفتی خود را بر داشتی در مجلس خود گذشت سلطنت
و حضار از این متعجب شده و خطاط که زانیند که این عرب خفه دیوانه است و سلطنت و جرات استغفار نمود
علامه در جواب فرمود که در زمان حضرت رسول ابو خنیف گفتی مبارک است و این بار از دیده و در مجلس
سلطنت چون جمعی از خنیف مذکور است که بکمال چون امام ایشان گفتی در دوزخ و مبادا که متابعان
و پیروان او نیز سنت و طریقی امام خود را بجا آورده گفتی مرا بزدند از این گفتی خود را ضبط
و حفظ نمودم علامه خنیف حکایت کرد گفتند در زمان حضرت پیغمبر ابو خنیف کجا بود بعد از حضرت رسول
اصدا بنیشت ابو خنیف هم رسید علامه گفت مرا معذرت و در آن روز که سوگندم گفتی گفتی رسول الله را
زدیده بود علامه گفتی گفتند شافعی که در زمان حضرت رسول بود فرمود پیر مراد یافته ملک گفتی
پیغمبر را زدیده بود علامه مالک از جا در آمد که مالک در زمان حضرت پیغمبر نبود چرا او بهمان بایتمه
نامیکو علامه فرمود که در پیشگاه مردم احمد بن حنبل گفتی سید نیات را زدیده بود علامه خطاب گفتند
که احمد بن حنبل در زمان حضرت پیغمبر نبود و انما بعد از رحلت حضرت رسول بعد از آنکه رسیدیم رسید
پس علامه فرمود که هرگاه این چهار مذکور در زمان حضرت رسول بود پس چگونه بهم رسید علماء اهل
سنت و خلیل و مبهوت شدند و بطلان مذاکره این عیال ایشان بر طاعت و اهل مجلس ظاهر و عارفین باور
فرموده چار دیدن کار مردودان بود این چنین دیدن زبیر در آن بود و الجایتو سلطنت از
علامه التمس نمود که در حضور او وضو خسته نماز بگذارد شیخ با دایب مقرر در حضور پادشاه وضو خسته کرد
نماز خجوع و حضور تمام بجای آورد و علامه اهرت نیز حسب الامر سلطنت بطریق خود وضو کرده نماز ناقص ماند
که دارند نماز در روزه چون هیچ شب زطوق لعنت صید شیخ سلطنت را از روش و طوع و علا
بسیار خوش آمد و شاه بمناظره مباحثه نمود چون روز دیگر شد مولانا نظام الدین عبداللک مراغبی که
شافعی مذمت و مکرر علماء خلیل از او داده بود و در علوم معقول و منقول کجاینها و در مباحثه و مناظره
فایز بر ابر

۳۵۶ فایز بر ابر عصرونه و در آنوقت قضایا مالک ایران بود و دیگر علماء اهرت جماعت تریب
متقدم مباحثه نمود و مجلس سلطنت حاضر شدند و جلال فیض علماء و المجتهدین شیخ جمال الملک و الدین حسن
بن مطهر حلی نیز حاضر شدند و بمکالمه و مباحثه مشغول شدند و شیخ بدلائل عقلیه و براین اقلیه اثبات حقیقت
فرقه باجیه اثبات رضوان الله علیه و ابطال مذمت اهرت و جماعت خدایم الله نمود و جاکبر شاه که
وامراء و وزراء و ضعیف و رفیع و خاص و عام نفع و اضر و ظاهر شد خط جبهه و مجلس اهرت
نشست زبان برکت و دود منهابست بکمال فصاحت بیاید که دشت بدلهما نقش کلین بر
کمانت سر از کوی صورت یعنی کمانت قلم بر سر و دعوت مید بکفنتی از کمر کنایه آفرین که بر عقل
طبعه هزار آفرین سمند سخن بکجا براند که قاضی جبهه خود را بماند علماء و دانشمندان اهرت
و جماعت مبهوت و متحیر ماندند و حاضر شدند سلطنت و اکثر خواص و مقربان مذمت شیخ اختیار نمودند
و حسب الامر سلطنت در میان و بمانند در محاکمه این تغییر خطبه نمود نام خطبه انداخته با ساهی
حضرات ائمّه معصومین در مناظره خواندند و چهره در اهرم و دامیر از لوث ساهی خطبه انداخته نمود نام
نامی و اسم که از حضرت امیر المؤمنین و اسما ائمه هدی صلوات الله علیهم منقطع و منقطع ساختند
و حتی عیال خیر العباد و نماز اطا کردند و در کتاب محاکمه المؤمنین ذکر شده که در دعوت محاکمه الجایتو سلطنت
مذمت شیخ تشار داشت الا در قزوین که ابا و انعام نمودند و چنانچه مولانا میرزا اشاره نموده
خوارم اندر ولایت قزوین چون عمر در ولایت شکان و در تاریخ نگارستان مسطور است که چون ارتقا
و احکام الجایتو سلطنت بجمع قلم و خود فرستاد همه طاعت نموده خطبه اثبات رضوان الله علیه را خواندند و الاموم
اصفها که تعصب و عناد و زبیده بان امر ارضی شدند اما چون خبر مخالفت ایشان بسطانیه رسید لشکر
و حشام معد و بقدر و اسرار و ماراج ایشان مقرر شد و همین که لشکر بان رسید امانا اصفها از
غضب سلطنت خوف و واهمه نموده در روز جمعه خطبه اثبات رضوان الله علیه را خواندند و سلطنت در و اوج دادن
مذمت شیخ و طریقه مرفیه تمصویم فایز مبالغه نمود و در آن باب ساهی جمله اهرت را سید و مدرس و بقا

۳۵۷
اخیر بنا کرده مدین لعین فرموده و فیما بین ایشان مقرر نموده نام یک بر صغیر و کار گذاشت و برای
آخرت خود را معهود آبا و اجدادش و در شریعت فطرتش و سبب تعالی بجزار رحمت ایزد پرست ۲۵ از
سال شایسته کرد و ده سال شیعه عشر بود و عشر هر پنج سال و ده ماه و ده روز و بعد از فوت او علامه بجا
حکومت نمود و عارفان و شیعیان و در حقیقت مذهب شیعه از عشر فرموده است مذهب حق یک بوده چهار چار
این سخن نقل از نهشت چهار حکایت در کتاب کمال المؤمنین آمده که یکی از ناچایان پیرین و پیر و
آن لعین در روز مذهب شیعه نام یک کتاب نوشته بود و در مجالس آنرا بر مردم میخواند و اضماع شیعه میخواند
و از بیم آنکه مبادا که از علمای شیعه رد آن نماید یک بنویسد و شیخ جمال الدین حسن بن مطهر حنا
همیشه حیل میجوید که آن کتاب است آید تا رد آن را بجزم علامه قضاوت کرد که در ابتدا تصحیح علامه
چند روز در پیش آن خوانده بود و وسیله التماس عاریت کتابش بود و خود چنان نامه نوشت که
یکباره دست رد بر سینه التماس علامه نهد گفت سوگند یاد کرده که زیاد از یک کتاب این کتاب را پیش
نگذارم علامه آنقدر از این غنیمت دانسته کتاب را گرفت و بخانه برد که در آنش بقدر امکان از آنجا نقل
نمای چون کتابت آن شغال غوغا و فضاغی از شب بگذشت و خواب بر او غلبه کرد و حضرت حبیب الامر
ظاهر شد و شیخ گفت کتاب را بگردار و تو خواب چینی از خواب بیدار شدم بگر است حضرت حبیب الامر تمام
شده بود و دیگر از سلاطین و حاکمان دولت بود و در شیخ بخیر غلوه داشت که جمعی میفرستند یکبار
ایشان گفت که چون بدین طریقه بر سلام حضرت رسول برسان و بگو که اگر عمر و ابابکر در جوار تو دفن
نمودند بر تو شوم هر آینه زیارت تومی آدم دیگر در تاریخ نگارستان آمده که ابوالقاسم باب میرزای نیشابور
بنام هرگز روز با خواص و مقربان نشسته و نمک در دست گرفته و نوشته او را خواند و اسمی از ده امام بر او
نقش بود یک از حاضران گفت در کدام نام بوده به میرزا گفت نام نهشت این شخص گفت که شما را مرد و نوع
دیگر اعتقاد دارند میرزا گفت هر کس هر نوع اعتقاد دارد که میدارد از طریق آبا و اجداد خود شیعه است
عشریه است و از این پنج دیگر از وزیر شیعه محمد الملک است که وزیر بود و در وزارت او کار میکرد و بکار

۳۵۸
و نام کار از ابوبکر بود اما شیعه چنانچه او را بنبر محمد الملک بردند گفت او را مصلوب سازند حاضران گفتند ۳۵۸
این مرد شیعه گفت شما گفتید ابوبکر نام دارد اگر شیعه بنویسند که بنام نهشت رضی نیست و یک از شعرا
ناجیه فرقه آنرا عشر گفته عجمه لا یقبل التوبة من باب الاکثر عین الی حب و اجماع لازم و دونه
الشاهد الغایب لوشق قلبی لرای وسطه سطرین قد خط بالکاتب العدل و التوحید من جانب
و حبیب البیت من جانب هم خسته فی الله اجبتهم محمد و ابی طالب و فاطمه الزهرا و ابناهما رغما لا انفا
الشاهد الغایب انی ناچایان پیرین و پیر و ابوبکر و عمر و عثمان لعین برغم شما از ابتدا جلوس نمشت
مالوس پادشاه جمعه ملائک سباه مروج مذهب حق الله اثنا عشر شایسته مذهب صوفی طریقه مذهب و مکتب الله
فی جهان قد تله حال که شمر محرم ام نهشت و بعین و الف بحر روز بروز شیوع و رواج مذهب الله
هر در ترقی و تزايد است و ملت مقرر باطله مادر نزل تنزل و در اکثر امصار و اقطار عالم شیعه است
عشریه بسیار در خصوص در ممالک ایران که بعین عدالت و رعیت پرور شده دین پناه ظل الله است
بن الله بن سلطان انما کان بن انما کان بن انما کان خلیفه ام و ام شاه عباس ثانی موسوی صفوی خلد
الله ملکه و الله الاطوح صبا الزمان که این پادشاه جمیع سابع سلطه پادشاهان موسوی و صفوی شیعه
بر فاجای تقیه و ملال بعین طعن خلفا نشسته و با بجان ایشان مشغول و مشغول و خطبات فصیح بیان
و بلغا خوشی الحان و منابر و جملین و طعن ابابکر و عمر و عثمان علیه السلام و العذاب الابرار میماند
و ملائک و جن و انس و کرم مباد و کونید و تیرانیان در کوچه و بازار به تعبیر از یکدیگر از امامان و پیران
ضال که راه شما را بخورید و از میدان که اگر آنجا حاضر شوید بغیر از غصه و درد و رنج و هلاک خود علاج
و چاره ندارید و شیعه بهتر از هر ولایت است طهارت و لعن و تبرائی آن ملعون نوشته و زاد او
و باعث نجات و خلاص از شدت و سختی عذاب عقاب روز حسرت و ندامت نیست به جز کرب و غم
است نجات و خلاص راه در هر کون تیر مرقع است و امید از لطف و رحمت سبحان و کرم و شفقت
یزد از جل جلاله و عظمت است که درین زود بدو نهشت حاضران اثنا عشر این پادشاه دین پرور و عا

لضرت ماثر که معظم و بدیه شرف و عتبات سدره مرتبات و باقی محوره دنیا را از لوث کفر و نفاق
 باطله پاک و پاکیزه ساخته و منابر و مساجد صریح شریفین و اماکن مقدسه باقی شهرها و مدائن خلیفه
 انبی عشر خوانده تبر اول و خلق خلق نماید اللهم العنهم لعنا و بیدا و سخطا عظیم و عذابا
 فوق العذاب و نکال بعد النکال و اغفر لکافی امهات و جمیع المؤمنین و المؤمنات
 یحیی محمد سید المومنین و علی خیر الوصیین و الائمّه المعصومین صلوات الله و تسلیاته
 علیهم اجمعین بر رحمتک یا ارحم الراحمین چون عمر و سید ابی در محشر
 بوسند زکود ابد و نیک خبر گویم بخدا که بشیام مدح علی است و دردم بجهل بوده
 همین لعن عمر قد فرغ من تشوید هیک الریال الشریف المومنین یا ابا القاسم
 فی لیلۃ الخمس من شهر جمادی الثانی من شهر سنه ست و ستین مائت بعد الف

۱۲۸۱
 ۳۱
 ۱۲۸۱

کتاب الامه العبد الاحق الفقیر المسکین الائم الذنب

محمد جعفر بن مسهل صفادی

۱۲۶۶

آن باخته ایم که عذر دارم از برون حق ابر حق و تمام و غیره سلام بکیده سرکش و گشت
 نه چنان هم تمام که نفس بر رفیق نکالند و عذر از عورت ایشان به محمد زوای
 در آن تنوع و تنوع و تنوع باشد یا رب صفات ذات اسم الله یا رب بحر رسول الله
 که عالم غیب برویم بکشا یا رب علی الله
 فرزند عزیز و اوست خیر از همه بدیده هلاکت بود ما کشف شود مع فرزند خلف
 با عزت و در دوزخ بد

فرزند جان
 بر عالمیان